

Бестселър на всички времена

ЖЕЛЕЗНИЯТ ПЪТ

ЗЕЙН ГРЕЙ

ЗЕЙН ГРЕЙ ЖЕЛЕЗНИЯТ ПЪТ

Превод: Владимир Мусаков

chitanka.info

Степните равнини на Небраска, където владее юмручното право и револверът има винаги последната дума! Индианското племе сиукси не желае през земите му да премине Юнион Пасифик, но единствената награда за него след внезапните нападения са скалповете на онези, които стрелят по-лошо от каубоя Лари Кинг и от неговия неизменен приятел младия инженер Уорън Нил. Най-очарователната госпожица от Ларами до Санта Фе е Ели Ли, за нейния скалп се борят сиуксите, но я заробват бели разбойници. Неин владетел иска да бъде известният бандит Бил Хорн. Дивият запад познава само дивата любов. Уорън Нил предпочита смъртта пред загубата на Ели Ли. Ето защо двубоят с бандита е неизбежен. Но чий револвер ще бъде по-бърз? И той ли този път ще има наистина последната дума? Ще победи ли Човекът, който прокарва бъдещето през прерията, рискувайки живота си на всяка крачка?

Зейн Грей (1872–1939) е знаменит американски автор на бестселъри, посветени на живота на каубоите от Запада. Във всички тях благородни герои воюват срещу безскрупулни злодеи, мошеници, безделници авантюристи и разбойници и спечелват битките. Писателското начало на Зейн Грей е мъчително бавно. Докато безуспешно прави опити да започне работа като зъболекар в Ню Йорк между 1898 и 1904 г., той написва първия си исторически роман. Редица издатели отказват да го издадат и през 1904 г. е принуден да го публикува сам. Започва да пише усилено и през 1912 г. след дълги колебания издателство „Harper“ издава „Riders of the purple Sage“. Продаден в един милион и осемстотин хиляден тираж. До 1937 г. Зейн Грей написва шестдесет и три романа, които достигат рекордни продажби, общият им тираж е деветнадесет милиона екземпляра. Издателите стимулират творческата му продуктивност до такава степен, че след смъртта си той оставя голямо количество ръкописи, които биват издадени последователно, всяка година по един.

Последният роман на Зейн Грей се появява на книжния пазар през 1954 г.

„Железният път“ е заглавие, отдавна причислено към безсмъртните творби на американската литература.

През миналите шестнадесет години от широката река Мисури, която тече жълта и пълноводна между горски брегове, започваше шосе. То продължаваше през степните равнини на Небраска, извиваше на запад през вълнистата прерия между хълмовете, височините и дългите редици тополи, за да попадне в страна, подобна на грамадни морски вълни — Уайоминг, същата, където някога пасяха безбройни стада биволи и вълкът беше единствен господар; същата, където синкавият дим се издигаше с чудновати струи към небето от лагерния огън на трапера на брега на самотната река. После то продължаваше все по-нататък и по-нататък през неплодородни полета с вечно еднообразие, сини, безкрайни, мрачни и мълчаливи под безграничното небе. Отиваше все по-нататък и по-нататък, нагоре към суровите черни планини, безводните урви и скалистите котловини, където се катери сърната и дебне дивакът. После с лек наклон към планинските проходи, между големите стръмни върхове и през брулената от вятъра висока земя се спускаше към Юта, тази страна със зеленеещи се като смарагди долини, с изпълнени с мъгла каньони, с чудновато издълбани камъни и стени и с бледи солени езера, забулени от сянката на голи стърчащи скали — мрачна, строга, самотна. Продължаваше все напред през Невада, след това се насочваше на запад, прекосяваше пустинята и се издигаше в планините, а от там — в Калифорния, където бушуват и реват разпенени потоци, мощни борики издигат върховете си до небето, а под назъбените височини като скъпоценни камъни блестят сини езера. Най-после то се спускаше по грамадния склон, където свършва царството на планините и оттатък границите на Златната земя^[1] неизмеримият Пасифик^[2] спокойно и сънливо плиска вълните си под залязващото слънце.

[1] Калифорния. — Б.пр. ↑

[2] Тихият океан. — Б.пр. ↑

В малка долина, сгушена сред хълмовете на Уайоминг и напоявана от Чейенската река, от няколко дни се беше настанила на лагер банда сиукси^[1]. Наблюдавана от високо, картината беше пъстра и тиха и точно затова — в хармония със самотната красива долина. Канадските тополи и върби блестяха със сребриста зеленина. Течението на реката беше тъмно там, където водите бяха дълбоки и светли, където пясъчните насипи се белееха на слънцето. По цялата долина бяха разпръснати кафяви и черни петна — групички коне. Палатките блестяха под слънчевите лъчи, а на белия им фон се открояваха червени петънца. Вити стълбове дим се издигаха лениво към небето.

На един от най-високите хълмове на Уайоминг, които, пресечени от хиляди еднообразни долини, се издигат с лек наклон към планините, беше застанал самотен мустанг^[2]. За оглавник на това великолепно животно с дълга козина служеше само едно ласо. То нямаше нито седло, нито юзда. Копитата му безжалостно тъпчеха сочната и буйна трева, на която той не обръщаше внимание. Неспokoйните му очи показваха, че е разтревожен от нещо, а острият му поглед следеше движението на всяко стръкче към върха на хълма.

Видът на тази могила беше мрачен, еднообразен и пустинен. По нея освен трева не растеше нищо и точно затова в движението на треперещата вълна имаше нещо диво.

Чудна и пространна беше гледката, която се откриваше пред погледа от това място. Към хълмовете на Уайоминг се нижеха хребет след хребет, а тези хълмове протягаха мрачните си чела към скалистите планини, които се издигаха в далечината бледи и синкави, с калпаци сняг по върховете. Оттатък къпещите се в слънчевия блясък могили се простираше неизмеримата равнина — прерията. Орел, господар на всичко, чертаеше широките си кръгове по небето.

В полите на обраслата с трева могила се простираше тясна и продълговата долина, краищата на която се губеха на изток и на запад в мъгливия хоризонт. Там се виеше тънка бяла ивица — старото шосе от Сен Вре за Ларами.

В момента, когато треперещата вълна достигна най-високата точка на склона, движението внезапно замря. След това тревата се разтвори и от нея се показва грозното лице на индианец — сиукс, с бойни знаци. Мрачният му и злобен поглед се впи в шосето от Сен Вре

за Ларами. Полуголото му тяло се беше отпуснало на земята. В свободната ръка се виждаше пушка.

Минаваха час след час, но индианецът не се помръдваше от мястото си. Слънцето измина големия си път и обагри с розови отблясъци върховете. И ето, от далечния край на долината се показаха черни и бели точки, които бавно изпъкваха откъм завоя. Индианецът трепна. Това негово движение остана незабелязано; лицето му запази старото си изражение. Той дори не се помръдна.

Движещите се точки малко по малко пораснаха и се превърнаха в низ от волове и фургони — малък керван, който пътуваше на изток, следваше бавно завоите на шосето и най-последно спря в кръг на брега на реката.

Индианският разузнавач се дръпна назад и разделената трева, която бавно изправяше стъблата си, скри от погледа му лагера в долината. Той запълзя като змия назад, по стария си път. Когато се отдалечи достатъчно, за да не бъде забелязан, се изправи, изтича до мустанга си, скочи на него и препусна в бесен галоп надолу по склона.

[1] Племето северноамерикански червенокожи. — Б.пр. ↑

[2] Див кон. — Б.пр. ↑

Бил Хорн, водачът на този керван, носеше със себе си на изток много злато и за това богатство знаеше само един от хората му — едно момиче.

Хорн беше потеглил на запад още с първите златотърсачи, но до 1853 година трудът му беше останал напразен. Едва след това той се натъкна на богата жилка и в 1865 година, докато снегът в планинските проходи още се топеше, събра група мъже и жени и напусна Сакраменто. Беше типичен златотърсач — брадат и суров, мълчалив, с груб глас и безстрашен.

В Огден и Юта го бяха предупредили, че сиуксите са на бойна нога, и го бяха посъветвали да не прави опит да прекосява хълмовете на Уайоминг с малката си дружина.

Хорн водеше сам кервана и на свой риск търсеше пътя, който се виеше на изток. Не беше взел със себе си нито разузнавач, нито ловец. Обикновено керваните, връщащи се в цивилизования свят, бяха много малки и бедни, защото само фалиралите златотърсачи, скитниците, презрените и страдащите от носталгия обръщаха гръб на Златната земя. Хорн тръгна с единадесет мъже, три жени и едно момиче. По пътя уби един от мъжете. Друг се поддаде на уговорките на свой приятел в Огден и напусна кервана с жена си. Затова, когато през онзи следобед Хорн настани в хубавата долина на хълмистия Уайоминг фургоните за лагер, около него се намираха само девет мъже.

При дълги пътешествия през диви страни между хората се завързва тясно приятелство — или пък се отваря дълбока пропаст. Бил Хорн не държеше много на мъжете, които бяха приели предложението му да пътуват с него, и от ден на ден изстиваше към тях: виждаше, че не може да изисква нищо. При лагерната работа те бяха годни само за колари и за помощници. Трябваше сам да бие дивеч, да търси вода и да стои на стража. Когато навлязоха в земите на Уайоминг, Хорн стана неспокоен, нервен и страхлив. Другите мъже обаче не обръщаха внимание на тази промяна у него. Те продължаваха да си губят безцелно времето като хора, които не очакват нищо от бъдещето.

Тази красива долина имаше всички преимущества за лагерно място. Единственият ѝ недостатък беше, че в случай на нападение не можеше да се разчита и на най-малкото прикритие. Но Хорн трябваше да рискува. Воловете бяха уморени, колелетата трябваше да се смажат с катран и беше повече от належащо да се набави пресен дивеч. Тук

имаше достатъчно трева, бистър поток, дърва за лагерния огън и навсякъде следи от диви животни.

— Завийте! Образувайте кръг! — заповяда Хорн на коларите.

Тази мярка се вземаше за пръв път и мъжете с мъка успяха да подредят в кръг тежките фургони. Воловете бяха разпрегнати; платницата за палатките — изнесени навън; звънът на секирите процепи тишината; пламнаха огньовете.

Хорн взе пушката си и закрачи бавно покрай потока, за да изчезне в зелените храсталаци на една пропаст.

Беше късно следобед. Слънцето бавно се приближаваше към върха над склона на долината. Висока, жълтеникава трева блестеше ярко по височините. Скоро нагоре лениво се издигнаха няколко вити стълбове дим. Вятърът подхващаше горните им краища, разкъсваше ги и ги отнасяше.

В това време мъжете се разприказваха.

— Слушай, приятелю, пътувал ли си по шосето за Ларами, когато отиваше на запад?

— Не. По това за Санта Фе.

— А ти, Джонс?

— Аз също.

— А аз — каза друг — пътувах до Калифорния с параход и за малко не се удавих.

— Сега се връщаме вкъщи по-бедни, отколкото тръгнахме — забеляза трети.

— Е, аз поне видях куп злато, макар че сам нищо не намерих.

— Джонс, да не би Бил Хорн...?

— Той се преструва — отвърна Джонс. — Успях да науча, че оттатък е открил богата жилка.

Мненията на мъжете за Бил Хорн, изглежда, бяха различни. Те помълчаха, след това заговориха за възможността да бъдат нападнати от индианците и се надсмяха над тази мисъл. После някой каза, че с удоволствие би искал да узнае дали прочутият Пони-експрес^[1] минава все още по шосето за Ларами. Най-после си спомниха за слуховете, че от изток до запад щяла да бъде прекарана железопътна линия.

— От тук влак не може да мине — отсече Джонс грубо.

— От тук — да. Но може би ще се намери и по-равна местност.

— Къде? През пустините на Юта и горе в планините ли? По дяволите, хората не са чак толкова глупави!

Приказките и споровете продължиха.

Жените почти не говореха. Едната от тях, тази на бъривия Джонс, живееше със своите спомени от миналото, спомени за щастливите години, които никога нямаше да се върнат. Беше възрастна и винаги намръщена жена. Втората беше по-млада и по тъжното ѝ лице се забелязваха следи от някогашната ѝ хубост. Наричаха я мисис Дураде. Момичето, Ели, беше нейна дъщеря: слаба, на около петнадесет години. Лицето ѝ беше бледо, сякаш неогрявано от слънцето. Имаше изморен вид, беше страхлива, мълчалива, едва ли не срамежлива под дългата, буйна кестенява коса. Очите ѝ бяха необикновено големи, с теменужен оттенък.

— Чака ни още много път, докато стигнем къщи — въздъхна мисис Джонс.

— Вие наричате изток „къщи“? — каза горчиво мисис Дураде.

— Разбира се, Бог ми е свидетел! — извика другата. — Че ако в Калифорния някога е имало къщи, то аз не съм ги забелязала. Палатки, блокхауси^[2] и кални дупки! Нима там може да живее жена? На това място са се събрали само мъже, луди за злато. Злато — малцина от тях го намират и почти у никого то не остава!...

Мисис Дураде не знаеше какво да отговори. Тя беше втренчила поглед някъде далеч на изток над хълмовете и могилите и скрита болка замъгляваше очите ѝ.

В този миг откъм пропастта се чу изстрел. Мъжете прекъснаха работата си и се спогледаха. После, успокоени от тази размяна на погледи, отново поеха своите задължения. Жените обаче започнаха страхливо да се оглеждат. Наоколо не се виждаше нищо живо, с изключение на воловете, които пасяха. Малко след това се показа Хорн, превит под тежестта на метната на рамото сърна.

Ели се затича към него. Тя и Хорн бяха искрени приятели. Само към нея той беше любезен и нежен. Момичето видя, че той спря на брега на потока, след това смъкна от рамото си мъртвата сърна и се наведе над земята. Когато Ели се приближи, той, коленичил, разглеждаше отпечатъка на мокасин^[3] в пясъка.

— Следа от индианци?

— Да, не ще да е друго — отвърна Хорн. — Тъй и очаквах... Отпреди един ден е, а може би и от повече.

— Грози ли ни опасност, чичо Бил?

Погледът и се плъзна страхливо по стръмния склон.

— Момиче, ние сме между хълмовете на Уайоминг... Бих искал да сме далеч от тях...

Той вдигна убитата сърна и я преметна през раменете си е копитата напред.

В лагера със задоволство посрещнаха пресния дивеч.

— Обзалагам се, че изстрелът, с който убих това животно, е стигнал до ушите на индианците — каза Хорн грубо и без заобикалки, като сваляше товара и вадеше ловджийския си нож. После огледа групата мъже, които презираше.

— Хорн, днес ти мислиш за индианците повече, отколкото обикновено — забеляза Джонс.

— Пресни следи от сиукси съвсем близо до лагера, при потока — гласеше късият отговор на ловеца.

— Невъзможно!

— Идете и вижте сами.

Никой от мъжете не се помръдна от мястото си. Хорн презрително изсумтя и започна мълчаливо да дере сърната.

В това време слънцето вече се беше скрило зад хълмовете. Денят отиваше към края си. Неочаквано Хорн скочи и посегна към пушката си.

— Не е червенокож! — извика той. — Но не ми харесва начина, по който се приближава.

Всички погледи се отправиха нататък, накъдето сочеше ръката на Хорн. От изток в бърз галоп по шосето се приближаваше някакъв конник. Той достигна крепостта от фургони и още преди уплашените лагеруващи да се съвземат от първата си изненада, беше пред тях. Съвсем неочаквано спря коня си и все пак се задържа здраво на седлото.

— Хей!

Не беше млад. Очите му бяха сиви и проникателни, косите — дълги. Носеше сиви кожени панталони.

— Аз съм Слингерленд, ловец — каза той, като си пое дъх. Погледът му огледа бързо групата. — Кой е водачът на този керван?

— Аз, Бил Хорн.

Златотърсачът пристъпи напред.

— По петите ви се намира банда червенокожи.

Хорн вдигна ръце. От групата се чуха учудените и уплашени викове на мъжете. Жените мълчаха.

— Видяхте ли ги?

— Да, от един хълм, около десет мили зад вас. Промъкваша се по шосето и веднага разбрах, че готвят нещо. Трябваше да яздя през хълмовете, иначе отдавна щях да ви настигна.

— Колко червенокожи?

— Преброих петнадесет. Но се движеха бавно. Сигурно чакаха подкрепление. Там, в съседната долина, има голям сиукски лагер.

— На бойна нога ли са?

— Преди няколко дни видях мъртви и скалпирани бели хора — отвърна кратко Слингерленд.

Лицето на Хорн потъмня като буреносен облак. Той проклинаше групата бледолики мъже, които се бяха съгласили да потеглят с него на изток.

— Ще трябва да се биете — каза той сурово — и това донякъде ме радва.

— Хорн, недалеч от тук лагеруват войници — продължи Слингерленд. — Да отида ли да ги доведем?

— Войници?

— Да, с група инженери. Измерват пътя за някаква железница. Мисля, че ще мога навреме да ги доведем, за да ви спася, ако сиуксите продължат да се движат все така бавно... Има две възможности: да отида там, или да остана при вас.

— Вървете, приятелю... И пришпорвайте коня си!

— Добре, но и вие оставете лагера и си плюйте на петите. Потеглете веднага по шосето. Аз ще доведем войската и ще отрежа пътя на червенокожите. И друго... както виждам, тук има девойка. Мога да я взема на седлото си.

— Ели, бързо на коня! — заповяда Хорн и я прикани с нервно движение.

— Ще остана при мама — отвърна твърдо момичето.

— Върви, дете... върви! — замоли я майка ѝ.

И другите започнаха да я убеждават, но тя само поклащаше глава.

Слингерленд я погледна учуден. Той потупа рунтавия си кон по шията и извика през рамо:

— Побързайте да се махнете от тук!

След това препусна в галоп по шосето. Пътниците стояха унили и гледаха след него.

— Вдигайте лагера! — прогърмя гласът на Хорн.

Последва бъркотия. Не мина много време и фургоните тежко потеглиха през долината. Започна да се мръква. Уморените волове трябваше да бъдат бити, за да вървят по-бързо. Но те бяха мъчно подвижни, а и товарът беше голям. Нощта се спусна. Движението по пътя ставаше все по-мъчително. Колите се клатушкаха и подскачаха. Лагерните принадлежности и покривките започнаха да падат. Един от фургоните се счупи. Всички пътници от него като луди започнаха да събират багажите си, за да се наблъскат в по-предните коли на кервана.

Хорн водеше бягащите все по-нататък с жестока настойчивост по отношение и на хората, и на животните. Часовете минаваха. Зад колите оставаше миля след миля. Долината се разшири, после премина в скалист наклон. Хорн водеше кервана пешком и заповяда на мъжете също да слязат. Нощта ставаше все по-мрачна. След известно време напредването стана невъзможно, защото воловете бяха изморени до смърт, а пътят беше препречен от дървета и скали.

Бегълците се събраха и треперещи зачакаха зазоряването. Никой не спеше. Всички напрегнато се вслушваха в шумовете на самотната нощ, на които страхът придаваше нова, ужасна сила. Хорн крачеше насам-натам с пушка в ръка — фигурата му беше свирепа, мрачна и няма. Преселниците се стряскаха всеки път, когато над пустинята се издигаше воят на вълк, мяученето на дива котка или крясъкът на някоя нощна птица. След всеки шум, произведен от случайно отронено камъче, те очакваха да чуят пронизителния боен вик на сиуксите.

В една от колите Ели се беше притиснала плътно до майка си. Страхът не беше успял да я завладее напълно. Откакто беше започнало това ужасно пътуване, мисис Дураде беше станала съвсем друга към дъщеря си, а колкото повече напредваха на изток, толкова по-чудновато ставаше държането ѝ. През това нощно бягство тя стенеше, трепереше

и притискаше Ели до себе си. Най-последно, когато керванът се видя принуден да спре, тя сякаш онемя.

Ели беше млада и надеждата не я оставяше. Тя непрекъснато шепнеше на ухото на майка си, че не всичко още е загубено и че войниците ще дойдат навреме.

— Дете, чувствавам, че никога вече няма да видя отечеството си.

— Мамо!

— Ели, трябва да ти призная всичко... трябва!

Гласът ѝ беше тих и някак странно възбуден. Тя се притисна до дъщеря си.

— Да ми признаеш?

— Истината... истината! О, аз те лъгах през целия ти живот!

— Ти си ме лъгала! О, майко! Каж ми всичко, кажи ми всичко още сега.

— Дете... ти ще ми простиш... и няма да ме мразиш, нали?

— Мамо, как можеш да говориш така? Аз те обичам!

Ели притисна треперещата жена още повече до себе си. Последва кратко мълчание. Мисис Дураде отново се успокои:

— Ели, преди ти да се появиш на света, аз избягах с Дураде от моя мъж — започна майката с такъв глас, сякаш трябваше да побърза да издаде тайната си. — Дураде не е твой баща. Твоето име е Ли. Баща ти се казва Елисън Ли. Чух, че сега бил богат човек. О, аз искам да се върна на изток — искам да те върна на баща ти, да го моля за прошка... Ние се оженихме в 1842 година в Нови Орлеан. Баща ми ме принуди да сторя това. Никога не съм обичала Елисън Ли. Той не беше добър човек, не беше човекът, когото можех да почитам... и тогава срещнах Дураде. Испанец — чистокръвен авантюрист. Избягах с него. Присъединихме се към златотърсачите, които отиваха в Калифорния. Там се роди ти в 1850 година... Животът ни беше суров. Но аз се опитвах да те възпитавам — правех за тебе всичко, което беше по силите ми. Да, аз пазех от тебе моята тайна — моята и неговата тайна!... После дойде времето, когато не можех да търпя повече. И избягах от Дураде.

— О, мамо, аз знаех, че бягаме от него! — извика Ели задъхано.
— И знам, че той ще ни преследва.

— Да, страхувам се. Бог да ме пази от отмъщението му.

— Мамо! О, колко е страшно!... Той не е мой баща. Аз никога не съм го обичала... Но ти, мамо, ти трябва да си го обичала!

— Дете, аз бях робиня на Дураде — отвърна тя тъжно. — Слушай, Ели... Дураде е комарджия — човек, който всичко поставя на карта. Той не обича златото. Но обича хазартните игри. Веднъж стигна дотам, че искаше да проиграе честта ми. Но партньорът му се оказа човек... Да, има играчи, които са хора! Струваше ми се, че от този миг намразих Дураде. Той играеше нечестно. Принуждаваше ме да споделям срама му. Моето лице привличаше златотърсачите в неговата дупка... Лицето ми — защото някога аз бях хубава!... О, толкова долу бях паднала аз! Но той ме принуждаваше към това... Слава Богу, че го напуснах навреме, преди да беше станало късно... за теб.

— Мамо, той ще ни преследва! — извика Ели.

— Да, но никога няма да стигне до целта си! Аз ще го убия, но няма да те оставя в ръцете му.

— Какъвто и да е той, нищо лошо няма да ми стори, мамо! — промърмори Ели.

— Мамиш се, дете, той ще те използва точно така, както използваше и мен. Да, той вече искаше да те подготвя за целите си. Искаше да те възпитава... казваше, че един ден ще станеш хубава.

— Мамо! — извика Ели. — Наистина ли беше такова намерението му?

— Забрави го, дете. И забрави греха на майка си!... Сгреших и се разкаях... Дано Бог ми помогне да те заведа здрава в родината ти, при Елисън Ли — твоя баща, когото никога не си виждала...

Малко преди зазоряване застудя. Между хълмовете, обрасли с абаносови дървета, цареше мъртвешка тишина. Звездите побледняваха. Вълчийт вой и стенанието на вятъра не нарушаваха вече мълчанието. Мракът на изток се замени с матова бледнина. Зазоряваше се. Мрачна, непрогледна сивина изпълваше света. Всичко се беше преобразило, само странната и потискаща тишина на прерията тежеше над безкрая както преди.

И внезапно в тази тишина се разнесе острия, разкъсващ нервите боен вик на сиуксите...

Хорн схвана смисъла на ужасния знак. И го посрещна спокойно. Извика бегълците при себе си, избра най-защитеното място между скалите и фургоните и постави жените по средата.

— Не ни остава друго, освен да се бием! — каза той сурово. — Може би ще издържим, докато пристигнат войниците.

После взе лопата. Извади един чим, остави го настрана и започна да копае в утринния полумрак. Докато копаеше, се заслушваше за втори боен вик и се вглеждаше напрегнато в дрезгавината. Но нищо не се чуваше и нищо не се виждаше. Когато дупката стана няколко стъпки дълбока, той извади от колата няколко кожени торбички и ги спусна вътре. После се върна във фургона да вземе още. Мъжете, с посивели като утринния здрач лица, гледаха как той зарина дупката, постави чима на старото му място и отъпка почвата.

Хорн постоя един миг, втречил поглед в земята, сякаш беше заровил там най-скъпото нещо в живота си. После отекна горчивият му и груб смях.

— Ето, там е златото ми! То ще принадлежи на оня, който се бие докрай и победи!

Бил Хорн сякаш предчувствуваше, че никога вече няма да се докосне до съкровището си. Той, който беше работил като роб и беше заложил всичко заради златото, сега вече не се интересуваше какво ще стане с него. И като взе пушката си, пристъпи в кръга на мъжете, за да дочака неизбежното.

Минутите на ужасно напрежение се влачеха бавно. В ушите на бегълците не отекваше друго, освен трептящите удари на собствените им сърца — уши, които напрегнато чакаха скритото приближаване на жестокия враг, уши, които копнееха да чуят тропота от конете на войниците. Но наоколо царуваше дълбока, ужасна тишина, която рушеше нервите повече, отколкото шумът на бързата и сигурна смърт.

Внезапно в полумрака се издигнаха пламъци. Пропукаха пушки и въздухът изведнъж се изпълни със страшен трясък. Мъжете започнаха да стрелят върху тъмните сенки, които се плъзгаха сред дрезгавината. И всеки изстрел се превръщаше в залп. Пушекът се смеси с ранната мъгла. През малките промеждутъци между отделните изстрели се чуваше шумоленето от бързо напредващия враг и острото свирене на стрелите. Тътнежът от битката все повече се засилваше. Той се подемаше от всички страни и непрекъснато стесняваше кръга около обречения на смърт керван. Когато достигна най-високата си точка, затрептя и внезапно замлъкна. Наоколо отново се възцари тишина.

-
- [1] Пощенски впряг. — Б.пр. ↑
 - [2] Укрепени постройки-колиби. — Б.пр. ↑
 - [3] Индианска обувка, подобна на цървул. — Б.пр. ↑

През 1865 година, непосредствено след гражданската война, група инженери започнаха измерване сред хълмовете на Уайоминг. Зад тази работа се криеха хиляди опасности и задачи. Възложено им беше да прокарат железопътната линия на Юнион Пасифик.

Тази група, придружена от рота американски войници, водени от полковник Дайлън, не един път вече се беше натъквала на почти непреодолими мъчнотии. И сега, когато бяха прекосили хълмовете до южните склонове на Скалистите планини, те бяха спрени от ново препятствие — пропаст, прекалено дълбока, за да се запълни, и прекалено широка, за да бъде прехвърлен през нея мост.

— Дайте тази работа на Нил — заповяда генерал Лодж, главният инженер на техническия щаб, на един от помощниците си. — Ако изобщо някога успеем да прекараме трасе през тази ужасна местност, това ще стане само благодарение на него.

Помощникът Бекстър заповяда на ирландеца, който стоеше до него и пушеше къса черна лула, да намери Нил и да му съобщи заповедта на началника. Ирландецът, на име Касе, беше кокалест и червенобузест мъж, с твърди черти, навикнал на живота под откритото небе. От лицето му винаги лъхаше добро настроение. На него сякаш беше застинала усмивка. Той извади лулата от устата си.

— Генерале, цвета на знамето, което развявам за този млад земемер, не ми харесва. Искам зелено знаме^[1].

Бекстър даде знак на ирландеца с едно махване на ръката си да излезе. Но генерал Лодж вдигна глава иззад картите и плановете. Лицето му беше мрачно и строго, а държането — на стар войник.

— Касе, вие можете да имате всеки цвят, който ви харесва — каза той. — Може би зеленото ще ни донесе малко повече щастие.

— Едва ли ще прекараме железопътната линия, генерале, и ако успеем, ирландците са онези, които ще я построят.

И наистина, оставаше само надеждата, че ловкият и храбър Нил, с окоето си на планинец и със способността си безпогрешно ще оценява разстоянията и наклоните ще успее да прокара трасето някъде около пропастта.

Докато чакаха Нил, инженерите непрестанно разглеждаха картите и чертежите със сериозната решителност на хора, които никога не се оставят да бъдат победени.

В току-що завършилата гражданска война Лодж беше достигнал чин генерал-майор. Още преди това той беше обикалял тази част на Запада, винаги с големия проект за прекарване на железница. Бяха изминали много години, докато планът за тази континентална линия беше изработен. Само с помощта на много хора и много заобикалки, със заговори и противозаговори той наля. Чудната идея да се свържат изток и запад с железница се роди в ума на един-единствен човек. Той живя и умря за нея, но семето, което пося, донесе плод. Малко по малко и други хора започнаха да вярват в успеха въпреки всички съмнения и въпреки всички опасения, докато най-после дойде денят, в който конгресът реши правителството на Съединените щати да даде съдействие на упорития Лодж и сложи на негово разположение войска, група директори и неограничени парични средства, като му заповяда да построи линията.

Никой, надлъж и шир в страната, освен Лодж и помощниците му не познаваше мъчнотиите и опасностите на това предприятие. Външният свят беше заинтересуван, а народът чакаше — в повечето случаи със съмнение. Обаче Лодж и инженерите му бяха обхванати от желанието да творят за бъдещето; приключенията, богатствата и славата ги мамеха, мамеше ги и животът, който подготвяше едно наследство за бъдещите поколения.

Уорън Нил влезе задъхан. Той беше американец от бедно семейство, прекалено усърден, жаден за приключения и за успехи. Беше висок почти шест стъпки, с обгоряло от слънцето лице и спокойни, пронизателни очи. Здрав като стомана, но не и неподвижен, този двадесет и три годишен човек беше с големи, но неразвити способности.

Генерал Лодж лично разтълкува мъчнотиите на положението и дейността, която очакваше от младия землемер. Нил се изчерви от гордост. Очите му светеха. Той стисна челюсти и не проговори нито дума, докато инженерите го водеха към голямото препятствие. Това беше назъбена пропаст със стени от стар, жълт, чакълест камък, обрасла в горните си краища с кедри. Проходът водеше до цепнатина в скалистата стена. Вляво и вдясно от нея се простираше пропастта.

— Това е единственият проход, който минава през предпланините — каза инженер Хени, най-възрастният от щаба на Лодж.

Пред очите на мъжете се беше открила дива картина. Само крайно решителни и безстрашни хора биха могли да се надяват да прекарат железница през тази местност. Цепнатината беше тясна. Вляво от нея се издигаше назъбен скат; вдясно, над пропастта, се беше надвесил грамаден скалист свод; отсреща се издаваха разпръснати корнизи, а под краката на инженерите зееше дупка. Какво представляваше склонът, под който се намираха те, можеше само горедолу да се предположи.

Нил пропълзя до последния ръб на пропастта, легна върху него и се опита да разгледа стената под себе си. Това, изглежда, не му се удаде. Когато се изправи, поклати глава. После отпрати поглед към свода:

— Ще хвърлим този зъбер във въздуха!

— Но какво идва след него? Ако гладката каменна стена продължава така с мили, с нас е свършено — каза друг инженер, на име Буи.

Генерал Лодж впери поглед в пропастта, която се подиграваше с всичките му надежди. На лицето му се изписа решителност.

— Изглежда невъзможно, но ние трябва да продължим! — каза той твърдо.

Последва кратко мълчание. Инженерите се спогледаха като хора, които се намират пред последното и най-голямо препятствие. После се чу смехът на Нил. Той изглеждаше студен, но от него лъхаше надежда.

— Всичко това само ни се струва така дяволско. Ще се изкача на върха и ще се спусна с въже.

Изкачването до върха на могилата беше дълго и мъчително. Целият щаб пълзеше нагоре, а към него се бяха присъединили и няколко войници.

— Трябва ми дълго въже — беше казал Нил на своя помощник Кинг.

Кинг се изкачи бавно на могилата. Беше каубой, свикнал със седлото, нямаше ловкостта на планинец.

— Събрах всичко... каквото можах да намеря — каза той със свойствения си провлачен глас и тежко си пое дъх, когато хвърляше ласата и куповете въжета в краката на Нил.

Нил вдигна няколко от тях и ги огледа със съмнение.

— Значи това е всичко, което намери?... Помогни ми да ги завържем.

— Този път ще се спусна пръв — пробъбри Кинг.

Нил се засмя и погледна с любопитство своя помощник. Този тексаски каубой се беше присъединил към него някъде в Небраска. Те работеха заедно; бяха станали приятели. Лари Ред Кинг никога не говореше защо бе напуснал Тексас. Но още от рождение имаше непреодолима страст към стрелбата с револвер.

— Пръв ли? — запита Нил.

— Да.

— Няма да го бъде — гласеше грубият отговор.

Лари Ред Кинг беше висок, строен и твърд като желязо, но въпреки това тялото му притежаваше неоспорима грация. Беше извънредно красив и живописен каубой, с огненочервена коса, гладко кафяво лице и блестящи сини очи. На колана му висеше кобур с тежък револвер.

— Изпробвайте въжето — заповяда генерал Лодж.

Въжето изглеждаше достатъчно здраво. Когато Кинг завързваше единия му край под мишниците си, сред инженерите възникна въпросът дали е разумно по-напред да се спусне помощникът, а след него землемерът. Хени, който ръководеше работата, реши, че това не е нужно.

— По дяволите! Аз ще се спусна пръв — повтори настоятелно Кинг.

Всички смятаха, че това ще забави доста работата. Тогава пристъпи генерал Лодж и отправи кратък въпрос към Нил.

— Лари се страхува, че въжетата ще се скъсат — отговори Нил.

По лицата на инженерите се разля широка усмивка, но никой от тях не се засмя гласно. Това беше една от хилядите случки, които съпровождаха строежа на линията.

Строгите черти на лицето на генерал Лодж се смекчиха, но гласът му остана твърд.

— Подчинете се! — заповяда той.

Примката беше свалена от гърдите на Кинг и поставена около бедрата на Нил. После се започнаха приготовленията, за да се спуснат от скалата младият землемер и инструментите му.

Нил хвърли последен поглед върху назъбения ръб на скалата. Когато се изправи, кафявочервеният цвят на бузите му беше изчезнал.

— Скалист зъбер — не мога да видя какво има под него. Безцелно ще бъде да давам сигнали. Ще се спусна докъдето стигне въжето. Да се надяваме, че ще намеря опора за краката си. Иначе не ще можете да ме изтеглите.

Всички мълчаливо се съгласиха с това.

После Нил седна, спусна краката си извън корниза, хвана здраво инструментите и извика на войниците, които държаха въжето:

— Спускайте!

Започнаха да го спускат стъпка по стъпка.

Духаше вятър и над стената се издигаше прах. От дупките се отделяха бързо черни прилепи и надаваха страховито цвърчене. Инженерите се бяха навели над ръба на корниза и наблюдаваха спускането на Нил. Кинг беше вперил поглед в бавно плъзгащото се въже, което възел след възел изчезваше в пропастта.

— Той стигна до скалистия зъбер — извика Бекстър и проточи врат.

— Ето... изчезна!

Помощникът Касе се наведе още по-напред от другите.

— Трябва да се признае, че този начин на построяване на линия е дяволски смешен! — забеляза той.

Няма и изпълнена със синкава мъгла, пропастта дремеше в блясъка на залязващото слънце. Стените ѝ започнаха да променят бавно цвета си при светлината на залеза.

Въжето се плъзгаше метър след метър през ръцете на войниците. Бяха спуснати двеста стъпки. Остатъкът от въжето едва ли имаше сто стъпки. Онази част, която беше съставена от ласа, беше вече използвана. Остатъкът беше съставен от парчета възлести, разнищени и използвани вече въжета, които инженерите разглеждаха загрижено.

— Това не ми харесва — каза Хени нервно. — Нил би трябвало вече да стигне някой перваз или ръб.

Войниците неволно започнаха да се колебаят и да отпускат едва сантиметър по сантиметър, докато преди малко бяха мерили на лакти. Но колкото и проницателни да бяха очите им, те не можеха да се сравнят с вниманието на каубоя.

— Стойте! — извика внезапно той и посочи опънатото въже над ръба на стената.

Войниците веднага спряха. Въжето вече не се спускаше. Напрежението растеше. Лари Кинг посочи с кокалестата си ръка.

— Къса се!

Пресипналият му и нервен глас скова инженерите, които бяха готови да се спуснат напред. Той се хвърли на колене и пръстите му конвулсивно започнаха да се гърчат, сякаш искаше да хване въжето, а не смееше.

— Аз разбирам малко от въжета! Старо и гнило! Къса се!

Още докато той говореше, въжето се скъса.

Войниците изгубиха равновесие и паднаха назад. Бекстър изстена. Бун и Хени, ужасени, извикаха. Генерал Лодж стоеше унил, сякаш зашеметен. След това всички замръзнаха на местата си и напрегнато се вслушваха.

От пропастта долетя глух удар, после все по-силен тътнеж, шум от сриваща се земя и камънак. Малко по малко той отслабна и накрая заглъхна в ехото.

Касе пръв наруши мълчанието с ругатня. Лари Ред Кинг се изправи, вдигна края на скъсаното въже и го хвърли в отвращение пред себе си. След това със също така бързи движения разкопча колана си и го пристегна. Очите му пламтяха и изпускаха сини светкавици. Те сякаш обвиняваха възбудените инженери в умишлено убийство. Обаче без да каже нито дума, той се обърна и забърза покрай ръба на долината, очевидно за да търси удобно място за слизане.

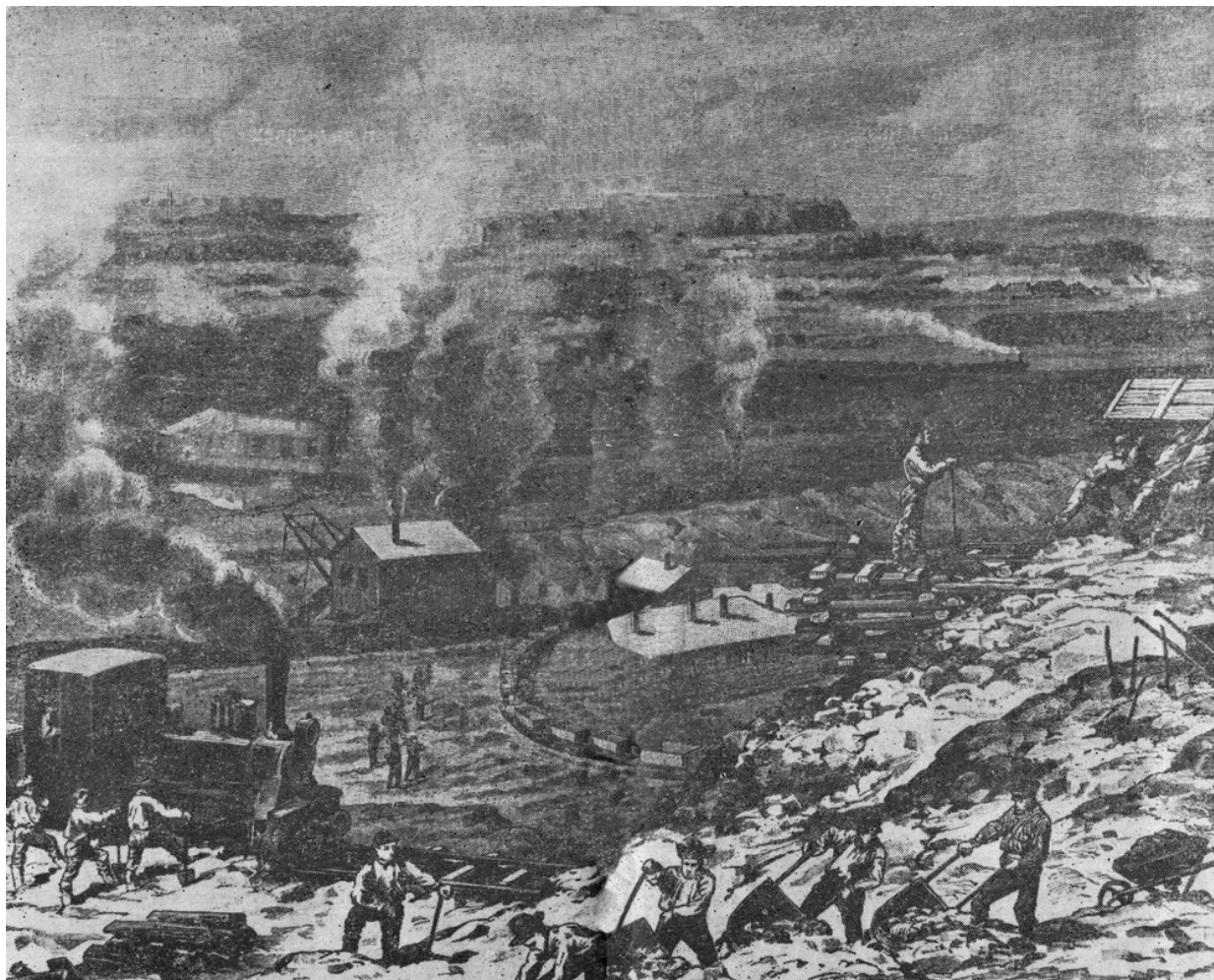
Генерал Лодж заповяда на войниците да последват Кинг и да направят всичко възможно да намерят трупа на Нил.

— Този човек имаше бъдеще — каза старият Хени тъжно. — Той ще ни липсва.

Инженерите се спуснаха надолу по склона и се върнаха в лагера. Там пламтяха огънове, стълбове дим се виеха към небето. Веселите песни и безгрижният смях на войниците ехтяха високо и ясно в спокойния въздух. Чуваше се цвилене и тропот на коне.

Полковник Дайлън съобщи на генерал Лодж, че един от разузнавачите му е открил голяма банда сиукси, които лагерували не много далеч в една долина. Това племе се намираще на военна нога и беше започнало да пречи на инженерите. Трагичната съдба на Нил беше забравена пред грижите за бъдещето и пред неприятностите, които

можеха да настъпят, ако индианците откриха значението на тази експедиция.

Войниците, които бяха получили заповед да следват Лари Кинг, се върнаха в лагера и съобщиха, че са го изгубили от очи и че не са могли да намерят място, от което да се спуснат в пропастта.

Лари Кинг не се върна и на другата сутрин. Малки групи войници бяха разпратени в разни посоки, за да опитат още веднъж щастието си, а инженерите отново бяха изправени пред трудната задача. Никоя от двете групи не постигна успех, а когато вечерта войниците изморени се завърнаха в лагера, Кинг още го нямаше. Решиха, че и той е загинал.

Но още преди да се беше стъмнило, високият каубой, накуцвайки, се завърна в лагера, изпратен и окъсан, натоварен с дългия статив и с измервателния инструмент на Нил. Инструментът беше пострадал от падането, но, изглежда, повредата не беше много голяма. Кинг не

задоволи любопитството на войниците. Накуцвайки, той стигна до палатката на инженерите, постави инструмента на земята и извика. Бун беше първият, който излезе. Неговият глас примами Хени, Бекстър и по-младите инженери от щаба. Генерал Лодж, който седеше на известно разстояние до лагерния си огън, надвесен над скиците, не беше забелязал нищо.

— Ние намерихме място — четири мили по-нагоре в пропастта, където преминаването е по-лесно. Само деветдесет стъпки наклон на миля.

Инженерите го гледаха, сякаш беше луд.

— Но Нил! Неговото падане!... Та нали той е мъртъв! — извика Хени.

— Мъртъв ли? Нищо подобно! Нил е жив — каза Лари бавно. — Мисля, че скоро ще бъде тук.

— Ранен ли е?

— Сигурно! И страшно гладен, също като мен — отвърна Лари, като се отдалечаваше, накуцвайки.

Няколко от инженерите се спуснаха в мрака да посрещнат Нил, докато други отидоха да разкажат чудната история на генерал Лодж. Началникът изслуша спокойно хубавите новини и очите му блеснаха доволни.

— Деветдесет стъпки наклон. Какво щастие!... Изпратете тези момчета при мене.

Няколко войници бяха намерили Нил на шосето и го водеха в лагера. Беше целият изранен и почти напълно изтощен. Самият той не намираше, че положението му е толкова лошо, но не можа да се въздържи да не изохка, когато падна до огъня.

Един войник се приближи до Лари Кинг, за да му съобщи, че генералът желае да го види.

— Охо, аз съм гладен... пък и той не ми е началник — отвърна Лари и продължи вечерята си. Всички знаеха, че нищо не може да накара този тексасец да проговори.

Но Нил отвори уста. Той с възторг похвали своя помощник. И преди да измине един час, всички в лагера знаеха, че Лари е спасил живота на Нил.

Малко по-късно при Нил дойде генерал Лодж и прегледа скиците и цифрите, които даваха простото решение на толкова мъчната

отначало задача.

— Нил, вие сте честолобив и вашият дух е непобедим. Вие ще достигнете високо положение чрез тази железопътна линия, ако преживеем построяването ѝ.

— О, нямайте грижа. Ще го преживея — засмя се Нил. — Аз съм като котка — падам винаги на краката си.

— Може би това е вярно. На каква дълбочина паднахте?

— Не много голяма. Първо се строполих върху едно дърво. Там се замота инструментът ми. Аз обаче се изплъзнах между клоните и главата ми се удари в един камък. Когато Лари ме е намерил, съм бил в безсъзнание и съм се плъзгал бавно по сипея към нова пропаст.

— Изглежда, този тексасец е много привързан към вас.

— Лари може да е смешен на вид, господин генерал. Но ви казвам, че онези, които му се подиграват, не го разбират. Мисля, че те не схващат колко той може да стане опасен. Но Ред не е такъв. Искам да кажа, че е сигурен като стоманата.

— Да, видяхме вече това. Когато възето се скъса, бях сигурен, че ще тикне револвера си под носовете ни...

Той се сбогува с младия си помощник. Мрачната сериозност отново се върна в очите му и тежкото бреме отново натегна на неговите рамене. Беше последният, който можеше да подцени задачата, която му беше възложена, и отговорността, която носеше със себе си. Лодж чувствуваше близостта на тайнствени и непознати събития, които никоя човешка фантазия не би могла да измисли.

Следващият посетител при Нил беше Хени. Старият инженер изглеждаше зарадван, но забрави всичко от загриженост за състоянието на младия човек. Когато се успокои, усмивката отново се яви на лицето му.

— Началникът ви повиши — каза той.

— Как? — Нил подскочи.

— Да, факт. Току-що говори с Бекстър и с мен. Последната ви работа дяволски му е харесала — и затова се изкачвате нагоре.

— Нагоре!... Къде?

— Е, нали затова ни повика на съвет — засмя се Хени. — Виждате ли, ние трябваше да измислим някаква длъжност, за да можем да ви повишим.

— О, разбирам! Любопитен съм каква ще е тази длъжност. — Нил също се засмя. — Какво каза началникът?

— Много нещо. Твърди, че докато Юнион Пасифик бъде завършен, вие ще бъдете някъде на върха... Главен инженер... Ръководител по надзора на линията.

— Гръм и мълния! Но, разбира се, вие не говорите сериозно?

— Съвсем сигурно, както обича да казва вашият каубой — отвърна Хени. — Да, това бяха думите на началника. Той току-що ви нарече надзирател по линията. Поздравявам ви! И моят съвет е: продължавайте така, както започнахте — винаги по правия път, — и внимавайте за кръвта и темперамента си... Това е всичко. Лека нощ!

Тази нощ Нил прие много посетители. Последният от тях беше Лари Кинг. Каубоят се наведе, за да влезе в палатката.

— Е, как си сега?

— Не много добре, Ред — отговори Нил. — Главата ми гори и чувствавам дяволски болки. Мисля дори, че ще бълнувам. Не би ли искал да донесеш завивките си и да останеш тази нощ при мене?

— С дяволско удоволствие!

Той сложи ръка на челото на Нил.

— Дали нямаш треска?

После напусна палатката и скоро се появи с вързоп и манерка. Остави ги и започна несръчно да облива лицето на Нил със студена вода. Вън пламтеше лагерният огън и хвърляше чудновати сенки върху платното на палатката. При неговия слаб отблясък Нил забеляза, че лявата ръка на Кинг беше превързана и че той с мъка си служеше с нея.

— Какво е станало с ръката ти?

— Нищо.

— Защо е превързана?

— Някой е изпратил глупавия фелдшер при мене и той твърди, че съм си счупил две кости.

— По дяволите! Аз и не предполагах, че си ранен. А ти не казваш нито дума и през целия ден влачиш и мене, и инструмента със счупената си ръка.

— Всъщност съм не съм убеден, че тя наистина е счупена.

Нил изруга още веднъж приятеля си и след това заспа. Кинг дежури край леглото му и непрекъснато мокреше горещото му чело.

Огънят загасна. Над лагера се спусна тишината на късните нощни часове. Стенанието на вятъра ту се засилваше, ту отслабваше и се губеше някъде далеч. От време на време се чуваше тропотенето на някой кон, равномерните крачки на стражата и дивият вик на нощната птица.

[1] Ирландецът загатва за флагчетата, с които фигурантите дават знаци при измерването, и иска то да има зелен цвят — цвета на ирландското знаме. — Б.пр. ↑

Нил не се беше измамил, когато предсказа на инженерите, че мъчнотиите ще станат още по-големи, след като прекарат трасето от другата страна на пропастта и стигнат до стръмния склон отсреща.

Старото шосе от Сен Вре за Ларами завиваше още в полите на подобни склонове и криволичеше през долините. Железопътната линия не можеше да бъде прекарана така. Трябваше да се намери проход — проход с наклон деветдесет стъпки на миля. Склоновете обаче бяха стръмни, а върховете — високи.

Оказа се, че първоначалното трасе, което току-що беше прекарано през многобройни урви и през последната пропаст, трябваше да бъде изоставено. Линията щеше да минава през хълмовете. Поради това лагерът беше преместен на изток, при първите склонове на планините в Уайоминг и от тук инженерите започнаха изкачването. Те стигнаха до полите на планината, на един хубав ден и тук напредването се оказа невъзможно.

Тази втора линия, докдето стигаше, следваше малко по-високо посоката на шосето за Ларами, едно доказателство, че очите на модерните инженери не бяха по-силни от тези на старите златотърсачи.

Тъй като голяма банда сиукси следеше всяко движение на техническия щаб, се наложи войските да бъдат наблизко. Измервачите се катереха по склоновете, а войниците от долините следяха всяка тяхна стъпка. Ден след ден продължаваше безплодното търсене на проход. Много от скалистите гребени изглеждаха обещаващи, а после завършваха с отвесни скали, дълбоки процепи или много стръмни склонове. Всичко това изискваше луди катерения. Началникът и щабът му бяха отчаяни. Нима техният голям план щеше да пропадне само защото няколко мили наклон препречваха пътя? Не, те нямаше да се признаят за победени.

Новите препятствия се намираха в околността на Чейенския проход. Лагерът беше построен в долината, на брега на един поток. Една сутрин началникът, подчинените му и един разузнавач потеглиха нагоре към прохода по стръмното и пресъхнало корито на реката, за да се изкачат на върха. Шосето от Сен Вре за Ларами отново се белееше на хоризонта. А войниците от долината зорко бдяха, докато инженерите вършеха горе изследванията си.

Този път началникът навлезе повече от обикновено в пуцинаците на планината. Повече, отколкото беше разумно и без охрана. Внезапно разузнавачът спря коня си и се вгледа в отсрещната страна на долината.

— Димни сигнали!

Инженерите проследиха погледа му и дълго се вглеждаха нататък, но не можаха да открият дима. Те продължиха пътя си. Миг след това обаче разузнавачът ги върна.

— Банда червенокожи иска да ни обкръжи; още няколко минути... и ние сме в ръцете им.

Ястребовите очи на Нил първи съзряха индианците.

— Вижте, вижте!

Индианците се спускаха надолу по покрития с трева склон, явно, за да пресекат пътя на инженерите и да се намерят между тях и войниците.

— Сега вече се наредихме добре — каза разузнавачът. — Не можем да се върнем, пътят е затворен.

Шефът хвърли хладнокръвен поглед към индианците, а после огледа склона на хълма, който се простираше надалеч покрай долината. Той не за пръв път се намираше в такова положение.

— Продължавайте напред! — гласеше заповедта.

— Ще се бием! — извика Нил.

Осемте мъже бяха добре въоръжени и яздеха добри коне. В даден момент те биха могли да устоят известно време срещу сиуксите. Но генерал Лодж и разузнавачът прекосиха бързо една малка долина и се отправиха към съседната могила, която беше по-висока и от която се надяваха да видят войниците. Всички пришпориха конете си лудо и се катереха като дяволи, но въпреки това достигнаха върха едва след четвърт час. Наистина войниците се виждаха, но те бяха доста далеч, а сиуксите се придържаха в пътеката, за да ги изпреварят.

Моментът изискваше бързо решение. Разузнавачът каза, че е невъзможно да се слезе надолу по склона, и началникът реши да следва хребета. Почвата ставаше все по-мъчно проходима. Мъжете започнаха да слизат един след друг от конете си и да ги водят за юздите. Нил и Кинг се движеха бързо по скалистата почва.

Индианците галопираха по хребета на съседния хълм. Те яздеха, като че ли се намираха в равнина. Пътят ставаше все по-труден. Конят

на Бекстър се спъна и счупи десния си преден крак. Седлото на Хени падна. Ценните минути летяха. Мъжете извадиха пушките си от калъфите. При всеки наклон те очакваха да се намерят пред пропаст, която щеше да направи спирането неминуемо.

Най-после стигнаха до открито място, откъдето войниците се виждаха добре.

— Сигнал! — заповяда началникът.

Всички започнаха да викат, да стрелят и да размахват шапките и кърпите си. Напразно. Долу, в котловината, войниците се движеха със същото бавно темпо, както преди.

— Напред — надолу по склона!

— Генерале, това няма да ни доведе до нищо хубаво — запротестира разузнавачът.

Ред Кинг раздели двамата мъже със своята тънка кафява ръка. Сините му очи светеха с някакъв чуден блясък, докато погледът му се плъзгаше по склона.

— Моят занаят е да преценявам местности — каза той със свойственото си хладнокръвие, — ние ще слезем от тук — от тук, или изобщо отникъде.

Нил беше сломен. Но докато членовете на тялото му сякаш бяха вцепенени, в него бушуваше страшен гняв. Той непрестанно гледаше към сиуксите.

— Да спрем и да се бием! — извика задъхано. — Ще смажем тази папlach!

— Може би ще дойде миг, когато ще трябва да се бием. Но сега не. Напред!

Препъването през каменистата местност и през пропастите продължи. Индианците изчезнаха зад хълмовете и това обстоятелство обезпокои мъжете, защото никой не знаеше кога и откъде ще се покажат. Това ги караше да напънат и последните си сили.

В това време слънцето все повече се наклоняваше към запад и положението на инженерите ставаше все по-сериозно. Един вик на Нил, който вървеше последен, извести на приятелите му, че индианците са се показали зад гърба на могилата и че започват преследването по права линия. Генерал Лодж заповяда на хората си да се обърнат и да насочат пушките си към тях. Тази маневра накара

сиуксите да спрат. Те продължиха преследването бавно, като се държаха извън обсега на куршумите.

— Ще чакат да се стъмни — каза разузнавачът.

— Напред! Все пак ще успеем да се измъкнем! — отговори началникът гневно.

Пришпориха конете си. Нощта постепенно се спускаше и това обстоятелство увеличаваше както мъчнотиите, така и опасностите. Същевременно обаче групата добиваше възможност да поиска подкрепление от войските със светлинни сигнали. На няколко пъти един от инженерите изтичваше напред и запалваше огън, докато другите оставаха, за да държат индианците в шах, ако те се появяха. Най-после войниците отговориха на сигналите. Изпълнена с нова надежда, групата отчаяни мъже продължи слизането. И точно когато мрачната нощ настъпваше в съдбоносния час, който би накарал индианците да ускорят нападението, войниците пресрещнаха инженерите и началника си. Индианците се изгубиха в мрака, без да дадат нито един изстрел. Общата радост беше голяма. Само Нил заяви недоволно, че би предпочел да се бие.

— Ах, и мен вече ме гъделичкаше пръста — промърмори верният му спътник Кинг.

Касе извади черната лула от устата си.

— Толкова дълго скитане и никаква полза!

Без съмнение тази забележка предизвика първите думи на генерал Лодж към полковник Дайлън.

— Стръмен ли беше пътят до тук, полковник?

— Да, разбира се. Ние се изкачихме направо от долината нагоре.

Но генерал Лодж не предпочете този къс път до лагера, а продължи напред по хребета на хълма, който се спускаше полегато към равнината. И когато най-после тази равнина беше достигната, по небето вече блестяха звездите. Тогава генералът се обърна с някак странно въодушевено и сериозно изражение на лицето към помощниците си:

— Господа, ние прекарахме този ден в страх и тежка работа, но намерихме прохода през хълмовете на Уайоминг. Утре ще прекараме трасето по този хребет... Ще го кръстим Черманов проход. Хиляди благодарности на червените дяволи!

На другата сутрин силен удар в ребрата събуди Нил от дълбоката кошмарна дрямка.

— Нил, мъртъв ли си? — промърмори Лари. — Събуди се! И слушай!

Нил чу ясните звучни тонове на тръбен сигнал и скочи от леглото.

— Какво има, Ред? — посегна към ботушите си.

— Мисля, че са индианци.

Денят току-що беше настъпил. Двамата намериха лагера в пълно безредие — войници тичаха за конете, седлата и пушките си.

— Ред, докарай конете ни, а аз ще видя какво става — извика Нил.

Каубоят стегна колана си, като се отдалечаваше с големи крачки. Нил побърза към лагера. Той срещна поручик Лесли, когото познаваше добре, и той му съобщи, че е пристигнал следотърсач, който съобщил, че някакъв керван е заплашен от нападение. Полковник Дайлън щял да тръгне с отделение войници.

— И аз ще отида! — извика Нил. — Къде е следотърсачът?

Нил скоро забеляза пред себе си човек с кожено облекло и се приближи към него. Човекът очевидно беше трапер или ловец, носеше дълга пушка, а през рамото му бяха праметнати рог с барут и торбичка с куршуми. Нил се спря пред него:

— Казвам се Нил. Мога ли да ви бъда полезен?

Погледът му срещна две решителни сиви очи.

— Слингленд — отговори ловецът, като му подаваше ръката си. — Офицер ли сте?

— Не, инженер. Но мога да яздя и да стрелям. А с мен е и един каубой, тексасец. И той ще дойде. Какво се е случило?

— Ах, дявол знае. Но аз се страхувам от най-лошото. Подуших, че сиуксите искат да нападнат няколко фургона, горе при хълмовете. Предупредих водача — казах му да вдигне лагера и бързо да потегли. После дойдох да повикам войници. Но те бяха сменили лагера си. Мисля, че ще стигнем твърде късно.

— Керван?

— Шест коли. Само няколко мъже, три жени и едно момиче.

— Момиче ли? — извика Нил.

— Да, на около шестнадесет години. Хубаво, с големи, нежни очи. Предложих му да го взема на седлото си, но то отказа... Отвратителна история...

Слингерленд не доизказа на глас мисълта си докрай. В този миг, вече яздещ, се приближи Лари. Той водеше за юздата коня на Нил. Слингерленд огледа мускулестия каубой.

— Добър ден! — промърмори Лари. Той не изглеждаше нито любопитен, нито възбуден и неговото хладно, спокойно и небрежно държане беше в пълна противоположност с пламенното желание за дейност на Нил.

— Ти, както виждам, си взел пушките? — каза Нил.

— Да, а и малко сухари.

За няколко минути войниците бяха на седлата, готови за тръгване. Слингерленд с бърз тръс ги поведе нагоре по склона. Изкачването по стръмнината започна. Когато стигнаха върха, ездата продължи още около миля по неравна почва. След това водачът прекоси хребета и се спусна в друга долина. Нагоре, надолу, хълм след хълм, докато най-послед стигнаха до едно място, откъдето в долината се виждаше шосето от Сен Вре за Ларами. Слънцето се издигна иззад хълмовете, когато траперът посочи на войниците мястото, където керванът се беше спрял на лагер. Пресни следи от неподковани конски копита бяха разорали шосето.

— Не сме много далеч, но все пак сигурно достатъчно, за да стигнем късно — каза Слингерленд. И той сви грамадия си пестник.

Продължиха в галоп по равното шосе. Тази долина беше преминала скоро. По-нататък обаче неравната почва спираше бързото напредване.

Изведнъж Слингерленд потръпна. От едната страна на шосето се подаваше овъглен скелет на фургон. Воловете не се виждаха.

След това на известно разстояние се забелязваше в безредие куп от покривки и лагерни принадлежности, които бяха разхвърлени по шосето. Малко по-нататък конниците се натъкнаха на дълбоки следи от колела, които правеха неочаквани завои покрай пътя. Това показваше, че бързащите колари са загубили посоката в тъмнината. Местността беше открита и вълнообразна, покрита с храсти, между които бяха разпръснати каменни блокове. Скалист корниз, няколко

дървета и черните овъглени остатъци от колите показваха какъв е бил краят на клането.

Нил беше първият, който скочи от седлото, а вторият — Лари Кинг. Те бяха изпреварили доста по-предпазливите войници.

— Боже мой! — чу се гласът на Лари.

Нил стисна с треперещи ръце пушката си и закричи между изгорелите коли. Под колелата лежаха голи, грозно изкривени и обезобразени трупове, кървави и някак призрачни. Всички бяха скалпирани.

Приближи се и Слингерленд с войниците. Те скочиха от седлата си с проклетия и ругатни.

Полковник Дайлън заповяда околността да бъде претърсена основно. Тон се надяваше да намери неща, които да му подсказват кои са били жертвите. Нямаше нищо. Всичко беше изгорено или разграбено. От лагерните инструменти, повечето от които индианците бяха унищожили, бяха останали само две лопати, едната с овъглена дръжка. Тези лопати войниците употребиха да погребат труповете.

Нил почувствува, че му прилошава от ужасната гледка. Той се отстрани малко и седна на един камък. Лицето му бе влажно от лепкава пот. В стомаха му като че ли нещо гореше и яростно се повдигаше. Това беше първото му сблъскване със сатанинските жестокости на диваците. Главата му беше изпълнена с хаос от необикновени мисли.

И изведнъж му се стори, че чува стон. Подскочи.

— О, започвам да си въобразявам — промърмори след миг той.

Стана толкова нервен, че се изправи и се върна при войниците, които бяха изкопали няколко дупки. Видя как трупът на една жена беше поставен в гроба. Тази гледка му припомни думите на Слингерленд. Следотърсачът претърсваше околността на лагера и Нил отиде при него.

— Намерихте ли момичето?

— Още не. Възможно е дяволите да са го отвлекли със себе си. Сигурно... ако случайно е останало живо.

— Боже мой! Надявам се, че е мъртво!

— Ех, синко, и аз се моля да е така.

Всички по-нататъшни търсения останаха безрезултатни. Никой не успя да намери трупа на момичето. Решиха, че е загубено.

Войниците натъркаляха върху пресните гробове тежки каменни блокове и потеглиха обратно към лагера. Нил, Слингерленд и Лари

Кинг бяха последните, които възседнаха конете си. В този миг Нил си спомни за онова странно тихо стенание. Може би го чу за втори път. Спря коня си.

— Аз се връщам! — извика.

— Защо? — запита Слинггерленд.

Лари Кинг също обърна коня си и го изравни с този на Нил.

— Ред, не мога да си отида спокоен.

И Нил разказа на приятеля си какво беше чул.

— Присторило ти се е, момчето ми — запротестира Ред.

— Може би. Но аз ще се върна. Ще дойдеш ли с мен?

— Разбира се — отвърна Ред със своята ленива добродушност.

Слинггерленд остана на седлото си и се заоглежда, докато ги чакаше. Облакът прах, който показваше пътя на войниците, продължаваше да се отдалечава.

Нил скочи от седлото, хвърли юздите на врата на коня си и се огледа, сякаш търсеше нещо. Лари, който се чувствуваше по-добре на гърба на коня, отколкото на земята, остана на седлото. Внезапно Нил почувствува, че нещо необяснимо за него го тегли към издаден скалист корниз. Не се чуваше нищо друго, освен шумоленето на вятъра в листата на малкото дървета. Местността около гробовете беше вече грижливо прегледана. Безполезно беше да се търси още веднъж там. Нил нямаше никакви обясними основания за своето чувство. Но колкото и да изглеждаше невероятно, той не искаше да признае, че това чувство е плод на въображението или възбудата му. Някакъв глас го беше повикал. Той би се закълел в това. И ако не разкриеше тази загадка, тя щеше да го преследва до края на живота му. Огледа внимателно мястото. След това се отправи към скалистия корниз.

В подножието на скалата растяха нагъсто храсталаци, които дращеха ботушите му. Горната част на корниза беше грапава, надолу се образуваше цепнатина. В този миг Нил трепна, сякаш ударен от електрически ток. Чу се тихо, задавено и хъркащо дишане...

— Ред... насам! — извика той с глас, който накара каубоя моментално да скочи от седлото си.

Нил клекна и разтвори храстите. Още в началото на зеещата цепнатина видя блестящи кестеновокафяви коси. Кинг приклекна до него и се наведе.

— Момиче!

— Да, момичето, за което беше споменал Слингерленд... момичето с големите очи.

Нил сложи внимателно ръката си на главата му. Почувствува топлата ѝ копринена коса и това докосване изведнъж смрази кръвта в жилите му. Момичето навярно умираше.

Слингерленд се приближи на коня си.

— Е, момчета, какво намерихте?

— Девойка...

Отговорът на Нил накара Слингерленд да скочи бързо от седлото.

Нил за миг се поколеба, после вмъкна ръцете си в дупката, хвана девойката под мишниците и внимателно я изтегли на тревата. Тя остана да лежи с лице към земята, косите ѝ бяха разрошени, а тялото — неподвижно. Очите на Нил тревожно търсеха кървави петна, но такива нямаше.

— Спомням си много добре тези коси — каза Слингерленд. — Обърнете я по гръб.

— Тогава най-после ще видим къде е ранена — промърмори Ред Кинг.

Нил мислеше същото, но, изглежда, още се колебаеше.

— Слингерленд, тя съвсем не е вече малко момиче — каза той. След това отново хвана ръцете ѝ под мишниците. Внезапно почувствува нещо влажно, топло и лепкаво. Дръпна ръката си. Тя беше окървавена.

— Ах! — извика Ред.

— А какво друго очаквахте вие, синко? — каза Слингерленд. — Тя е била ранена и в страха си се е вмъкнала в пещерата. Хайде, обърнете я по гръб. Може би е още жива.

Тези думи оказаха бързо въздействие върху Нил. Той извърна девойката така, че главата ѝ да падне на неговите колене. Лицето ѝ беше мъртвобледо, сякаш вкаменено в момент на страшна уплаха. Дрехата ѝ беше напоена, а ръцете ѝ окървавени.

— Момчета, не се вижда рана, няма дупка от куршум — само кръв — каза Слингерленд с надежда в гласа.

Нил разкъса блузата ѝ и пъкна ръката си под плата. Усети, че се докосва до гърдите ѝ, обли, меки и топли, но напълно неподвижни. Той поклати глава.

— Сигурно съм чул последната ѝ въздишка.

— Може би. Но тя няма вид на мъртва — промърмори Кинг и постави ръка на сърцето ѝ.

Нил беше търсил да усети в дясно туптенето на сърцето ѝ. Той премести ръката си на другата страна. В същия миг почувствува лек удар в нежно закръглените гърди. Тихо, редовно, но не и изморено.

— Боже мой, какъв глупак съм! — извика той. — Тя е жива! Сърцето ѝ бие! Тази кръв е от друг човек — може би това е кръвта на убитата ѝ майка... Ред, тичай, донеси вода в шапката си! Слинггерленд, настигнете войниците.

Слинггерленд се изправи и възседна коня си:

— Сетих се нещо. Ще пренесем момичето в моята колиба. Не е далеч от тук. До лагера има много път. Ако е необходим фелдшер, ще го доведем.

— А сиуксите?

— При мене ще бъде на сигурно място. Аз съм приятел с индианците.

— Добре! Но във всеки случай настигнете войниците и съобщете на Дайлън, че сме намерили момичето... и че ще останем във вашата колиба.

Слинггерленд пришпори коня си, който се понесе в галоп след отдалечаващия се по пътя облак прах.

Възхитен, Нил наблюдаваше лицето на девойката, която беше спасил. Изведнъж нейните устни се разтвориха и се чу отново оня тих стон. Значи този беше повикът, който го беше ръководил. Но не... не беше само това стенание. В цялата тази чудна история се криеше и нещо друго — мощен и необясним с нищо импулс. Нил вярваше в силата на своите подбуди, които от време на време го ръководеха. Досега в живота си той не се беше интересувал от жени. Това момиче или фактът, че го беше спасил, и двете неща заедно дълбоко го развълнуваха. За Нил животът никога вече нямаше да бъде същият, както досега.

Ред Кинг се върна. Сомбрерото му беше пълно с вода.

— Вземи шала си и измий кръвта от ръцете ѝ, преди да дойде на себе си и да я види — каза Нил.

Каубоят се залови за тази работа малко несръчно, но с безкрайна нежност.

— Бедното дете! — прошепна той. — Бих се обзаложил, че сега е съвсем само в света.

Нил намокри кърпата си и я постави на челото на момичето. И внезапно то отвори очи. Те бяха големи, с виолетов оттенък и леко премрежени, сякаш сънят още не ги беше напуснал напълно. Застинали в страхотен ужас и вперени неподвижно в празното пространство, те напомняха очните ябълки на слепец. Гърдите на момичето се издигаха и спущаха от усиленото дишане. Ръцете му се движеха и търсеха опора. Цялото му тяло трепереше. Изведнъж то се надигна и седна. Не изглеждаше слабо. Движенията му бяха бързи. Ужасените му очи блуждаеха наоколо, без да се спрат в една определена точка.

— За вас вече няма опасност! — извика Нил високо. — Индианците са си отишли! Аз съм бял!

Размътеният разум на непознатата сякаш се събуди от звука на резкия му глас. Тя впери поглед в него. Чертите на лицето ѝ трепнаха. Устата ѝ се полуотвори, а ръката ѝ, треперееща като лист от трепетлика, я прикри и се сгърчи. С другата ръка тя започна да маха пред себе си, сякаш искаше да прогони жестоко видение.

Нил твърдо издържа погледа ѝ — господарски, мъжки и наставнически.

— Аз съм бял! — повтори той с обтегнати устни. — Вие сте спасена! Индианците си отидоха.

И тя го разбра. Схвана смисъла на думите му. После с тих, но мъчителен и остър вик затвори очи и започна слепешката да удря с две ръце около себе си. Ужасът се беше върнал — ужас, примесен със страх. И страхът може би беше по-силен, защото тя хвана китката на Нил така, че за да се освободи, той би трябвало да счупи ръцете ѝ.

В този миг Слингерленд се приближи в галоп.

— Дойде ли на себе си?

Погледна с любопитство девойката, която все още се притискаше към Нил.

— Да, само за миг.

— Това е добре... Настигнах Дайлън... Съобщих. Дяволски се зарадва, че сме я намерили. Наруга здравата войниците си. Каза, че ще извини оставането ви тук и че можем да вземаме от лагера каквото ни трябва.

— Тогава да тръгваме! — каза Нил.

Той се опита да се освободи от прегръдката на момичето, но не успя. Взе го на ръце, стана и се отправи към коня си. Кинг му помогна да се качи с товара си на седлото. Нил не вярваше, че някога ще забрави това място, но все пак хвърли още един последен поглед върху всички предмети. Овъглените коли, гробовете, скалите, които бяха нахвърляни върху голите, обезобразени тела, групата от трите клонести дървета и скалистия корниз с тъмното отворстие в основата си — погледът му обхвана още веднъж всичко това, после той извърна коня си и се отправи по дирите на Слингерленд.

Слинггерленд живееше в малка долина, сгушена сред планините на Уайоминг, на около десет мили от мястото на клането и на петнадесет от края на прокараната железопътна линия. Последната миля от пътя водеше през красива зелена пропаст, отвесните стени на която я правеха подобна на каньон. Склоновете ѝ бяха обрасли с дървета, а бърз, бистър поток ромонеше в корито от гладки камъни. Пътеката следваше неговото лъкатушене до мястото, където водата бликаше от голям извор. Тук долината свършваше. В края ѝ се намираще зелена поляна, оградена от обрасли с храсталак склонове и сиви скали. Грубо построена колиба с камина от червена пръст и замазани с глина процепи между гредите, пълна до тавана с кожи, рога и примки — това беше домът на трапера.

Ръцете на девойката се отпуснаха вяло и безсилно от врата на Нил и се плъзнаха надолу. Слинггерленд я постави на сенчесто място в тревата. Тримата мъже се вгледаха в нея сериозно, нерешително и мрачно.

Всъщност колибата на Слинггерленд се състоеше от две отделни колиби, свързани с врата. Едната половина беше пристроена по-късно и беше значително по-голяма. Той, изглежда, употребяваше старата част за склад на кожите. Мъжете започнаха да изнасят тези запаси. Оказа се, че помещението е съвсем малко. То имаше два прозореца, маса и няколко други груби мебели, направени от ръката на ловеца. Почистиха стаята и я постлаха с кожи от сърни. Леглото се състоеше от голям куп грижливо оцавени биволски кожи, а няколко индиански черги служеха за завивки. Когато всичко това беше привършено, траперът свали кожената си шапка, почеса побелялата си глава и погледна изпитателно двамата.

— Вие ще можете да донесете някои от онези неща, които трябва на едно момиче, нали? — предложи той.

Ред Кинг се засмя със свойствения си хладен смях.

— Е, сигурно ще намерим нещо. Огледало и гребен, пък и друго, от каквото се нуждаят момичетата. Лагерът е пълен с такива неща.

На Нил не се виждаха смешни нито думите на Слинггерленд, нито забележката на каубоя. Сега той беше загрижен само за сериозното положение на момичето, а не за бъдещите ѝ удобства.

— Бързо навън!... — изведнъж извика Слинггерленд.

Нил, който се намираще най-близо до вратата, се намери с един скок извън нея. Девойката седеше с разрошени коси на тревата. По лицето ѝ се четеше смущение. Когато го видя, тя неочаквано се дръпна и нададе пронизителен вик. Нил се втурна към нея и забеляза, че цялото ѝ тяло трепери.

— Кой сте вие? — запита тя.

— Казвам се Нил... Уорън Нил — отвърна той и седна до нея, като хвана едната от треперещите и ръце. Той беше безкрайно радостен, че момичето влага разум в думите си.

— А къде съм аз?

— Това е домът на един ловец. Аз ви донесох тук. Това е най-хубавото място за вас.

— Значи вие ме... ме спасихте от тези дяволи? — произнесе със запъване тя и студената сянка на ужаса отново помрачи очите ѝ.

— Да... да... но не мислете повече за това... тях ги няма — отвърна бързо Нил. Този израз на лицето ѝ го загрижваше. Той не знаеше какво точно трябва да каже.

Момичето падна назад с мъчителен стон и закри очите си с ръце, сякаш искаше да прогони някакво омразно и страшно видение.

— Майка ми — проплака то, потрепервайки. — Те я убиха... О, тези ужасни викове!... Всички бяха избити... всички... и мисис Джонс! Майка ми... тя падна, без да издаде звук! Нейната кръв ме опръска!... После избягах, скрих се... Индианците... ножове, брадви, скалпове, пожар!... И аз бях свидетелка на всичко!

Започна да хълца и да стене нещо неразбрано.

Нил дежури до леглото ѝ цели два дни и две ноци, с изключение на няколко часа, когато тя задрямваше и когато го сменяваше Кинг. Понякога девойката идваше на себе си и познаваше Нил, но в повечето случаи бълнуваше трескаво, хвърляше се и стенеше или лежеше като мъртва. Най-после, на третия ден, надеждата у Нил се възвърна. Девойката се събуди, изтощена и намръщена, но спокойна и разумна. Нил я заговори сериозно, описа ѝ накратко нейната трагична съдба и я помоли да пропъди спомените си. После се опита да привлече вниманието ѝ към новата околна среда. Тя го слушаше, но думите му, изглежда, не ѝ правеха особено впечатление. С мъка успяваше да я накара да яде. Тя не искаше да се помръдне. Най-после Нил ѝ даде да разбере, че трябва да се завърне в инженерния лагер, където го чакаше работа. Обеща, че ще се върне скоро, за да я посети. Тя не каза нито дума и дори не вдигна очи, когато той излезе.

Когато Ред доведе конете навън пред колибата, към тях приближи Слинггерленд.

— Слушайте, синко, няма защо да се тревожите — каза той. — Тя пак ще стъпи на краката си.

Нил поклати глава.

— Аз не съм толкова сигурен. Но нека се надяваме за най-хубавото. Слинггерленд, бъдете внимателен, доколкото можете, към бедното същество. По възможност по-често ще прескачам насам. Когато се съвземе дотолкова, че започне да говори разумно, ще научим дали има роднини. В такъв случай ще намеря средства и пътища, за да я изпратя вкъщи. Ако пък не — тогава ще направя за нея онова, което е по силите ми.

— Синко, харесва ми фактът, че се чувствате отговорен за детето!... Всичко хубаво и елате пак.

После се разделяха. Каубоят подкара коня си в оня постоянен и спокоен тръс, с който се щадят силите на животното и същевременно се напредва бързо. След три часа непрекъснато яздене ги поздрави гласът на часовия и малко след това те бяха в лагера.

Почти веднага след тяхното пристигане се завърнаха и инженерите, изтощени, изпратени и измърсени от работата, но все пак в необикновено добро настроение. Те бяха прекарвали трасето през прохода Черман и сега, когато линията се спущаше от върха през вододела, мъчнотиите бяха намалели. Отсъствието на Нил беше

почувствувано от всички, защото много им липсваха услугите му. Но всички мъже се радваха за спасението на младото момиче и бяха състрадателни в любопитството си. На Нил се струваше, че началникът го гледа със странен и изпитателен поглед, сякаш през кратковременната си раздяла неговото държане и лицето му се бяха променили. Сам Нил беше почувствувал особена душевна промяна в себе си. Той не можеше да забрави девойката, нейната безпомощност и неволя.

„Това е смешно, казваше на себе си. Но... защо пък смешно? Мъчно ми е за нея.“

И си спомняше чудната промяна в очите ѝ, когато сянката на ужаса и на кървавата смърт избледняваше пред естествените пориви на младостта, на живота и на надеждата.

На другия ден Нил показа пред щаба на инженерите още по-ясно от всякога своите способности и заслужи отново тяхното поощрение на началника. Обичаше похвалите на своите началници и започна да вярва от сърце и душа във великото бъдеще на железницата. И тази седмица на усилена работа предизвика неведнъж оплакванията на верния помощник Кинг.

Лари се ядосваше на ботушите си и охкаше силно, когато ги сваляше от краката си. Подметките им бяха напълно скъсани и той ги гледаше тъжно.

— Горе главата, Ред — каза Нил на края на седмицата. — Какво ще кажеш за една малка почивка? Ще отидем при Слингерленд!

Червендалестото лице на каубоя се сви бавно в хитра усмивка.

— А аз се чудех защо бързаш напоследък така дяволски — каза той. — Нищо не би ме зарадвало повече. С удоволствие бих искал да узная какво е станало с нашата девица.

— Преди това ще трябва да обиколим лагера, за да видим какво ще можем да вземем за нея, Ред.

— Изглежда, ти чисто и просто възнамеряваш да крадеш? — каза Кинг, леко изненадан.

— Не, ние ще се помолим. Но ако не получим така онова, което ни трябва... е, по дяволите, ще задигаме. Напред, Ред!

Двамата набързо претърсиха малкото си вещи и великодушно отделиха всичко онова, което би могло да послужи на една нещастна девойка, попаднала в тази пустинна страна. После тръгнаха из лагера.

Всички от щаба дадоха по нещо. Шефът погледна развълнуваното лице на Нил и за миг по строгите му черти се плъзна усмивка — тъжна, но изпълнена с топлота.

Рано на другата сутрин Нил и Кинг се отправиха по познатия път към колибата на Слингерленд.

Когато стигнаха до долината и потока, който водеше към колибата, слънцето вече припичаше. Пролетта ухаеше във въздуха. Смарагдовият цвят на шумата на тополите и върбите се примесваше с тъмнозелените багри на боровете. В тревата покрай пътя бяха нацъфтели звънчета, теменужки и някакви жълти цветя, които Нил не познаваше. В бистрите вирове играеше пъстърва. През целия път до слуха на двамата конници долиташе мелодичното бръмчене на пчелите и песните на птиците.

Слингерленд ги забеляза отдалеч, посрещна ги и ги поздрави сърдечно.

— По-добре ли е? — запита Нил направо.

— Не, още не. — Слингерленд поклати рошавата си глава. — Не иска да яде, не се помръдва, не говори. Измъчва се до смърт. Три пъти попита кога ще дойдете пак. А после — нищо. Забрави ви.

Нил слезе, откачи пакета от седлото, постави го на земята, разседла коня и го пусна. Движенията му бяха като на автомат, но вътрешно той беше загрижен.

— Къде е девойката?

— Ей там, под боровете, при извора на потока. Това е единственото място, където отива. Мисля, че ѝ прави удоволствие да слуша плясъка на водата. И все този стар страх!

— Напред, Лари — каза Нил.

— Върви сам, не е моя работа да се разправам с девизи...

Мястото беше тихо, напоено с дъха на цветята, сенчесто, изпълнено с мелодията на ромонещата вода. Изведнъж той забеляза нейната малка, свита фигура. В момента, когато я видя, се почувствува едновременно и радостен, и тъжен. Когато чу стъпките му, тя бързо скочи и се извърна. Той все още си спомняше очите ѝ, но това лице му се видя чуждо. То беше отслабнало и бледостта му се беше усилила.

— Боже мой, тя ще умре — прошепна Нил. — Какво да направя... какво да ѝ кажа?

Той се запъти с бавни крачки право към нея. Почувствува втренчения поглед на очите ѝ и се обърка.

— Хей, донесох ви някои неща. — Той се опита да придаде весел тон на гласа си.

— О... това... сте вие? — произнесе тя със запъване.

— Да... Нил. Надявам се, не сте ме забравили.

У девойката настъпи едва забележима промяна. „Но — помисли си Нил — тази промяна не е в чертите ѝ, защото никой мускул не се помръдна, а бледостта остана. Трябва да е в очите.“

Той се наведе, за да развърже пакета.

— Донесох ви сума неща. Надявам се, ще ви послужат. Ето...

Но тя не гледаше разтворения вързоп, изобщо не му обръщаше внимание. Седеше пак като преди свита и втренчила поглед мрачно във вълните на потока. Отчаян, Нил я погледна и започна да мисли, че само с безкрайно търпение, сила и желязна воля ще може да я откъсне от черните ѝ спомени и така да даде поне малка възможност на природата да извърши своето. Той виждаше колко малко е подготвен за тази работа. Но невъзможното и недостижимото винаги го бяха мамили. Стисна зъби и се закле, че ще действа с такта на жена, с търпението на светец, с изкуството на лекар и с любовта на баща само за да спаси тази девойка от гроба, до който тя беше толкова близо. После докосна рамото ѝ.

— Ще можете ли да ме разберете?

— Да — промърмори тя. Гласът ѝ беше глух, сякаш идваше някъде отдалеч. Ясно се виждаше, че говоренето я измъчва.

— Аз спасих живота ви.

— О, по-добре да ме бяхте оставили да умра.

Нил не можа да изкопчи от нея нито дума повече. Той промени темата и започна да ѝ показва предметите, които беше донесъл: кърпи, шал и огледало. Принуди я да разгледа нещата. Тя не се интересуваше от огледалния си образ. Той се опита да събуди суетата в нея, но напразно.

— Косата ви е съвсем разрошена — каза той и извади гребен и четка. — Ето, срещете се.

— Не, не, не — простена тя.

— Е добре, тогава аз ще сторя това вместо вас.

Изненадан, че тя не се възпротиви, както той очакваше, Нил започна да заглажда разрошените ѝ плитки. В сериозната си задълбоченост той и не помисли колко странни биха се видели действията му на някой случаен наблюдател. Беше така залисан в работата си, че не забеляза бавното приближаване на Лари Кинг.

Отначало каубоят беше безкрайно изненадан, след това се озъби от удоволствие. Девојката, изглежда беше дошла на себе си и нямаше вече от какво да се страхуват.

— О, чудесно! — извика той със свойствения си провлачен глас. — Нил, отдавна знаех, че си любител на женския пол.

Лари седна на тревата до двамата.

Лицето на девојката беше полузакрито от косата ѝ. Тя беше навела глава. Нил хвърли предупреждаващ поглед към Кинг, който трябваше да му каже, че не бива да си позволява повече шеги.

— Приятелят ми, каубоят Лари Ред Кинг — каза Нил. — Той беше с мене, когато аз... когато ви намерих.

— Лари... Ред... Кинг — промърмори девојката. — Казвам се Ели.

Нил беше успял отново да разбие упоритата ѝ потайност. Нейният отговор толкова го изненада, че той изпусна четката и впери поглед в Лари. От лицето на каубоя изчезна веселият израз. Той се вгледа в девојката и чертите му добиха загрижен вид.

— Ели... радвам се, че се запознах с вас — заекна той. Нил никога не беше долавял такова дълбоко чувство в гласа му. След като още веднъж се вгледа в тъжното ѝ бледо лице, каубоят стана и замислен се отдалечи със своите провлачени крачки.

— Значи наричате се Ели? — каза Нил. — Ели... и по-нататък?

От сто негови въпроса тя отговаряше едва на един. Тези думи също не проникнаха до мозъка ѝ.

— Искате ли сега да сплетете косата си? — запита той.

Отговорът беше тихо и монотонно „не“. Ръцете ѝ обаче се вдигнаха и механично започнаха да я сплитат. Накрай той успя да я накара да се разходят край потока, а също да хапне и да пийне малко.

Вечерта Нил се чувствуваше толкова изтощен, като че ли през целия ден се беше катерил по планини. И все пак мисълта, че е в състояние да принуждава девојката към едно несъзнателно и пасивно послушание, му даваше надежда.

На другия ден състоянието на Ели се подобри едва забележимо. Един час преди залез-слънце Нил реши да напусне колибата и заповяда на Лари да доведе конете. След това отиде при Ели.

— Ели!

Повтори няколко пъти това име, докато тя го чу и вдигна глава. Дълбочината и трагичната безпомощност на нейните очи го измъчваше.

— Сега ще се завърна в лагера. Скоро ще дойда пак.

Девојката хвана ръката му с бързо движение.

— Не си отивайте! — замоли го тя. В очите ѝ се четеше страх.

Нил стоеше като ударен от гръм. Молбата ѝ беше неочаквана и изпълнена с жар. Същевременно той изпита някаква особена радост. И той търпеливо започна да ѝ обяснява, че трябва да отиде на работа и скоро ще се върне, за да я посети. Но още докато говореше, тя изпадна отново в своята глуха и мрачна безучастност.

Генерал Лодж и щабът му бяха решили да оставят на разни места по планираната линия няколко от инженерите, които да изследват характера на снеговалежите. От голямо значение беше това да се изследва точно през следващите няколко зими. Онзи, който се наемеше с тази работа, трябваше да очаква много пречки и неволи, но Нил доброволно предложи услугите си и началникът го поздрави с няколко думи. Той трябваше да следи резултатите от навиванията при прохода Черман.

При следващото си посещение в колибата на Слингерленд Нил отведе трапера на сенчесто място под високите борове и му съобщи плановете си за през зимата.

— Но вие ще измръзнете! — извика траперът.

— Ще си построя колиба и ще се приготвя за големите студове — каза Нил.

Слингерленд поклати рошавата си глава.

— Вие не познавате зимата тук така добре, както аз. Но дългият проход, който наричаме Черман... хм... не е толкова далеч от тук, ще можем да отиваме със ски до него. Това няма да може да става само при буря. Струва ми се, ще бъде по-добре да останете при мен.

— Отлично! — извика Нил. — А сега — при Ели!

— Да, при Ели.

— Дали да я оставя тук, или да я изпратя с първия по-силен керван обратно в Омаха? Или пък ще е по-добре да отиде с войниците във форт Фетърмен?

— Синко, вие сте неин настойник, но казвам ви, оставете я тук, особено сега, когато и вие ще бъдете при мене. Тя ще умре или ще полудее, ако я изпратите някъде. Да, дори още не иска да ни каже дали има някъде роднини и аз мисля, че е съвсем сама на света. Най-добре е да остане при нас. Обикнах я.

— Радвам се, Слингерленд. От няколко дни си блъскам главата какво да правя с нея. Сега вече реших. Ели ще остане при нас и се надявам, че така ще сторя най-доброто за нея.

— О, аз не разбирам девойките така добре, като другите същества — отвърна Слингерленд замислено. — Но бих могъл да кажа, че у Ели има известен интерес към нас.

— Какво значи това, Слингерленд? Че тя... ме обича?

— Дявол знае. Може би не. Може би не е способна вече на
такова нещо. Но аз мисля, че има само две неща, които я интересуват:
вие, Нил, и смъртта. И в повечето случаи тя се занимава с последното.

— Значи борба между мене и тези спомени?

— Тъй разбирам аз това, синко.

Бронзовите страни на Нил бяха леко побледнели.

— Е, ако това е всичко... готов съм — отговори той с хладна
усмивка. — Ако е само това... тя може да разчита на мен...
Слингерленд, мен не ме обвързва нищо. Последната връзка се скъса,
когато майка ми умря... Това не беше отдавна и аз съм сам... Бих
помогнал на всяко невинно момиче... а за това бедно дете, Ели, което
спасих от смъртта... за него съм готов да сторя всичко.

Слингерленд му подаде мазолестата си ръка и силното стискане
на пръстите му каза на Нил онова, което в този миг не можеше да се
изрази с думи.

Когато се върнаха в колибата, те откриха, че Ели е напуснала стаята си. Тя почти не беше употребявала предметите, които ѝ беше донесъл Нил. Младият мъж чувствуваше нещо като нетърпение, но сам не можеше да определи добре какво точно беше то. След този кратък разговор със Слингерленд много работи се бяха изменили. Нил излезе от колибата и бавно се запъти към потока, където се надяваше да я намери.

— Сега ще опитам нещо ново, Ели — промърмори той, щом я видя, и младежкото в него, което все още не беше изчезнало, го накара да бъде сериозен дори и при шегата си.

Ели седеше на сянка, под ниския бор, където извираше потокът. Тя беше навела глава, забравила всичко наоколо. Заблуден слънчев лъч обливаше косите ѝ с блясък. Острият поглед на Нил веднага откри, че е изпрала кървавите петна от дрехите си. Това откритие беше окуражително. Как можеше да се очаква подобрене в положението ѝ, докато тя седеше непрекъснато с ръце върху голямото черно петно на блузата си — следата, която беше оставила главата на майка ѝ?

Той започна да си подсвирва с уста, извади ножа си и навлезе в гората, за да си отреже прът за въдица. Рибарското му око отдавна беше забелязало пъстървите в този поток и този път той беше взел със себе си и здрав канап, и въдички. Потруди се да вдигне по-голям шум, за да привлече вниманието на Ели. След това излезе с тежки стъпки и започна да бели пръта на не по-далеч от двадесет крачки от нея. Докато вършеше това, си подсвирваше и дори си затананика някаква песен. По стъблата на боровете намери щурци, червеи и какавиди и с тази богата стръв се приближи до потока.

Още след първото хвърляне се улови тлъста пъстърва и в този момент изчезна цялото му старание да бъде равнодушен, изчезна решението за хитрата му игра, изчезна съзнанието за близостта на Ели. Нил обичаше риболова. Накъдето и да погледнеше, забелязваше главите на скачащите пъстърви. Тази малка рекичка беше чудесна. Чиста като кристал, тя ту с луда бързина се спускаше между скалите, ту образуваше дълбоки вировете и ромонеше в малките водопади, оградена от свежа зеленина и позлатен есенен листак. Птичките пееха в дърветата, но над цялата околност сякаш се беше настанила тишината на самотния хълм. Нил забрави за Ели, забрави, че с този опит искаше да разбере дали е чувствителна към пренебрегване.

Потокът гъмжеше от лакоми и наивни пъстърви. Досега нито един рибар не беше смутил тяхното спокойствие. За кратко време улови три.

Когато хвърли последната стръв — голяма вкусна какавида, — последва пляскане, раздвижване на водата и силно дърпане. Нил с въодушевление видя, че е уловил нещо грамадно. Рибата подскочи във въздуха. Дивият скок, силният плясък и изненадващата големина на рибата разпалиха у Нил момчешките му страсти, той забрави и последния остатък от оскъдните си познания по въдичарството и дръпна с всичка сила канапа. Прътът се огъна, грамадната пъстърва изскочи със силен плясък от водата и за миг тежко се залюля във въздуха. На Нил се стори, че чува слаб вик зад гърба си. От силното движение той се принуди да седне на земята. После обаче отметна въдицата назад. Канапът се скъса. Рибата падна в тревата и започна да се мята насам-нататък. Нил скочи като луд, за да не ѝ позволи да избяга в потока. Неочаквано край него профуча някаква тъмна сянка. В следния миг той, объркан, видя Ели, която държеше пъстървата за хрилете...

— Вие не знаете как се лови риба! — извика тя със строго заповеднически глас.

— Аз ли не знам... хм? — отговори Нил смутено.

— Големите риби се докарват до брега във водата. А вие веднага я измъкнахте. Ако не бях аз, с тази беше свършено.

Тя се беше задъхала от внезапното напрежение и от възбудата си. По бледите ѝ страни се бяха появили червени петна. Очите ѝ блестяха смело и решително. Нил я погледна изненадан. После се сети за пъстървата, която все още се извиваше в ръцете на Ели, и я взе.

— Какъв голям екземпляр! Не е ли чудесна, Ели? Благодаря ви! Вие бяхте много сръчна. Вижте само колко е плъзгава.

Ели приклепна и избърса ръцете си в тревата, а Нил умъртви рибата и я наниза заедно с останалите три на тънко върбово клонче. После се обърна към Ели и поиска да изкаже радостта си, че пак са заедно. Но миг по-късно намисли нещо по-хубаво и реши да продължи опитите си, като я отвлича от собствените ѝ чувства. Сега тя беше станала съвсем друг човек и тази промяна в нея му харесваше. Той се страхуваше да не изпусне сгодния момент.

— Искате ли да ми помогнете в търсенето на нова стръв? — запита той.

Ели кимна и стана. Едва сега Нил забеляза, че тя беше боса. Бедната! Нямахте обувки и той не знаеше как да ѝ намери нещо подобно в този пущинак.

— Ловили ли сте някога пъстърва? — запита, докато ровеше земята под едно изгнило дърво.

— Да, в Калифорния — отвърна тя. И изведнъж очите ѝ потъмняха.

— Ще тръгнем надолу по потока — каза Нил бързо, страхувайки се, че въпросът му беше нетактичен. — Нататък има няколко чудесни вира.

Тя тръгна до него, като внимаваше да не стъпва върху остри камъни. Нил си каза, че ще трябва да бъде безкрайно внимателен, за да не изпусне някоя дума, която да върне девойката пак в онази отчайваща апатия, в онова безчувствено и глухо състояние, от което се страхуваше.

На другия край на долината, там, където потокът извираше, местността беше равна и открита като поляна. До самия бряг на потока растяха трева и хиляди цветя. Дълбоки вирове синееха под храстите и в тези вирове Нил хвана такива риби, каквито първобитната му въдица не можа да издържи и те се откъснаха. Но това малко го интересуваше. Слънчевата светлина обливаше водите на потока, красотата и благоухание се ширеха наоколо и гледката ставаше все по-хубава, колкото по-надолу слизаха. Стигнаха до едно място, където водата се пенеше над скалистото си дъно, и тук Нил поиска да премине на другия бряг. Нагази в коритото, горящ от нетърпение да види какво ще направи Ели.

— Аз не мога да мина тук! — извика тя.

Нил се върна при нея.

— Ще ви пренеса. Дръжте въдицата — каза той. — Рибите ще оставим тук.

След това я вдигна на ръце. Колко лека беше тя — много по-лека от онзи пръв път, когато я беше носил на ръцете си. В средата на потока се подхлъзна и за малко не падна. Ели извика. Нейният глас изпълни Нил с радост. Каквото и да беше преживяла, тя беше жена, беше момиче — и се страхуваше. След това той продължи играта — стъпи нарочно накриво и с големи усилия успя да се задържи на краката си. Тя конвулсивно обхвана шията му със свободната си ръка и

когато той запази равновесие, главите им се допряха. Косата ѝ закри очите му. Той се засмя. Но нима напрежението беше накарало сърцето му да бие така неравномерно? Най-после Нил стигна до отсрещния бряг.

— Вие за малко не паднахте с мене — каза Ели.

— Е, щях да глътна малко вода — отговори той, но не можа да я накара да се засмее.

Малко след това срещнаха Лари, който се беше превил под тежестта на убитата сърна. Каубоят хвърли товара си и ги поздрави високо.

— Как сте? — запита той и поздравът му сякаш се отнасяше повече за Ели.

— Кой е той? — запита тя.

— Приятелят ми — отговори Нил. — Лари Кинг. Но аз го наричам Ред — Червенушко, по много ясни причини.

— Е, мис Ели, смятам, че няма да се случи нищо особено, ако и вие ме наричате Ред — каза Лари провлачено — или по-добре Реди. Досега още никоя дама не е имала тази висока чест.

Ели го наблюдаваше втренчено, сякаш го виждаше за пръв път. Но тя не отговори. И Лари, който бързо губеше търпение, нарама отново сърната и потегли към колибата.

— Всичко хубаво! — извика той многозначително.

Нил хвърли бърз поглед върху Ели. Искаше да види дали е обърнала внимание на добродушната забележка на каубоя. Но тя навярно не беше чула нищо. Изглеждаше уморена. Устните ѝ бяха леко разтворени и дишаше бързо.

— Уморена ли сте? Тогава да се върнем в колибата.

Докато вървяха покрай потока, той говори малко, защото се страхуваше да ѝ каже, че трябва да се върне в лагера си, за да бъде готов на другия ден за една важна работа. Реши се да стори това едва когато приближиха колибата. Тя посрещна новината мълчаливо и отиде веднага в стаята си.

Нил помогна на Лари и Слингерленд в приготвянето на обяда, в който, както всички очакваха, щеше да участва и Ели. Но когато всичко беше готово и Слингерленд я повика, той не получи отговор.

Нил я намери обзета пак от старото, безнадеждно и мрачно настроение. Той се опита да я разведри, отначало с търпение и добро,

но напразно.

Тя не искаше да отиде с него. Обедът мина без нея. Едва след това Нил успя да я накара почти насила да хапне нещо. Той отново се почувствува обезкуражен. Времето беше преминало много бързо, а ето че се появи и Лари с конете. Малко след това слънцето залезе. Щяха да минат седмици, а може би и месеци, докато я видеше отново.

— Ели, ще забравите ли някога мъката си?

— Не... не — въздъхна тя.

Той хвана с ръка брадичката ѝ, накара я да вдигне очи и я погледна сериозно. Изопнати черти, бледо, безкръвно и слабо лице, отпуснати устни и тъжни очи — сега тя не само че не беше красива, но беше изгубила и предишната си миловидност. Замъглените ѝ, изпълнени със скръб очи не избягнаха погледа му; те го гледаха втренчено и безнадеждно, в тях се четеше желание за смърт. О, ако можеше да намери вълшебните думи, ако можеше да направи точно онова, което щеше да надвие дълбоката ѝ меланхолия! Внезапно той почувствува желание да я целуне. Устните ѝ бяха толкова близо. Но той знаеше, че не бива. Може би един ден тя щеше да го обикне, обаче сега...

— Значи не искате да забравите мъката си?

— Не... не.

— Но вие се бяхте толкова изменили долу, при потока.

Тя не отговори. Очите ѝ потъмняха, станаха мрачни. Нил сякаш почувствува изстиването на душата ѝ.

— Аз заминавам — каза той след кратко колебание.

— Да...

— Това не ви ли тревожи? — продължи той с нетърпение.

Тя мълчеше и го гледаше втренчено.

— Защо? — Гласът ѝ прозвуча глухо.

— Защо!... Ами защото — заекна той разгневен над самия себе си. Защо, защо наистина трябваше да я тревожи това?

— Бих искала... да ме оставите... да умра! — простена тя.

— О, Ели, Ели! — започна Нил отчаян. После долови променения тон на гласа ѝ: тя започна да чувствува, започна да мисли. Той се закле да победи тази болест и решението му го разпали, изостри ума му, засили неговата хитрост. Известно време я наблюдава. После сложи ръце на раменете ѝ и я притегли към себе си. Тя слезе от леглото

си от бизонови кожи и коленичи пред него. Тогава той за пръв път забеляза известна боязливост в държанието ѝ. Може би това беше страх. Във всеки случай тя отвърна лице встрани така, че то остана скрито зад разпуснатите ѝ коси.

— Ели, Ели! Послушайте ме! Няма ли нищо, заради което да искате да живеете?

— Не.

— Все пак... има.

— Какво?

— Е добре, аз... ето каква е работата... Ели... Аз целият съм ваш!

Гласът му звучеше малко пресипнало. После той се засмя. Колко странно звучеше смехът му! Той щеше да запази до смъртта си спомена за това грубо мебелирано помещение, с неговите каменни стени и кожени покривки, за това коленичило до него момиче във вечерния здрач.

— Вие!

Досега тя още не беше произнасяла дума с такова учудване. Най-после той беше ударил там, където трябваше. Едва сега му се стори, че държи живо същество в ръцете си. Тази единствена дума сякаш беше прогонила завинаги глухото зашеметяване и страшното равнодушие. Почувствува някаква буца в гърлото си, която му пречеше да говори.

— Разбирате ли ме сега, Ели? Вие имате за какво да живеете!... Чувате ли?

Когато до ушите му достигна тихият утвърдителен отговор, той неочаквано се усети силен и радостен, защото чувствуваше, че е спечелил победата, победата над нейното отчаяние, над нейната скръб.

— Чуйте, аз отивам отново на работата си. Ще остана там няколко седмици — може би и повече. Но ще се върна!... Още през ранната есен. Ще остана при вас цялата зима. Ще работя над прохода... И после, един ден ще стана голям човек — главен инженер или управител на линията... Когато всичко това стане — когато получа голяма служба... искате ли... искате ли да станете моя жена?

Нил чу как тя си пое дълбоко дъх, почувствува трептенето на тялото ѝ. Той я пусна и стана, уплашен, че може да се забрави и да я прегърне. Тя и без това беше достатъчно развълнувана... Разкаяние, грижи и нежност изпълваха сърцето му и въпреки всичко той се

чувствуваше радостен. Съвестта му шепнеше, че не е постъпил зле, макар и малко заповеднически. Сърцето му биеше бързо и тежко.

— Довиждане, Ели, аз пак ще се върна. Не забравяй!

Тя остана неподвижна на пода, разпуснатата коса скриваше лицето ѝ, не каза нито дума, не направи никакъв знак.

Нил излезе. Хладният и свеж въздух лъхна горещите му страни. Лари го чакаше с конете. До него стоеше Слингерленд и го гледаше загрижено. Двамата мъже се извърнаха към Нил. Той усети погледите им и сподави вълнението си. И неочаквано, както ставаше винаги с него при най-високата точка на насладата, той почувствува някакво изменение в самия себе си и стана напълно спокоен:

— Можеш да ме поздравиш, Ред! Сгодих се! — той свали пръстена от ръката си и го подаде на трапера.

— Дайте на Ели този пръстен, Слингерленд. Кажете ѝ, че това е моят залог. Пак ще дойда!

През това лято инженерите прекосиха хълмовете на Уайоминг и стигнаха до територията на Юта, където се срещнаха с втората група землемери, работеща откъм Тихия океан.

Първата крачка към голямото дело беше направена. С неизброими мъки и с цената на безбройни човешки жертви инженерите бяха доказали, че през Скалистите планини може да мине железница. Но те едва ли имаха представа за онази гигантска работа, която тепърва предстоеше да се извърши.

За Нил месеците бяха изминали бързо. Лагерният живот и всекидневните изкачвания по стръмни върхове направиха от него гъвкав и здрав планинец, чийто крак не се страхуваше и от най-опасните пътеки. Тези упражнения научиха дори и навикналия със седлото каубой на изкуството да се катери, макар че не можеха, както твърдеше Нил, да изправят кривите му крака.

Само две случки смутиха работата и удоволствието през тези плодородни седмици.

Първата от тях стана в лагера. Там имаше един винаги намръщен и мързелив набивач на име Шърд, когото всички бяха намразили. Той хранеше скрита омраза към Нил, който се беше отнесъл към него строго, и чакаше само случай да си отмъсти. Нил беше раздражителен и когато го ядосваха, лесно прибъгваше към резки думи и дела. Един ден Шърд, шляейки се пиян или сърдит из лагера, беше повалил с ритник инструмента на Нил, за което веднага беше съобщено на младия инженер. Обхванат от сляпа ярост, Нил се спусна да гони негодника. Като негова сянка, Лари Кинг го последва с провлачената си походка. Намериха Шърд в лагера на коларите. Нил не изгуби времето си в празни приказки. Юмрукът му се стовари с такава сила върху лицето на Шърд, че за малко не го повали на земята. Той би го удрял още, ако негодникът, обхванат от гняв, не беше скочил и не беше грабнал един прът, с който се втурна, за да го стовари на главата му.

Нил нямаше възможност да отстъпи. Той извика нещо на Шърд, като се опита да го изплаши.

Неочаквано зад него отекна изстрел. Куршумът счупи ръката на Шърд. Прътът падна на земята и побойникът започна да ругае високо.

— Махни се! — извика Лари и се приближи бавно. Обхванат от лудост, Шърд се опита да извади с ранената си ръка някакво оръжие.

Каубоят стреля втори път, без да се цели, и този път едва не откъсна ръката на Шърд съвсем от тялото.

— Изглежда, мозъкът ти не работи — каза той. — Изчезвай! Тичай при фелдшера или след малко изобщо няма да имаш нужда от лекар.

Позеленял и разтреперан, Шърд отстъпи и търти да бяга.

— Ред! — извика Нил. — Та ти едва не го уби!

— Защо, по дяволите, не носиш никога револвер?

— Ред, ти си... ти си... Не зная как да те нарека. Аз бих го пребил от бой, вместо да го ранявам.

— Може би — отвърна каубоят, като прибираше големия си револвер. — Нил, аз съм навикнал на неща, за които ти нямаш никакво понятие. Въздухът вече мирише на изгоряло, виждам, идват кървави дни! Хората от ден на ден подивяват. Малко уиски и целият този великолепен Юнион Пасифик ще се превърне в ад!

Лари бавно се отпрати нататък, накъдето беше избягал Шърд. Нил се върна при работата си. От този ден той винаги носеше оръжие, по възможност пушка. Беше добре обучен в употребата на пушката, докато за револвер, какъвто носеше Лари, му беше нужно упражнение. Лари можеше да извади револвера си и да стреля два пъти мигновено.

Точно този навик на Нил, да носи пушка, когато излизаше на измерване, докара до добър край втората неприятност.

През един от ранните летни дни Нил чакаше при извора Лари, който трябваше да доведе конете. Каубоят се забави и умореният Нил задряма в сянката на храстите. Събуди се от силен тропот. Когато се изправи, видя, че Лари пие вода, клекнал до извора. В същия миг някаква тъмна фигура, съвсем близо до каубоя, привлече вниманието на Нил. Това беше индианец, който се промъкваше между храстите с готова за стрелба пушка. Време за губене нямаше. Със светкавично движение Нил вдигна оръжието си до рамото и стреля. Индианецът се повали, без да мръдне повече.

Тропотът на уплашените коне накара Лари да скочи. Като успокои животните, той се извърна към Нил.

— А, ти ли си? Дяволски ме изплаши. По кого стреля?

Нил посочи мъртвия индианец. Ръката му трепереше. Той се чувствуваше зле, сърцето му се беше вледенило, но все още държеше пушката си готова за втори изстрел. Лари пусна юздите, извади

револвера си и се изкачи с необикновена бързина нагоре сред храстите. Нил видя как той се наведе над мъртвия индианец.

— Охо, точно сред стомаха! — извика той и в неговия иначе спокоен глас се чувствуваше нов тон. Каубоят постави ръка на рамото на Нил. Той дължеше живота си на своя приятел, но не спомена нито дума. Вместо това, погледна към Нил с хитра усмивка.

— Чувствуваш стомаха си малко зле, а? Изпитвал съм това чувство... Ех, ако попаднеш в огъня, ще станеш дяволски стрелец!

Сега на Нил се струваше съвсем друго нещо да застреля един индианец, отколкото си го беше представял в детските блянове. Той беше действувал толкова бързо, че всичко му се струваше като несъзнателно движение. Но като се замисли и постепенно си даде сметка за точното естество на чувството, което го беше изпълнило с неочаквано отвращение, той си спомни за внезапното кипване на кръвта му, за животинското желание да скочи, да удари — и за хладната яростна решителност. Цялата тази история беше извънредно неприятна.

Когато се върнаха в лагера, те съобщиха за случилото се и научиха, че и на други места по линията са се появили индианци. Няколко войници бяха застреляни. И отново бе дадена заповед, че всяка работа трябва да бъде извършвана под защитата на войниците, за да се предотвратят възможните нападения. В същото време беше изпратено и едно отделение да прогони бандата сиукси.

Тези две преживелици превърнаха предсказанието на началника в истина. Последният точно така беше описал на Нил размирните времена. Прокарването на Юнион Пасифик не беше шега, нито романтично приключение. Но непознатото бъдеще мамеше младия инженер. През свободното си време край лагерния огън той мислеше, мечтаеше и фантазираше. И накрая всичките му мисли пак се връщаха към спомена за Ели.

Беше средата на септември, когато Нил, придружен от Лари и от един инженер на име Сервис, пристигна с мулетата и запасите от провизии до прохода Черман, готов да започне дългото пазене и изследване на преспите върху линията през зимата.

Местността около прохода трябваше да се подели и на Сервис се падна горната половина, а на Нил — долната. Тъй като наоколо нямаше много дървета и щеше да се чувства липса от горивен материал, решиха да не строят колиба за Сервис, а да му изкопаят землянка — дълбока дупка в склона на един от хълмовете, която щяха да покрият със земя и клони.

Всъщност никак не беше лесно да се построи хубава землянка — такава, че да не бъде забелязвана от всеки индианец, а освен това да бъде топла, суха и защитена от ветровете. Трябваше да започват на няколко пъти, за да приготвят точно онова, което искаха.

— Вие ще чувствувате по-голяма самота... и студ — забеляза Нил.

— Това не ме тревожи — беше късият отговор.

— Сигурно ще се видим преди снеговете.

— Само ако дойдете тук. Аз не мога да се катеря. Единият ми крак е болен.

— Добре, ще дойда. Сигурно ще имаме още няколко седмици хубаво време. Ще отида малко и на лов.

— Пожелавам ви щастие.

Това бяха думите, с които приятелите се разделиха. Те бяха само двама от онези безстрашни инженери, които бяха избрани да се борят с опасностите и неволите на зимата в тази дива област, за да служат на великото дело.

Златните и пурпурни багри на есента се смесиха със свежата зеленина в долината на трапера. На едно място на потока бобрите бяха издигнали бент и там се беше образувало малко езеро, където се събираха жерави и други блатни птици. Нил забеляза бобрите на работа край насипа и сърните, които пасяха по склоновете на хълма.

„Оттогава минаха вече три месеца — мислеше той, — три месеца. Какво ли не може да стане през това време! Но за Слингерленд няма опасност от страна на индианците. Надявам се — вярвам, че тя е добре.“

Той беше изпълнен с опасения, но въпреки всичко не бързаше. Лари, който водеше товарните животни, го остави назад и скоро изчезна от очите му зад един обрасъл със зеленина завой на реката. Най-последно Нил забеляза над дърветата син стълбец дим и почувствува, че на сърцето му олеква.

В този миг конят му наостри дългите си уши и запръхтя.

Между зелените храсти се появи някаква сива фигура и се спусна към него по пътеката — беше гъвкава, спретната и облечена в кожи.

— Индианка! — извика Нил.

Но нейното лице беше бяло, светлокестенявата ѝ коса се развяваше от вятъра. Ели? Да, сигурно беше тя.

— Господи! Сега вече ще се реши всичко! — промърмори Нил, докато скачаше от седлото. В очите му се четеше любопитство. Тя бързо се приближаваше.

— Нил! Вие ли сте? — викаше тя, тичайки право срещу него.

Той едва можа да познае лицето и гласа ѝ, но от думите ѝ беше ясно, че това е Ели. Тя се хвърли в прегръдките му. Ръцете ѝ страстно обвиха шията му. Лицето ѝ се доближи до неговото — бледо, сияещо от радост. Нил чувствуваше, Нил знаеше, че то очаква целувката му.

Младият човек я целуна смутен. До устните му се докосна веднъж и после още веднъж нейната хладна и нежна уста.

— Мислех... мислех, че никога вече няма да се върнеш — прошепна тя, притискайки се до гърдите му.

— Измина много време — промълви той. Гласът му звучеше несигурно. — Но ето, дойдох... Толкова се радвам, че те виждам пак.

— Ти не ме позна — каза тя боязливо. — Прочетох това в погледа ти.

— Нищо чудно, Ели. Аз оставих тук едно слабо, бледо и малко момиче — цяло изтъкано от страх, а какво намирам сега!... Чакай да те огледам.

Тя отстъпи крачка назад, скромно и боязливо, но без никакво смущение. Той намери в лицето ѝ нещо познато, може би във формата на очите и в извивката на устните, но всичко друго беше ново и чуждо: бяло лице, здрава червенина, която бавно пълзеше по широкото чело, нежни червени устни, трогателни с болката, която изразяваха, чудни очи, прилични на свежи теменуги, леко засенчени, изпълнени с тъга и все пак сияещи със странен блясък.

Нил беше поразен още от първия миг от красотата ѝ. Той долови дълбочината на любовта на девойката и нейната красота така го изненада, любовта ѝ го завладя толкова, че той сякаш онемя. В следния миг обаче възвърна способността си да говори и овладя погледа си.

— В тези дрехи те взех за индианка — каза, понеже чувствувахте, че трябва да каже нещо.

— Всичко си направих сама — от блузата до мокасините — отвърна Ели и ръката ѝ с бързо движение посочи цялото облекло. — Без нито едно копче. Мъчно беше...

— Значи, след като те напуснах, ти вече не си тъгувала?

— От онзи паметен ден — при тези думи тя свенливо се изчерви — започнах да върша хиляди неща, всичко, каквото може да се прави на земята, и забравих скръбта, която тогава не ти хареса! Всичко: готвех, шиех, ходех за риба, учих се да стрелям, да яздя... и те чаках.

Конят на Нил пасеше край зеления бряг на потока. Водата пъргаво подскачаше от камък на камък и тихо ромонеше. Над есенните цветя бръмчаха пчели, а от лагера се носеше миризма на дим. И над всичко това почиваше спокойната тишина на късното годишно време и на пустинята.

Ели седна върху една скала и Нил застана до нея.

— Значи си ме чакала? — запита тихо той.

— Часове, дни, седмици — въздъхна тя.

— Тогава ти... тогава ти малко... ме обичаш?

— Да... обичам те.

Гласът ѝ беше тих, изпълнен с нежност, треперещ от неизказано вълнение.

Нил трепна. После я погледна скритом. Тя беше свела очи, скрити под дългите ресници. Лицето ѝ беше чисто и нежно, замечтано и въодушевено, сияеше с невинност. Гърдите ѝ бързо се повдигаха под кожената риза. След това погледът му се плъзна надолу и се спря върху малката ѝ, красива, обгоряла от слънцето ръка. На безимения ѝ пръст забеляза своя пръстен. Беше забравил да провери дали го носи. Докосна леко пръстена и притегли ръката ѝ в своята.

— Моят пръстен, Ели!

Вместо отговор в очите ѝ се появи вълшебен блясък. И едва сега той разбра, че неговият пръстен е бил онова звено, което беше свързало разкъсаната верига на нейния живот.

— Ти си отиде толкова бързо... аз... нямах възможност да ти кажа — отвърна тя тихо и колебливо. Всичко в нея сега се беше превърнало в миловидно смущение и той с мъка се удържа да не я притисне до гърдите си.

Целуна ръката ѝ.

— Сега цяла есен и цяла зима ще можеш да ми разказваш. А утре може би пак ще добия способността си да говоря и тогава ще ти кажа нещо.

— Кажи го веднага! — извика тя бързо.

— Ах, Ели, ти си толкова хубава!

— Наистина ли? — усмихна се тя и това беше първата усмивка, която той видя на лицето ѝ. — По-рано бях красива — продължи тя. — И като си припомня сега как изглеждах тогава, струва ми се, че вече не съм хубава.

Нил се засмя. Той започна да се чувствава по-свободно и да разбира донякъде това съвсем ново за него положение.

— Кажи — прошепна тихо и я докосна нежно, — кажи ми името си. Ели... и после?

— Нима още не си го научил?

— Ти ми каза „Ели“. Това беше всичко.

Нил се страхуваше от този въпрос, който щеше да възкреси жестокото минало, но искаше да я подложи на изпитание. Нейните очи се разшириха — блясъка от тях изчезна; те станаха тъжни, мрачни, влажни и замислени. Но в тях не се появи онзи стар мрачен воал, онзи луд, съсредоточен и втренчен поглед.

— Ели... и после? — повтори той.

Сълзите, които се появиха, облекчиха болките ѝ.
— Ели Ли — прошепна тя едва чуто.

Мракът се беше вече спуснал, когато Нил се върна от дълга самотна разходка в колибата, чиято вътрешност осветяваха пламналите пънове в каменното огнище.

Слинггерленд се беше оттеглил, както обикновено, в сянката, зает с някаква работа, но и той се смееше на шегите на Лари. Сенките на каубоя и Ели ясно се открояваха в светлината на огъня. За Нил беше достатъчно да хвърли само един поглед върху Лари, за да отгатне какво става с този млад човек. Ели изглеждаше смутена.

— Той протестира, че го наричам мистър Кинг, и не е доволен дори от Лари — каза тя.

Лицето на Лари неочаквано придоби глупав и смутен вид.

— Предупреждавам те, Ели, този каубой е опасен с револверите, ласата и конете, а, страхувам се, и с момичетата — отговори сериозно Нил.

— Но той съвсем не изглежда опасен, Нил — отговори тя. — Ти само ме плашиш... Искан да го наричам Реди.

— Охо! — възкликна Нил. И горчиво се засмя над самия себе си, защото почувствува отново лекото бодване на ревността. Знаеше какво може да се очаква от Лари или от кой да е друг млад човек, който би имал голямото щастие да се приближи до Ели Ли.

— Е, добре, наричай го Реди — продължи той. — Мисля, че мога да позволя на бъдещата си жена тази интимност със старите ми приятели.

Ели беше смутена, тя загуби самообладание и се изчерви.

— Дяволски любезно от твоя страна — промърмори Лари, който се беше съвзел малко. — Това е повече, отколкото бих очаквал от един човек, който е загубил главата си.

Слинггерленд излезе от сянката и докато пълнеше лулата си, острият му поглед се плъзна върху двамата приятели.

— Прави ми удоволствие да ви гледам и да ви слушам — каза той. — И аз едно време бях младо петле. Пропуснах, но няма значение... Живейте, докато ви е писано!... Лари, ела! Ще поставим още една кримка.

Ели хвърли бърз поглед към трапера.

— Примка ли? Откога почнахте да поставяте примки по тъмно?

Двамата запалиха лулите си с въглини, които взеха от огъня, намигнаха многозначително на Ели и Нил и се изгубиха в мрака.

Погледът на Ели се спря върху Нил боязливо, с ясно изразено напрежение. Веднага щом другите изчезнаха, тя смени мястото си и се притисна до рамото му, извърнала лице към огъня.

— Разкажи ми всичко за себе си — каза тя — и после за работата си!

Нил започна да разказва (доколкото смяташе, че това ще я интересува) за юношеството си на изток, което беше прекарал при овдовялата си майка. Разказа как цялото домакинство след нейната смърт се беше разсипало и как беше свършил инженерския курс.

— Бях двадесетгодишен, когато чух за пръв път за този план — Юнион Пасифик... Оттогава има повече от три години. С това се реши и бъдещето ми. Реших да стана инженер и да участвам при построяването на линията. Никой не вярваше в този план. Присмиваха ми се. Но аз не изоставих намеренията си. И ето, трябваше да пропътувам сума мили в конски вагон, за да пристигна в Омаха. Градът поникна като гъба от земята. Гъмжеше от войници... и от най-лошите хора, които някога съм виждал. Можеш да си представиш колко развълнуван бях, когато най-после бях приет при генерал Лодж и щаба му. Бюрото му се намираше в най-голямата къща на лагера. Хаос от хора — войници и скитници... Попитах за работа. Изглежда, никой не ме чу. Опитах още веднъж — по-високо. Един стар инженер, когото сега добре познавам — Хени, — ми махна нетърпеливо да си отида. Като че ли беше нещо нечувано да се иска работа.

Нил се оживи и разгорещи. Той чувствуваше малката ръка плътно до своята и забелязваше такъв интерес, който би разпалил всеки разказвач.

— Беше ми страшно неприятно. После изведнъж изпаднах в ярост. А когато се разгневя, аз съм способен на всичко. И извиках на цялата тази банда: „Ехее, господа! Аз ходих пеша и пътувах с конски вагони, за да дойда до тук. Землемер съм, а вие искате да строите железница. Трябва ми работа и искам да получа работа от вас!“

Гласът ми донякъде заглуши глъчката. Старият инженер Хени ме изгледа странно:

— Млади човече, от железницата няма да излезе нищо!

Тогава извиках, че на всяка цена ще трябва да излезе нещо. Някой се обади:

— Кой каза това? Доведете го при мене!

Миг по-късно се намерих пред генерал Лодж. Той тъкмо се беше върнал от войната и това личеше от цялото му държание. Сериозен и мрачен, със сурови черти и остър поглед ме изгледа от горе до долу.

— Смятате ли, че ще излезе нещо от железопътната линия? — запита ме остро.

— Разбира се! — отговорих. Чувствувах се разочарован и положението ми се струваше магарешки глупаво.

— Имате право! — каза той и никога няма да забравя очите му в този момент. — Аз имам нужда точно от хора като вас!

Така влязох в щаба.

Нил спря, защото Ели внезапно беше стиснала ръката му и защото трябваше за миг да си почине и да си поеме дъх.

После той описа как Лари Ред Кинг беше спасил живота му и този спомен го накара да разкаже и за услугата, която беше направил на каубоя. След това, разбира се, дойдоха наред двете най-важни случки през; миналото лято.

— И до днес ми изглежда невероятно, че успяхме да прекосим планините и пустинята — деветдесет крачки наклон на всяка миля! Линията ще бъде построена. О, ако можех да ти опиша колко силно подействува всичко това върху мене — върху мене и приятелите ми. Но дали ще успея! Не мога да намеря думи. Колко велика е тази идея! Работата обаче не се поддава на описание!... Ели, представи си, че внезапно си обхваната от силно въодушевление — такова, че всяка нова мъчнотия ти доставя удоволствие, всяка невъзможна задача подтиква огнената ти смелост, смъртните опасности ти се струват второстепенни случки от едно смело приключение и всичко това пазиш в паметта си като съкровище — горе-долу, нещо такова е! Идеята за Юнион Пасифик ме въодушеви. Аз вярвам в нея. Ще я видя завършена. Ще преживея победата.

Ели облегна глава на рамото му, погледна към него така, че той се засрами от егоизма си, и после каза:

— Когато всичко това се свърши, ще станеш ли главен инженер или управител по надзора на линията?

Тя си беше спомнила неговите собствени думи.

— Надявам се, Ели — отговори той. Нейната вяра го изпълни с дълбока радост. — Ще работя и ще успея да си извоювам голяма длъжност.

Заслужената отпуска започна за Нил от следния ден и той реши да я използва с всичките ѝ наслаждения.

Есента отдавна беше най-любимото му годишно време. Тук, както и навсякъде, тя беше обагрила всичко с разкошния си златист оттенък, но в нея имаше и нещо друго, което Нил досега не беше забелязал. Мечтателното мълчание на късното годишно време сякаш още повече подчертаваше самотната пустинност на младите планини. Бъзовите храсти изглеждаха сребристи и пурпурни, върхът беше станал златожълт. В долините се преливаше зелен с кафяв и е тъмночервен цвят. Прахът, жегата и вятърът бяха изчезнали — ведро, синьо и безоблачно небе се ширеше докъдето окото вижда, в спокойния въздух се разнасяха приятни дихания. Хубаво време беше есента!

Дните и нощите отминаваха бързо. След всеки изминат час той се чувствуваше по-близо до това чудно момиче, което се беше появило като звезда на хоризонта му. Той знаеше, че е близък моментът, когато ще трябва да разкрие сърцето си, и изпитваше страх пред него. Залъгваше се с блаженството си. Сега Ели беше станала неговата сянка на мястото на верния Лари, макар че каубоят, разбрал напълно промяната на положението, често ги придружаваше, твърде великодушен и благороден, за да завижда или ревнува. Двамата ходеха за риба при потока, препускаха с коне по хубавите планински пътеки, които Слингерленд им беше посочил като безопасни. И точно каубоят Лари беше онзи, който заемаше на Ели коня си и който я учеше на изкуството да язди. Той често казваше, че от нея ще стане добра ездачка.

Следобед се изкачваха по стръмния склон на хълма, сядаха някъде във високата, пожълтяла трева и се вглеждаха в мрачния пурпурен хоризонт на равнината. Привечер се разхождаха между боровете, а когато настъпваше нощта с есенния си хлад, мълчаливо наблюдаваха червеникаво блестящия огън в огнището и търсеха в пламъците му картини от своето бъдеще. В такива моменти ръцете и страните им излъчваха топлина, която не се дължеше само на весело пламтящия огън.

Нил с учудване почувствува, че приятелството му към Лари се беше превърнало в обич. Цялото му същество претърпя голяма и основна промяна, но това не беше причината да обикне Лари.

Причината беше Ели. Каубоят беше тексасец, наследил рицарската почит на южняците към жената. Нил не знаеше дали Лари беше имал някога сестра, любима или приятелка. Но още от първия момент Кинг беше станал собственост на Ели: за нея той беше станал нещо по-голямо и по-благородно от брат, приятел или почитател. Сърцето на Нил остана спокойно, когато откри любовта, която каубоят изпитваше към Ели. Блестящите очи на това момиче, нейният глас и нейният допир бяха направили най-голямото чудо с този нехранимайко и револверен герой — те го бяха накарали да забрави себе си. Това именно накара Нил да го обикне още повече.

Настъпи октомври. В ранна сутрин и късна вечер започна да подухва студен вятър. Слингерленд се радваше на добрите изгледи за лов. Той събираше големи запаси от гориво. Лари се отправи към планината с пушката си. Нил и Ели се разхождаха по пътеката, хванали се за ръце.

Досега той не се беше опитал да разбули историята на миналото ѝ, макар често явните признаци на нейното добро възпитание и култура, както и донякъде тайнственото ѝ държание, да бяха пробуждали любопитството му. Но той предостави на нея да му разкаже или да запази в тайна миналото си.

И ето, един ден, с известна срамежливост, която не пожела да прикрие, тя му разказа част от признанията, които майка ѝ беше нашепнала в онази тъмна и страхотна нощ, когато сиуксите обкръжаваха кервана.

Нил беше изненадан, покъртен и дълбоко загрижен.

— Ели... Твоят баща жив ли е?

— Да.

— Тогава аз ще трябва да го потърся, да те заведа при него.

— Прави каквото смяташ за най-хубаво — отговори тя тъжно. —

Аз никога не съм го виждала. Чувствувам, че няма да мога да го обикна, а и самият той дори не знае, че съм се появила на света.

— Къде живее баща ти? — продължи да я разпитва Нил.

— Откъде да зная? Майка ми го е напуснала в Нови Орлеан. Аз... аз не можех да я упреквам... след всичко онова, което ми разказа. А ти?

— Не, Ели, не. Но аз съм дълбоко поразен. Този човек, Дураде... ако те намери някога!...

Тя обвини ръце около шията му. Тази нежност, след ужасния страх, който го беше обхванал, беше твърде много за него. Любовта му вече отдавна го беше надвила, макар че той грижливо беше потискал всяка нейна външна проява. Беше щастлив с щастието на Ели. Стремил се беше да я щади. Но сега бентът беше срутен от буйния поток.

— Ще бъда твоя жена — прошепна тя.

— Скоро ли? — запита той развълнуван.

Слепите ѝ очи пламнаха от червенина, тя заля и челото ѝ, обхвана дори и кожата под русата ѝ коса.

— Ти ще определиш това — прошепна тя едва чуто. После му подаде треперещите си устни. Нил почувствува, че моментът е настъпил. Беше я целунал един-единствен път — тогава, при завръщането си през септември.

— Обичам те, Ели — едва чуто успя да произнесе.

— Аз също — отвърна тя е нежност.

— Онова, което ми разказа... за Дураде — продължи той пресипнало. — О, ако те загубя!

— Мили, ти никога няма да ме загубиш — нито на този, нито на онзи свят.

— О, Ели, колко си прекрасна!... Работата, надеждите и животът ми, цялото мое въодушевление идва от тебе.

Изненадата неочаквано заличи всички онези чувства, които до този миг вълнуваха Ели.

— Нил, ти никога не си говорил така... И как изглеждаш!

После тя се засмя и този смях му се стори нов — приличен на тих звън — неизразимо сладък и ясен, сякаш в него звучеше химнът на младостта.

— О, ти ми изглеждаш като Дураде, когато изгуби на комар душата си.

Нил се притисна още по-близо до нея, накара я да склочи ръцете си още по-тясно около шията му.

— Да, аз проигравам душата си! — каза той тихо. — Ако те целуна, тя е загубена — а трябва!

— Какво трябва? — прошепна тя с цялата прелест на пълнокръвна жена.

— Трябва да те целуна!

— Тогава побързай!

Устните им се срещнаха.

През този паметен ден Нил отново беше изненадан, преди още слънцето да бе залязло.

— О, аз забравих да ти разкажа за златото! — изпика тя и лицето ѝ изведнъж побледня.

— Злато!

— Да! Той го зарови там... под най-голямото дърво... до трите дървета, които растяха едно до друго. Точно до една скала! О, аз като че ли още го виждам пред себе си.

— Кого, Ели, какви са тези луди приказки?

Тя стисна ръката му и му направи знак да мълчи.

— Слушай! Хорн носеше със себе си злато. Не зная колко, но трябва да беше доста. Той беше собственикът на кервана, с който ние напуснахме Калифорния... И онази нощ, когато беше сложен край на ужасното пътуване, крепостта, направена от колите... сивият полумрак — тишината — о, аз още ги чувствавам!... Тогава Хорн изкопа дупка в земята и там скри златото си. „Нека бъде на онзи, който се спаси“, каза той...

— Ели, твърде много съм изненадан! А после?

— Нил, дали сиуксите са намерили златото?

— Едва ли. Прегледах всеки сантиметър под тези дървета... би трябвало да забележа следи. Ели, утре ще отида там.

— Нека да дойда и аз — замоли се тя, но миг по-късно замлъкна.

— Не, не. Забравих!... Там е гробът на майка ми.

— Да, той е там. Аз го видях и ще поставя знак върху него... О, Ели, колко се радвам, че говориш за миналото и за нейния гроб, без да проявяваш слабост. Ти си храбра!... Ели, ако намеря златото, то е твое.

— Не, мили, твое е, защото и аз съм твоя...

На следващия ден Нил се спусна по пътя, без да споделя намеренията си със Слингерленд или Лари. Но той не можа да намери посоката, защото между еднообразните хълмове човек лесно можеше да се забърка. Нил беше принуден да се откаже от изследванията си и реши, че ще бъде най-добре да повери тайната и на приятелите си. Той говори с Ели и още същата вечер, когато огънят започна да пламти в огнището и всички се бяха настанили удобно край него, девойката хвърли дяволит поглед върху каубоя, след което запита:

— Реди, бихте ли поискали ръката ми, ако знаехте, че съм богатата наследница?

Слингерленд избухна в смях. Лари изглеждаше напълно объркан.

— Богата наследница ли? — повтори той със запъване.

— Да, злато! Злато в големи количества.

Ухиленото лице на Слингерленд изведнъж стана сериозно и любопитно. Лари се бореше със смущението си.

— Мисля, че бих го направил във всеки случай — независимо от това дали сте богата или не, — ако не ми пречеше този проклет инженер.

Лари беше дал достоен отговор — това личеше по зачервеното лице на Ели. Нил ѝ се притече на помощ, като разказа историята за заровеното съкровище на Хорн и за напразното си търсене.

— Аз ще намеря златото — каза Лари гордо. — Още утре ще отидем там.

Слингерленд почеса замислено брадата си.

— Страхувам се — каза той, — страхувам се, че утре няма да успеете.

— Защо? Все някой от нас двамата ще намери мястото.

— Слушайте! — каза траперът, като им направи знак да мълчат.

Нил се вслуша, докато наблюдаваше полуотворените устни и изразителните очи на Ели. Над върховете на дърветата и над покрива на колибата се чуваше тихото свирене на вятъра.

— Този вятър носи сняг!

На другата сутрин беснееше буря и всичко наоколо беше скрито в някаква бяла маса, която вихрушката въртеше във въздуха. Времето на снеговете беше настъпило, а с него започна и зимната служба на Нил.

Пет мили, измерени по преките пътеки през върховете, ограждаха онзи участък от дългата железопътна линия, който Нил трябваше да наблюдава. Най-мъчителната работа за него беше отиването на обиколка и завръщането му. Най-вече го уморяваше постоянното затъване в мекия сняг.

Първият зимен сняг не се задържа дълго. Той остана да се белее само в най-закритите ъгълчета. За щастие на Нил, почти целият негов участък минаваше през открита местност. Но това обстоятелство му създаде през по-късните зимни месеци сериозни мъчнотии. Започна да вали сух, пухкав сняг. Навяван от вихрушките, той се наслои върху закрития от вятъра склон на хълма.

През мъчителните обиколки на първата седмица Нил основно се запозна с характера на местността и с топографията на Черман в района. Една сутрин намисли да посети съседа си — инженер Сервис. Щом стигна до прелеза на прохода, Нил забеляза, че снегът там не напълно се беше стопил. Докъдето достигаше погледът му, стръмните склонове на планината бяха покрити с бяла, ледена, непокътната покривка. Тук, горе, въздухът беше значително по-студен. Сервис щеше да страда много повече от мразовитата зима, отколкото Нил, макар че работата му не беше толкова тежка и голяма.

Той намери Сервис в колибата му, настанен удобно на топло, в най-добро разположение на духа. Сравниха бележките си и още отсега, от първия период на тяхната дейност, решиха, че трябва сериозно да се заемат с изследването на снежните навявания.

Нил обядва при Сервис и още в първите следобедни часове пое тежкия си път назад. Това посещение му показва, че Сервис по-лесно понася самотата, но много повече страда от студа, отколкото Нил беше предположил. Сервис не беше енергичен и силен човек и Нил се загрижи. От забележките на трапера можеше да се извади заключението, че зимата в планината на Уайоминг е опасна.

Ноември донесе истински бури — огромни сиви облачни маси, дъжд, град, сняг и лед. Нил разбра, че досега не е преживявал истинската зима. А когато един ден вятърът го смъкна от високия връх и го накара да забие глава в снега, видя, че заключението му е вярно. В продължение на няколко дни той изобщо не можа да напусне хижата си. Неговите наблюдения се ограничаваха само през периодите непосредствено след бурите, а останалото време така или иначе

трябваше да прекарва на закрито. Научи се да се плъзга на ски и предприе пътешествие от десет мили през стръмните склонове на хълмовете, което му се стори едва ли не убийствено. Когато пристигна в колибата на Слингерленд, беше съвсем изтощен и крайно изморен, за да яде, твърде слаб, за да говори, полумъртъв, за да чуе загрижените въпроси на приятелите си и да почувствува нежните грижи на изплашената Ели.

Ако не беше толкова здрав и силен и ако не беше привикнал на умората от други упражнения, той щеше да бъде смазан от нея. Но малко по малко свикна с постоянните напрежения, стана жилав, як и издръжлив.

През един от по-меките дни, които в средата на декември започнаха да стават все по-редки, отново посети своя приятел над прохода. Намери Сервис в лошо положение. Беше наранил или счупил куция си крак при едно падане от хлъзгавия ръб на скалата. Нил загрижено опита да установи характера на раната, но не успя. Сега Сервис беше съвсем безпомощен, макар че не страдаше от особени болки. Накрая двамата установиха, че счупена кост няма, но все пак са нужни грижи и наглеждане. Нил се замисли за миг.

— Ще ви кажа нещо. Можем да ви отведем в колибата на Слингерленд, без това да ви навреди. Ще доведе Слингерленд с шейната му. Там ще имате много повече удобства и за вас във всяко отношение ще бъде по-добре.

Решението беше взето. След като направи за Сервис всичко, което беше по силите му, и го увери, че ще се върне най-много след двадесет и четири часа, Нил се отправи към долината.

Тази вечер слънчевият залез му се стори доста матов, блед и заплашителен. По-късно, когато Слингерленд му каза, че предстои буря, той разбра значението на това явление. Още преди да бе паднал здрач, се изви вятър, който стенеше в клоните на дърветата като хор от демони. Траперът поклати рошавата си глава:

— Звучи дяволски лошо!

Стенанието на вятъра се превърна в ридание, а риданието — в рев.

Обхванат от неочаквано безпокойство, Нил излезе навън и Слингерленд го последва. В долината се сипеше лек, сух и пухкав сняг.

Вятърът пронизваше. Слингерленд извика нещо, но Нил не можа да го разбере. Когато отново се намериха в колибата, траперът кратко каза:

— Близард^[1]!

Нил се смути.

— О, няма смисъл да се тревожите за Сервис — увещаваше го Слингерленд. — При близарда не можем да се качим, и свършено. Може би положението не е толкова лошо. Не бих могъл да твърдя нищо с положителност.

Тази вечер дори и Ели не можа да развесели Нил. Дълго след като другите си бяха легнали, той поддържаше огъня и се вслушваше в шума на развилнялата се буря. Когато огънят малко отслабна, в колибата стана необикновено студено и това показа, че температурата навън непрекъснато спада. Все пак, когато се зави в одеялото си, той още не беше загубил надежда.

Утрото настъпи, но в колибата все още беше тъй мрачно, както и през нощта. Ослепителна, носена от вихрушката снежна маса закриваше слънцето.

Близардът бесня четиридесет и осем часа. Когато най-последно снеговалежът престана, студът се засили дотолкова, че Нил предположи, че температурата е най-малко четиридесет градуса под нулата. Траперът беше на мнение, че са шестдесет. Беше невъзможно да се напусне колибата преди времето да омекне поне малко.

Най-последно, на петата сутрин, Слингерленд се съгласи да опитат да се притекат на помощ на Сервис. Лари поиска да ги придружи, но Слингерленд го посъветва да остане при Ели. Двамата мъже тръгнаха на ски, увити добре, теглейки след себе си шейната. Снежните преспи бяха покрити с ледена кора, която улесняваше напредването им. С пристигането им на билото ги посрещна северният вятър. Въпреки дебелината облекло, на Нил се стори, че чувствава как мозъкът на костите му замръзва. Вятърът пронизваше. Понякога двамата мъже трябваше да напрягат всичките си сили, за да задържат шейната, която всеки миг можеше да се изплъзне от вкочанените им ръце. Бореха се срещу бурята, която ги караше да правят на всеки две крачки една назад. По откритите височини не всякога можеха да се задържат на краката си. Най-последно, след дълги часове на отчаяни усилия, те прекосиха билото, добраха се до защитен от вятъра склон и се отправиха към землянката на Сервис.

На някои места вятърът беше отвял снега и над него се подаваха голи скали. Над землянката не се издигаше дим. Тя имаше вид на постройка, в която през цялата зима не е живял абсолютно никой.

Нил погледна загрижено Слингерленд.

— Пригответе се за най-лошото, синко — каза ловецът. — Нямаме време за губене.

Отвориха вратата, наведоха се и влязоха. Първият поглед на Нил се отправи към огнището, в което от няколко дни вече не беше горял огън. Снегът беше навлязъл в колибата, навят от вятъра на купчинки. Върху походното легло одеялата покриваха Сервис и скриваха лицето му. Двамата мъже разбраха какво го беше сполетяло.

— Замръзнал!

Сервис лежеше вкочанен, бял като мрамор на леглото. На лицето му нямаше никаква следа от болка.

— Заспал е... и вече не се е събудил — каза Слингерленд.

— О, защо не останах при него!

— Много късно е, момчето ми. Доста добри младежи ще намерят смъртта си, преди проклетата железница да бъде напълно довършена.

Нил започна да търси писмата, бележките и ценните предмети на Сервис, които трябваше да предаде на инженерния щаб.

Слингерленд намери мотика и лопата, които, както Нил си спомни, бяха послужили на Сервис при построяването на заслона му. С тези инструменти двамата започнаха да копаят замръзалия пясък и чакъл, за да приготвят гроб за мъртвеца. Струваше им се, че копаят в скала. Най-после донякъде успяха да свършат работата си. Увиха Сервис в одеяло и в едно насмолено платно, спуснаха го в насмолената земя и бързо го заровиха.

Още един безимен гроб! Нил беше видял вече девет такива. Този се намираще на планинския склон, на не повече от сто крачки от линията.

— Слингерленд! — извика Нил. — Железният път ще мине от тук! По него денонощно ще се носят влакове и пътниците ще гледат през прозорците. Млади хора, които търсят щастието си, младоженци в медения си месец, хиляди хора, заети и щастливи със собствената си работа, изпълнени от собствения си живот — ще минават край гроба на бедния Сервис и никой няма да знае къде точно се намира той!

— Ех, синко, човечеството винаги е давало жертви при големите си дела — отвърна траперът мрачно.

Вятърът, който сега духаше в гърбовете им, ги заведе почти без труд до колибата на ловеца. Решиха да премълчат пред Ели за нещастния случай. Така завърши най-студеният, най-тежкия и най-мрачния ден, който Нил някога беше преживял.

[1] Снежна буря. — Б.пр. ↑

Зимата премина, снегът се стопи, ветровете престанаха и дадоха път на пролетта.

Нил отдавна беше решил да остави Ели и през лятото при Слингерленд. Тя щеше да бъде щастлива в тази долина и с удоволствие се съгласи да остане, докато на Нил се удадеше случай да я вземе при себе си. Но това беше още въпрос. Строителният лагер, който гъмжеше от войници и работници, не беше подходящо място за Ели. И Нил потръпваше при мисълта да я заведе в Омаха. Сърцето му винаги се свиваше от страх при мисълта за онзи испанец, Дураде, който беше опропастил майката на Ели, и за онзи баща, когото Ели никога не беше виждала. Нил инстинктивно чувствуваше, че един ден тези мъже ще се появят в живота му, и искаше дотогава да бъде женен за Ели. Сега тя нямаше повече от шестнадесет години.

В деня, когато Нил беше решил да тръгне обратно за лагера, долината на Слингерленд беше смутена от посещението на четирима души с груб и суров вид. Те се приближиха покрай потока, без товарни животни. Нил чу как при появата им Лари тихо изруга и после с хладно и спокойно държание застана между тях и вратата на колибата, където се намираше Ели. По красивото лице на момичето беше изписана изненада. Тексасецът носеше винаги тежък револвер на колана си и това караше никой да не се съмнява в способностите му. Гостите се държаха учтиво, помолиха за малко тютюн и в действията им съвсем не проличаваха лоши намерения.

— Това кътче е доста отдалечено от пътищата — каза един от тях.

— Да, аз съм ловец — отговори Слингерленд. — Ами откъде идвате вие?

— От Огден! Отиваме на изток.

— Има ли голямо движение по шосето?

— Доста голямо за тази дива страна. Всичко бяга на изток. Още не сме срещнали керван, който да се движи на запад. Чували ли сте, че се строи линия — от Омаха? Така поне казват.

Тук се намеси Лари.

— Разбира се — каза той. — Тук навсякъде лагеруват войници.

— Аха, войници — повтори един от пътниците.

— Да, линията се строи от войници.

Четиримата си тръгнаха, без повече да правят нито една забележка и без дори да се сбогуват. Слингерленд им извика да си отварят очите, защото индианците са на бойна нога.

— Тези нехранимайковци не ми харесват — заяви след това той.

Нил също видя това посещение в неприятна светлина. Но Лари заяви, че мисълта тази банда да стане опасна, била смешна.

— Достатъчно е един човек да ги пропъди — каза той. — Но ще бъде много неприятно, ако намерят Ели тук сама.

— Мога да се грижа за себе си — извика Ели смело.

Макар че ценяха мненията на каубоя, Нил и Слингерленд сметнаха пристигането на тези гости като лошо предвестие за трапера.

— Ще трябва да се оттегля по-навътре в планината — промърмори Слингерленд.

Тази случка промени намеренията на Нил да потърси заровеното злато. Точно сега съвсем нямаше да бъде приятно да го забележат, че копае злато или пренася торбичката. А и на Слингерленд не се искаше да го крие в колибата си или около нея.

— Нека дочакаме завръщането ви през лятото или есента — предложи той. — Ако златото е там, няма да избяга.

Денят, в който Нил трябваше да потегли с Лари към лагера, бързо дойде. Ели се държеше по-храбро от него. От вълнение Нил се разтрепери и побледня. Тя целуна Лари.

— Лари, грижете се за себе си... и за него — каза тя.

— Разбира се, Ели. Довиждане!

После в утринния здрач Лари подкара коня си надолу по пътеката.

— Ели, не мога да те напусна — каза пресипнало Нил. Прегръдката на ръцете ѝ отне всичката му сила.

— Трябва. Работата те зове. Помисли за целта си! Върви, мили, бързо!

Нил вече не виждаше ясно лицето ѝ. Той не знаеше вече какво да каже.

— Винаги ли ще ме обичаш?

— Нима трябва да питаш за това?

— Целуни ме — прошепна той, задъхващ се, и се наведе със затворени очи над нея. — О, защо трябва да те напусна? Ели, момичето ми!

Тя страстно го прегърна с всичката си сила и започна да го целува.

— Сбогом!

Последните й думи бяха тихи, задавени и в тях звучеше скръбният спомен за нейната стара, горчива болка.

След това той остана сам. Сълзи премрежваха очите му, когато бавно се качваше на седлото и нерешително се отправяше надолу по извитата пътека.

Нил и Кинг яздеха със съвсем малко багаж, без товарни животни и при изгрев-слънце се намериха на широкия път.

По него вече се виждаха ясни следи от непрекъснато движение. Пътят се беше превърнал в шосе. Пресни следи от волове и коне, от колелата на коли, от загаснали лагерни огньове, разхвърляни клони, които бяха служили за закрила срещу вятъра — всичко това свидетелствуваше за усиляване на движението.

Цялата тази местност влизаше в индианската територия. Нил и приятелите му не знаеха дали сиуксите са напуснали зимния си лагер и са поели бойната пътека. Но тяхната територия беше голяма и те не можеха да бъдат навсякъде. Затова Нил и Кинг поеха риска върху себе си, както и множеството други пътници, чиито следи виждаха по шосето. За тях опасността дори беше по-малка, защото имаха бързи и сигурни коне.

По смрачаване вече бяха изминали шестдесет мили и без произшествия, напълно невредими, стигнаха форт Фетърмен. Тук Нил получи заповед да се отправи колкото може по-бързо в Норт Плейт, за да получи от там нареждания. Нил научи, че през последното лято е построено ново разстояние от четиридесет километра и че по него, западно от Омаха, вече се движат влакове. Сърцето му заби по-силно. Много седмици наред той не беше чул нищо хубаво за големия план на Юнион Пасифик. И сега неочаквано идваха радостните новини: линии, влакове! През тази пролет работниците по трасирането и онези, които поставяха релси, бяха изпратени много по-напред и работеха в нови местности. Слуховете, които се носеха из форта, показваха, че новото разстояние се строи особено бързо. Но най-парливиият въпрос бяха сиуксите. Те, както се очакваше, това лято щяха да напуснат планините си, за да създадат много неприятности на войските.

В Норт Плейт, който тогава не беше нищо повече от лагер, се намираще само Бекстър и един куц земемер без никакви помощници. Поради това той посрещна Нил и Лари с отворени обятия. Работа за през цялото лято в горещата пустинна равнина — това бяха изгледите за Нил. Но той трябваше да се подчини на неизбежното. Работеше, както винаги, с онази енергия и сръчност, която го правеше ценен за началниците му.

Лятото и ранната есен преминаха. Нил беше извикан в Омаха. Тази новина беше като удар. Той се надяваше, че ще може пак да

прекара зимата сред хълмовете на Уайоминг, и това разпореждане го смаза. Младият инженер едва не напусна службата си. Струваше му се невъзможно да преживее толкова дълго време, без да се види с Ели Ли. Това назначение обаче отново му откриваше широки възможности. Нил беше ръководил измерването на мостовете в планините на Уайоминг и сега беше нужен в бюрото на щаба, където се изработваха плановете и скиците. И той отново се подчини на неизбежното, като реши да поиска да бъде пратен през пролетта на най-предния фронт на линията. Лари Ред Кинг отказа твърдо да отиде по на изток. Нил предполагаше, че е отгатнал причините.

— Ще се скитам тук и ще те чакам — каза каубоят. — Върви по работата си, стари момко. Един ден ще преуспееш.

Нил напусна Норт Плейт с един керван. След дълго и бавно пътуване стигнаха до мястото, където трасировачите бяха прекъснали работата си за тази година. Тук беше съществувал огромен лагер. Сега голото, кално място приличаше на разбито от циклона степно гнездо, остатъците от което бяха унищожени от прериен огън. Петнадесет мили по-нататък след два дълги, празни и непоносими дни Нил чу локомотивна свирка. Звукът идваше отдалеч, но все пак това беше свирене. Нил нададе радостен вик и спътниците му се присъединиха към него.

На хоризонта се появиха облаци дим и широк, нисък, неравен силует на множество бараки и палатки.

Нил широко разтвори очи, когато колата навлезе в този лагер. Той приличаше на лудница. Пъстрата тълпа от хора като че ли вършеше всичко друго, освен работа. По-голямата част от тях като че ли имаше за единствена цел да атакува дългия влак от товарни и стари пътнически вагони. Нил се хвърли в навалищата и достигна до влака. Колкото и неприятен да беше, престоят му в този лагер не трая повече от десет минути.

Той се чувствуваше необикновено горд. Беше участвувал сам в измерването на линията, по която сега пътуваше с трясък, скърцане и клатушкане старият влак. Всички картини, които бързо се нижеха пред очите му, се отпечатваха дълбоко в паметта му: групата сурови работници, които му се сториха като най-лудите хора, които някога беше виждал, шумът, глъчката, димът, непрестанно клатушкащите се, раздрънкани вагони, отпадъците, развалините и сметта край пътя. Във всичко това той намираше нещо романтично. Нил гледаше с очите на златното честолюбие и неизмеримите блянове.

И през целия път от двеста и шестдесет мили, прокарани тази година, той нито за миг не почувствува досада, както и през четиридесетте мили, построени миналата, с техните многобройни и безбройни спирки. Най-после стигнаха Омаха — същински кошер — бъдещият Метрополис на Запада.

Тук Нил потъна в истински хаос от планове, задачи, привилегии, ипотечни и наемни права, представителни, държавни и национални интереси, лъжи, печалби и изнудвания, изобщо — изобилие от егоистични и користолюбиви мотиви, богатство от низки и благородни

цели, гъмжаща тълпа от хора. Всичко това беше материал за построяването на Юнион Пасифик.

Ник беше мечтател като малкото хора, в умовете на които за пръв път се беше родила чудната мисъл за железопътната линия от изток към запад. И той се намери пред един странен факт. Колкото и велик да беше този план, в политическо и търговско отношение търпеше критика. Жалко беше да се научи, че мъже с честни и благородни намерения бяха загубили цялото си състояние при опит да съберат пари за постройката на Юнион Пасифик. От друга страна, се получаваше известно удовлетворение, че и много капиталисти, протегнали алчните си нокти нататък, също бяха разорени.

Председателят и Конгресът на Съединените щати имаха достатъчно свои грижи след края на гражданската война, а правителството можеше да отделя съвсем нищожни материални помощи чрез отстъпване на земи и заеми. Но то предлагаше големи награди за хората, които се наемаха да строят линията.

Първото строително дружество подписа повече от един и половина милиона долари и внесе четвърт от сумата. Но тя беше изразходвана толкова бързо, че очите на дружеството се отвориха: то видя каква бездънна пропаст се крие зад това предприятие и сметна работата за изгубена.

След това беше основан тъй нареченият Credit-Mobilier, който както бързо получи голяма известност, така също бързо се опорочи. От начина, по който по това време се управляваше строежът на линията, се виждаше, че то е най-обикновен тип дружество. Неговите директори бяха на мнение, че всичките пари, които изобщо ще могат да се спечелят от Юнион Пасифик, трябва да се събират през време на самия строеж и за тази цел организираха хитра система.

Но скоро машинациите на Credit-Mobilier доведоха до най-сериозния политически скандал в историята на Конгреса на Съединените щати.

Материалните разходи изобщо бяха твърде високи и чрез неочаквани скокове ставаха чудовищни. Омаха не беше свързан с Изтока и затова всички пратки, материали, машини, локомотиви, вагони и работници трябваше да бъдат изпращани с параходи от Сен Луи по буйната река Мисури. А това беше работа, която изискваше най-голяма практична сръчност и енергия. Наоколо в прерията в

радиус от стотици мили не се намираше нито едно дърво, нито един храст. Прерията беше истински рай за бизоните, но и истинска пустиня за железопътните работници. Освен това отдалеч трябваше да се носят не само дърва, отоплителни материали и железопътни траверси, но също така и камъни за мостовете. Десетки хиляди хора се занимаваха с това и онези, които се пазаряха за умерена цена, скоро научаваха, че други получават повече. И тъй като дружеството се намираше в ръцете им, искаха огромни суми.

Едно от най-особените явления, които съпровождаха строежа (нещо, което караше Нил да изпада в безсилен гняв), беше законът, който правителството на Съединените щати издаде. Според него всяко разстояние от известно число мили трябваше след построяването му да бъде преглеждано от комисия специалисти, които се произнасяха за работата. Нито една от тези комисии не се срещаше с друга по разбиранията си. А „специалистите“, които трябваше да играят мъчната си роля в объркания лабиринт от планове и контрапланове, се колебаеха и правеха неизбежно доклад, че този или онзи участък трябва наново да се строи.

Така се разбра скоро, че един от участъците, върху който беше работил Нил, беше неодобрен поради големия наклон. Нил прегледа изчисленията си, а след това потърси Хени и между другото му съобщи, че изчисленията са напълно верни. Хени също изруга, изруга дори по-силно от него, но и той беше на мнението на Нил и затова го посъветва да се обърне към специалистите.

Нил последва съвета му и комисията намери доводите му основателни с едно-единствено изключение. Това изключение беше един човек на име Елисън Ли. Когато чу името му, Нил подскочи. Ли беше сивокос мъж, с набръчкано лице и имаше онзи съсредоточен вид, с който, според наблюденията на Нил, се отличаваха всички ръководни лица на Юнион Пасифик.

Нил твърдеше, че е негов дълг да докаже правилността на работата си и че разполага с нужните числени данни. Мистър Ли отвърщаше, че измерването е лошо и че трябва да се повтори.

— Вие земемер ли сте? — запита Нил и кръвта нахлу в слепите му очи.

— Разбирам малко от строителна техника — отвърна комисарят.

— Изглежда, че това, което разбирате, не е много — каза ядосан Нил.

— Дръжте езика си зад зъбите, млади човече! — отговори Ли.

— Мистър Ли, ще ме изслушате ли? — избухна Нил. — Ето моите изчисления. Вие сте прегледали повърхностно разстоянието и затова някъде сте сгрешили.

Мистър Ли отказа да прегледа изчисленията и направи с нервно движение знак на Нил да се отдалечи.

— Вие пречите на бъдещето ми! — каза твърдоглаво Нил.

— Ако продължавате така да говорите със своите началници, скоро ще загубите службата си!

Тук вече чашата преля. Нил побледня като мъртвец.

— Цялото това безредие със специалисти е безподобен скандал! — ревна той в лицето на Ли. — Скандал! Лодж знае. Хени знае. Ние всички го знаем. А и вие го знаете! Всеки последен глупак, който по някакъв начин е във връзка с правителството, идва тук да пречи на честните и способни инженери, които строят линията. Това е възмутително!... Разстоянието е четиридесет мили. Според вас трябва да се построят наново пет мили. Четиридесет и шест хиляди долара на миля — ето цялата тайна! Още двеста и тридесет хиляди долара в джобовете на някое строително дружество!

Нил напусна бюрото, върна се при Хени и му съобщи дума по дума разговора си. Хени поздрави Нил за мъжествената му смелост, но съжаляваше за спречкването му. То малко щеше да помогне, а сигурно щеше да навреди много повече. Немалко от членовете на тези комисии бяха политици, близки на директорите, и нямаха намерение да щадят Credit-Mobilier.

През май на 1866 година в Норт Плейт пристигна влак, придружен от войници, и първият, който слезе от него, беше Уорън Нил — бодър и предприемчив, както винаги, но малко позастарял, с побледняло лице от канцеларска работа и от дълго бленуваното очакване.

Първият, който го поздрави, беше Лари Кинг, когото времето ни най-малко не беше изменило. Двамата се прегърнаха като братя след дълга раздяла.

— Как са конете ти, Ред?

— Добре презимуваха, но това ми струваше и последната стотинка. Аз съм пред фалит.

— Не се страхувай! — каза Нил. — Имам куп пари, а онова, което е мое, е и твое. Напред, Ред, оседлай товарните животни и вземи малко багаж. Потегляме за хълмистия Уайоминг.

— Така и очаквах... Нил, но трябва да бъдем дяволски внимателни. Там гъмжи от червенокожи, които са като оси. Виждаш ли колко е нараснал лагерът? Откакто е свършила зимата, хората прииждат насам на тълпи. От запад идат лоши известия.

Нил беше пристигнал в Норт Плейт по обед. Още преди залез-слънце той и каубоят язدهа на запад по вълнистите склонове на равнината.

Пътуваха в мрака, лагеруваха денем и скоро оставиха зад себе си еднообразните равнини на Небраска. От миналото лято насам всички сиукси покрай южния път за Уайоминг бяха въстанали. Дългогодишният опит на тексасеца, който той беше придобил по пасищата на своята родина, тук беше добре дошъл. Острият му поглед, който веднага забелязваше следите, дима и далечните предмети, грижливостта, с която той заличаваше дирите и избираше лагер, неговата сръчност и остроумие при гледането на конете — само благодарение на тези способности пътуването излезе успешно. Защото на няколко пъти, преди в далечината да се замъглят планините на Уайоминг, двамата се натъкнаха на следи от индианци. И неведнъж отдалеч заобикаляха блещукащите огньовете.

Долината на Слингерленд се беше облякла в лятната си премяна. По старата пътека не се виждаха отпечатыци нито от хора, нито от коне или други животни. Наскоро беше паднал силен дъжд, който беше унищожил дирите.

Вълнението на Нил му помагаше да понесе тежестта на опасенията. Струваше му се, че в натегнатото мълчание на долината вижда много причини за своя страх. Пътеката беше същата, потокът пак ромонеше и бълбучеше както тогава, дърветата блестяха с нежната си зеленина, но Нил чувствуваше някаква разлика. Той не се осмеляваше да погледне Лари и да потърси в него потвърждение на опасенията си.

Нил препусна по пътеката между високите борове. На мястото, където по-рано се беше намирала колибата, сега се виждаха почернели развалини. Сърцето на Нил тревожно подскочи и после като че ли спря да тупти. Той не можеше нито да диша, нито дори да се помръдне. Очите му гледаха втрещено овъглените остатъци на колибата.

— Всемогъщи Боже! — извика Лари и протегна разтрепераната си ръка, за да хване рамото на Нил. — Червенокожите! Винаги се страхувах...

Пръстите на Лари се впиха като нажежени стрели в месото на Нил и това чувство се предаде в душата му, за да я накара да схване онова, което се беше изплъзнало на заглушените му сетива. Той, изглежда, се освободи от парализата, която беше обхванала като менгеме мускулите му, езикът му като че ли се развърза. Той се изплъзна от седлото.

— Ред! Търси... търси навсякъде!

Нил лежеше на земята сляп, нещастен, обхванат от страхотна мъка. Пръстите му скубеха тревата. Ели! Може би в часа на нещастиято тя пак го беше викала, но този път той не ѝ беше дошъл на помощ. Нил лежа известно време на земята, почти в безсъзнание, смазан от внезапния удар. Усети в полусън как Лари се приближи и седна до него.

— Няма никой — каза той пресипнало. — Няма дори и следи!... Пожарът трябва да е станал преди две седмици, а може би и по-рано. Дъждът е измил почвата... Никакви следи!

Нил скочи. Втурна се към развалините, започна да разравя като луд овъглените остатъци и не се успокои, докато не прегледа цялата купчина. Нямаше нищо освен пепел и овъглени греди. После той се втурна към празната кошара, към бараката, към купа дърва за горене, към извора: нищо, нищо не възнагради дивата му енергия. По

пътечката и по местата, които по-рано бяха голи, беше поникнала трева.

Нил застана пред приятеля си, облян в пот, разгорещен, задъхан. Лари избягна погледа му.

— Няма я! Няма я! — извика отчаяно Нил.

— Може би Слингерленд е сменил лагера си и сам е изгорил колибата. Станало му е неприятно, когато тези четири бандити са започнали да се въртят насам.

Нил разгневен се разхождаше наоколо.

— Защо само бърбориш? — пламна той. — Ти сам не вярваш на думите си! Казвай веднага какво точно мислиш!

— Момче, момче, не можеше да бъде по-лошо — отговори Лари, докато мускулите по слабото му лице непрекъснато се движеха. — Мога да предположа само едно. Слингерленд е оставил Ели сама... и после...

— Индианци?

— Може би. Но мисля, че по-скоро е била някоя банда, като четиримата, които ни посетиха.

Нил простена мъчително.

— Не, Реди... само това не! Ако е паднала в ръцете на индианците — тя е била убита, скалпирана или взета като пленничка при племето... Но банда главорези като тия... Боже Господи, ако знаех, че ще стане така, щях да си тегля куршума в главата.

От устата на Лари се откъсна ругатня.

— Това малко би ни послужило. По-добре да предприемем нещо.

— Какво, по дяволите! — извика Нил отчаяно.

— Ще пребродим всички пътеки в планината. Може би ще намерим Слингерленд.

Запътиха се да търсят — лудо, отчаяно и безнадеждно от страна на Нил, вярно, системно и храбро от страна на каубоя. Нил се беше превърнал в дивак. Той не се вслушваше в никакъв съвет и не обръщаше внимание на опасностите. Само железните ръце на каубоя спасиха него и коня му. Трябваше да се търсят вода и трева, трябваше да се яде — неща, които Нил, изглежда, беше забравил. Той рядко спеше или почиваше, рядко се сещаше да хапне нещо. Опасността от сиуксите ги заплашваше във всяка долина и от всеки хълм. Нил би я

посрещнал с радост. В безумието на мъката си той беше готов да излезе срещу смъртта.

Двамата непрекъснато скитаха и се придържаха към реките, понеже Слингерленд би избрал място край вода, ако изобщо се беше настанил някъде тук. Повечето от пътеките не водеха никъде. Следи от копита неведнъж събуждаха надеждата, която оставаше пак напразна. Планините на Уайоминг бяха пуссти и диви. След двуседмична непрекъсната езда, те все още не бяха намерили следи от хора. Унищожиха целия си оскъден запас от храна, хвърлиха непотребния си багаж и като оставиха само едно чувалче със сол, продължиха търсенето си, живеейки само от месото на животните, които убиваха.

Неочаквано при един бобров яз те се натъкнаха на двама ловци. И още от първия поглед разбраха, че причините на тяхното лутане са известни на тези мъже.

— Добър ден! — поздрави Лари. — Дяволски е приятно да се видят отново хора — първите, които ни се изпречват на пътя, откакто сме започнали да обикаляме тези отвратителни хълмове.

— Това е изписано върху лицата ви — каза един от траперите.

— Търсим Слингерленд. Познавате ли го?

— Познавам от години Ал. Той мина от тук преди седмица — точно след големия дъжд, нали, Били?

— Сам ли... беше? — заекна Лари.

— Да, изглеждаше много нещастен. Каза, че наскоро бил загубил момичето си и се чувствувал смазан.

— Загубил?

— Хм, той беше убеден, че това не са направили индианците — отвърна замислено траперът. — Слингерленд е в добри отношения със сиуксите — търгува с тях. Той...

— Бързо, бързо! — прекъсна го Нил. — Какво е станало с Ели Ли?

— Млади човече, ние знаем само онова, което Ал ни разказа — отвърна траперът. — Каза, че за първи път оставил момичето само в колибата. А когато се завърнал, не намерил нищо, освен тлеещи останки. Всичко било отишло по дяволите, момичето изчезнало, а наоколо намерил следи от копита и от ботуши. Според него разбойниците са били четирима. Ал се спуснал след тях, но същата нощ завалял дъждът, в който едва не се удавил. На другия ден следата

била заличена. Лутал се още няколко дни, а после се отказал. Каза, че тя сигурно е вече мъртва — че не била девойка, която ще прекара повече от един ден при такива негодници. Предполагам, че тези бандити са дошли от златните залежи... Според мене и според Бил за всичко това е крива проклетата железница. Тя развали земята ни. Няма вече живот за ловците...

Няколко седмици по-късно в лагера Норт Плейт влезе накуцващ, слаб и раздърпан каубой. На седлото на изнурения кон, който той водеше до себе си, се клатушкаше изтощен ездач, здраво привързан за животното.

Тази гледка заинтересува само безделниците и любопитните зяпачи, защото такива неща не бяха рядкост в Норт Плейт. На шията на коня се виждаха белези от куршуми. Конникът беше с окървавена риза. Ръката на слабия пешеходец беше превързана.

Нил лежеше болен от много по-дълбока рана, докато тази от куршум в бедрото му заздравяваше. Лари ден и нощ се грижеше за него, седеше до леглото му, спеше до него в една барака на края на лагера. Сътресение, мъка, глад, изтощение, загуба на кръв и безсъница — всичко това доведе Уорън Нил пред прага на смъртта. Той не се интересуваше от това дали ще умре, или ще живее. Само търпеливият му, верен приятел се бореше с треската, с болестта, с гаснещия му живот.

Бекстър и Хени посетиха Норт Плейт и се отбиха при Нил, а по-късно дойде и командирът, който заповяда на Лари да пренесе Нил в щабната палатка. Всички бяха добри, загрижени, сериозни. Отсъствието му веднага се беше почувствувало. Членовете на щаба знаеха странната история на Уорън Нил. Те научиха за романтичното й развитие и от сърце съжаляваха за трагедията. Правеха всичко, каквото можеха. Не минаваше ден без фелдшерът да се отбие при него. Но само грижите на Лари Кинг, неговото присъствие и постоянното му бодърствуване спасиха Нил от смъртта.

Той оздравя и се завърна на работата си, придружен от верния си помощник — каубоя.

Малко хора в този лагер, с всички негови мъки и бъркотии, забелязаха странната промяна, която беше обхванала цялото същество на Нил. Инженерите обаче установиха, че той вече не работи толкова постоянно, енергично и точно, както по-рано. Въодушевляването му беше изчезнало. Каубоят, който никога не се отделяше от него, беше единственият, който виждаше внезапните пристъпи на мрачна разсеяност, безнадеждната скръб, която отнемаше съня на приятеля му, и вечното разкаяние. И докато Нил ставаше по-немарлив по отношение на задълженията си, желязната вярност на Лари растеше.

Нил започна да пие и да играе комар. Каубоят дълго време се бори срещу този негов нов навик със съвети и молби, а накрая, като не можа да го отклони, и той започна да пие и да играе. Сега обаче се оказа, че Нил никога не попадеше под влиянието на алкохола и никога не губеше значителни суми. Каубоят се грижеше да изпразва навреме чашата му и да му праща винаги хубави карти.

Но и двамата неволно отбягваха жените от лагера. Видът на всяка женска фигура ги огорчаваше.

Норт Плейт беше обхванат от ново вълнение, когато релсите и влаковете се приближиха към него. С тях пристигнаха и войниците, които трябваше да пазят работниците, а също и цял рояк търговци и паразити, които живееха на техен гръб.

Лагерът на трасировачите се изтегли още по на запад, на известно разстояние от лагера на поставящите релси.

С първия влак до Норт Плейт пристигнаха директорите на Юнион Пасифик — между тях бяха Уорбъртън, Ръд и Роджърс — и съдружниците Ли и Дън с цял рояк сътрудници. Новата линия трябваше да бъде ревизирана.

Участъкът от пет мили, който Нил беше прокарал и който комисията намери за незадоволителен, беше наново измерен и пак построен.

Нил обиколи с Бекстър цялата линия и измери грижливо новопостроеното разстояние. После той се завърна в Норт Плейт и създаде смут сред директорите, управителите и инженерите, свикани на събрание. Той хвърли на масата цифрите на новото измерване, цифри, съпадащи с неговите стари бележки.

— Господа, петте мили, които бяха построени наново, имат същия наклон с точност до сантиметри! — изказа той гръмко възмущението си.

Бекстър подкрепи това твърдение. Управителите се развикаха, а директорите поискаха по-точни сведения.

— Ще ги получите, разбира се! — извика Нил. — Четиридесет и шест хиляди долара на миля! Пет мили — двеста и тридесет хиляди долара! Изразходвани два пъти! Два пъти в джобовете на същото строително дружество!

Уорбъртън, висок беловлас мъж в палто, стана и удари с пестник по масата.

— Кой е тоя млад инженер? Господа, той има смелостта да защитава работата си, вместо да иска рушвет. И той казва истината. Ние строим двойно повече, изразходваме двойно повече пари дори когато за това няма нужда.

Настана страшна бъркотия. Нил беше хвърлил бомба сред събранието. Всеки един от тези мъже и всички от лагера знаеха, че траверсите са скъпи; че надниците са извънредно високи и често пъти

заплатени предварително, понякога и двойно; че наред с голямото въодушевление от делото се ширят алчни пороци.

Уорбъртън беше водач в борбата срещу корупцията и скоро гласът му надвиши общата глъчка. След това той хвана Нил за рамото и го блъсна напред.

— Такива хора трябва за работата ни! — извика той със зачервено лице и издадена напред брадичка. — Това, господа, е дух, който сам би могъл да построи Юнион Пасифик. Ще го изпратим с тези цифри във Вашингтон. Ще провалим идиотския закон, който е вързал на вратовете ни управители, които пречат на работата на способните хора.

Щастие то отново потропа на вратата на Нил.

В същия миг Елисън Ли бързо скочи и неговото спокойно, студено държание, стоманеният блясък в сивите му очи и бързото движение на ръката му веднага накараха другите да замлъкнат.

— Мистър Уорбъртън, господа — каза той. — Аз си спомням за този млад инженер, мистър Нил. Днес, когато пристигнах тук, се осведомих за него, защото си спомних, че беше повдигнал тежки обвинения срещу добросъвестността на управителите, що се отнася за тези пет мили. Научих, че той е особен, недружелюбен млад човек, който е зарязал работата си и Бог знае къде се лута — пияница и комарджия. Струва ми се, че е невъзможно да вземете под внимание несъстоятелния доклад, с който той провали събранието ни.

— Моите измервания са точни! — отвърна Нил и очите му изпуснаха светкавици. После се извърна, побледнял като платно, към Уорбъртън: — Вие по-добре знаете, господа директори. Мистър Ли не е инженер. Той не може да различи наклон от една стъпка от наклон от четиридесет и пет градуса. Нито един от тези господа нямаше правото и качествата да преценява работата ни. Всичко това е само политика! Истинска подлост! Измама!

Тогава втори член от комисията сочи с гневно движение.

— Ние ще ви изхвърлим! — извика той.

Нил го погледна, след това погледът му се върна върху Елисън Ли и Уорбъртън.

— Приемам уволнението си! — отговори той презрително. — Вървете по дяволите с проклетата си железница!

В палатката отново настана бъркотия. Някакъв глас пронизително настояваше да се пази тишина.

И изведнъж всичко утихна, но не поради настояването на този глас. От групата любопитни зяпачи се беше отделила фигурата на каубой и сега той стоеше пред заседателната маса, с два големи револвера в ръце.

— Чакай! — извика Нил.

Беше Лари. Един-единствен поглед, хвърлен върху него, накара Нил да побледнее като мъртвец.

— Стойте спокойно и ме оставете да говоря! — каза Лари с провлечения си, студен и безразличен глас, който смразяваше.

Никой не се помръдна и мълчанието стана мъчително. Каубоят пристъпи още няколко крачки напред. Очите му се впиха със своята обикновена острота в Елисън Ли, но въпреки това той не престана да наблюдава другите. Единият от револверите му запази посоката към Ли, а с другия той удари по масата. Разнесоха се сподавени въздишки; всички се бяха уверили, че и двата револвера са грижливо заредени.

— Добре ли чух, когато казахте, че Нил е излъгал с тези проклетци цифри? — запита той учтиво.

Елисън Ли побледня като мъртвец. От държанието на каубоя лъхаше завладяваща сила, страшна, както студенината на гласа му. Тя даваше да се разбере, че за него животът не значи нищо, а още по-малко смъртта. Какво бяха за него Юнион Пасифик, неговите директори и управители или законът? В този див лагер нямаше друг закон, освен този в ръцете му.

— Казахте ли, че приятелят ми е излъгал? — повтори той.

Елисън Ли се завъртя на стола си и едва успя да изговори едно колебливо „не“.

Каубоят отстъпи назад бавно, предпазливо, със спокойни крачки, наблюдавайки масата.

— Струва ми се, че това беше приблизително всичко — каза той, смеси се с тълпата и изчезна.

В характера на Ели Ли имаше нещо, което я подтикваше към непрекъснатата деятелност и наблюдателност. И докато мечтаеше за бъдещето с Нил, тя се занимаваше с много неща, благодарение на които измина цяла година, без да почувствува нито един отегчителен час.

„Нил, мислеше си тя, е зает — или са го изпратили в Омаха, или пък са му поверили по-важна работа, отколкото досега.“ Тя подразбираше опасенията на Слингерленд, но не искаше да им се поддаде. Сърцето ѝ казваше, че рано или късно той ще се върне при нея.

През онова майско утро, когато Слингерленд я остави за пръв път сама, тя неочаквано беше уплашена от силен конски тропот. По пътеката се приближаваха конници. Първата ѝ мисъл беше, че Нил и Лари са пристигнали. Цялото ѝ същество потръпна от внезапна радост. Тя се спусна към вратата.

Към поляната се приближаваха четирима конници, но Нил не беше между тях.

След тази краткотрайна радост сърцето на Ели беше обхванато от неочаквано, мъчително разочарование. За миг тя загуби власт над тялото си и трябваше да се облегне на вратата, за да не падне.

В това време първият ездач спря пред колибата. Беше млад великан с груби рамене, обгоряло от слънцето лице, дръзки очи и отвратителна уста. Ели си спомни, че беше виждала подобен човек някъде в Калифорния. Той я огледа.

— Здравейте! Не сте ли вие момичето на Дураде? — запита изненадано той.

Сега Ели вече с положителност знаеше, че го е срещала в златните полета.

— Не — отговори тя.

— Охо! Много приличате на нея... Има ли някой вкъщи?

— Слингерленд отиде в гората и скоро ще се върне — отговори Ели.

След това човекът я отмести настрана и влезе в колибата. Останалите трима конници се приближиха.

— Добро утро, мис — каза единият от тях, старец, с посивели коси, който можеше да бъде златотърсач, ловец или бандит.

Другите двама задържаха конете си зад него. Единият носеше широкополо сомбреро, под което се виждаше мрачно, неприятно лице. Последният беше русокос, със светли, блуждаещи очи.

— Къде е Фресно? — запита той.

— Огледах колибата — отговори човекът, когото нарекоха Фресно, и се появи на прага. После той протегна дългата си ръка и улови Ели, преди да успее да избяга. Когато тя започна да се съпротивлява, огромната му лапа хвана здраво ръката ѝ и до болка я изви.

— Тихо! — каза той. — Съпротивата малко ще ви послужи, а ако викате, ще ви удуша. Хайде, момчета, претърсете хубаво колибата, побързо!

С един-единствен тласък той блъсна Ели до коня си, свали ласото и стегна ръцете ѝ, след което я завърза за близкото дърво.

— Дръж устата си! — предупреди я той. — Иначе ще бъде лошо!

След това влезе в колибата.

И така, най-после се оказа, че опасенията на Слингерленд са основателни. Ели схвана сериозността на положението си едва в момента, когато я завързаха за дървото. Обзе я гняв и тя се помъчи с всички сили да разкъса връзките. Но усилията ѝ останаха напразни. Само разрани ръцете си, без да постигне нещо. В момента, когато се отказа от напразните движения, я обзе отчаяние и тя за малко не му се поддаде. Но светкавичната мисъл за Нил, за скръбта, която щеше да го обхване, ако той я загубеше или ако ѝ се случеше нещо, я накара отново да вдигне глава. Естественият ѝ инстинктивен страх беше победен от любовта.

Тя чу, че бандитите разхвърлят мебелите в колибата. През вратата изхвъркнаха вързопи с боброви кожи. Скоро след това се появи и Фресно, който държеше в ръце кожената кесия, в която Слингерленд пазеше парите си и малкото ценни предмети, които притежаваше. След него се измъкнаха и другите бандити. Караха се за една бутилка, в която някога беше имало уиски.

— Няма нито капка — промърмори недоволно победителят, който беше успял да задигне бутилката. Разгневен, той я хвърли обратно в колибата, където тя се счупи в огнището.

— Сенди, ти разпръсна жарта в стаята — запротестира сивокосият разбойник, като хвърли поглед към вътрешността на колибата. — Кожите се подпалват!

— Нека изгорят! — извика Фресно. — Ние намерихме всичко, което ни трябваше. Напред!

— По дяволите, какъв смисъл има да изгаряме колибата на човека!

— Огънят няма да се разгори — каза бандитът с мрачното лице, — пък и да изгори, тогава всички ще помислят, че това са сторили индианците.

Всички побързаха да излязат навън. Фресно навярно беше водач или поне най-голяма сила в бандата. Най-напред той огледа кесията в ръката си, а после завързаната Ели.

— На, поделете си парите — каза той, като захвърли кесията и се отправи към девойката.

Тримата бандити се хвърлиха върху кесията. Пръв успя да я хване Сенди. Останалите двама го обиколиха, не съвсем заплашително, но все пак с известна готовност за нападение, сигурни в правата си.

— Аз ще ги разделя — каза Сенди, докато се качваше на коня си. — Почакайте, докато се върнем в лагера. Вие вземете кожите.

Фресно отвърза Ели от дървото, но остави ръцете ѝ стегнати в ласото, след което я повлече грубо към коня си.

— Хайде, бързо на седлото! — заповяда той.

Ели се качи. Стремената бяха много дълги.

— Ей, момчета — извика Фресно, — хванете за мене един от конете, които видяхме долу при потока.

Докато той скъсяваше стрemenата, Ели го погледна. Той не беше нищо повече от недодялан негодник и всяко негово докосване я изпълваше с непоносимо отвращение. Оръжие със себе си нямаше. Но в кобурите на едната страна на седлото имаше револвер, а в калъфа се намираше уинчестерова пушка. Ели би го застреляла и би избягала, за да спаси живота си. Тя беше достатъчно смела, за да стори това, но той свърши работата си със стрemenата още преди другарите му да се изгубят зад завоя на пътеката. После Фресно тръгна след тях, като поведе коня за юздата. Ели погледна назад. През вратата на колибата излизаше тънка струя дим. После извърна главата си, отчаяна и решена

да използва всеки, дори и най-неблагоприятния случай за бягство. Тя знаеше, че не може да се чувства сигурна нито за минута в обществото на тези мъже. Онова, което искаше да направи, трябваше да стори още през този ден и затова зачака удобен момент.

При брода Сенди хвана един от конете на Слингерленд — любимия мустанг на Ели. Той беше великолепно животно, по-бързо и от вятъра. Ако се намереше веднъж на гърба му, тя можеше да надбяга всеки от конете на бандитите. Фресно завърза края на ласото си около врата на мустанга.

— Може ли да яздите без седло? — запита той Ели.

Ели излъга. Първата ѝ мисъл беше да ги заблуди и да прикрие своята сръчност. После се сети, че ако язди на седлото на Фресно, може би ще ѝ се отдаде случай да употреби оръжията.

Фресно скочи на гърба на мустанга и веднага беше хвърлен. Приятелите му извикаха от учудване. Фресно изруга, понамести кокалите си и направи втори опит. Този път мустангът се държа по-добре, но явно беше, че товарът не му харесва. След това Фресно го пришпори, водейки собствения си кон за юздите. Темпото, с което той потегли, показваше, че доста бърза.

Препускаха през долината, докато стигнаха до старото шосе от Сен Вре за Ларами. Придържаха се известно време в него, после се отклониха в югоизточна посока и след няколко мили стигнаха до лагера на бандитите. Те не бяха взели никакви предпазни мерки, за да скрият багажа или мулетата си, което накара Ели да предположи, че не се страхуват от индианците. Навярно току-що бяха пристигнали от Калифорния и понеже, поради нечестния си занаят, отбягваха керваните, не бяха предупредени за всички опасности.

Стигнаха в лагера по обяд. Слънцето се скри зад облаци. Изглеждаше, че ще се разрази буря. Фресно скочи и метна юздите на гърба на мустанга. Ели наведе очи под неговия поглед, който я засегна като позорно докосване. Той я грабна грубо от седлото.

Ели го отблъсна и го погледна. Въпреки че през целия си живот беше пазена, тя все пак беше живяла между мъже като този и знаеше, че всяка съпротива и всяка молба бяха напразни. Те само щяха да разпалят страстта му. А тя още не искаше да предизвиква смъртта.

— Почакайте — каза тя.

— Охо! — промърмори Фресно. Той беше животно със слабо развит мозък.

— Фресно, аз съм момичето на Дураде! — продължи тя.

— И аз мисля, че ви познавам. Но вие сте станали жена, и то дяволски хубава жена.

Ели го отведе малко настрана от другите, които отново се караха за нещо.

— Фресно, вие търсите злато, нали?

— Да, но откупът трябва да бъде по-голям... щом става дума за тебе, момиченце — присмя се той и посочи приятелите си с палец през рамо.

— Надявам се, че си спомняте за Били Хорн.

— Хорн? Златотърсачът, който откри богатата жилка при Сакраменто ли?

— Да, за него става дума — отговори Ели бързо. — Ние... ние напуснахме Калифорния с неговия керван. Той си носеше всичкото злато.

Интересът на Фресно се засили.

— Бяхме нападнати от сиуксите... Хорн зарови златото... в самия лагер... Всички — всички други освен мене... бяха избити... Аз зная, къде...

Ели потръпна пред призраците на миналото, но сега никакъв спомен не можеше да я уплаши. Фресно отвори уста, за да изреве тази неочаквана новина на приятелите си.

— Тихо... не разказвайте — прошепна Ели. — Имам само едно условие. Ще заведа само вас на мястото... където е скрито златото.

— Момиче, аз мога да те накарам да проговориш.

— Не, не можете.

— Не вярвам да мислите, че ще ви пусна... само заради някакво си злато! Скоро ще има злато колкото искате. А момичетата като вас са малко.

— Не, не съм смятала нищо такова... Вие трябва да се отървете от другите — и аз ще ви заведа до скривалището на Хорн.

Фресно втренчено я загледа. Той се опули. Навярно тази идея го изненада и поласка честолюбието му. Той дори се смути.

— Франк... Франк е най-добрият ми приятел — промърмори той. — Не бих могъл да го измамя... Впрочем каква е играта ви?

Малко повече бой и вие ще издадете златото.

— Със сила няма да ме принудите да говоря. Нищо няма да ви помогне... ако не искам. Аз играя с живота си. Вие знаете, че съм сама срещу четирима като вас.

— Аз ви пазя! — извика сърдито той. — Но слушайте... ако се съгласите да участва и Франк, всичко ще е в ред... Ако, разбира се, това не е някоя проклета лъжа! А защо тогава траперът не е взел златото?

— Защото се страхуваше да го държи в колибата си. Щяхме да го вземем, когато напуснем страната.

Това обяснение, изглежда, задоволи Фресно и той се замисли.

В това време разправията между останалите трима негодници заплашваше да се превърне в кавга.

— Ще разделя тази кесия, когато имам желание и настроение — каза Сенди.

— Това не е честно — протестираше старият Майлс. — Ще ме накараш да побеснея. Виждам, че искаш да задигнеш всичко.

Бандитът с мрачното лице заплашително приближи юмука си до носа на Сенди.

— Франк, ела тук! — извика в същото време Фресно, който се беше извърнал.

— Сенди е свиня! — промърмори той.

— Остави ги да се дърпат — отговори Фресно. — За нас има нещо много по-хубаво... Доведи мулетата.

Той отведе Ели и коня си малко настрана и скоро след това се появи Франк с едно от мулетата. Фресно свали седлото от коня си, остави го под дървото и извади револвера и пушката от кобурите им. Револверът затъкна в пояса си. Пушката облегна на един клон.

— След някоя и друга минута Сенди ще претрепе стария Майлс — забеляза той.

— А ти защо ме извика? — запита любопитно Франк.

— Злато, Франк, злато!

И той накъсо разказа за скритото съкровище на Хорн, без да споменава за условието, което беше поставило момичето. Очевидно той не се и съмняваше, че тя е в ръцете му и може всеки момент да я принуди да говори.

— Тогава да побързаме! — извика Франк с блеснали очи. — Трябва да отидем колкото се може по-скоро на това място.

— Така е! Но съм любопитен кога ще стигнем до железничарския лагер, за който чухме... Лагер, пълен със злато, уиски и жени!

— Мисля, че няма да зарежем това, което ни се предлага — отговори Франк. — Трябва да отидем...

Един револверен изстрел прекъсна думите му. След това отекна пресипнала ругатня и два последователни изстрела от друго оръжие.

— Последният беше Сенди — забеляза Фресно студено. — И, разбира се, той е улучил... Иди, виж дали и старият Майлс не му е изпратил някой куршум.

Франк се отдалечи между дърветата.

Ели беше калена, за да бъде готова на всичко. Тези изстрели ѝ показаха, че сега вече има да се разправя с двама врагове по-малко и че трябва да използва бързо още първата възможност за действие. Тя можеше да се метне на мустанга и — ако имаше щастие — да избяга. Можеше също така да грабне уинчестеровата пушка и без да се колебае, да застреля единия или дори и двамата бандити. Но разумът ѝ заповядваше да почака още малко, с надежда за по-удобен момент.

След малко Франк се върна при Фресно. В ръката си носеше кесията злато, която беше станала причина за толкова недоволства. Фресно се засмя.

— Сенди е с куршум в корема — съобщи Франк. — Той няма да остане жив. А старият Майлс вече е отишъл по дяволите.

— Аха. Ще докарам останалите мулета. Виж какво има в кесията — каза Фресно.

Когато той изчезна между храстите, Ели развърза ласото от бедрата си.

— Няма нужда да ме връзвате — каза тя.

— Разбира се, миличка — отговори Франк. — Фресно е груб с жените. Аз обаче съм по-дружелюбен човек... Ела да изсипя тази кесия в полата ти.

— Откажете се от това — отговори Ели.

— Охо, гледай ти каква котка... И как свирепо гледа!... Добре, добре, само не се сърди.

И той изсипа съдържанието на кесията върху пясъка и се наведе над нея.

Ели не беше ръководена от гняв, а от обстоятелството, че сгодният случай е настъпил. Тя нито за миг не се поколеба. Най-напред се огледа за мустанга. Той беше съвсем наблизо. Внезапно тя се вгледа в главата и ушите му. Животното беше усетило нещо. Ели погледна към склона над долината и видя, че надолу яздят редица индианци. Силуетите им се очертаваха ясно. Те се приближаваха с бързината на вятъра. Няколко секунди Ели стоя като замаяна. След това скочи. Положението ѝ беше почти безнадеждно. Ставаше въпрос за живот или смърт. И тя реши да изкара играта докрай.

С един-единствен скок се намери до пушката. Знаеше вече, че е пълна. Франк чу тракането на затвора.

— Какво правиш? — извика той бързо.

— Не мърдайте! — предупреди го Ели. Тя отстъпи към мустанга. — Там, по склона... Индианци!

Но той не обърна внимание на думите ѝ. Скочи бързо и се запъти към нея.

— Внимавайте! — изрева Ели пронизително. Той продължи да се приближава.

Миг след това се показа и Фресно, пребледнял като тебешир. Без да вдига пушката, Ели я изпразни във Франк, щом ръцете му се докоснаха до дулото. Той извика, залюля се, свлече се на колене до едно дърво и пак скочи.

Ели трябваше да хвърли пушката, за да задържи уплашения мустанг. Тя скочи на гърба му, блъсна го напред и издърпа ласото, което се влачеше. Щом се намери зад храстите и остави зад себе си чакълестата почва, конят се понесе в галоп. Местността пред Ели беше свободна, но долината беше оградена със стръмни скалисти склонове. Нямаше смисъл да бяга нататък. Тя обърна мустанга си и се понесе назад, придържайки се колкото можеше по-вляво. Далеч вдясно чу силен конски тропот, изстрели и високи викове. От една поляна можа да огледа целия склон, покрит с лудо препускащи индианци. Едни от тях се отделиха надолу, а други се втурнаха към горния край, за да ѝ отрежат пътя за бягство. Останалите ограждаха малката гора.

Фресно се показа от скривалището си върху кафявия кон на Сенди. Той започна да стреля. Индианците отвърнаха на огъня му. На

много места по склона се появиха малки облачета дим. Куршумите се забиваха и разравяха пясъка пред Ели. Фресно спечели преднина. Кафявият кон беше бърз. А Ели препускаше с мустанга си повече вляво, с надежда да прехвърли върха, който от тази страна не беше много висок. Но за нейна изненада и от там се появиха индианци. Тя се отклони наново и разбра, че по неволя трябва да вземе същата посока, по която бягаше и Фресно.

Фресно печелеше все повече преднина пред преследвачите си. Сега той беше вече извън обсега на куршумите им, но те не преставаха да стрелят. От друга страна, положението на Ели стана толкова опасно, че виждаше само индианците от лявата си страна, които пришпорваха като луди конете си, за да могат да отсекат пътя ѝ, преди да навлезе в широката долина.

Мустангът ѝ не се нуждаеше от подкана. Виковете отзад, отляво и отдясно и свирещите куршуми достатъчно го подтикваха. Ели беше принудена да положи всички усилия, за да се задържи на седлото. Силният вятър, който я биеше в лицето, едва не ослепи очите ѝ, но тя видя как гъвките полуголи диваци малко по малко изостанаха и знаеше, че печели преднина. Косата ѝ се разроши и започна да се вее от вятъра. След това пушечните изстрели престанаха. Преследвачите ѝ бяха открили, че имат пред себе си момиче, и искаха да го хванат живо.

Мустангът се носеше сигурно, с бързината на вятъра. Той прескочи няколко цепнатини, през които протичае вода, като оставяше преследвачите си отляво все по-назад. Щом навлезе в голямата долина, Ели възнамеряваше да завие и да поеме пътя по шосето, преди още да я забележат индианците, които преследваха Фресно. Но надеждите ѝ бяха напразни. По цялата ширина на долината се беше разпръснала верига преследвачи, които се спуснаха към нея.

Вдясно се вдигаше огромен облак прах. Зад нея галопираха в гъст строй група искусни ездачи. Пред нея се виждаше широко отворената клопка на червенокожите стрелци. Ели беше загубена. И внезапно тя се сети за съдбата на майка си. Смелостта ѝ изведнъж изчезна, силите ѝ я напуснаха. Всичко наоколо изчезна в някаква мрачна мъгла. Тя изгуби влиянието си върху мустанга. Почувствува как той постепенно забави хода си и се обърна. Пронизителните виковете на диваците звучаха ужасно в ушите ѝ. И нейната съдба беше като съдбата на майка ѝ. Тропотът от копитата сякаш стана десеторно по-

силен, ноздрите ѝ се изпълниха с прах. Бяха я настигнали. Ели се молеше за някакво чудо, което да я спаси, молеше се за душата си. И изведнъж всичко около нея потъмня. Сетивата ѝ бяха отказали да действуват. За миг в мрака се появи лицето на Нил и после изчезна. Тя започна да пада все по-надолу и по-надолу. Някаква груба и силна ръка я дръпна от седлото. След това всичко изчезна.

Когато Ели Ли дойде отново на себе си, лежеше в кръгла палатка от пръти и кожи.

Няколко секунди тя остана като замаяна. Но индианските орнаменти и украшенията на палатката ѝ дадоха веднага ясен отговор — намираше се в лагера на сиуксите като пленница. Ели повдигна глава. Лежеше върху бизонова кожа. Подът беше покрит с одеяла и кожени дрехи. През тесния отвор на палатката видя, че денят приближава към своя край. Отвън бързо минаваха индианци на коне. Там цареше шумно безредие, чуваше се объркан разговор на някакъв индиански диалект. Духаше силен вятър. Върху палатката тропаха капки дъжд.

Ели не можеше да вярва на сетивата си. Тя беше жива. Опита се да установи дали е ранена. Ръцете и тялото ѝ изглеждаха здраво натъртени и я боляха, но иначе тя не изпитваше особени болки. Надеждата ѝ отново се възвърна. Ако искаха да я убият, индианците не биха чакали толкова много. Навярно възнамеряваха да я запазят като пленница. В такъв случай Слингерленд положително щеше да я намери и да я освободи.

Дъждът се засили. До Ели достигна миризма на дим и тя видя, че в стените на палатката се отразява светлината на доста голям огън. Малко след това в палатката влезе жена — едра, стара, с тъмнокафяво набръчкано лице. Тя носеше чаша и плосък поднос, които остави на земята и започна да развързва Ели, като мърмореше нещо под носа си. Ели се изправи и седна.

— Да не искате да ми направите нещо... Да ме убиеете? — запита тя.

Жената поклати глава, за да покаже, че не разбира. Ели започна да яде от храната, която беше твърда и невкусна, но утоли глада ѝ. Когато свърши, жената отново я върза, нареди я върху бизоновата кожа, зави я и напусна палатката.

След това изведнъж се стъмни и дъждът се превърна в истинска буря. Ели, която не беше забелязала колко студено беше навън, започна да се затопля под кожите. Шумът от дъжда заглушаваше всичко. И тя заспа с името на Нил върху треперещите си устни.

На няколко пъти се събуждаше в черната нощ, чуваше вятъра как беснее, как дъждът се излива като из ведро. Когато настъпи студената и сива утрин, бурята постепенно стихна. Ели лежеше с часове сама в

палатката и започна да страда от завързването. Вкочанените ѝ членове се вцепениха. Но колкото по-дълго я оставяха сама, толкова по-безнадеждно ѝ се струваше положението ѝ.

Рано следобед дойде да я нахрани пак същата жена. Ели ѝ даде да разбере със знаци, че иска да ѝ развърже краката, за да стане и да се разходи. Жената изпълни желанието ѝ. Ели едва можеше да се държи на краката си. Главата ѝ беше замаяна. Болезнено чувство схващаше членовете ѝ.

След това старата жена я изведе навън. Ели видя много палатки, коне, жени и деца, но малко воители. Лагерът беше разположен в широка долина. Край него се носеше с бучене жълта, придошла от дъждовете река. Като видяха Ели, децата побягнаха, а жените започнаха любопитно да я оглеждат. Не беше мъчно да се отгатне, че те не я харесваха. Воителите я наблюдаваха мрачно. Всичко в лагера беше пъстро — пъстра беше амуницията на конете, пъстри бяха и украшенията на палатките. Очевидно племето не беше бедно. Ели забеляза много инструменти, одеяла, дрехи и най-различни неща, които индианците употребяваха ежедневно.

Беше заведена в голям вигвам^[1]. От едната му страна беше построена палатка. Стар воин с набръчкано лице и посивяла коса стоеше до огъня и пушеше. Когато Ели влезе, се показа млада индианка, ниска, с хубаво, надменно лице и тъмни, горди очи. Носеше кожени дрехи, изкусно украсени с ресни, които ѝ стояха великолепно — очевидно това беше някоя индианска принцеса или жена на някой вожд. Докато излизаше, тя хвърли върху Ели зъл поглед. Ели чу мърморещия глас на старата и бързите, възбудени отговори на младата жена.

Не ѝ оставаше друго, освен да чака как ще се развият събитията. Разтърка вкочанените си ръце и глезени, доволна, че е освободена от въжетата. Видя, че е пазена, особено от онази млада жена, която често надничаше през входа на палатката. Вътрешността на тази палатка беше в пълна противоположност с първия ѝ затвор. Тя беше суха и чиста, подът беше покрит с черги и одеяла. По стените ѝ висяха боядисани, украсени с перли и пера предмети, едни от тях бяха дрехи, други — вещи, предназначението на които тя не можеше да отгатне.

Отново настъпи нощ. Ели дълго стоя будна, а после заспа. На другата сутрин беше събудена от страшна глъчка. Цвилене и тропот на

мустанги, бойни викове и кучешки лай, невъобразим хаос и шум — всичко това свидетелствуваше за завръщането на воините.

Малко след това доста голяма група индианци влязоха във вигвама, чийто вход беше закрит с перде. Ако се съдеше по гласовете, между тях имаше и много жени. Завърза се възбуден разговор, който трая повече от час и раздражни любопитството на Ели — особено като чуваше от време на време резкия глас на младата жена.

Старата пазачка на Ели влезе в палатката, вдигна пердето и й даде знак да излезе. Ели се намери във вигвама. Утринното слънце, което надничаше през голямата врата, изпълваше с обилна светлина помещението. То беше пълно с индианци. В средата стоеше изпъкваща фигура — навярно вождът. Той беше висок и слаб, с резки по голите му гърди. Лицето му — меднокафяво, набръчкано, с мрачни и сурови черти, жестоки, тесни устни и очи, които блестяха като черни огънове. Държането на главата му напомняше това на орел.

Острият му поглед само за миг се спря на Ели. После той с рязко движение заповяда да я изведат навън. Докато влизаше в палатката, Ели погледна младата индианка. Намръщена, навела глава, с почервенели страни от нахлулата в лицето кръв, бързо дишаща и със стиснати пестници, тя представляваше образец на накърнено честолюбие и дива ревност.

Навярно вождът беше решил да запази Ели като своя пленничка, решение, което беше възбудило недоволството на младата индианка.

След това лагерът се успокои. Ели погледна през един процепа между кожите, с които беше покрита палатката ѝ, и видя само жени и деца. Мустангите стояха изморени, с наведени глави. Сигурно воините си почиваха след някой поход, тежка борба или грабеж.

Часовете се низеха бавно. Ели чуваше дишането на уморените воини. Когато се стъмни, дойде старата с храната и я завърза.

[1] Палатка от бизонови кожи. — Б.пр. ↑

Тази нощ тя беше събудена от нежно докосване. Една ръка се плъзна по рамото до устните ѝ. Бледа лунна светлина навлизаше през входа на палатката. Ели видя някаква фигура, коленичила до постелята ѝ и чу тихо „Шшш!“ След това ръцете и краката ѝ бяха развързани. Тя разбра, че младата индианка беше дошла посред нощ, за да ѝ помогне да избяга. Сърцето ѝ бързо затуптя, когато освободителката ѝ дръпна платнището при входа. Ели се измъкна навън. Луната се беше издигнала високо между звездите. Лагерът беше сякаш мъртъв. Младата жена се плъзна като сянка до нея и след като ѝ направи знак да мълчи, я поведе към единия край на долината. Никакъв шум не нарушаваше спокойствието на нощта. Въздухът беше неподвижен и студен. По едно време жената спря, послуша се внимателно и сърцето на Ели замря. Но наоколо беше свършено тихо. Най-послед стигнаха до полите на склона.

Индианката посочи нагоре, към върха на хълма. Тя описа с ръка няколко криви линии, сякаш искаше да очертае повърхността на хълма и околните долини. После коленичи и начерта по пясъка крива пътека. И преди още да се разберат напълно знаците ѝ, тя изчезна, без да проговори нито дума.

Ели остана сама, свободна и знаеше как да намери пътя. Тя започна да се изкачва. Склонът беше покрит с гъста трева, в която малките ѝ крака едва ли оставяха някаква следа. Катереше се все по-нагоре и по-нагоре, докато ѝ се стори, че сърцето ѝ ще се пукне. Стигнала до върха, Ели се строполи в тревата, за да си отпочине.

Някъде долу, в осветената от луната долина, се белееха палатките и блещукаха лагерните огънове. Откъм лагера долетя слаб кучешки лай. Ели обърна гръб на хубавата и спокойна картина, молейки се за индианката, ревността и великодушието на която станаха причина да бъде свободна. Върхът на хълма не беше далече.

Воят на някакъв самотен вълк процепи нощта и този силен, остър звук я уплаши. Но щом като си спомни думите на Слингерленд, че през топлите годишни времена никое диво животно не е опасно, тя се почувствува успокоена. Скоро прекоси тесния гръбнак на хълма и се намери пред нова долина, досущ същата като тази, която беше оставила зад гърба си. Слизането беше лесно и тя напредваше бързо. Страхуваше се само да не се натъкне на някоя придошла река. Отново се заизкачва на отсрещния склон, движейки се в зигзаг, с бавни крачки,

като пестеше силите си и спираше често, за да си отпочине и да се послуша. Посоката спазваше по звездата, която беше избрала точно срещу себе си.

По този начин тя изкачи четири хълма и прекоси три долини, преди да почувствува нужда от по-дълга почивка. Скоро щеше да се съмне, звездите бледнееха, а на изток започна да се развиделява. За нея беше по-добре да остане до зазоряване на по-високо място.

И тя спря, за да отдъхне, но скоро почувствува студ. Сви се в тревата, облегна се до една скала с лице към изток и зачака изгрева на слънцето.

Една по една звездите започнаха да изгасват. Тъмносиният цвят на небето незабелязано стана сив. Хоризонтът на изток сякаш беше облян в бледа светлина. Долината дремеше в сянката, върховете се събуждаха сред пухкава сива мъгла. Някъде дълбоко долу, зад безкрайната открита равнина, се зароди червеникав блясък. Постепенно той придоби по-топли тонове, оживи се и стана по-светъл, за да прелее вълшебни розови и жълти тонове върху морето от неподвижни облачни пари. Над далечния хоризонт се подаде червен полукръг. И целият този свят от равнини, долини и хълмове беше извикан за живот заедно с раждането на деня, оглеждайки се в слънчевия огън. Слънцето изгря жарко, лъчисто, с цялото си великолепие.

Ели нададе див, радостен вик. В далечината на запад, по стария път, блестеше дълга бяла линия от коли. Тя беше спасена от опасността да умре от глад и същевременно да се загуби в тази пустиня. Младата девойка благодари на небето и обеща, че никоя зла участ, пък била и най-жестоката, няма вече да може да разклати вярата ѝ или да победи нейната смелост.

Тя зачака. Керванът беше още много далеч. Не, тона не беше мираж, не беше и призрак сред равнината. Тя чакаше. Сега, когато животът и щастието ѝ все повече се приближаваха към нея, часовете не ѝ се струваха толкова дълги, колкото през нощта.

Най-после забеляза от двете страни на кервана разузнавачите, видя бавно кретащите волове. Керванът беше голям и добре въоръжен, за да може да отбие всякакво нападение.

Ели се втурна надолу по пътеката. Но почвата беше неравна. Тя се олюляваше. Краката ѝ бяха отслабнали. Все пак стигна до шосето, спря се и започна да маха с ръце. Сега вече хората не бяха много далеч. Сигурно я бяха видели. Ели продължи да тича, като се препъваше, и отново направи знак.

И ето! Първият разузнавач спря коня си. Той я посочи с пръст. Останалите конници се събраха около него и керванът спря.

Ели чу гласове, размаха ръце и се опита да тича. Един от разузнавачите скочи от седлото си и се отправи към нея с готова за стрелба пушка. Керванът се страхуваше от засада. Слабият, посивял старец се приближаваше с бързи крачки.

— Та това е бяло момиче! — чу тя гласа му.

Останалите също се спуснаха напред.

— Бяло момиче в индиански дрехи!

Подадоха ѝ дружелюбно ръце.

— Аз избягах... Индианци... — извика тя задъхано.

— Къде? — запита старият разузнавач.

— Оттатък хълмовете... на много мили оттук.

Групата около Ели се разтвори и даде път на един висок човек.

— Кое е това момиче? — извика бърз, мек и приятен глас, но с лек металически звук.

Ели беше чувала вече този глас. Тя видя пред себе си едър човек, с дълга черна дреха и широкопола шапка, шарена жилетка и връзка-пеперудка. Сърцето ѝ се сви.

Погледна нагоре и видя тъмно, красиво лице — лице на испанец с бадемови очи, черни като маслини, изпълнени с магнетична сила, — лице, което неочаквано пламна.

Тя позна човека, с когото беше избягала майка ѝ, човека, когото дълго време беше смятала за свой баща — авантюриста Дураде. След това падна в несвяст.

Когато отново дойде на себе си, тя лежеше под платнището на фургон, заобиколена от множество състрадателни жени.

Дураде не се виждаше наоколо. Но тя знаеше, че не се е измамила. Колата се носеше по шосето с най-голямата бързина, която могат да развият волове. Очевидно, керванът се боеше от близостта на сиуксите и се мъчеше да се отдалечи по-бързо от това място.

Ели дори не отвърна на въпросите на жените. Тя пи вода на големи глътки, но беше прекалено изморена, за да яде.

— Чий е керванът? — беше единственият въпрос, който зададе.

— На Дураде — отговори една от жените с глас, който показваше, че Дураде е важна личност.

Ели спа дълго. Керванът спря. Тя долови обичайните провлачени викове след воловете. Скоро те се замениха с хаос от крясъци и викове и това напълно я събуди. Трябваше да бъде готова да застане очи с очи срещу Дураде. Какво да му каже? Колко от тайните си можеше да му повери? Но нито дума за майка си. Ако той научеше за смъртта ѝ, страхът му пред Ели щеше да се изпари. Дураде винаги се беше страхувал от майка ѝ.

Жените, с които беше пътувала, ѝ помогнаха да слезе от колата. Мястото на лагера не се отличаваше по нищо от останалата разнообразна равнина. Сигурно наблизо се намираще река или кладенец. Ели видя, че нейните спътнички са единствените жени в кервана. Те бяха прости и груби, но дружелюбни жени, свикнали на тежка, но честна работа — по всяка вероятност жени на въоръжените пазачи на кервана.

След минута Ели забеляза Дураде. Той се приближи към нея. Колко добре си го спомняше тя! Но времето, което оттогава беше изминало, и превръщането ѝ от дете в жена изглеждаше безкрайно дълго. Той заговори с жените, като сочеше към нея. Държанието и движенията му бяха на образован човек, на джентълмен. И все пак върху него като че ли беше сложен печатът на онзи човек, когото ѝ описа майка ѝ — паднал негодник, авантюрист, жертва на своите страсти.

Той се приближи и клекна до Ели, която лежеше в тревата.

— Как си сега? — Гласът му беше мек и учтив, различен от гласовете на хората на запад.

— Не мога да стана — отговори Ели.

— Ранена ли си?

— Не, само изтощена.

— Чух, че си избягала от сиуксите.

— Да. Искаха да ме задържат като пленничка... Но една млада индианка ме освободи.

Той се колебаеше, сякаш му беше тежко да говори. Дългата му, тясна и красива ръка се вдигна до гърлото.

— А майка ти? — запита пресипнало.

Лицето му беше побледняло изведнъж.

Ели впи поглед в очите му — учудено, болезнено и подозрително.

— Майка ми! От две години не съм я виждала.

— Господи! Какво се е случило? Загуби ли я? Или бяхте разделени? Индианци, бандити? Говори!

— Нямам какво повече да кажа — промърмори Ели.

Неговата болка пробуди старата ѝ скръб. Тя съжаляваше Дураде. Той се беше изменил, беше застарял. По лицето му имаше бръчки, които тя не помнеше.

— Търсих ви цяла година в областта на Огден — продължи Дураде. — Продължавай, кажи ми всичко.

— Не! — извика Ели.

— Значи ти знаеш? — запита той съвършено тихо.

— Аз не съм ваша дъщеря и майка ми избяга от вас. Да, зная това!

— Аз те отгледах, грижих се за тебе, възпитавах те! — извика Дураде възбудено. — Ти беше за мене като собствено дете. Отнасях се с тебе добре. Аз... обичах и майката, и дъщерята.

— Да, вярно е, но вие бяхте безбожен човек.

— Защо не искаш да говориш, тя сигурно е жива — каза той бързо. — Тя не е мъртва. Аз ще я намеря. Ще я принудя да се върне при мене — или ще я убия... Да ме напусне след толкова години!

Той сякаш се бореше с противоречиви чувства. Изглеждаше горд и силен, а на лицето му се беше изписал смут от поражението след най-голямото щастие в живота. Лошите страсти сякаш бяха заспали.

— Къде живея през това време?

— В планините, при един трапер.

— Пораснала си. Когато те видях, помислих, че това е духът на майка ти. Точно тъй тя изглеждаше, когато се срещнахме.

И той потъна в мрачни спомени. Ели видя, че черната му някога коса сега беше прошарена със сиви снопчета.

— Какво смятате да правите? — запита Ели.

Той се стресна. Мекотата изчезна от лицето му. Неочаквано под кожата и в очите му пламна нещо и в същата минута той се превърна в друг човек — Дураде картоиграча, треперещ от жажда за злато и живот.

— Майка ти ме напусна заради тебе — каза той горчиво. — Случаят те подхвърли пак в моите ръце. Ще те запазя. Ще те задържа при себе си, за да бъдем квит.

Ели почувствува в сърцето си онзи стар страх, който беше изпитвала като дете при непослушание.

— Вие не ще можете да ме задържите насила... когато отидем на изток, между други хора.

— Мога и ще го направя! — каза той с мек, но неумолим тон. — Ние не отиваме на изток. Пътуваме към местности, които са още по-дивни от златните полета на Калифорния. Тук няма друг закон, освен този на златото и на желязото. Но... ако кажеш нещо на някого, Бог да ти е на помощ!

Бързата промяна издаде в него испанеца. Той отново беше обладан от дявола. И любовта, която беше единственото добро нещо в неговата разбита и покварена душа, се беше превърнала в омраза.

Ели го познаваше. Той беше първият човек, който през целия й живот я беше подчинявал на волята си. При неизпълнение на неговата заповед тя би се намерила в по-лошо положение, отколкото пленничеството при индианците. Този човек не беше американец. Дългогодишният му престой между хората с по-нов мироглед не беше унищожил омразата на стария свят в него. Този факт я изпълваше с отчаяние.

Керванът изминаваше около двадесет и пет мили дневно. При следващото спиране на лагер Ели беше отново бодра и се радваше на новата си свобода. Тя обикаляше огньовете и всички тези груби хора я гледаха дружелюбно или й задаваха сърдечни въпроси. Ели не вярваше, че те са съвсем честни. Дураде беше събрал голяма група и навярно беше приел всеки, който беше поискал да пътува. Смесеният

керван се състоеше от златотърсачи, ловци, разузнавачи и хора без специален занаят, които само носеха отпечатъка на Запада. За Дураде, който държеше здраво юздите им, се говореше много. Ели си спомни за онова, което беше чувала от майка си — че той има дарбата да привързва мъжете към себе си и да ги води.

Докато тя се разхождаше из лагера и наоколо всички като че ли бяха заети с работа, към нея се приближи едър, широкоплещест човек с превързана глава.

— Слушайте — прошепна той, — ако искате Дураде да свърши, препоръчайте ме пред него.

Ели позна шепнещият глас още преди да погледне почервенялото лице с крив нос, дръзки очи и отвратителна уста. Фресно! Той, изглежда, беше избягал от сиуксите и се беше присъединил към Дураде.

Ели отстъпи уплашена. В сравнение с този негодник Дураде беше цвете. Тя продължи да върви, без да отговори нищо. Но Фресно изглеждаше сигурен. Тази среща породила в нея неочаквано желание да избяга при Дураде, без да мисли, както през детството си. Той беше опропастил майка ѝ. Той се беше опитал да използва дъщерята като примамка. Той ѝ беше показал как ще отмъсти на майка ѝ: точно така, както ѝ беше предрекъл съдбата, която я очаква, ако се опита да го предаде. И въпреки всичко Дураде не беше Фресно.

Ели се огледа със странен ужас, когато навлязоха в строителния лагер: навсякъде се виждаха коне, хора и сечива, които вършеха същата работа, както любимият ѝ Уорън Нил. Беше ли Нил в този лагер? Защо сърцето ѝ не чувствуваше неговата близост?

Наоколо бяха разпънати дългите палатки на работниците — някои нови и бели, други — мръсни и парцаливи. Големи бараки бълваха гъст дим и ехтяха от ударите на чуковете върху наковалните. Войници стояха на стража. Целият лагер гъмжеше като мравуняк от хора със сини и червени ризи. Около дълги ясли бяха наредени две редици коне. Силната миризма на сено и горящи дърва се смесваше с аромата на горещо кафе и врящ боб. Навсякъде горяха огънове. Под голяма палатка (съставена от няколко палатки, съединени помежду си) се виждаха дървени маси и пейки. По оскъдните бързови храсти и скалите в пъстро безредие бяха намятани току-що опраните дрехи на пътниците. По широката улица трополяха коли, карани от ругаещи колари, и теглеха след себе си рала с дрънчащи вериги и големи багерни лопати. От края на лагера на изток, докдето стигаше окото, малко над околната равнина се издигаше жълта ивица — това беше работата на измервачите — трасето на Юнион Пасифик.

Този лагер, изглежда, беше целта на Дураде. Керванът премина през него и спря на другия му край. Започнаха се приготовленията за един по-дълъг и продължителен престой. Същевременно и групата на Дураде значително намаля. Разузнавачите един след друг получиха заплатите си от своя работодател и се пръснаха из лагера. И жените си отидоха; те казаха на Ели, че ще продължат пътя си към родината. Между мъжете не остана никой, на когото Ели би могла да се довери.

Стъмни се. Огънят загасна. Дураде, хората му и няколко гости, които бяха дошли доста късно, не преставаха да бърбят тихо.

После изведнъж се издигна странна далечна глъчка, каквато Ели никога не беше чувала. Скоро тя се превърна в тих, далечен ек. Любопитството ѝ се събуди. Тя погледна навън и видя, че някакво жълто сияние на дълга верига от светлини — факли, фенери или огънове — разсича мрака. Тук-там пред тези светлини се появяваха черни предмети — по два, три или на групи. От тази посока именно се носеше странният, лек шум. Това беше пулсиращият живот на лагера.

Дураде дойде при нея на следващата сутрин. Докато разтваряше платницата на фургона, тя видя, че слънцето се е издигнало. Наоколо

се чуваше шумът на голямото движение.

Дураде ѝ донесе закуска и ѝ даде нарежданията си. Докато той беше тук, тя можеше да излиза през деня и да прави каквото иска. Но през време на неговото отсъствие през нощта, девойката трябваше да стои в колата, скрита под добре спуснатото платно, и не биваше да отговаря на никого. Щеше да я пази някой си Страйт, глухоням и напълно предан на господаря си. Той имал заповед да се отнася към нея грубо, ако не изпълнява нарежданията му. Ели не смяташе да се бунтува дори и без този грозен и отвратителен ням, който ѝ вдъхваше отвращение и от когото наистина се боеше.

Още същия ден Дураде заповяда да построят бараки, поръча балдахини, маси и пейки и накрая една по-голяма барака, в която бяха наредени маси и столове.

Когато през нощта Ели надникна от колата си при светлината на огньовете и факлите, видя пъстра тълпа от хора, безгрижни и бърбиви, всякога готови за разпра. Скоро до ушите ѝ достигна отдавна забравеният и сега така добре познат шум на комарджийските домове при разгара на игрите. Рязкото и остро свистене на въртящото се колело се смесваше с необикновено мекия звън на златото.

За няколко нощи Ели разбра колко ниско е паднал Дураде. Досега той беше играч заради играта, дори спортист в някои отношения. Сега обаче изглеждаше завладян от безскрупулна жажда, от необикновена, студена и изтощаваща страст да събира злато — все повече и повече злато.

Не беше изминала и седмица, откакто този игрален ад шумеше и гъмжеше през цялата нощ. Ели започна да спи денем. Опита се да изолира шумовете и да заглуши онези, които все пак проникваха. Но ушите ѝ възприемаха гневните резове, револверните изстрели и пронизителните крясъци. Тя чуваше и тропота на тежките ботуши, когато мъжете изнасяха навън някой убит играч и го хвърляха в трапа.

Денят ѝ донасяше утешение и небесно успокоение. Често Ели оставаше в тясната кола и оттам наблюдаваше живота в лагера на трасировачите.

Там имаше различни длъжности — завеждащ прехраната; завеждащ движението, който се грижеше за превозните средства; началник на трасировачите, който се занимаваше цял ден с хората си; и

надзирател, който наблюдаваше внимателно извършването на работите.

Още в ранно утро в палатките за хранене нахлуваше тъпла гладни хора. Готвачите и келнерите тичаха като луди, за да задоволят високо и весело изказаните желания. След залез-слънце тази тъпла отново се стичаше, но този път хората бяха мръсни, разгорещени и се бореха за местата, докато други чакаха навън да дойде редът им.

Вън, през равнината, минаваха стотици коли, коларите ругаеха, конете се навеждаха под товарите си. Слънцето пращаше ярки лъчи, вятърът разнасяше прахта, работниците се залавяха по-чевръсто за работата си под командата на началниците. И ниското, равно трасе от пясък и чакъл, трасето на първата трансконтинентална линия напредваше все по на запад.

Началникът на лагера Мул се сприятели с Дураде. Хитрият испанец умееше да привлича към себе си хора от всички класи. Порано Мул беше работил в една нюйоркиска конюшня. Сега вместо коне тормозеше хора.

Беше едър като бик, с подпухнали устни и червендалести страни, груб и недодялан, с големи, вдлъбнати очи — истинско чудовище. Пиеше и играеше. Същевременно беше разбойник, пират. Не беше отговорен пред никого, освен пред своя господар и затова мразеше господаря си и работата. За поста си беше способен — помагаша му пестниците и краката. В трудни моменти умееше да изтръгне от сурови хора изпълнение на работата и да добие резултати.

Мул спечели при Дураде малко злато или по-скоро, както Фресно съобщи на един свой приятел, разрешиха му да спечели. Дураде търсеше подходящ човек. Той имаше големи планове и му беше нужен Мул.

Крайната цел на Дураде беше Бентон — Бентон, лагерът град, който растеше с часове, по прашните улици на който се пръскаха злато и кръв и животът в него се подклаждаше от пламъците на самия ад.

Всичко онова, което Ели чуваше за Бентон, засилваше страха ѝ и тя реши, че е за предпочитане да поеме сама рисковете, вместо да се остави да я отведат в този град. И една нощ, малко след стъмване, тя полека се измъкна от колата под прикритието на мрака.

По линията, която напредваше все по на запад, изникваха неочаквано, като гъби, понякога само за една нощ, много лагери и градове.

Сега Уорън Нил беше зарязал честолюбието си и не беше нищо повече от безработен инженер, незначителен и свободен човек. В Норт Плейт той започна да пие и да играе комар не защото, че му правеше удоволствие, а напук на съдбата. След това отпътува с Лари Кинг за Кирни.

В Кирни, Лари се впусна в кавги, и то доста характерни. При едно скарване с някакъв строителен началник на име Смит Лари го обвини, че е жалко оръдие на още по-жалките специалисти, които бяха принудили Нил да се откаже от мястото си. Смит се разгорещи и започна да псува. Каубоят не се подвоуми и го удари по лицето. Смит пламна и посегна към револвера си, но не можа дори и да го докосне.

Нил беше много загрижен, че Лари е застрелял човек, и то железничар. От онова, което Лари му разказа, той разбра, че и този изстрел е бил за негова сметка. Това дело едновременно прослави и провали името на каубоя. То също така развали и отношенията му с Нил, тъй като Кинг сам виждаше, че дивото му държание пречи на шансовете на приятеля му в Юнион Пасифик. Лари не се умори да моли Нил да заеме пак старото си място. След като застреля Смит, той се опита още веднъж да убеди приятеля си и после тръгна за Чейен. Нил го последва.

Чейен тъкмо преживяваше периода на изтрезняване след своя къс, но бурен живот като седалище на главната квартира и макар че беше обезлюден, празен и слаб, имаше изгледи още дълго да съществува. Но заедно със строителните предприятия бяха изчезнали както стимулт, тъй и темпото на живота. Сега център на железничарския свят беше Бентон.

Нил се качи във влака за Бентон и започна да наблюдава с дълбока горчивина познатите пътни знаци, които се бяха запечатали в паметта му, когато беше измервал разстоянието. Сега той не беше свързан с великия план — вече не беше нужно колелце в голямото движение. След Медисин Бау тревата и зеленината изчезнаха и грамадният влак от товарни и пътнически вагони, претъпкан с пътници, се носеше през пустинни местности. Сиво и червено

мрачните бои на пустинята рисуваха характера на хълмовете — застрашителни и безплодни.

През един от прозорците Нил за пръв път забеляза чудния град, център на предприятието, и го обхвана отново старото възхищение. Той си спомни разстоянието му от Омаха — седемстотин, не — седемстотин деветдесет и осем мили. Толкова на запад беше Бентон.

Намираше се в сърцето на Алкалната пустиня, сред обширната, брулена от бурите равнина, над която вилнееха жълтите пясъчни вихрушки. Бентон беше грамаден дървен град, изникнал на място, където никога не можеше да процъфти селище. Той беше жертва на слънчевия пек, на вятъра, на прахта и на сушата, а ветровете бяха непоносимо студени. Никакви храсти, никакви кедри, нито стръкче трева, нито дори кактуси. Нищо зелено, нищо живо не се виждаше, за да успокои погледа, когато Нил се отправяше през облаците прах към далечните, голи, кафеникави планини.

Грамадният влак спря със страхотно разклащане. Вятърът вкара през отворения прозорец на вагона облак прах, а заедно с него нахлу и неприятна глъчка от гарата. Пъстрата тълпа от хора, с които Нил беше пътувал, започна да се блъска към изхода, водейки истинска борба с куфари и вързопи.

Нил слезе с пътната чанта в ръка. Обувките му потънаха в дебел слой прах. Той видя пред себе си безформена навалица от пътници, които току-що бяха пристигнали или се готвеха да заминат — войници, индианци, мексиканци, негри, скитници, търговци, работници — незабравима картина, която непрекъснато се менеше. Той видя тежките пощенски коли с техните груби колари, които канеха пътници по посока Солт Лейк, Огден, Монтана, Айдахо; видя побелялото от прах шосе, което на някои места беше станало черно от суетящи се пешеходци и което беше оградено с палатки, платнени колиби и дъсчени бараки, съчетани с най-странния избор от рисувани и печатни реклами, които човек някога е създавал на земята.

Добре облечена, млада и доста хубава жена, с алчни очи на ястреб, се запъти към Нил. Той побърза да се отдалечи, без да може да чуе дори думите ѝ от околната глъчка. Заговори го и едно малко момиче; мексиканец се опита да изтръгне багажа от ръцете му. Някакъв човек се блъсна в него и дръпна чантата му. И докато Нил

продължаваше да върви, беше следван от подигравателни погледи, притискан, блъскан, отегчаван и едва ли не пребит.

Това значи беше Бентон.

Револверен изстрел заглуши глъчката. Последва вик. Като че ли някаква вълна люшна тълпата, всичко се втурна към мястото, където беше станала бъркотията. А после пак същата блъсканица, същата глъчка, както преди. Нил прекоси четири странични улици. Беше ясно, че се намира на главната улица на града.

Докато направи тези стотина крачки, видя хиляди хора. Но това не бяха войниците, които пазеха линията, нито работниците, които я строяха. Не, това бяха скитници, спекуланти, мародери, авантюристи, паразити, разбойници, мошеници и безделници, всички от онази смет, която по един или друг начин живееше на гърба на работниците.

Изведнъж Нил се почувствува необикновено весел. В него пак възкръсна старата увереност в живота. Какво значеше накърненото му честолюбие при големите резултати на делото! Колко много още бяха победени! И той си спомни за хилядите безименни гробове по планинските склонове покрай линията, гробове — забравени и занемарени от всички.

Нил влезе в барака, над вратата на която беше окачен гръмкият надпис „Хотел“. Постройката беше груба и приличаше повече на зле построена плевня. Той предплати стойността на престоя си и влезе в стаята, която му посочиха — истински обор: врата с резе, походен креват и пейка, чайник и стомна. През пролуките на стената можеше да се види безредието от палатки и къщи. На края на града се издигаше дълга верига от големи бараки, навярно квартири на войниците.

Като се нахрани, Нил напусна хотела и бавно започна да се разхожда по улицата. Слънцето беше залязло и вятърът утихваше. Улицата, над която вече не се виждаше онази ужасна прах, беше изпълнена с хора.

Високите и предизвикателни звуци на някакъв оркестър го привлякоха към средата на главната улица. Той спря пред просторна палатка, при входа на която се беше образувала голяма навалица, и започна да наблюдава. Ужасният, стържещ шум, който наричаха музика, и видът на хората и жените, които се стичаха тук на групи, ясно показаха на Нил, че Бентон е изникнал за един ден от земята и за

една нощ можеше да бъде обречен на смърт. Животът му щеше да бъде бърз, кървав и див.

Когато оркестърът занемя, от вътрешното помещение на голямата палатка долетя силен шум, смесица от най-различни звуци: груби мъжки гласове, скърцане на рулетка, звън на чаши и монети, тропот на зарове, пресипналият глас на крупнето и от време на време остър, празен и беззвучен смях на жена.

Последният звук за малко щеше да накара Нил да се върне от прага. Отбягваше жените. Но този локал го привличаше. И той се намери под светлината на блестящите лампи.

Помещението беше препълнено. Над дървените прегради беше обтегнато огромно платнище. Подът се състоеше от здрави дъски и беше посипан с пясък. Нил се упъти към бара. Той му се стори познат и по-късно научи, че е донесен с всичките си части от Сен Луи, където го беше виждал в една пивница. В тази гола и груба обстановка той действуваше като огромно, блестящо и великолепно чудовище. Широки и светли огледала, картини на голи жени, редица кристални чаши, жилав и злобен продавач с трима помощници, усърдно заети с работа, редица груби и разпалени мъже пред тезгяха — всичко това беше сцена, която напомняше за голям град, макар че нито един истински град никога не беше познавал тази атмосфера. Но не всички, които пиеха, бяха груби работници. Между тях имаше елегантни скитници с черни шапки и дългополи дрехи — разбира се, не директори, членове на комисията или пътници по Юнион Пасифик, а търсачи на щастие и картоиграчи.

Оркестърът започна да свири някаква нова танцова мелодия. Нил бавно си пробиваше път между хаоса от маси. В края на голямата палатка се виждаше широка врата, водеща към второто голямо помещение — дансинг, изпълнен с танцуващи двойки.

Нил влезе и застана зад редиците заети пейки. Облегна се на една колона и започна да наблюдава. В залата имаше около двеста души. Повечето от тях насядали. „Колко е чудно, помисли си, да виждаш тук да танцуват хубави, млади жени, с голи ръце и рамене.“ Но тук имаше и други жени — начервени и напудрени, с хлътнали очи — изобщо жалки останки. Танцьорите бяха млади мъже, често несвикнали с ритмичните движения и такта на мелодията. Върху тях личеше грубият отпечатък на войници и работници.

Нил напусна танцувалната. От хазартните игри обичаше най-много покер — като наблюдател и като играч. Тази игра го интересуваше. Тук печалбата или загубата не играеха голяма роля. Покерът не бе само игра на случая или щастieto, както полетът на куршума, хвърлянето на една карта или падането на един зар. Нил се присъедини към интересна група, която заобикаляше маса с четирима играчи.

Единият от играчите, облечен безукорно в черни дрехи, в противоположност на партньорите си, имаше бледо, твърдо, изразително лице със стоманени очи и тесни устни. Ръцете му бяха особени, навярно никога не бяха виждали слънчева светлина и сигурно нищо не работеха, бяха леки и бързи, толкова бързи, че погледът едва успяваше да ги следва. Когато обаче раздаваше карти, мъжът вършеше това бавно, разумно и с необикновена грижливост. Тук залогът беше злато и най-голямата купчина се намираше пред него. Единият от противниците му беше едър мъж, млад, с груби рамене, разгорещени страни и пречупен нос. Той представляваше истински тип на десперадо. Останалите двама наричаха този як бик Фресно. Малкият човек с жълто, вълчо лице, изглежда, беше много задълбочен, за да погледне встрани. Той губеше. До малката му купчинка пари беше оставена празна чаша... Четвъртият играч беше човек с врат на бик. Нил вече го беше виждал някъде. Мъчно беше да се сети къде. Но след като огледа по-добре червендалестите страни, гъстите му мустаци и чу високия му глас, той позна в него един от началниците на трасировачите. Скоро след това жълтоликият играч нарече името му, Мул, и Нил вече много добре си спомни за него.

— Може ли да взема участие? — запита Нил, когато започнаха нова игра.

— Разбира се — отговори играчът по професия.

— И без това сме достатъчно — промърмори жълтият човек и най-напред погледна Нил, а след това играча, сякаш се опасяваше, че двамата са тайни съдружници, което прочее се случваше често.

— Аз току-що пристигнах в Бентон — прибави. Нил, който четеше мислите на човека. — И никога не съм виждал джентълмена в черното облекло.

— Какво, по дяволите! — изръмжа Мул, прибирайки картите си. Лицето на Фресно се помрачи.

Играчът се облегна назад и неговите бързи, бели ръце се свиха. Нил предполагаше, че във всеки от ръкавите има по един „Дерингер“. Само една дума в следния миг можеше да доведе до престрелка.

— Извинявайте! — побърза да каже Нил. — Не искам да ставам причина за кавги. Току-що много ясно казах, че виждам този джентълмен за пръв път.

— Което и аз трябва да потвърдя — отговори учтиво играчът. — Името ми е Плейс Хок. Кой се съмнява в думите ми?

Нил вече беше чувал името на този прочут играч от Мисисипи. Партията продължи и когато картите дойдоха до Хок, Мул влезе „вътре“ и загуби всичко. Големите му космати ръце се разтрепериха. Той погледна Фресно и другия играч, но избягна погледа на Хок.

— Аз свърших — каза остро той и стана от стола си.

Мина край Хок, застана зад него и обзет от внезапен гняв, неочаквано извади револвера си.

Нил инстинктивно хвана вдигнатата ръка.

— Стой! — извика той. — Да не искате да застреляте човека откъм гърба?

Под силния натиск на Нил другият изпусна револвера си. Нил го ритна настрана. Фресно скочи.

— С всичкия си ум ли си, Мул? — викна той. — Махай се!

Очите на всички се отправиха към Мул. Някой вдигна револвера. Жълтоликият протегна ръка да го прибере. Хок дори не се извърна.

— Исках само да го изоблича в нечестност — каза Мул и хвърли яростен поглед върху Нил, дръпна ръката си и изчезна в тълпата със своя приятел.

Играчът се изправи и свлече надолу ръкавите си. Това движение убеди напълно Нил, че във всяка ръка той е имал по един малък револвер.

— Видях го, като вадеше оръжието — каза играчът. — Вие спасихте живота му... Все пак аз ценя вашата намеса. Името ми е Плейс Хок, както вече ви казах. Искате ли да изпием по чашка с мен?

— С удоволствие... Казвам се Нил.

Двамата отидоха до бара и пиха.

— Сигурно сте железничар — каза Хок.

— Да, бях по-рано. Сега съм без работа.

Едва забележима усмивка се плъзна по лицето на играча.

— Бентон е дяволски гореща почва, млади човече — каза той.

— Както всички лагери — забеляза Нил.

— Аз бях в Норт Плейт, Кирни, Чейен и Медисин Бау през време на разцвета им — каза Хок. — Адски дупки. Но в сравнение с Бентон те са нищо. А следващият лагер, на запад, последният, ще бъде връщ котел.

— А защо според вас Бентон е по-лош от другите лагери?

— Голямото дело е в пълен ход и управата е под пълна пара. За всяка работа са готови трима души. И, разбира се, двама от тях се скитат пияни или мъртви ден и нощ. Злато има в огромни количества — влаковете мъкнат стотици хиляди долари. Досега в Бентон само веднъж са изплащани заплатите; и такова нещо аз не съм виждал през целия си живот!... После жените...

— Видях ги да танцуват в съседната стая... — отговори Нил.

— Значи още не сте ходили при Стентън?

— Стентън? — Нил хвърли изпитателен поглед над чашата си.

— Наричат я Бюти Стентън, хубавата Стентън. Преди години я виждах в Нови Орлеан, когато беше младо момиче — още тогава много порочна. Беше млада и се наслаждаваше на живота си... да, Бюти Стентън.

Нил не направи никаква забележка и Хок, който се извърна да заплати изпитото, беше заговорен от много хора. Искаха да играят с него.

— Господа, нямам ни най-малко желание да взема парите ви. Но аз никога не се отказвам да играя. Нил, искате ли да се присъедините и вие?

Намериха току-що опразнена маса. Нил сметна двамата от тези непознати за богати търговци или скотовъдци от Мисури. Третият беше играч по призвание. Нил се видя вмъкнат в твърде оживена игра. Той нямаше много пари. За да се запази трезвен, отказа да пие. И започна да печели — не толкова поради уменията си, а поради своето щастие. Непрекъснато в ръцете му идваха добри и понякога много силни карти. След известно време Нил забеляза, че тези хубави карти идват винаги, когато раздаваше Хок, и се запита дали наистина играчът ги разпределя в негова полза. Във всеки случай Нил спечели стотици долари.

— Мистър Нил, винаги ли имате толкова хубави карти? — запита един от мъжете.

— О, разбира се — отговори Нил. Той се чувствуваше в необикновено възбудено и повишено настроение.

— Няма да наддавам — каза вторият непознат.

— Щастие в играта, нещастие в любовта! — забеляза третият. — Пасувам.

При последната забележка Хок погледна към Нил изпитателно. И Нил неочаквано изгуби усмивката и червенината си. Играчът сведе поглед.

— Играйте и оставете личните забележки! — каза той.

Нил продължи да печели, но радостната му възбуда и доброто настроение вече не се върнаха. Случайната дума от устата на чужденеца го беше ударила в сърцето. Нещастие в любовта. Ах! Какво значение имаха за него печалбите, златото!

Когато играта привърши, Нил изведнъж се заинтересува за Хок. И този интерес нито можеше да се определи, нито да се обясни. Той все повече се убеждаваше, че играчът нарочно му бе изпращал онези хубави карти.

— Да видим — каза Хок, като вадеше часовника си. — Дванадесет. Сега трябва да е весело при Бюти Стентън. Хайде да погледнем и нататък.

Нил не искаше да се противопостави и не знаеше какво да каже. Но нямаше и никаква определена цел. И последва Хок.

Изглеждаше, че повечето от посетителите на игралния ад искаха да се преселят в танцувалния локал. Входът минаваше през някакъв хотел. Поне така показваше табелата, която Нил видя отвън. Постройката не беше от платно, а от боядисани дъски и разделена със специални паравани, както кулисите на някоя сцена. Непрекъснато влизаха и излизаха хора. От дъното на салона се чуваше тиха музика и весел смях. Имаше килими, картини, удобни столове. Този локал, без да се взема предвид какъв можеше да бъде характерът му, имаше спретнат и хубав вид. Нил не забеляза бар.

Влязоха в голямо помещение, изпълнено с хора, които, изглежда, нямаха никаква работа. Хок заведе Нил до една врата, откъдето можеше да хвърли поглед към танцувалната зала.

И Нил видя пъстро безредие от танцуващи двойки.

— Стентън заповядва да изхвърлят навън всеки пиян — прошепна Хок на ухото му.

Не, танцуващите не изглеждаха упоени от алкохол. Но по тях ясно се забелязваха следите от друга упойка, която не се намираше в бутилки. Паркетът гъмжеше от хора. Нил не виждаше нищо повече от объркана маса въртящи се, разгорещени хора, бели, притискащи се ръце, клатещи се в кръг фигури, див ритъм, без всякаква грация, танц, в който музиката не играеше вече роля, в която мъжете и жените изгубваха разума си. Нил никога не беше виждал подобна гледка. Той беше като зашеметен. Това вече не бяха човешки души, а мъжки и женски животни. За тях нямаше имена. Ако смъртта крачеше в този лагер, както му беше казал Хок, то с право можеше да се каже, че в него се намира и самият ад.

Музиката занемя, танцуващите спряха, краят на високото скърцане и драцене настъпи. Понеже свободни места почти нямаше, двойките се разхождаха или спираха на групи да се разговарят.

— Какво виждам, Ръби ви е забелязала — каза Хок.

Нил не можа да разбере напълно играча, но той схвана, че забележката му се отнася за облечено в червено момиче, което беше застанало до вратата с няколко мъже и го наблюдаваше. В същия миг Хок беше заговорен от няколко познати.

Това момиче би привлякло вниманието във всяко общество. Нил не го намираше нито красиво, нито хубаво, но той не извърна погледа си от него. Ръцете на девойката бяха голи, роклята ѝ — твърде дълбоко изрязана. Лицето ѝ представляваше пълна противоположност на карминената червенина на устните. То беше закръглено, меко лице, с тесни, тъмни, смели и прелъстителни очи. Тя кимна с глава към Нил и се усмихна. Той потръпна. Усмивката го удари като куршум. Тя така го порази, че той не можеше да помръдне, когато младата жена започна да се приближава към него. Почувствува, без да види, че Хок се е освободил от приятелите си и се е върнал. Тя хвана реверите на дрехата му и го погледна. В тъмните ѝ очи танцуваха червени сенки. Начервените ѝ устни се свиха в усмивка, която образува трапчинка на страните ѝ. Тя беше хубавичка. Хвана го здраво и го притегли към себе си.

— Вие ми харесвате! — извика.

Тази неочаквана случка и всички нейни необикновени качества разслабиха волята на Нил. Той помисли, че сънува. Нейното лице притежаваше особен чар с уморените, прелъстителни очи, предизвикателната и подигравателна полуусмивка, младите и сочни устни под пурпурното червило. От цялото ѝ същество сякаш лъхаше някаква нова, непозната сила, каквато той още не беше срещал — бездушна, първична, силна като тежко вино.

— Мили, ще потанцуваш ли с мен? — запита тя, облегнала глава на рамото му, впила погледа на полузатворените си очи, премрежени, в лицето му.

— Не — отговори Нил и я отблъсна нежно, но хладно от себе си. Тя беше леко изненадана.

— Защо не? Не умеете ли да танцувате? Вие нямате вид на дебелак.

— Знам да танцувам — отговори Нил.

— Тогава защо не искате да танцувате с мен? — На бялото ѝ лице се появиха червени петна.

— Вече казах — рече Нил.

Неговият отговор я вбеси. Тя вдигна злобно ръката си, която Хок улови с бързо движение, преди да удари звучна плесница на Нил.

— Не загубвай спокойствието си, Ръби — предупреди я играчът.

— Той ме обиди! — извика тя развълнувано.

— Не, Ръби, вие много сте се разглезили.

— Разглезила ли — по дяволите! Като че ли той не ме зяпаше и не флиртуваше с мен! Затова го помолих да танцуваме. След това ме обиди. Ще кажа на Корди да го застреля.

— Оставете тази идея — отговори Хок и я заведе при нейната другарка, стройна и висока жена със златоруси коси.

— Бюти, накарайте момичето да мълчи!

Жената, към която се беше обърнал, прошепна няколко думи на ухото на Ръби и тя рязко се извърна, за да си отиде. Но последните ѝ думи към Нил бяха изпълнени с презрение.

— Какво, по дяволите, търсите тук, вие, красив дебелако?

След това изчезна между веселите си приятели.

Хок се засмя.

— Виждате ли, Нил? Вие сте още нов в Бентон. Мога ли да ви представя дамата, която ви спести неприятностите?... Мис Стентън —

Мистър Нил.

Така Нил се запозна с мис Бюти Стентън. Тя му беше направила услуга. И той ѝ благодари. Държанието на Нил спрямо жените беше вежливо и почтително. То противоречеше на тази обстановка. Бюти Стентън беше горда, не по-възрастна от тридесет години. По лицето ѝ, което някога трябва да е било миловидно, все още се забелязваха следи от изчезнала хубост. Косата ѝ беше златиста, големите ѝ сини очи бяха оградени от тъмни сенки. Чертите ѝ бяха добре очертани, с класическа правилност.

— Къде е Енклайф? — запита Хок, обръщайки се към Стентън. Тя му показа посоката и той ги остави.

— Нил, вие не сте отдавна тук — каза Бюти с известно любопитство.

— Нима не забелязахте? Не мога да забравя какво ми извика момичето.

— О, чух. Но истинско чудо е, че не стана по-лошо. Тя псува като войник. Мъжете са луди по нея. И не е чудно да се влюби във вас точно защото я отблъснахте.

— Нека се надяваме, че това няма да стане — отговори Нил недоволено.

— Мога ли да попитам какво ви доведе в Бентон?

— Безделието и настроението... Търся една... един изгубен приятел — каза Нил.

— Без работа? Но вие не сте обикновен работник, нито слуга. Познавам хората от този тип. Познавам също от сто крачки и всеки играч. Тук, в Бентон, се събира всякакъв свят. Но не се случва често да влезе в локала ми човек като вас.

— Като мене ли? Защо?

— Тук мъжете са вълци, които душат за тлъста плячка. Като бандити по следите на злато. Вие ми напомняте моя приятел Енклайф.

— Кой е той? — запита Нил учтиво.

— Кой ли? Бог знае... Англичанин и джентълмен. Жалко, че хора като Енклайф и вас си пилеят времето тук.

Тя говореше сериозно. Имаше произношение и държание на добре възпитана жена.

В това време Хок се върна с блед, строен човек, чието облекло и държание не бяха американски. Той се представи като мистър

Енклайф. Беше рус, с красиво лице, което говореше за цялата му история, уморени сини очи, които гледаха към света с известна скука, без любопитство и без надежда.

— Сигурно тъкмо сте пристигнали? — каза той на Нил. — Тук е твърде весело, не намирате ли?

— В Бентон никой млад човек не може да скучае — отговори Нил.

— Докато е жив — добави мис Стентън.

— Мис Стентън, вие, изглежда, отделяте на всеки смъртен в този хубав град само по няколко дни! — каза Нил, като се усмихна.

— Дни ли? Искате да кажете часове. Аз благославям нощта, която изминава, без от залата ми да изхвърлят някой мъртвец. И не продавам алкохол... Доколкото зная, спасила съм девет пъти живота на Енклайф. Той или е загубил ума си, или нарочно търси куршума.

— Бъдете сигурна, че е първото — каза англичанинът.

След това музиката отново започна. През време на танца не беше възможно да се води разговор. Нил пак се отдаде на наблюдения. На два пъти той срещна погледите на Ръби. В тях се четеше огорчение, обида и любопитство. Нил избягваше да гледа нататък. Освен това и вниманието му беше отвлечено. Хок извика в ухото му да види шегата. Беше започнала кавга. Едър мъж с револвер и крив нож на пояса беше скочил върху една от масите точно когато музиката заглъхна. Беше пиян, приличаше на млад работник, който искаше да подражава на десперадо.

— Госпожи и господа! — изрева той. — Поканиха ме да пея.

Беше му отвърнато с викове и свиркане. Той хвърли гневни погледи около себе си, опита се да забележи някои от онези, които го бяха обидили. Атмосферата беше вече натегната. Някакъв предмет, хвърлен откъм гърба му, го улучи. Той се заклати и се извърна. Неочаквано върху него се нахвърлиха няколко гологлави мъже, очевидно прислужници в локала. Масата бе повалена. Смелият певец падна на земята, откъдето го вдигнаха като чувал и го изхвърлиха. Тълпата реवेशе от удоволствие.

— Най-лошото е, че тези хлапаци винаги след това се връщат пияни — каза мис Стентън. — И тогава всички ние сме принудени да бягаме, за да се скрием.

— Вашите хора бързо се справиха с този негодник — забеляза Нил.

— Наех разни хора, за да запазя реда: работници, някогашни шерифи, стрелци и каква ли не паплач. Най-способни са ирландците. Но те почти никога не се задържат. Сега тук са осем души — дяволска банда. Страхувам се от тях до смърт. Струва ми се дори, че обират посетителите. Но какво да правя? Без тяхна помощ не бих могла да държа локала. Рано или късно той ще ми донесе смъртта.

Нил не се съмняваше в правотата на тези думи. Над тази необикновена жена се виеше някаква сянка, но той беше учуден от сериозността, с която тя говореше. Нил знаеше, че едно предприятие като това няма да трае дълго, въпреки всичките ѝ усилия. Разюзданият живот пораждаше най-големите човешки пороци. Създаваше възможности за всяко нещастие. Нил наблюдаваше тези, които минаваха край него, и четеше истината в почервенелите очи, натезжалите клепачи, отворените уста, държанието и движенията. Техните души бяха обхванати от лудост. И той започна да наблюдава с още по-голямо любопитство лицата на Енклайф и Хок. Англичанинът беше вече изминал пътя си. Всеки куршум в тялото му щеше да бъде достатъчен да го доведе до неизбежния край. Нил ясно виждаше това и се възхищаваше от безразличието, грацията и любезността му. Той му напомняше за Лари Ред Кинг — хладен и лекомислен. Енклайф щеше да умре храбро. Безпътният живот минаваше край Хок, без да оставя никакви следи. Той не се тревожеше от нищо. Тези хора бяха негова плячка. Той наблюдаваше лудницата със студено, мрачно и безизразно лице. Може би и той рано или късно щеше да намери края си в Бентон.

Тези мисли, които бързо преминаваха през ума му, го накараха да се замисли и за себе си. Онова, което беше в сила за другите, не изключваше и него. Присъствието на кой да е от тези хора — Хок, Енклайф или Уорън Нил — във веселия локал на Бюти Стентън беше тъжно доказателство за един разбит живот.

В това време Хок се обърна към Стентън:

— Ръби иска да подбуди Кроуел.

— Не! — извика Стентън и очите ѝ светнаха.

Нил видя, че Ръби е напуснала танцувалната зала с един едър и груб човек, който носеше револвер, и с още двама негови приятели се беше настанила недалеч от тях. Стентън се приближи до групата. Тя

повика Ръби настрана и говори известно време с нея. В движенията на момичето вече не се виждаше онази ярост, която се забелязваше допреди малко. После Стентън се върна.

— Ръби е победила гнева си — каза тя на Нил с облекчение. — Моли да я извините. Станало е така, както ви казах: тя ще се влюби лудо във вас!... Прочее Ръби е от добро семейство. Тя има дом, в който би могла да се върне, ако не се срамуваше.

Нил я погледна замислено.

— Искам да говоря с нея — каза той.

При един незабелязан знак на Стентън, Ръби се приближи.

— Ръби, преди малко ти се представи на този джентълмен, но не достатъчно мило, както следваше да се очаква от теб — каза Бюти.

— Съжалявам — отговори Ръби. В тона ѝ се четеше известно примирение.

— Може би и аз се отнесох грубо — каза Нил. — Нямах такова намерение. Не мога да танцувам с никого — нито тук, нито другаде...

Той понижи гласа си.

— Искам да ви кажа нещо друго. Тази вечер спечелих около хиляда долара. Ще ви дам половината, ако се върнете вкъщи.

Момичето подскочи, сякаш беше убодено с нож. След това държанието му стана упорито.

— А защо вие не си отидете вкъщи? — отговори то. — Нас всички ще ни вземе дяволът, а най-храбрият най-бързо ще замине за ада.

За миг тя твърдо впери поглед в Нил, с побледнели страни, после избяга при приятелите си и ги изведе навън.

Като че ли и Бюти Стентън почувствува удара, който толкова измени държанието на Ръби.

— Господа — каза тя, — вие сте единствените ми приятели в Бентон, но сега работата ме зове.

Тя се наведе над Нил и прошепна на ухото му:

— Млади човече, вие си играете със смъртта. Каквото и да е станало — млад сте... бягайте, побързайте да се приберете.

Изморен, замислен и разстроен, Нил потърси стаята си. Зад него все още шумеше и кипеше бурният живот. Беше три часът сутринта. Той се питаше кога спят тези нощни птици. Питаше се също къде е

Лари. Самият той не можеше да се унесе спокойно. Заспа, когато на изток се развиделяваше.

Спа до късно на другата сутрин и се събуди в онова лошо настроение, което му донасяше всеки нов ден. Стана бавно, намръщен, с омразното съзнание, че няма никаква работа. Беше копнял да остане сам, а самотата сега го мъчеше!

„Дори ако бях половин човек, веднага щях да напусна този ад!“ — мърмореше с презрение към себе си. И си спомни за разсипания англичанин, за този весел, спокоен мъж, който, изглежда, беше на чисто със себе си. Спомни си за Ръби, която му беше върнала подигравката. Дълго нямаше да я забрави. Това разюздано момиче положително не беше подло. Изгубено, но гордо създание.

Когато излизаше от хотела, той чу изсвирването на някакъв влак. Отправи се към гарата.

Всеки ден в Бентон идваха по два влака. Единият, който сега пристигаше, беше дълъг и претоварен. Нил забеляза над един от прозорците забита индианска стрела. На откритите вагони бяха натоварени частите на дървени къщи, а в конските вагони се намираха мебели. Бентон от ден на ден растеше. От този влак слязоха най-малко хиляда души, които увеличиха прашната развълнувана тълпа.

И внезапно Нил се намери лице срещу лице с Лари Кинг.

— Ред! — извика той и се спусна към каубоя.

— Радвам се, че те виждам — каза Лари провлачено. — Какво, по дяволите, се е случило тук?

Нил издърпа Лари от тълпата. Той носеше малък вързоп, увит в ленено платно.

— Ред, лицето ти е като отечество за човек в чужбина. Къде са конете ти?

Лари изглеждаше много загрижен.

— Ах, продадох ги — опита се да каже той безразлично.

— Ти си продал тези великолепни животни?

— Да, по дяволите! Да се пътува по този проклет Юнион Пасифик, който ние построихме, струва пари, а аз нямах нито стотинка.

— Но защо... защо?

— Ще затвориш ли най-последно устата си и ще престанеш ли да говориш за конете?

Нил никога по-рано не беше виждал тази сива сянка върху бронзовото лице на каубоя.

— Лари, вече ти казах, че трябва да се стегнеш.

— Хм, а кой се е разпуснал?

— Ти. Не лъжи!

— Щом ме посрещаш с такива думи, добре. Какво смяташ да правиш сега?

— Да те набия хубаво! — каза разгорещено Нил.

Той се сърдеше на Лари, но двойно повече на себе си, защото беше станал причина каубоят да загуби работата си и великолепните си коне!

Лари взе думите му сериозно и изглеждаше изненадан. Нил едва не се изсмя на смаяния вид на каубоя.

— Охо, струва ми се, че и аз мога да направя нещо с юмруците си — каза Лари. — Да започнем...

— Дявол да те вземе, Ред! Мислиш ли, че ще те докосна? Радвам се твърде много, че те виждам пак! Мислех дори, че си преди мен в Бентон.

Лари се обърка. Червеното му лице се изчерви още повече, а синият блясък в очите му омекна.

— Чух, че Бентон бил дяволска дупка — и дойдох.

Лари произнесе последните думи по-ниско, но движението, с което повдигна пояса си, говореше много повече.

— За Бога! Гледай кой иде! — извика той внезапно.

Нил се извърна. Видя твърде познатата висока фигура на разузнавач в кожено облекло и с походка на планинец.

— Слингерленд!

Траперът се спусна към тях. Обгорилото му от слънцето лице сияеше. В студените му очи блестеше радост.

— Най-последно, момчета! — извика той. — Знаех си, че един ден пак ще се кръстосат пътищата ни!

И той стисна ръцете им с мазолестата си лапа.

Нил поиска да каже нещо, но някаква грамадна буца в гърлото му заприщваше думите. Ръкуването му като че изрази неговата молба към Слингерленд. Усмивката изчезна от лицето на трапера. Върху него отново се върна студената вцепененост.

— Момчета, това ме съсипа окончателно — каза пресипнало той. — Кълна ви се, цяла година не оставих сама Ели нито за минутка... и после... за първи път... тя ме принуди да отида... Когато се върнах,

колибата беше изгоряла... Ели беше изчезнала. Но това не е дело на червенокожите! Ах, тази проклета паплач от Калифорния! Тръгнах по следите им. И тогава се разрази адската буря. Изгубих дирите. Всичко беше измито! Върнах се при примките си в планината.

— Какво ли е станало с Ели? — прошепна Нил.

Слинггерленд отвърна поглед.

— Вие знаете, Лари, каква беше Ели.

— Да. Момичето... не би преживяло първия ден — отговори Кинг със запъване.

След като Нил изгуби и последната надежда и в него остана да кипи само жаждата за отмъщение, тримата приятели се посъветваха какво да правят. Слингерленд беше зарязал примкаджийството и се беше отдал на лов на бизони, за да снабдява работниците и войниците с прясно месо. Нил и Лари без колебание решиха да напуснат Бентон и да последват Слингерленд.

По пътя на изток Слингерленд ги запита дали са посетили мястото, където е заровено златото на Хорн.

Нил съвсем беше забравил за него. Навярно той и Лари бяха минали през тази долина, когато се скитаха из планините да търсят дирите на Ели. Слингерленд обясни своето бездействие по същия начин. Решиха да потърсят златото веднага щом линията бъде прокарана до предпланините.

Преди да стигнат до следния лагер, тримата забелязаха от прозореца на вагона индианци и бизони.

— Тази работа не ми харесва — каза Слингерленд. — Бях приятел със сиуксите. Но откакто слязох в равнината да бия бизони, те се обърнаха против мен. Зная много добре това. Винаги съм смятал, че бизоните принадлежат на червенокожите. Не бих правил това, ако не виждах, че тази железница означава край на бизоните и индианците. Кълна се.

Беше нощ, когато стигнаха целта на пътуването си. Колко тихо и тъмно беше в сравнение с Бентон! Нил беше доволен, че се е отървал от този ад. Той се питаше дали ще бъде в състояние да победи своето отчаяние. Съмняваше се в себе си, но прогони тази мисъл. Може би приятелството на старите му другари и изгледите за предстоящата дейност щяха да променят мрачното му настроение.

Нил и Лари прекараха нощта в палатката на Слингерленд. На другата сутрин траперът още в зори беше готов с конете, но все пак, понеже сиуксите бяха наблизко, решиха да дочакат работническия влак и под негово прикритие да излязат в равнината.

След малко влакът от няколко вагона и с петдесет работници потегли и траперът се понесе с двамата си приятели покрай релсите. На няколко мили от лагера машината спря. Тук небутната още местност очакваше трасировачите. В Нил неволно се събуди старият интерес, колкото и да се мъчеше да го потисне. Но неговата любов към

този железен път беше също така безнадеждна, както и някои други неща в живота му...

Работниците бяха подбрани: в по-голямата си част войници, между които имаше и много ирландци. Те подредиха пушките си, преди да се заловят за лопатите и траверсите.

— Дявол да ме вземе, ако това не е старият ми приятел Нил! — извика познат глас.

И той видя пред себе си Касе, с неговата стара усмивка и с неизбежната черна лула в устата.

Първата радост на Нил при вида на този стар помощник отстъпи мястото си на неприятната мисъл, че може да срещне и някои от предишните си началници или другари. Особено неприятно щеше да му бъде, ако видеше тук генерал Лодж или някого от инженерите, които му бяха предсказали бляскаво бъдеще.

Шейн и Макдермот бяха също в тази група и те колебливо се приближиха.

— Аха, ето го и каубоят, който искаше да застреля нашия Касе! — извика Макдермот.

През късата среща със старите си приятели от железницата Нил видя собственото си нещастие и получи по-ясна картина за тези хора. Големият железен път беше напреднал, беше пораснал, беше променил всичко. Беше го отминал. Сега вече той, Нил, не играеше никаква роля. Заедно с много, много други хора той се беше плъзнал по наклонената плоскост. Чудното желание за работа не беше изчезнало в него. Но той беше престанал да бъде господар на действията си. Беше спрял на едно място... И тези груби ирландци се бяха променили. В много отношения те бяха същите — бавни и разговорливи, както по-рано, но върху тях вече бяха оказали въздействието си и уморителната работа, борбата, срастването им с голямото движение и техния дух — поради изпълнението на онова, което бяха измислили големите умове. Тези работници вече не бяха обикновени хора.

След малко Слингерленд забеляза първия бизон. След като изследваха добре местността, за да се убедят, че няма индианци, той, заедно с Нил, се спусна към бизоните, а Лари и още двама души — Бръш и ирландецът Пат — се приготвиха да одерат убитото животно и да натоварят месото му във вагона.

Слингерленд се приближи до бизоните, без те да проявят признаци на страх, докато най-последно няколко малки бизончета от края на стадото се разбягаха. След това цялото стадо се раздвижи тежко, вдигайки облаци прах. Тропотът на копитата напомняше гръмотевици.

— Напред! — извика Слингерленд.

Видът на Лари, който беше пуснал юздите, беше по-интересен за Нил, отколкото всичко друго. Той вече достигаеше гърбовете на бизоните преди още Слингерленд и Нил да успеят да се приближат на един изстрел разстояние.

При първия изстрел на трапера стадото се понесе в див бяг. Сега Нил трябваше да язди бързо, за да не изостава, да избира равна местност и да се вслушва в заповедите на Слингерленд. Нил се намери посред най-гъстия прах и най-страшния шум. Преследването породило душата му някакво диво желание, което донякъде го освободи от постоянната мъка. Пред него като развълнувано море се носеше грамадното стадо. Вятърът свиреше край ушите му, прахът го задушаваше, остриите камъчета се забиваха в лицето му, силният и равномерен бяг на коня му го изпълваше с радост.

Изведнъж му се стори, че в гъстия прах пред себе си вижда трапера. Обърна коня си. Към него се приближаваше с шеметна бързина Лари, а конят на Слингерленд се носеше в див бяг, отдалечавайки се от стадото. Траперът махаше с ръце. Нил пришпори коня си. Нещо не беше в ред. Лицето на Лари блестеше на слънцето. Той обърна коня си, за да вземе посоката на Нил, и после му показа с пръст.

Нил потръпна. На няколкостотин метра зад тях препускаше с лудешки бяг банда сиукси, закрити от облак прах. Несъмнено, те бяха чакали в засада някъде близо до стадото.

Носейки се край Лари, Нил видя, че острият поглед на каубоя измерва разстоянието и бързината.

— Трябва да яздим като дяволи!

Сигурно тези бяха думите на Лари, които той извика с всичка сила, макар че те достигнаха до ушите на Нил като шепот. Тропотът на копитата на бизоните заглъхна в далечината.

Препускаха. От време на време поглеждаха назад през рамо. Нил забеляза някъде далеч пушека на локомотива. Беше сигурен, че индианците напредват. Те представляваха страхотна гледка — наведени над гърбовете на мустангите си, полуголи, с меднокафяви блестящи тела, с развявани от вятъра пера и бойни украшения.

Нил забеляза първото бяло облаче от пушката на техния вожд. Куршумът се заби в пясъка далеко зад тях... Последваха и други изстрели, които свиреха сред прахта и все още пропускаха целта си с няколко метра.

— Дяволи, удариха коня на Пат! — извика Лари.

Нил видя как ирландецът се строполи на земята с коня си, праметна се в прахта и остана неподвижен.

— Убиха го! — извика той на Лари.

— Пришпори коня си! — извика каубоят гневно и умолително.

Нил яздеше, както никога не беше яздил в живота си. За щастие конят му беше бърз и отпочинал и тези преимущества донякъде му помагаша да следва бързината, с която каубоят пришпорваше своя кон. Дълго време те държаха преднина пред индианците. Още няколко мили и щяха да стигнат до работническия влак.

Индианците се приближаваха все повече. Нил се сети за уинчестеровата пушка, която държеше в ръка. Двамата с Лари започнаха да стрелят. Мъчно беше да се мери човек от седлото на препускащ кон.

Куршумите пицяха край ушите на Нил. Той чуваше, как се удрят в камъните и отскачат с бръмчене. Виждаше ги да се забиват между оскъдната трева. Почувствува гъделичкащ удар в рамото си, когато един куршум проби дрехата и одраска кожата му. Това докосване, колкото и да беше леко, прогони паническият страх от сърцето му. Гъстата мъгла пред очите му изведнъж изчезна. Той се извърна, за да стреля, и този път се прицели добре. Беше все едно да се мериш в хвърчащи птици. Изпразни пушката си.

След това, приведен ниско над седлото, пришпори коня. Слингерленд вече беше близо до влака. Бръш, който го следваше, също изглеждаше вече в безопасност. Сега преследването се ограничи само

върху Нил и Лари. Тропотът на неподкованите копита ставаше все по-силен, но Нил не се извърещаше.

След това до ушите му стигна нов шум — виковете и изстрелите на ирландските войници.

— Пришпорвай! Пришпорвай!

Още малко и Нил щеше да връхлети с полуделия си кон върху самия влак. Той стегна юздите му и скочи на земята. Лари вече беше направил това и конят му се носеше свободен. Върху стените на вагоните валеше дъжд от куршуми, а от прозорците се виждаха светли пламъчета и облачета дим.

— Качвайте се, момчета! — извика някакъв дружелюбен глас. Усмивката и черната лула на Касе се показаха над стената на вагона и големите му ръце се протегнаха надолу.

Свирката на локомотива изпищя силно, сякаш искаше да се присмее над индианците, и влакът със силно дръпване потегли.

Когато Нил се съвзе, забеляза, че е в съвсем ново и благоприятно положение. Вагонът беше открит, с четири стъпки високи стени от дебели дъбови дъски, които не можеха да бъдат пробити от куршуми. Освен Нил и Лари във вагона се намираха още половин дузина войници и всички бяха клекнали до малките бойници. Нил погледна над ръба на стената. Индианците окръжаваха влака с дълга, разрежена верига. Бяха увиснали на едната страна на конете си, за да се пазят от куршумите, и стреляха в това мъчно положение. Един куршум, който засипа лицето на Нил с трески, беше ясно доказателство, че сиуксите са опасни и за тази движеща се крепост.

Внезапно влакът с неочакван тласък спря.

— Пак, дявол да го вземе, спираме — каза Касе хладнокръвно. — Лулата ми е изгаснала. Сенди, дай ми клечка кибрит.

Локомотивът изсвири два пъти остро.

— Какво значи това? — запита бързо Нил.

— Това е знак за хората от първия вагон да се промъкнат пред локомотива и да разчистят релсите — отговори Касе.

Около влака ехтяха тежки залпове. Нападението на диваците, изглежда, се съсредоточаваше напред, навярно с намерение да предизвика дерайлиране на локомотива или пък да бъде убит машинистът.

Касе дръпна Нил обратно във вагона.

— Рисквана работа — промърмори той. — Намерете си бойница и се бийте.

— Нямам куршуми — отговори Нил.

Той легна на пода, вслуша се в пукота на залповете и дивите викове и започна да наблюдава ирландската тройка. Касе запали черната си лула, пусна облак дим през носа си и грабна пушката си.

— „Работете, песове, работете!“ — подхвана той някаква песен и мушна дулото на пушката през бойницата. Замижал с едното си око, се прицели в един от индианците. В същия миг, когато натискаше спусъка, влакът потегли.

— Пак го пропуснах! Този проклет машинист играе ролята на ангел-пазител на сиуксите... „Работете, песове, работете!“... Шейн, не те чувам да стреляш.

— Как, по дяволите, ще стрелям, когато очите ми са пълни с кръв?

Едва сега Нил видя кръвта по лицето на Шейн. Той пропъзля спокойно до него.

— Ударен ли сте? Дайте да видим.

— Един куршум ме одраска.

Нил установи, че куршумът е разпорил веждата над дясното око на Шейн. От тази рана течеше кръв, която беше боядисала червени ръцете, лицето и ризата на ирландеца. Нил превърза раната с кърпата си.

— А сега ми дайте пушката си! — каза той.

— Благодаря, вече съм добре. И няма ще оставя Касе да ми се присмива през целия ми живот? Не! Здрав дявол е този Касе!

Шейн отново допъзля до бойницата с кървавата си превръзка и окървавените си ръце. Нил лежеше и наблюдаваше как тези хладнокръвни хора държат в шах индианците. Да, сега той видя осъществено онова, за което дълго беше мечтал. Тези стари войници, тези работници с чукове, лопати и кирки, тези ирландци, които стреляха, те именно бяха онези, които построиха Юнион Пасифик. Славата никога нямаше да кичи челата им, но те бяха героите, покрити с белези от рани.

Влакът напредваше бавно по релсите. Куршумите се сипеха като град върху стените на вагона, сивият дим се разнасяше от вятъра.

Шейн загуби своята приказливост, ръцете му трепереха, той отпаднаше, но продължаваше да стреля и да стреля. Нил видя как той опита горещото дуло на пушката си и поклати ранената си глава. Кръвта струеше по страните му.

Влакът започна да се движи по-бързо. Навярно индианците не бяха успели да повредят релсите на друго място. През една от бойниците Нил видя, че сиуксите изостават от началото на влака и че кръгът им е разкъсан. Огънят беше вече безразборен.

— Ах — забеляза Касе с подобро настроение. — Мак, днес аз печеля първенството!

— Нищо подобно — отговори Макдермот. — Аз очистих двадесет и девет индианци!

— А аз тридесет. Мак ти сигурно си дяволски лъжец. Всичките индианци бяха петдесет.

Влакът приближаваше Медисин Бау. Изстрелите заглъхнаха. Нил скочи и видя, че сиуксите бавно се отдалечават. Редиците им изглеждаха доста оредели.

— „Работете, песове, работете!“ — запя Касе, докато избърсваше изпотената си и изцапана пушка. — Мак, колко червенокожи застреля Шейн?

— По дяволите, той не отваря устата си — отговори Макдермот. — Шейн!

Схванал внезапната промяна в гласа на ирландеца, Нил се извърна бързо. Шейн лежеше на пода на вагона, с лице към земята. Кървавите му ръце бяха стиснали пушката. Нил се спусна към него, но Касе го изпревари. Той колебливо сложи ръка на рамото на Шейн.

— Шейн, приятелю! — промълви той. Радостният тон в гласа му беше изчезнал.

Лулата изпадна от устата на Касе. След това той обърна приятеля си по гръб. Шейн беше дал всичко, дори и живота си, за Юнион Пасифик.

Нил, Лари и Слингерленд възнамеряваха да се запътят през късната есен към хълмовете, да посетят старата колиба на Слингерленд и после да приберат закопаното злато, ако успеят да намерят скривалището на Хорн. Лари смяташе най-напред да отиде в Бентон. Нил, макар още да не знаеше накъде ще се отправи, реши да не изпуска из очи приятеля си.

Последните думи на трапера към Нил бяха доста многозначителни.

— Синко — каза той, — в Медисин Бау има един човек, който твърди, че приятелят ви Лари бил прочут като опасен скотовъдец в северен Тексас.

— Опасен скотовъдец ли?

— Е, той сигурно искаше да каже опасен стрелец.

— Внимавайте да не ви чуе Реди — отговори Нил. — И предупредете човека, който ви е поверил това, да внимава. Прочее и аз самият винаги съм предполагал, че с Лари нещо не е наред.

— Бентон е лоша почва за каубоя — продължи Слингерленд сериозно. — А и на вас, синко, не мога напълно да се уповавам.

— Аз съм готов на всичко — отговори късо Нил. — Довиждане, стари приятелю. И ако ви потрѣбваме при лов на бизони без „проклетите червенокожи“, както обича да казва Касе, повикайте ни.

Влакът пристигна в Бентон след мръкване. Нощта приличаше на бездънна пропаст, изпълнена с безредно разхвърляни жълти светлини и неспокойни хора. Палатките, с малки лампи зад платната, блестяха бледо и мрачно, подобно на живота, който криеха в себе си. Тълпата се носеше бързо по прашните улици, оркестрите свиреха, оръжията гърмяха.

Нил намери най-добрия хотел претъпкан и беше принуден да потърси стария си подслон, където наеха заедно с Лари една стая.

— А сега какво ще правим? — запита Нил, обръщайки се по-скоро към себе си.

— Ще ядем — отговори Лари.

Нил погледна мрачно пред себе си.

— Ти ставаш меланхоличен, момчето ми! — каза загрижено Лари и постави двете си ръце на рамото му.

— Приятелю, хайде да разгледаме Бентон и после да се заловим отново за работа.

— Не, аз не съм годен вече за нищо! — отговори горчиво Нил.

— Аха, значи вече започваш да се отчайваш! Всичко е свършено! Повече нищо не може да се направи! Край на живота, а?...

— Така е, Реди — отговори Нил с дълбоко презрение към самия себе си. — Но това... това няма значение за тебе.

— Лоша работа, момчето ми! — отговори Лари, без да обръща внимание на последните думи на Нил. — Надявах се, че ще забравиш загубата на Ели.

— Реди, бих желал куршумът, който улучи днес Шейн, да беше ударил в мене... Няма защо да гледаш така. Говоря сериозно. Когато сиуксите ни гонеха, косата ми настръхна и сърцето ми биеше до пукване. Бягах, за да спася живота си, като че ли толкова много го обичах. Но това не беше нищо друго, освен мизерен страх... Наситих се вече на тази игра.

Късно на другата сутрин, когато отиваше да закусва, Нил срещна един млад човек, чието грубо, бронзово лице му се видя познато. Когато го забеляза, младежът изведнъж се зарадва и се втурна към Нил.

— Нил! Та аз те търся като игла в купа сено.

Нил не можа да го познае, пък и много не се мъчи, защото всеки спомен за предишните отношения с железницата му беше омразен.

— Не мога да се сетя — отговори той.

— Обзалагам се, че Лари ме помни! — каза непознатият и се усмихна на каубоя.

— Разбира се. Вие сте Кемпбъл, бяхте помощник на Бекстър!

— Имате право.

Кемпбъл подаде ръце и на двамата. Изглеждаше развълнуван и радостен.

— Да, мисля, че сега ви познах — каза Нил замислено. — Значи сте ме търсили?

— Да, и то как — отговори Кемпбъл, като му подаде едно писмо.

Нил разкъса плика и го прочете бързо. Бекстър кратко, но настоятелно го приканваше да се върне веднага на работа.

Писмото имаше вид почти на заповед и сърцето на Нил затуптя силно. Той стоеше и гледеше втренчено буквите, въпреки че вече го беше прочел. Лари узна съдържанието, като надничаше през рамото му.

— Така и очаквах! — извика той. — Мога да ти кажа само едно: тръгвай!

Нил бавно поклати глава.

Кемпбъл направи бързо, нервно движение.

— Нил, трябва да ви съобщя... че ви очаква нещо повече от стария ви пост.

— Какво значи това?

— На запад от Бентон инженерите се натъкнаха на нови препятствия. Дяволско място! Вие сте били с Хени на хълмовете, когато това място е било измервано. Дълбоки хлътвания, големи наклони и завои. Работата е спряна. И Бекстър реве: „Нил трябва да се върне при нас!“

Нил помълча един миг. После каза:

— Е, добре, кажете на Бекстър, че му благодаря за доброто мнение за мен. Съжалявам, че трябва да откажа на молбата му.

Навярно Кемпбъл искаше да каже още нещо, но не беше упълномощен за това. Лицето му доби недоволно изражение.

— Добре, Нил — каза той. — Ще предам съобщението ви. Но бъдете сигурен, че пак ще се върна.

И той продължи пътя си.

— Има нещо във въздуха — каза Лари. — Ще умра от смях! Те не могат да построят линията без тебе.

— Но нали чу, че отказах.

— Да, чух — каза Лари меко. — Но ти ще отидеш, макар и да стане нужда да те закарам там вързан като свиня на седлото си.

Нил не отговори. Защото, ако беше казал само още една дума, щеше да се издаде пред приятеля си.

Когато той и Лари напуснаха хотела, слънцето се беше издигнало вече доста високо. На Нил му се струваше, че чувства нещо по-светло от слънчевата светлина във въздуха. Пулсът му заби по-силно, когато видя, че Кемпбъл чака на същия ъгъл, където ги беше срещнал един ден преди това.

Кемпбъл го поздрави с усмивка:

— Аз пак дойдох!

— Виждам — отговори Нил престорено дружески.

— Нося ви новини от шефа.

Лари приближи, повдигна по стар навик свлеклия се колан с револверите си и очите му замяха светкавици.

— Той моли... да го посетите... като частно лице — продължи Кемпбъл.

Нил се изчерви.

— Генерал Лодж! — почувствува приятна топлина в жилите си.

— Да, ще дойдете ли?

— Мисля... мисля, че не ми остава друго — отговори Нил.

Сега нямаше желание да обсъжда. Знаеше само, че трябва да отиде. Пък и с това още не беше сигурно, че ще го принудят да се залови за старата работа. Неочаквано Лари постави тежката си ръка на рамото му. Нил се олюля. Каубоят сияеше.

— Влезте да закусите. Поръчайте нещо и за мене. Аз ей сега ще се върна.

— Трябва да побързаме — отговори Кемпбъл. — Остава ни само още половин час, за да ядем и да вземем работническия влак.

Лари се върна в хотела, докато Кемпбъл влезе със смутения Нил в един ресторант и поръча закуска. Не че мислите му бяха объркани или се намираха в хаос, но той просто не можеше да си представи, че лично генерал Лодж беше изпратил да го повикат. В същото време Кемпбъл бърбореше за виадукти, трасета, водни пропасти и други неща, които Нил възприемаше, без да разбира добре. След малко се върна и Лари с пътната чанта на Нил в ръце.

— Мисля, че можеш да си вземеш веднага и багажа — каза той провлачено, докато оставяше чантата на пейката до себе си.

Нил се почувствува тласнат по неизвестна пътека.

През време на закуската, която унищожаваша бързо, почти не говориха. След това потеглиха към гарата. Кемпбъл се качи в един от работническите вагони.

— Елате и вие, Лари! — каза той.

— Да, ела! — присъедини се към молбата му и Нил.

— Ах, аз искам да напреднеш и линията да бъде построена, а това е по-добре да стане без мене — каза Лари. Неговите сини, блестящи очи се спряха топло върху приятеля.

— След няколко дни ще бъда тук, Лари — каза Нил.

— Не, не, момчето ми, ти ще останеш.

— Отказах се от службата и с това е сложен край. Може би ще помогна малко — за ден-два — от уважение към началника. Но...

И Нил поклати глава.

— Ако ти поне малко мислиш за мене, ще се върнеш на работата си.

Нил замълча.

— Ако мисля за тебе ли? Лари, ти ще пропаднеш, ако те оставя тук.

— А ако останеш и ти, двамата ще пропаднем — отговори Лари остро. В него беше настъпила незабелязана промяна. — Решил съм да ме вземе дяволът... той прочее вече отдавна ме е взел... но с тебе не е така!

— Като сме двама, всичко ще върви по-леко — опита се да се пошегува Нил. Но опитът му беше твърде жалък. Лари го беше накарал сериозно да се замисли.

— Слушай, Нил, ако поемеш пак работата си, ще можеш да прескачаш насам, за да се виждаме. Но ако изпуснеш този шанс...

Лари спря. Кафеникавата червенина на страните му беше отстъпила на слаба бледост. Нил видя как гърлото на каубоя се сви от силното напрежение.

— Е? — запитва той късо.

Лари тръсна глава и това сякаш го успокои донякъде.

— Ако се върнеш, ще изпразня залата на Бюти Стентън само за да те позанимавам малко.

— Ами в случай че се върна и те набия хубаво — така, че да омекнеш?

— Ех, момчето ми, с това много малко можеш да промениш работите — отговори сериозно Лари.

След това Нил се раздели сухо с приятеля си и се качи във влака.

Лагерът, в който Нил беше заведен от спътника си, се намираше малко встрани от линията — в долина, през която протичаше хубава река. Там се виждаше голяма, ниска и плоска сграда, опряна на масивна и стара колиба, построена от дъски и брезент. Наоколо се редяха доста палатки. Виждаха се и няколко войници — някои на пост, а други разхождащи се без работа. В дъното се зеленееха склоновете на долината, обрасли с кедри и борове.

При входа на постройката ги срещна Бекстър. Поздравът на този честен мъж съвсем смути Нил. Сърцето му беше обхванато от истинска радост.

— Какво, по дяволите, искате да правите с мен? — запита той.

— Шефът иска да говори с вас. Влезте!

И Бекстър го тласна навътре. Нил се намери в голямо помещение, изпълнено с дим, глъчка и хора, маси и планове. Под бойниците се намираха пирамиди от пушки. Някой заговори Нил, но той не можа да види добре кой е. Лицата на всички, които се редяха пред беглия му поглед, изглеждаха обвити в някаква мъгла. Те изразяваха любопитство и заинтересованост. След това Бекстър постави ръка на рамото му и спря. Нил отново се видя лице с лице със своя началник. Бекстър каза нещо, без Нил да разбере думите му.

Генерал Лодж изглеждаше състарен, по-строг и по-огорчен. Той стана.

— Здравей, Нил! — подаде му ръка. По мрачното му лице играеше усмивка. — Елате — продължи и го въведе в съседното помещение, което имаше съвършено друг вид. То беше малко. Стените му бяха направени от тежки греди. Подът наскоро беше покрит със съвършено нови дъски. Прозорците също бяха нови. Виждаха се индиански одеяла, столове и една софа.

Генерал Лодж погледна бившия си помощник сериозно и проницателно.

— Нил, вие ме оставихте безпомощен, като подадохте оставката си. Бяхте дясната ми ръка. Изоставихте ме в момент на нужда.

— Побеснял бях от проклетата комедия с комисиите — отговори Нил със запъване. Постъпката му сега му се струваше обидна за началника. — Те злословеха срещу работата ми и я унищожиха!

— Това не е нищо в сравнение с онова, което трябваше аз да претърпя! Ваш дълг беше да стиснете зъби и да продължите да

работите. Пет мили, построени отново — това е нищо, нищо!

В упорития глас на началника си, в неговото измъчено и потъмняло лице Нил забеляза следите на тежък товар. Неочаквано той си спомни за Линкълн и беше обхванат от силно разкаяние. Защо не беше останал верен на този непоколебим човек, който беше имал нужда от него?

— Тогава те ми се сториха много важни — заекна Нил.

— Защо не погледнахте на този случай като на всички останали технически усложнения?

— Мисля, че в мене се крие някакъв малък негодник.

— Нил — каза генерал Лодж. — Какво правихте през всичкото това време?

Нил наведе глава.

— Скитали сте из лагерите — шляли сте се от едно място на друго, пили сте, а?

— За мой срам, сър, трябва да призная, че напоследък не съм правил нищо друго. — Нил погледна началника си.

— Трябва да се засрамите. Един млад човек с вашия ум, вашата храброст, вашите способности! Нито един от хората ми нямаше толкова големи шансове, колкото вие. Ако бяхте останали, сега щяхте да бъдете начело на щаба ми. Бекстър вече излиза в пенсия. Бун е болен. Хени трябваше да приеме работилницата в Омаха... А вие, когото очакваха богатство и слава, захвърляте мястото си, за да станете скитник — за да пропиете и да проиграте тялото си в тези проклети лагери!

Презрението на генерал Лодж удари Нил като камшик.

— Сър, може би не знаете: аз загубих... един човек, който ми беше много скъп. И от този момент всичко вече ми беше безразлично.

Нил се извърна към прозореца. Той се срамуваше от сълзите, които се появиха в очите му.

— Ако не беше това, никога нямаше да ви изоставя...

Началникът пристъпи към него и сложи ръка на рамото му:

— Вярвам ви, синко! Може би и аз бях малко груб; нека забравим това.

Гласът му омекна и ръката му хвана още по-здраво рамото на Нил.

— Сега имам само един въпрос: ще приемете ли службата?

Нил се почувствува освободен от мрачното настроение, в което спомените го бяха потопили. Той се извърна към началника си и видя в него съвършено нов човек. Лицето му сияеше, устните му трепереха в радостно възбуждение, а строгите, проницателни очи гледаха по-меко.

— Синко, ще се върнете ли пак при нас, за да застанете до мене, докато довършим делото? — повтори генерал Лодж със силен, дълбок глас. В него се четеше нещо повече от служебно отношение на началник към свой помощник.

— Да, сър, ще се върна — отговори Нил полугласно.

Началникът мълчеше. След това той предпазливо извади часовника си и дълго гледа циферблата. Ръката му трепереше леко. Беше свел очи, като че ли избягваше погледа на Нил.

— Почакайте тук — каза той, — ще пратя да ви повикат.

След това напусна стаята.

Нил остана сам. Погледът му се плъзна през прозореца и се спря на сиво-зеления склон на долината. Той стоеше някак несигурно върху краката си и затова се опря с едното си коляно в масата. Неговото вцепенение и голямото му възбуждение започнаха да изчезват. Съзнанието му беше изпълнено с единствената мисъл — началникът му пак го беше върнал към голямото дело.

Няколко секунди по-късно вратата зад него се отвори и след това беше леко затворена. После той чу тиха, бърза въздишка. И цялото помещение като че ли изведнъж се промени, като че ли беше изпълнено със страшни предчувствия. Той се извърна, сякаш беше дръпнат от някаква огромна ръка.

В другия край на помещението цареше полумрак, но той различи слабата фигура на девойка, облегната на вратата. Очертанията ѝ му се сториха познати. Нима това не беше преследващият го призрак в бляновете му? Смутен и безмълвен, той гледаше втренчено нататък, разтреперан с цялото си тяло. Фигурата се раздвижи, олюля се. Чу се някакъв слаб, чуден глас, който прониза сърцето му като остър нож. И изведнъж той помисли, че е обхванат от лудост. Връщането на старата работа беше помрачило разсъдъка му. Треперенето на тялото му премина в завиване на свят, той чувствуваше, че гърдите му ще се пукнат.

— Нил! — извика сладкият глас. Фигурата се приближи към него. — Аз съм Ели... Ели... Твоята Ели!

Нил сякаш се събуди в съвършено друг свят — в някакъв рай. Очите му се съмняваха във ведрата синевина на небето, в пухкавите облаци, в изобилието на слънчевите зари.

До лицето му се притискаше топла, мокра от сълзи страна, кестеняви къдрици закриваха очите му, малки ръце обхващаха гърдите му. Той си пое дъх. Ели Ли беше жива! Почувствува се толкова слаб, че не можеше да се помръдне.

— Ели... Значи ти не си мъртва! — прошепна той.

С леко движение тя вдигна глава. Той видя любимото лице, лицето на Ели Ли.

— Аз съм най-жизнерадостното момиче, което някога си виждал — отвърна тя с щастлив смях.

Той трепереше, като се взираше в чертите ѝ. Да, това беше несравнимото и незабравимо лице на Ели Ли, може би малко по-слабо и по-измъчено. Но времето и страданията, които то носеше, бяха само увеличили красотата му. Те не бяха успели да му повредят с нищо — Нил виждаше това в бледия блясък на страните, в хубавите тъмносини очи, в дълбочината на които светеше храбра душа, в треперещите нежни устни.

— Нил, казаха ми, че си зарязал работата си и... и че ще пропаднеш.

Загрижеността беше променила гласа ѝ.

— Да... Ели Ли, аз толкова те обичах, че когато те изгубих, всичко ми стана безразлично.

— Ти...

— Ели — прекъсна я той бързо, — не говори за мене... Та ти още не си ме целунала...

— Как?... Така ли мислиш?

— Нима ти ме целуна?

— О, мили... Аз се страхувах да не те удуша!

— А аз нищо не съм усетил. Всичките ми чувства се бяха притъпили... Целуни ме сега! Остави ме да почувствувам, че си жива и че още ме обичаш!

— Влез! — извика Нил.

В стаята влезе началникът. Строгите черти на генерал Лодж бяха смекчени от усмивка. След това той ги изгледа изненадан.

— Нил, та сега вие сте друг човек!

Нил се засмя.

— Ето причината — каза той и посочи към зачервената Ели.

— Синко, не биваше да хвърлям коза си, за да те върна на работа — каза генералът.

— О, ако го бяхте направили по-рано!

Ели стана. Тя освободи с известна мъка пръстите си от ръцете на Нил.

— Сигурно ще си поговорите — каза тя и избяга от стаята.

— Прелестна девойка, Нил. Всички сме влюбени в нея. Дойде при нас една нощ и ни помоли за подкрепа. Търсеше вас. Не говори много. Ние знаем само, че тя е девойката, която сте спасили горе в планините, и че е избягала от пленничество. Крие се денем и нощем. И мълчи. Но ние знаем, че се страхува от някого.

— Да, така е — отговори Нил сериозно. След това разказа накъсо на Лодж историята на Ели, както току-що я беше чул от устата ѝ.

— Необикновена история — каза генералът. — Какво смятате да правите?

— Ще я държа тук скрита. Тук е най-сигурното място за нея. Сега тя е заобиколена от войски.

— Така е. Но не се знае какво може да се случи. Ако бихте могли да я изпратите в Омаха...

— Не, не — отговори Нил възбудено. Той не можеше да се помири с мисълта за раздяла с Ели точно сега, когато пак я беше намерил. Освен това предложението на началника му напомняше за възможността и баща ѝ да се появи на сцената. Тази мисъл беше съпроводена от смъртен страх.

— Разбирам чувствата ви. Бъдете спокоен, Нил.

Нил побърза да промени темата.

— Чух, че инженерите са се натъкнали на препятствие — каза той.

— Да, ние заседнахме. Касае се за техническа задача, която се надявам и очаквам да разрешите...

Нил излезе навън. Обстановката, появяването на вятъра, глъчката на хората и конете наоколо, всичко съвсем се беше променило точно както и сам той се беше променил. Генерал Лодж съвсем вярно се беше изразил — сега той беше друг човек в друг свят.

Слезе надолу към новостроящата се линия и започна да се разхожда между стоящите без работа мъже, вагоните, купчините релси и траверси. Те сякаш отново бяха изпълнили цялото му същество. След това се отпрати покрай още незакованите релси до мястото, където те свършваха, и продължи пътя си по планираното трасе, докато най-последно очите му откриха пречката. Още в същия миг той разбра какво е станало и какви опити са правени. Колко работа беше извършена напразно при постройката на тази линия! Той започна да се катери по пясъка, заобиколи пропастта, движейки се по скалите ѝ на половин миля по течението. Работата беше изморителна. Но колко приятно беше пак да диша тежко и да чувства гърба си изпотен! След това острият му поглед се плъзна по околността и прецени строго и точно характера на долината. Методът, чрез който Нил стигаше до заключенията си, беше този на изводите. Днес той се чувствуваше пълен господар на силите си. И ето че най-последно пред него започна да се оформя решението на задачата.

Беше късно следобед, когато, изтощен и изпращен, той влезе, едва влачейки краката си, в голямата зала. Генерал Лодж се разхождаше, като дъвчеше края на пурата си. Бекстър се беше привел над синьо отпечатаните книжа и лицето му изразяваше умора. Там бяха също полковник Дайлън, Кемпбъл и няколко други млади хора.

Нил видя, че вървежът, държанието или изражението на лицето му бяха направили необикновено впечатление на тези мъже. Той се засмя.

— Чудесно е да се заловиш пак за работа!

Бекстър се изправи. Генерал Лодж захвърли пурата си с движение, което свидетелствуваше за неочаквано възмущение, за отново съживила се вяра в един уморен, но необуздан дух.

— Намерихте ли пречката, която ни спира? — запита Бекстър бавно.

— Не — отговори Нил.

— Аха! Утре ще ви заведе и ще ви я покажа.

В строгите очи на началника се появи блясък, докато се взираше в чертите на Нил.

— Не, не можах да срещна пречка, Бекстър... по простата причина че тя не съществува.

Бекстър впери поглед в него и измъченото му лице се зачерви.

— Нещо не е в ред в главата ви, моето момче — каза той.

— Хе, не ме карайте да се смея, както би казал Лари.

Бекстър удари с пестник по масата.

— Нил, тука няма нищо за смях — каза той грубо. — Вашите очи са отпочинали, духът ви е бодър, но въпреки това не бива да гледате толкова леко на тези мъчнотии. Не, не...

— И все пак аз го правя! — извика Нил, държанието на когото незабелязано се беше променило.

Бекстър се изправи. Треперещата му ръка грабна някакъв лист от масата.

— Познавам ви отдавна. Вие често сте ме мъчили. Млад човек сте... донякъде. Не знаете как ме притеснява всичко това. Нямам нито един помощник и остарявам. Да, проклетият железен път ме състари. Ако сте намерили изход, кажете го!

Бекстър млъкна. Да, той беше остарял. В чертите и гласа на инженера Нил съзря растежа на голямото дело и неговите безкрайни задачи.

— Слушайте — каза той бързо. — Половин миля по-надолу от мястото, до което сте стигнали, течението на реката взема друга посока... Ще прекараме линия до там, ще направим завой и ще получим наклон много по-малък от деветдесет стъпки на миля.

След това се обърна към генерал Лодж:

— Господин началник, Бекстър е претрупан с работа и не е в състояние да ръководи всичко... Утре ще продължим.

— Но все пак вие сте били там без инструменти, Нил — каза Лодж с колебание.

— Нямах нужда от инструменти.

— Сигурен ли сте, синко? Това нещо ни създаде много неприятности. Вашето разрешение ми се струва свършено просто.

— Дали съм сигурен? — извика Нил. — Погледнете лицето на Бекстър.

И наистина, един-единствен поглед върху стария инженер беше достатъчен, за да пропъди всякакво подозрение.

Тази вечер Нил беше твърде поласкан. Началникът и инженерите му, офицерите и техните жени, всички се надпреварваха в старанието си да отпразнуват неговото завръщане. Всички, разположени около масата, бяха в чудесно настроение, но въпреки това там цареше известна сериозност. Бекстър държа реч. Хубавото му, застаряло лице сияеше от радост, докато той хвалеше гения и въодушевлението, което се четеше в светналите очи на младия инженер. Нил трябваше да отговори. Гласът му звучеше дълбоко и плътно, когато той каза, че самото провидение го е върнало отново към работата и към едно щастие, което е смятал за изгубено. Той отрече гениалността, която му бяха приписали, но не и въодушевлението, което светеше в очите му. И след това той се отплати за похвалите на Бекстър със същото.

През всичкото време на радост и сериозни речи Ели остана мълчалива, а цветът на страните ѝ постоянно се сменяше. За нея това беше тежко изпитание. Най-после двамата избягаха от шумната маса и побързаха да отидат в палатката, в същата онази стая, в която се бяха намерили след толкова месеци на неизвестност.

Застанаха ръка в ръка до отворения прозорец и погледнаха към тихата долина. Луната беше пълна и пръскаше снопове обилна сребриста светлина. Беше късно. Часовите вече обикаляха лагера.

Неочаквано Ели потръпна и вдигна очи към Нил.

— Обещай ми, мили, никога вече да не напускаш работата си — прошепна тя.

— Обещавам — отговори меко Нил.

— Каквото и да стане с мен. Ето, аз съм жива, здрава, на сигурно място съм... и принадлежа само на теб. Но всичко може да се случи — нищо не се знае. Не се отнася само до Дураде и бандитите му. Животът в тези пуцинаци е несигурен и изпълнен с опасности. И така, обещавай ми, че каквото и да се случи, ще останеш на поста си.

— И това обещавам — отговори Нил пресипнало... — Но ти ме плашиш. Ти се страхуваш... страхуваш се за своята сигурност?

— Не, не, съвсем не — запротестира тя.

— Съдбата не би могла да бъде толкова жестока! Но остави тези мисли, дявол да ги вземе!

— Да, да не мислим повече за това... Нил, аз не бих искала от теб това обещание, ако... ако не бях видяла тази вечер какви възможности се откриват пред теб. И сега съм толкова горда! Един ден ти ще станеш голям човек!

— Е, щом си горда, защо още не си ме наградила за малките ми заслуги?

— Аз? Та как мога да те наградя?

Тя беше бледа и сериозна, но гласът ѝ звучеше тихо и радостно, изпълнен с дълбока обич.

— Нил, Нил, какво мога да направя аз за теб?... Аз нямам нищо, което по размер да се сравни с работата, която ти извърши днес!

— Дете! Нима не можеш да ме целунеш?

Милостивата сериозност на Ели изчезна. Тя се усмихна.

— Е, сигурно, както казва Лари. Това е мое право. Но ти говориш за награда. Всичките ми целувки са твои. Те са толкова, колкото песъчинките навън. Но наистина ли ги смяташ за награда?

— О, за всяка една от тях аз бих копал трасето с голи ръце, бих пренасял всяка релса, бих забивал всеки гвоздей...

— Нил, ти говориш като момче. Да, нещо е мръднало в главата ти.

— Сигурно, Ели. И това нещо е твоят образ... твоят образ на лунна светлина.

Тя облегна главата си на гърдите му, за да скрие червенината, която беше обляла бледите ѝ страни. Двамата останаха така мълчаливо. Вън в слабата светлина на луната се очертаваха фигурите на часовите, които се движеха бавно. Чу се острият и див вой на някакъв койот. Вятърът стенеше тихо. Неочаквано Нил се размърда, събуден от бляновете си:

— Късно е, Ели. Трябва да си кажем лека нощ. Благословен беше този ден. Благодаря на Бога от все сърце. Но няма да те пусна, преди да ме...

Тя вдигна лицето си, което се откри бледо и благородно в лунната светлина.

Нил спеше в палатката си и когато се събуди, видя, че вече е светло. В ушите му звучеше някакъв остър писък. Няколко секунди лежа, без да може да различи звука. Но когато той заглъхна, Нил вече знаеше, че това е било рязко тръбене. То беше последвано от силна глъчка и от тропота на войнишки ботуши.

Нил отметна одеялото, нахлузи ботушите си и наметнат с пелерината, изтича навън. В лагера цареше голямо движение, но въпреки бързината, всичко ставаше по строго определен план. Нил запита един от войниците какво има.

— По дяволите, червенокожи, и то преди закуска! — гласеше сърдитият отговор.

Нил помисли за Ели и сърцето му се сви. Той се огледа на всички страни, но не видя никакъв признак за нападение. Сред група хора пред инженерската барака се виждаха генерал Лодж и полковник Дайлън. Нил побърза да се присъедини към тях.

— Добър ден, Нил — каза началникът сърдито. — Както виждате, сега сте пак на работа.

А полковник Дайлън прибави:

— Ще се състои малка битка в чест на вашето завръщане.

— Какво се е случило?

— Току-що получихме телеграмата: „Големи групи сиукси“. И това е всичко. Телеграфистът казва, че посред съобщението жицата е прекъсната.

— Големи групи сиукси — повтори Нил — Между лагера и Бентон ли?

— Разбира се. Пратихме разузнавач на кон по линията.

— Нил, ще намерите оръжията в бараката. Услужете си сам — каза генерал Лодж. — Ще закусвате с нас. Не знаем какво ни предстои, но изглежда доста лошо, особено като имаме жени в лагера. Тази колиба не е укрепление.

— Господин генерал, да пренесем траверси и да издигнем от тях барикада — предложи офицерът.

— Добра идея. Но с това трябва да се заемат войниците. Днес едва ли ще пристигне работнически влак.

— Така изглежда. Но все пак ще можем да повикаме на помощ трасировачите. Техният лагер е от другата страна... Нил влезте вътре,

въоръжете се и хапнете няколко залъка. Ще заповядам да ви оседлят кон. Ще трябва да отидете до лагера им и да вдигнете тревога.

— Добре — отговори Нил бързо. — А знаят ли жените какво ни чака?

— Да. И вашата малка Ели е най-храбрата между тях. Побързайте, Нил.

Нил се отправи да предаде бързото съобщение, без да види Ели. Беше му заповядано да не жали коня си. Съседният лагер не беше близо. А мисълта, че съществуваше опасност индианци да отрежат пътя за връщане, му показваше с още по-мъчителна яснота сериозността на положението.

Младият инженер срещна известни пречки при прекосяването на стръмните склонове на пропастта, но след това стигна до изравненото трасе, което водеше право към съседния лагер.

Разстоянието беше по-голямо, отколкото той беше предположил и навярно имаше около десет мили. Нил премина в пълен галоп през един лагер от фургони, от миролюбивия вид на който беше ясно, че не е във връзка с постройката на железния път. След това стигна до тълпата от около двеста трасировачи, които тъкмо се готвеха да започнат дневната си работа. Появяването му спря всичко. С кратки и ясни думи той предаде заповедите на началника. После обърна коня си и се понесе назад.

Когато отново профуча през керванджийския лагер, няколко души му извикаха нещо.

— Индианци! — изкрещя Нил и пришпори още по-силно коня.

Погледна през рамото си и видя как висок, тъмнокож човек с черна дреха говори нещо на останалите и после вдига ръце към небето.

На връщане пътят се спускаше и конят се носеше с всички сили. В далечината, край новопостроената линия, Нил видя да се издигат тежки облаци дим. Те изглеждаха по-далечни от лагера, към който се стремеше. Но въпреки това той изтръпна от страх и страните му побледняха при мисълта, че може би колибата, в която се намираще Ели, е обкръжена от индианци. За щастие страховете му се оказаха неоснователни. Скоро видя пред себе си белите палатки, бараките и колибата. Някъде далеч зад тях продължаваха да се издигат облаците дим.

Нил влезе от задната страна на лагера и стигна точно навреме, за да види разузнавача на Дайлън, който в същия миг профуча край първите източни палатки. Нил скочи от седлото пред офицерите, които го чакаха, и направи доклада си.

— Добре! — каза Дайлън. — Това беше изпълнено бързо и ние можем да се надяваме да получим помощ от трасировачите в продължение на един час.

— Да. В лагера има коне за половината от тях.

— А сега да видим какво ще ни съобщи Андерсън — каза офицерът.

Разузнавачът беше Андерсън. Той долетя на покрития си с пяна мустанг и слезе от седлото запотен и изпращен. Съобщи, че му било невъзможно да влезе във връзка с войници или с работници по линията, но че видял достатъчно със собствените си очи. По средата на пътя между лагера и Бентон голяма банда сиукси била повредила линията, спряла работническия влак и открила огън по него. Сега се водела отчаяна борба и положението на работниците било много лошо, тъй като някои от вагоните били в пламъци. Бързата помощ на войниците била наложителна.

Полковник Дайлън заповяда на един ординарец да оседлае конете. Тази заповед предизвика студени тръпки по гърба на Нил.

— Господин генерал, ние ще се намерим в дяволска клопка, ако индианците обсадят лагера ни — каза той разтревожено.

— Имате право, Нил. Те ще намерят прикрития зад скалите и дърветата по склоновете. При избирането на този лагер ние съвсем бяхме забравили за индианците... Но нападение тук едва ли може да се очаква.

Беше решено да се остави едно отделение под заповедите на поручик Бреди, което щеше да пази лагера до пристигането на трасировачите, а след това щеше да се присъедини към войските на полковник Дайлън.

Освен Ели Ли в лагера се намираха още пет жени, които изскочиха навън, за да видят заминаването на войниците. Нил чу как полковник Дайлън уверяваше жена си, че според него няма никаква опасност. Но нейните страни останаха бледи. Всички жени, с изключение на Ели, бяха много изплашени. Нил наблюдаваше Ели с гордост. Тя не проявяваше никакъв страх от сиукси те.

Генерал Лодж яздеше начело на войниците до полковник Дайлън. Те напуснаха лагера в лек тръс, забулени от облаци прах, и бързо изчезнаха зад първите хълмове. Войниците, които останаха в лагера, оставиха пушките си и се заловиха да пренасят траверси, за да издигнат барикади. Разузнавачът Андерсън се изкачи по склона на едно самотно възвишение, за да застане на стража. На жените беше заповядано да не излизат от колибата, която се намираше до слабата барака на инженерите. Бекстър и помощниците му преглеждаха оръжията и мунициите, с които разполагаха, а Нил събра плановете, картите и скиците в една чанта, която взе със себе си.

Времето минаваше бързо. След около един час трасировачите започнаха да пристигат. Те идваха на неоседлани коне, понякога по двама върху един, и размахваха пушките си... сто, а може би и повече червендалести ирландци, жадни за борба. Тяхното пристигане успокои донякъде мъчителния страх на Нил. Но сърцето му все още беше обхванато от някакво странно чувство, от което той нито можеше да се отърси, нито да го разбере. Всякаква вяра в него беше изчезнала. Той сметна това си състояние като резултат от нервното си раздразнение и от егоистичния си и преувеличен страх за сигурността на Ели.

Сега поручик преди потегли с войниците си и предостави на работниците да пренасят траверси и да строят прикрития. За по-малко от час около инженерската барака беше издигната шест стъпки висока барикада. Почти веднага след това видяха, че Андерсън се спуска стремглаво по склона. Той долетя в укреплението, отпуснал юздите на коня си, и единствената му дума, докато слизаше от седлото, беше: „Сиукси!“

Трасировачите посрещнаха новината с гръмко ура. Но въодушевлението им значително изстина, когато разузнавачът им посочи голяма група индианци, които се движеха един след друг надолу откъм върха на хълма. Това беше най-голямата бойна група сиукси, която Нил беше виждал някога. Видът на слабите, диви фигури накара кръвта му да закипи, но същевременно по гърба си усети студени тръпки. Индианците яздиха още малко надолу по стръмния скат, след това завиха покрай ръба на гората, за да останат извън обсега на пушките. Тук те слязоха от конете си и се събраха на съвещание. Нил ясно видя как един от обкичените с пера вождове сочи

към лагера. След това групата отново се раздвижи и подир малко сякаш изчезна в земята.

— Господа, предстои ни обсада! — извика старият Бекстър.

В същия миг от колибата излязоха жените в панически страх.

— Индианци! Индианци! — викаше госпожа Дайлън. — Ние ги видяхме... приближават между скалите... там, зад колибата!

— Останете вътре! — извика Бекстър.

Ели беше последната, която изпълни заповедта му. Когато Нил насила я дърпаше към вратата, той забеляза неочаквано промяна в чертите ѝ.

— Там! Там — тя се мъчеше да му покаже посоката.

Точно в този миг отекнаха първите изстрели и върху бараката забарабаниха първите куршуми. Време за губене нямаше.

— Бързо вътре! — извика Нил, като я блъскаше през вратата.

Трасировачите бяха възбудени до лудост. Те тичаха край барикадите и безцелно стреляха във въздуха.

— Андерсън, вземете няколко души и се настанете зад колибата — заповяда Бекстър.

Разузнавачът извика на работниците да го следват и се втурна нататък. Доброволците бяха толкова много, че веднага заприщиха тясното пространство между барикадата и къщата. Изведнъж един от тях се обърна и привлече вниманието на Нил. Погледите им само за миг се срещнаха, но Нил видя как работникът потръпна. След това той се изгуби в тълпата. Нил беше изненадан. Това лице му се виждаше добре познато, но той не можеше да си спомни точно кога и при какви обстоятелства го беше виждал. В паметта му все повече се оформяше червеното, коварно лице с неговите сурови черти.

— Влезте вътре, Нил! — изрева Бекстър.

Бекстър, Нил и четиримата млади инженери се разположиха в помещенията на бараката и всеки застана при една от пролуките между гредите или при някой прозорец, за да открие огън срещу индианците. Но Нил се убеди скоро, че цел няма освен няколко бели облачета дим, които се издигаха по склона над скалите. От индианците нямаше и следа! Трасировачите не преставаха да стрелят. Нил намираще, че би било по-добре, ако пестят барута. В гредите се забиваха куршуми. Понякога някое оловно зърно профучаваше през прозореца и глухо рикошираше в стената. Нил затвори тежката врата

между колибата и инженерската барака, защото тази жалка постройка от брезент и летви беше превърната в решето от куршумите на индианците. След това той потърси Ели. Намери жените в голяма стая, между ъгъла на стените и огромно каменно огнище. Те бяха напълно спокойни. Като видя Нил, Ели скочи, хвана го с треперещите си ръце.

— Нил — прошепна тя. — Видях тук Фресно!

— Кой е той? — запита Нил, без да разбере нещо.

— Един от бандата на Дураде.

— Ах! — извика Нил. И дръпна Ели настрана. — Страхуваш ли се?

— Никога няма да забравя Фресно. Той е един от четиримата бандити, които изгориха колибата на Слингерленд и ме отвлякоха.

Нил потръпна и притисна Ели до себе си.

— И аз го видях. Един от онези, които тогава дойдоха в долината на Слингерленд... Едър, широкоплещест, с червендалесто лице и зловни очи.

— Да, това е Фресно. Той и бандата му сигурно са се настанили в лагера на трасировачите.

— Но те не знаят, че ти си тук, Ели. Не се страхувай!

Ели се сви до Нил и той отново почувствува големия ужас, който тези бандити възбуждаха у нея. Той я успокои, вдъхна ѝ вяра, каквато той самият съвсем нямаше, и я помоли да остане в скривалището. След това се върна отново на поста си, в съседното помещение.

Денят измина бързо в зорко бдение от страна на защитниците и в очакване на нощта от страна на тези, които ги обсаждаха. Целият следобед се разменяха изстрели без всякакъв план. От време на време някой храбър работник, който се осмеляваше да изтича от един пост до друг, предизвикваше дива канонада откъм лагера на индианците. А и защитниците обсипваха с град от куршуми всичко, което им заприличваше на индианец. До истинска битка обаче не се стигна.

Скоро на всички стана ясно, че индианците очакват спускането на мрака. Горяща стрела описа подобно на ракета огнена дъга в здрача. Това беше сигнал за демонични крясъци, които се разнесоха от всички страни. Пушечните изстрели от склоновете престанаха. А когато настъпи нощта, там пламнаха множество малки огньовете. Сиуксите се приготвяха да изсипят дъжд от огнени стрели върху лагера.

— Ние сме обкръжени! — беше казал Андерсън на Бекстър, когато двамата се съветваха какво да правят... — Червенокожите ще се опитат да ни задушат с дим. Примката е дяволски стегната.

Изведнъж мракът беше процепен от стотици огнени линии и дъги. Бодрото ура на работниците достойно отговори на бойния крясък на диваците. Върху лагера се изсипа град от искри. Индианците бяха преустановили пушечната стрелба и ако се съдеше по гласовете им, се бяха приближили под прикритието на нощта.

И неочаквано зад барикадите нещо пламна. Огънят беше обхванал една от палатките. Индианците нададоха възторжени викове. Нил и другарите му се прикриха в сянката. Горящата палатка подпали и съседната. Те горяха като хартия, осветявайки лагера и склоновете. Но там вече не се виждаше нито един индианец. Крясъците бяха престанали. След това Нил чу съскането на стрели. Почти в същия миг покривът на инженерната барака, който не беше друго, освен няколко брезента върху скелет от летви, пламна. Секунда по-късно се подпали и покривът на колибата. Цялото полесражение беше осветено, като че ставаше денем. Пушките отново пропукаха. Индианците обсипаха с град от куршуми барикадите и стените на постройката. Защитниците обаче не виждаха никаква цел.

Андерсън Нил и Бекстър се събраха на мрачно съвещание. И те се съгласиха с думите на разузнавача: „Играта е изгубена! Да изведем жените.“

Нил се промъкна край барикадите към вратата. От тази страна на постройката цареше пълен мрак, но скоро очите му започнаха да различават сенките. Той се притисна до оградата и чу свиренето на куршуми над главата си. Индианците, изглежда, бяха засилили частите си откъм задната страна на колибата. Нил продължи да пълзи и погледна зад ъгъла ѝ. Горящите палатки осветяваха тази част от бойното поле. И той видя работниците, които тичаха и безразборно стреляха ту от тази, ту от онази страна на колибата, докато една по-голяма група се блъскаше към вратата и прозорците. Нил се върна до прозореца откъм тъмната страна на колибата и прескочи през него вътре. Една от вратите на това помещение беше отворена. През нея той видя обхванатия от пламъци покрив на инженерската барака. Нил чу писъците на жените. Сигурно и те бързаха да излязат навън. Той се втурна в стаята, където беше оставил Ели, и извика името ѝ. Никакъв отговор. Навярно страхотната глъчка, която нахлуваше през прозорците, беше заглушила думите му. В помещението беше тъмно. Той започна да опипва стените, печката, ъглите. Ели не беше там. Стаята беше празна. Ръцете му се спуснаха към пода и напипаха чантата, която той ѝ беше оставил да пази. Сигурно тя я беше захвърлила при бягството си от горящата колиба. Но това не беше в характера на Ели. Тя би я държала до последните си сили. Нил претърси всяко ъгълче, докато навън шумът от битката все повече се засилваше. Той вече чу как гредите над главата му почват да пращят. Колибата гореше като прахан. В задното помещение се водеше ръкопашен бой. Чуваха се удари и крясъци. Нил не видя нищо повече, освен вчепкани фигури и блясъци от изстрели. През прозорците нахлуваше гъст дим. Някой отвън или отвътре започна да разбива вратата с брадва.

Внезапно пращането, изстрелите и бойните викове заглъхнаха или по-скоро се загубиха в нов, страхотен тътнеж. Нил се втурна към прозореца. Пламъците над горящите палатки бяха започнали да намаляват. Но в края на осветения от тях кръг той видя да препускат бясно конници.

— Войници!

Утрото настъпи бавно. При дневната светлина се откриха много неща. Сиуксите се бяха оттеглили, без да оставят каквито и да било следи, от които да се разберат загубите им. Инженерските бараки, колибата и палатките бяха напълно изгорели. Приборите, леглата, хранителните припаси, сечивата и инструментите — всички ценни предмети, с изключение на книжата, които Нил беше спасил, бяха превърнати в пепел. Много от трасировачите бяха ранени, някои доста сериозно, но не смъртоносно. Девет от тях бяха изчезнали. Изчезнала беше и Ели Ли.

Ударът за Нил беше страшен. И все пак той не падна духом. Не обърна внимание и на мнението на загрижените си приятели, че Ели слепешката с избягала от горящата колиба и е попаднала в ръцете на сиуксите. Нил отиде с трасировачите в лагера им и не се изненада, като откри, че керванът, който беше почивал наблизко, беше заминал. Той проследи дирите му до следващия лагер и след това ги загуби между многото следи от коли по шосето. На следния ден измина грамадното разстояние до Бентон с кон. Но всички търсения и разпитвания останаха напразни. Нил отново беше обхванат от грижи, нещастие и отчаяние. Но той и не мислеше да се откаже от борбата. Спомни си всичко, което Ели му беше разказала, и едва сега схвана истинската същност на думите ѝ. Мисълта, че е паднала отново в ръцете на Дураде, донякъде го утешаваше и му даваше малка надежда. По този начин нямаше да бъде поне в ръцете на негодници като Фресно. Тази надежда колкото и да беше отчаяна, даваше сила на Нил и го караше неуморно да търси изгубеното момиче, щом работата му даваше няколко свободни часа.

И Нил започна всяка вечер, след уморителната си работа през деня, да се връща в Бентон с работническия влак. Ако Ели беше още жива, тя непременно щеше да бъде там.

В Бентон Нил се настани при приятеля си Лари. Отначало той искаше да премълчи пред каубоя последните събития, поиска да не му казва, че е намерил Ели Ли и че я е изгубил за втори път. Но когато се видя в невъзможност да мълчи и му разкри всичко, съжаляваше, че е изменил решението си. Лари взе цялата случка много присърце. Той също смяташе за по-вероятно Ели да е попаднала в ръцете на индианците. Все пак той се изказа с дива ярост за хора като Фресно и за всички бандити и десперадоси, които бяха наводнили Бентон.

Нил помоли каубоя да бъде внимателен, да не бърза и да остави нещата да назреят, като по този начин го подкрепи, вместо да увеличи мъчнотиите с буйство.

— Нил, аз мисля, че с Ели е свършено — каза мрачно Лари.

— Не, не, Лари! Не може да бъде. Ако тя беше мъртва... или... о, аз щях да почувствувам.

Но Лари не можеше да бъде убеден. Той познаваше тежкия граничен живот и знаеше колко са малки шансовете за Ели.

— Мисля, че трябва да потърся този Фресно — промърмори той. И затъна още по-дълбоко, отколкото когато и да било в лудия живот на Бентон.

Една вечер, когато се връщаше от работа, Нил завари каубоя вкъщи. Лари правеше странно впечатление, застанал в полумрака. Той държеше в ръка колана с револверите си. Нил запали лампата.

— Здравей, Ред! Какво има? Като че ли ти се е случило нещо.

— Искаха да ме изхвърлят от танцувалната — каза Лари.

— Коя?

— На Стентън.

— Е, и успяха ли?

— Съмнявам се. Държах се спокойно. Но някоя нощ ще изпразня този вертеп.

Нил не можеше да разбере какво става с Лари. Мускулите на каубоя като че ли отслабваха, свитите му устни започнаха да трептят, трепереха и ръцете му. След това той залюля сериозно и мрачно колана с кобурите си сякаш се двоумеше дали да го свали, преди да си легне.

— Ред, ти сигурно си използвал револвера си! — извика Нил.

Лари само го погледна и Нил изтръпна.

— Разбира се.

— По дяволите! Знаех, че ще стигнеш дотам. — И Нил замахна с пестник. — Мъртъв ли е?

— Мисля, че е мъртъв, момчето ми! — каза замислено каубоят. — Не съм проверявал... не бях стрелял доста отдавна... А сега танцът отново ще започне, това е съвсем сигурно.

— Разказвай бързо! — извика Нил, като дръпна колана и го захвърли на кревата.

— Добре! — каза Лари и пое дълбоко дъх. — Още като отидох за първи път в лавката на Бети Стентън, едно хубаво момиче започна да ми намига. Е, добре, ние танцувахме и щяхме да прекараме добре времето, ако ни бяха оставили на спокойствие, но там имаше един негодник на име Корди — кавгаджия, на плановете на когото, изглежда, бях попречил. Не исках да безпокоя Ръби — и затова се държах като агънце.

Тук той спря, изтри лицето си и накваси устните си.

— Е, и после? — запита нетърпеливо Нил.

— Днес пак се видяхме с Ръби и тя ме покани да танцуваме. Не минаха и три минути и ето че Корди тръгна като побесняло куче заедно с още един негодник — и двамата зачервени от изпитото уиски. Знаех много добре, че са страхливци и че играта им е само блъф. Дадох ми да разбере, че за мене ще стане много горещо, ако не се махна веднага по дяволите. А момичето стои презрително и небрежно, с полузатворени очи и лека усмивка на устните и сякаш ми казва: „Реди, нима ще оставиш да те изхвърлят? Този негодник няма никакви права над мене.“

Нил погледна изпитателно Лари. Каубоят кимна и после продължи:

— Работата с Корди се ликвидира бързо. Проклетото магаре посегна към револвера си. Натиках оръжията обратно в пояса му и го изпратих. Дотук всичко добре. Но ето че приятелчето на Корди — полупиян негодник и кавгаджия — скочи вместо него в дупката. Изрева толкова високо, че музиката престана. Почти всички се измъкнаха от залата. Някои застанаха до вратата. Само Ръби остана при нас. Тя е храбро момиче. Утре пак ще я видя.

— Ще трябва да се откажеш от това — каза Нил. — Но хайде, свършвай историята!

— Та значи дебелакът се приближава и ми казва: „Ще оставите ли Ръби на мира?“

Отвърнах му учтиво: „Смятам, че това съвсем не ви интересува.“
Тогавя той зае поза, като че ли ще се качва на кон, и ревна: „Извади револвера си!“

Запитах го съвсем наивно: „Защо, господине?“

— Защото искам да те застрелям, а никога не убивам човек, преди да има оръжие в ръката си — каза той толкова високо, че всички наоколо го чува.

Отговорих му бавно и разумно:

— Тази игра не е честна, момчето ми. По-добре дайте вие първия изстрел.

А той кресна: „Червена глава!“

Това вече беше прекалено. Цапнах го зад ухото с левия си пестник. Той се олюля, но не падна... после посегна към револвера си.

Лари отново спря. Той имаше вид на обиден и върху устните му заигра иронична усмивка.

— Когато той се строполи, видях, че дори не съм му дал време да хване дръжката на револвера си... Но това, което ме ядосва, е, че куршумът ми след като бе преминал през тялото му, бе пробил тънката стена и бе улучил в съседната къща някакво момиче. Изглежда, че е тежко ранено... Та тези магарета трябва да имат стени, които поне да спират куршуми.

Нил чу същата история и от устата на Енклайф. Тя се различаваше от първата само в съществените подробности, относно пълното хладнокръвие на каубоя. Енклайф, който с очите си беше видял стълкновението, с положителност заяви, че действията на Лари не са били под влиянието на алкохол, а още по-малко на страстта или буйството. Енклайф описа подробно каубоя. Ясно беше, че не обикновеното държание, лицето и действията на Лари му бяха направили впечатление. Той имаше способността на англичаните да наблюдава всичко безпристрастно и заключението му беше, че Лари е действувал при положение, което не е представлявало за него нищо ново.

Нил си спомни забележката на Слингерленд в Медисин Бау и сега тя му се стори много вероятна. Тази вечер той беше задържан от Хок и много други познати. Всички искаха да говорят с него за Лари Ред Кинг.

Няколко от тексасците, които бяха посетили Бентон, бяха познали каубоя. Те бяха богати скотовъдци и не искаха да отварят уста, докато не дойде денят на заминаването им. Истинското име на Лари беше Фишър. Той имал брат — прочут тексаски бандит — на име Кинг Фишър. Всички наричали Лари Ред Фишър и когато той напуснал Тексас, имало всички изгледи да се прочуе като брат си. В Тексас за него станало горещо от момента, когато застрелял един шериф. Той бил роден стрелец и бил добре познат във всички ферми от Пфенстил до Рио Гранде. Имал много приятели, бил великолепен ездач и превъзходен скотовъдец. Никой не можеше да го обвини в лоши маниери или избухливост. Лошото му било само това, че свикнал да вади револвера си и имал постоянно нещастията да попада в кавгаджийски компании. Червената му коса често била причина за закачки от страна на пияниците, а точно тази негова обидчивост го направила опасен. В Тексас, страната на стрелците, едва ли можело да се намерят хора, които да се мерят с него по хладнокръвие, точно око и сръчност.

В интерес на своето търсене Нил стана близък приятел с Плейс Хок. Енклайф също търсеше компанията му и затова той започна да посещава често любимите заведения на тези двама мъже. С Лари те дойдоха по-мъчно до съгласие. Каубоят вече навсякъде предизвикваше възбуждение. Появата му пораждаше известна нервност и не предразполагаше към добро настроение. Защото Лари, въпреки че винаги говореше с приятния си провлачен глас и се преструваше на любезен безделник, правеше чест на името, което му бяха оставили тексасците. Неговите блестящи сини очи, които гледаха със студен, пронизателен и твърд поглед от кафявото му лице, огненочервената му коса, достойната му фигура и големите револвери, които се люлееха на пояса му — всичко това беше толкова характерно, че присъствието му никога не можеше да остане незабелязано. Бюти Стентън твърдеше, че каубоят ще разсипе локала ѝ, и се страхуваше от него. Но Нил се съмняваше в това. Всички, и добри, и лоши локали цъфтяха в Бентон.

Чудно беше, че тази красива и порочна жена се страхуваше от Лари, а изпитваше тайни симпатии към Нил. Той не би забелязал това, ако не беше сухият хумор на Хок и любезното равнодушие на Енклайф, който долови у Нил свой съперник. Техните думи, както и почти всичко онова, което говореха хората, влизаха през едното ухо на Нил и излизаха през другото. Какво го интересуваше всичко това? Примамливостта на локалите не го възбуждаше. Той ги посещаваше, както ходеше и навсякъде, с единствената цел да намери някаква следа, някакъв ключ към загадката.

Плейс Хок намери няколко стари познати между гостите, които бяха дошли от Сен Луи, за да преценят обстановката в Бентон и може би да вложат парите си в някакво предприятие. И той чистосърдечно заяви, че тяхното посещение няма да се забележи, ако не се освободят от излишните си дребни пари. С това се започна игра, в която залозите бяха доста големи. В нея участваха Нил, Хок и петима от гостите.

Голямата игра привлече доста наблюдатели. Гости те се държаха доста прилично. Те пиеха много и равнодушно губеха, което възбуди интерес дори в Бентон. Щастието на Нил се колебаеше. След това той изгуби всичко и се принуди да вземе заем от Хок.

Горе-долу по това време в залата влязоха Бюти Стентън, Ръби и още една жена и за голяма радост на новите гости, вниманието им беше привлечено от играта. После съвсем неочаквано се появи и Лари

Ред Кинг, приближи хладнокръвно, небрежно, с недопушена цигара в устата, като спокойно наблюдаваше хората със светналите си и пронизателни сини очи.

— Този ли е? — прошепна един от гостите.

— Да, това е Ред — отговори Хок. — Надявам се, че той не търси някого от господата.

Те се засмяха, но смехът им не звучеше съвсем непринудено.

— Поканете го да играе — каза друг.

— Не — отвърна Хок. — Ред играе нечестно и ще бъде много неприятно, ако някой от вас го улови.

Играчите отново се увлякоха с покера.

Но Нил вече не се отдаде изцяло на играта. Лари беше тук и Нил се чувствуваше неудобно. Ръби стоеше до него, вперила някак тайнствено полуразтворения си поглед към ръцете му, а Бюти Стентън застана зад стола му.

— Аз ви нося щастие — каза тя и постави ръка на рамото му.

И наистина, везните се наклониха в полза на Нил. Капризното щастие изведнъж се обърна и Нил получи цяла серия карти, които струпаха хълмчета от злато и банкноти пред мястото му и събраха още повече любопитни около масата. Когато играта свърши, Нил беше спечелил три хиляди долара.

— Виждате ли! Аз ви донесох щастие — прошепна Бюти Стентън на ухото му. От другата страна на масата Ръби се усмихваше подигравателно и мъчително.

— Аха, струва ми се, че ти напълни добре джобовете си — каза Лари провлачено, когато Нил се приближи до него. — Ще трябва да ми заемеш малко пари, момчето ми.

Нил погледна Лари, а след това момичето. Тя сведе поглед.

— Ръби, какво ще кажете за каубоя? — запита той.

Момичето мълчеше.

— Реди, какво ще кажеш за момичето? — продължи Нил.

Лари наблюдаваше приятеля си приятно изненадан.

— Мисля, че това беше влюбване от пръв поглед — каза той.

— Аз съм свидетел на думите ти! — извика Нил бързо. — Току-що спечелих три хиляди долара. Искаш ли да вземеш тези пари и да заминеш на запад, за да започнеш нов живот?

— Искате да кажете той и Ръби! — извика Бюти Стентън. По бледото ѝ лице се беше появила лека червенина.

Сега за Нил не беше чудно, че я бяха нарекли вместо Бети — Бюти^[1] неслучайно, Бюти Стентън.

— Да, той и Ръби — отговори Нил твърдо. — Тръгнал си по лош път, но си още млад. Никога не е късно. С тези пари можеш да си купиш ферма и да започнеш отново!

— Уискито трябва да ти е подействувало, момчето ми! — промърмори Лари.

Момичето поклати глава.

— Много късно е — каза то тихо. — Ела, Бюти, ще потърсим мъже, които говорят за алкохол и жени.

Нил бавно протегна ръката си и я улови точно тогава, когато се готвеше да тръгне. Той я погледна твърдо в очите.

— Вие не сте страхливка — каза той. — Вие сте храбро момиче. Искате да играете играта докрай... Но вие, изглежда, се боите от думите на честен човек.

— Не, аз не се страхувам нито от думи, нито от мъже. Вие обаче сте глупак и фантазьор.

— Ръби, вие се заблуждавате! Никога не е късно.

— Много късно е! — отговори тя с разтреперени устни.

Нил не само долавяше, но и чувствуваше надмощието ѝ над себе си.

— Никога не е късно! — извика той развълнуван. — Аз мога да ви докажа.

Тя го погледна мълчаливо. Дивата Ръби от Бентон беше изчезнала и на нейно място стоеше духът на друга жена.

— Ти си пиян, момчето ми! — извика Лари и посегна към пояса си.

Миришеше на буря.

— Аз вече на няколко пъти ви предложих — каза Нил. — Този е последният... Кажете ми истината: мога ли да ви откъсна от този живот?

Момичето мълчеше. После то каза с колебание:

— Мене ли?... Как?

— Вие с Лари отхвърлихте първия ми план... Позволете ми да ви намеря някъде ново отечество, в някоя друга страна, при други хора.

Настъпи тежко мълчание. Устните на Ръби леко потръпваха.

— Не мога да приема — каза най-после тя.

Не се помъчи да му благодари, но очите ѝ никога не го бяха гледали така. След това тя напусна залата.

[1] Beauty (бюти) — хубост. — Б.пр. ↑

Когато на другата сутрин Бентон — градът на паразитите — се събуди, намериха Ръби мъртва в леглото ѝ.

Отвориха насила вратата на стаята ѝ. Не можеше да става и дума за убийство. Преди смъртта си тя беше унищожила по-голямата част от съдържанието на един куфар. Беше облякла някаква проста рокля, с която никой не я беше виждал в Бентон. Ясно беше какви средства беше употребила, за да прекрати живота си. Тя беше една от многото. И други момичета от Бентон бяха предпочели този кратък път, за да се отърват от по-нататъшните страдания на живота.

Когато Нил, който пристигна в късните вечерни часове в Бентон, се научи за случилото се, Ръби беше вече в гроба. Той излезе в полумрака извън града и застана мълчаливо в нощната тишина до голата пясъчна могила. Никакъв камък — никакъв кръст. Още един безименен гроб! Някога и тя е била дете с хубави, големи очи и весела усмивка, обичана от едно честно сърце и сега оплаквана, може би от друг, който още беше на земята. Лекият вятър донесе далечен шум. Нощният живот на Бентон започваше. Чу се и воят на самотните койоти. И въпреки това цареше дълбока тишина. Мракът все още се колебаеше. Някъде далеч в пустинята започнаха да се спущат тъмни сенки.

Случи се още нещо преди Бентон да забрави завинаги в лудия си ход бедното момиче. Нил предусещаше трагедията, но както той, така и никой друг от локала на Бюти не можаха да я предотвратят.

Лари Кинг съвсем особено посрещна вестта за самоубийството на Ръби и разните слухове за причината му. Щом влезе в танцувалната зала, гръмкият му глас спря музиката и танцуващите.

— Стой тук! — извика той на побледнелия Корди.

Кинг го повали на земята и започна да го ругае с най-безсрамни думи, да го подиграва, обижда и плюе пред занемялата тълпа, докато най-после стигна дотам, че в отчаянието си извади револвера си и го застреля, когато Корди посягаше към оръжието си.

Няколко дни преди изплащане на заплатите Бентон забави малко темпото си и се успокои, сякаш да се приготви за още по-шеметен водовъртеж. Останаха пълни само локалите, танцувалните салони и игралните домове, но дори и тук се чувствуваше известна разлика.

В навечерието на изплащането на заплатите настана период на необикновена промяна. С влаковете пристигаха постоянно работнически групи от трасировачните лагери и от най-предните станции на линията, които се намираха на много мили западно от Бентон. С пристигането на влака със заплатите винаги се даваше и по няколко дни отпуск. По това време беше мъчно да се намерят хора дори за наглеждане на добитъка. Отбраната на лагерите от индиански нападения би била много слаба, ако не бяха войските. На тях при изплащането на заплатите не се даваше отпуск.

Многобройни тълпи от хора от изток и запад непрекъснато пристигаха в Бентон. И тази вечер шумът на града стана глух и се изпълни с очаквания.

Утрото беше бодро и ясно. Наоколо, в пустинята, нежният сив цвят се заменяше с червен и облачетата прах, гонени от вятъра, блестяха с тоновете на слънчевия изгрев. Там цареше мълчание, самотност и пустота, в пълна противоположност на кипящия градски живот. Бентон приличаше вече на мравуняк. Хиляди груби и пресипнали, но изпълнени с радост песни се отправяха към небето. Денят на изплащане заплатите и отпуските беше дошъл!

Работете, ирландци, работете.

Работете, герои, работете.

Няма захар в чая пак.

Работете, работете за новия влак.

Между хилядите ирландски войници, които изменяха песничката и мелодията по свой вкус, беше и Касе. Все пак същността ѝ беше запазена. Работете! Да, те бяха работници, които при първа команда се превръщаха в отделение войници.

И те се обръснаха, облякоха най-хубавите си дрехи и се превърнаха в кафявобузест, силен и весел отряд от луди младежи.

Кой знае защо, през това утро не задуха онзи силен вятър, който беше така характерен за тези простори. Двадесетсантиметровият бял прах остана неподвижен на земята. Дори и вятърът чакаше. Небесните сили се усмихваха в ясното тихо утро, а адските духове чакаха следващите часове, часовете на нощта и мрака.

Към девет часа около гарата се беше събрала тълпа от пет хиляди души, по-голямата част от които се бяха разположили извън перона и очакваха пристигането на влака със заплатите.

За един час Бентон разбра какво се нарича ред. Чуваха се смях и ругатни, някои играеха и всичко това се сливаше в едно непрестанно бърмчене. Но в сравнение с обикновения живот на Бентон то представляваше мирна идилия. Събрани на групи, работниците разговаряха и като всички трезви хора, спокойно си разказваха вицове или бърбеха за празни работи.

— Колко ти дължа, Майк? — запита един мускулест трасировач.

Майк се почеса зад врата.

— Като че ли този път бяха тридесет долара.

— Да — отговори другият. — Майк, ти имаш чудесна памет.

Един колар беше поставил дъска на коленете си и пишеше писмо с молив.

— Ще пратиш ли пари вкъщи, Джим?

— Да, разбира се, това ще бъде първата ми работа, щом получа заплатата си.

— Ха, сетих се, че не съм платил дрехите си. Ще трябва после да прескоча до магазина да си разчистя сметките.

Група ковачи си почиваха на малко възвишение край линията, на същото място, където преди няколко седмици със силни удари бяха заковани релсите.

— Е, момчета, като че ли виждам да се приближава димът от нашите монети — каза един от тях.

— Очите ти вече са отслабнали, Хенди.

— О, идва. И крайно време е, защото нямам вече пукнат грош в джоба си.

— Днес няма да се докосна до никакви карти — заяви Бенди.

Всички се засмяха, с изключение на един мълчалив работник, който замислено гледаше на изток, над просторната хълмиста земя. Този човек мислеше за дома си, за своята жена и малкото си момиче и

за това — какво означава за тях неговата заплата. Бенди приятелски го потупа по рамото.

— Франк, миналия път ти се напи и цяла нощ прави лудории — каза той. — Помниш ли?

Франк си спомняше, но той премълча за онова, което беше забравил да стори миналия път, след като получи заплата си.

Дълъг и лек наклон през голямата пустиня водеше от Бентон до следващата станция — Медисин Бау. Железопътното трасе следваше наклона и изчезваше като тънка ивица на хоризонта. Очакващите работници бяха видели да се издига стълбец дим над този хоризонт, а след това под него се показва тъмен и плосък предмет, който бавно пълпеше към гарата. През гъстата навалица премина неспокоен шепот. Влакът вече се виждаше. Но той би могъл да бъде и предвестник на нещастие и затова у всички настъпи известна промяна — те бяха обхванати от нервно и мрачно нетърпение. Малко по малко разпръснатите групи се събраха по на гъсто и поток от хора се втурна напред. Работниците бяха започнали да се борят за по-добри места, по възможност по-близки до вратата на вагона със заплатите.

Влакът пристигна. Слезлите от него войници се настаниха около вагона, за да пазят ред. От гъстата навалица започна да се отделя поток от хора, които влизаха от едната му страна и излизаха от другата.

Едрият копач и пияница Бейтс беше първият, който получи малка част от златните купове, които този ден бяха изнесени от вагона.

Още преди половината от работниците да бяха получили заплатите си, Бейтс лежеше мъртъв върху един посипан с пясък подиум, убит при пиянско сбиване.

Ирландецът Майк получи своите тридесет долара.

Коларят забрави да изпрати пари вкъщи.

Приятелят му пропусна да плати костюма си.

Бенди въпреки всичките си клетви беше изтичал право към игралната маса.

А Франк, който последния път се беше напил, сега си беше спомнил за своята жена и момиченцето си и беше изпълнил дълга си.

И времето се измени заедно с настроението на работниците след пристигането на златото.

Вятърът започна да духа, по улицата се вдигнаха облаци прах, а слънцето насочи палещите си лъчи над Бентон. Свежата утрин беше преминала.

Главната улица беше покрита от черна навалица хора и от бели облаци прах. Вятърът свиреше между летвите на бараките. Той стенеше, заплашваше, засилваше се и носеше задушлива горещина от жарката пустиня. Дървените постройки затрепериха, когато тълпата се отправи назад към Бентон. Тази първа вълна от хора се движеше бавно, за да бъде погълната веднага от многобройните магазини, локали и хотели. Гърлото на този град беше ненаситно. Оркестрите свиреха военни маршове и войниците, които бяха преживели гражданската война, почувствуваха ужаса, бързото темпо и примамливия зов на миналите дни.

Слънцето залезе, свечери се, вятърът утихна, прахът отново се спусна на старото си място на земята, а нощта хвърли мантията си върху Бентон. Дневната глъчка поутихна — сега тя приличаше на ръмжене на лакома хиена. Ярките жълти факли, силните лампи, оскъдните бледи светлини под платната на палатките — всичко това подчертаваше тъмнината на нощта и изпълваше пространството със сенки и призраци. Улиците на Бентон преливаха от пияни мъже, които залитаха обратно по същия път, по който бяха дошли толкова бодри. В ярката светлина на танцувалните локали, пивниците и игралните домове се бяха явили жени. Мракът приличаше на тежко наметало — жестоко и същевременно милостиво. Той скриваше бягството на полуделия от страх мъж, който бягаше край къщите; заглушаваше шума от каращите се гласове и от револверните изстрели. Под неговата закрила изтрезнелите и засрамени войници се измъкваха от тълпата, убийците чакаха жертвите си от засада, мускулестите слуги изхвърляха пияниците от локалите, младите комарджии, замаяни от печалбите, се впускаха в нови игри и отчаяните скитници търсеха тихо място, за да си отпочинат. Дълга верига от роби на порока, говорещи на хиляди диалекти и с хиляди цветове на кожата, се блъскаше в нощния мрак из палатките на насладата.

За Ели Ли, чиято съдба я беше хвърлила в ръцете на Дураде, дните в Бентон бяха изпълнени с тайнственост, а нощите — с ужас. Разтреперана и уплашена, тя се вслушваше с писнали уши в стъпките и гласовете и в непрекъснатия тропот, който приличаше на преминаване на армия, в необикновения шум, който бавно се засилваше, развихряше се и след това отново замираще.

Тя беше видяла Дураде само един-единствен път и това беше през нощта, когато Фресно с бандата си я бе отвлякъл в Бентон. Тогава той с няколко думи ѝ разясни, че ще ѝ бъде пратена храна и че ще трябва да остане в неудобната палатка, докато ѝ намери по-добър подслон. Заплаши я със смърт, ако повторно се опита да избяга...

Нейната храброст и надежда обаче останаха непобедими. Изворът на тази твърда и необяснима смелост не бяха молитвите, нито разумът, а още по-малко незнанието. Тя просто чувствуваше, че спасителният миг се приближава, защото в Бентон се намират нейният обичан Нил и приятелят му Лари. И тя чувствуваше тяхната близост.

И така, Ели се вслушваше в хилядите шумове, особено в стъпките, които достигаха до ушите ѝ през платното, и чакаше онези стъпки, при които сърцето ѝ щеше да спре да бие.

Някой беше влязъл в съседното помещение и сега опитваше грубата врата, която винаги беше заключена отвън. Тя се отвори. Влезе глухонемият, който ѝ прислужваше и я пазеше. Той остави в кревата ѝ няколко вързопа и ѝ даде знак да смени дрехите си със съдържанието на пакетите. Освен това тя трябваше да побърза, защото щели да я отведа в друго жилище. След това той напусна стаята и заключи вратата зад себе си.

Ръцете на Ели трепереха, когато тя разтвори пакетите. За своя изненада намери в тях комплект превъзходно ушити женски дрехи от хубав плат. Значи в Бентон имаше магазини и жени. Тя се преоблече бързо. Дрехите не ѝ стояха така добре, както би трябвало, но качулката и наметалото, а също така и малките ботуши бяха задоволителни. Между дрехите се намираще и дълъг, тъмен воал и тя учудено се запита дали ще я накарат да го постави.

Чу се тропане на вратата и после глас:

— Ели, готова ли си?

— Да — отговори тя.

Вратата се отвори и влезе Дураде. Изглеждаше отслабнал — беше по-мършав, отколкото всеки друг път. Под жълтия цвят на кожата му прозираше необикновена бледост, а по лицето му се виждаха следи от безсънни нощи и някакво силно завладяващо напрежение. Ели знаеше, че той страда от силни и необуздани раздразнения. Изглеждаше, че полека-лека губи стария си характер и гордото си държание на испанец.

— Постави воала си! — заповяда той. — Не искам още да те виждат в Бентон.

Двамата закрчиха по пясъка и гъстия прах, а след това по тротоар от нерендосани дъски, за да спрат най-последно пред сграда, която отдалеч приличаше на тухлена, но при по-внимателно разглеждане на стените се оказваше дървена, но боядисана. Дураде заведе Ели през две големи помещения в малка стая, снабдена с нови и хубави мебели.

— Това е най-доброто, което Бентон може да предложи — каза Дураде, като направи неопределено движение с ръка. — Тук има книги и вестници. Ще се чувствуваш удобно.

Ели мълчеше навъсена. Любопитството ѝ за малко беше потиснато от отвращението, което изпитваше към този мъж.

— Значи съм ваша пленничка? — запита тя.

— Да, докато сме тук. Бентон скоро ще изчезне. Тогава ще потеглим по-нататък, към Омаха.

Неведнъж той беше издавал намеренията си да потегли на изток.

— А един ден, момичето ми, ще намерим и майка ти — прибави той мрачно.

— Вие няма да я намерите. Тя е мъртва.

Дураде се изсмя.

Ели знаеше, че можеше да повтаря колкото иска за убийството на майка си от сиуксите: от това Дураде ставаше по-сигурен, че тя е жива. А докато той живееше с тази надежда, тя можеше да бъде спокойна. Наистина в неговите думи винаги се четеше заплашване. Тя не се съмняваше, че той е способен да я употреби като свое оръдие, за да отмъсти на майка ѝ. Тази жажда за отмъщение и страстта му към комара, изглежда, бяха единствените цели в живота му.

Изведнъж той я прегърна.

— Ти си нейно копие! — извика испанецът развълнувано, но след миг я пусна и нахлулата кръв във врата му се оттегли. Това негово движение беше на човек, на когото всичко, което е обичал, е откраднато и който понякога бива обхващан от внезапни избухвания при спомените си от желанието, отчаянието и дивата омраза.

Ели остана сама.

Тя започна да оглежда стаята, която, както се страхуваше, щеше да бъде за дълго време неин затвор. Стените и таванът се състояха от дебели дъски, но на някои места светеха пролуки и през тях можеше да се наднича. Когато се опря с ръка в една от стените, тя започна да се

клати и да скърца. Сега Ели разбра, че къщата е скована от готови части, които влаковете докарваха до Бентон и които бързо биваха сглобявани.

След това тя прегледа вестниците. Колко странно ѝ беше да чете новини за строежа на Юнион Пасифик! Името на главния инженер, генерал Лодж, я накара да потръпне. Той бе предсказал на Нил хубаво бъдеще. Тя прочете сега, че генерал Лодж притежава специален влак и възнамерява да направи инспекционно пътуване до края на новопостроената линия. Тя прочете също, че, според съобщенията, строителното дружество пресичаше Сиера Невада, че на линията работят десет хиляди китайци и че не е далеч денят, в който Изтокът и Западът ще се срещнат. С разтуптяно сърце тя затърси името на Нил, но не можа да го намери. В един от вестниците прочете, че по протежението на линията между Медисин Бау и Берни сиуксите развиват оживена дейност. От ден на ден работниците все по-често виждали индиански групи и толкова навикнали с тях, че с течение на времето станали съвсем храбри и небрежни и някои от тях заплатили това с живота си.

Ели продължи да чете. Изглежда, че светът най-после беше разбрал значението на голямата жп линия. Колко щастлив щеше да бъде Нил. Той още от първия миг беше повярвал във величието на Юнион Пасифик. Неочаквано тя потръпна. Няколко букви бяха привлекли погледа ѝ. Бяха познати и все пак изненадващи и смущаващи думи: Елисън Ли.

— Елисън Ли! — прошепна тя тихо. — Баща ми!

И тя прочете, че Елисън Ли, комисар в Юнион Пасифик и притежател на големи строителни договори с железницата, наскоро ще напусне дома си в Каунсил Блъфс и ще замине за Ню Йорк, за да се срещне с няколко от директорите на строителното дружество.

— Ако Дураде и той се срещнеха!

И тя видя нов, заплашителен облак на хоризонта на комарджията. Със своя егоизъм, своята страст и отчаянието си той се излагаше на много по-големи опасности, отколкото предполагаше. Той не можеше да се надява да я задържи още дълго като своя пленничка. Ели пак почувствува близостта на нова катастрофа.

Денят измина и пак настъпи нощ. Тя донесе неочаквана промяна. Къщата, в която сега живееше Ели, стана оживена и шумна. Дураде

отново започна работа. Ели прекарваше часовете си в безмълвно напрежение. От съседните стаи и палатки се чуваха груби и високи мъжки гласове, заплетени от пиянство езици. Но в стаята, която беше непосредствено свързана с нейната, не влизаше никой. Мракът се спусна, преди Ели да заспи.

Дураде влезе. Изглеждаше изтощен. Очите му блестяха, ръцете му трепереха, а на лицето му се виждаше онзи странен блясък, с който той сияеше, когато биваше задоволена комарджийската му страст.

— Ели, часът удари — каза той. Погледът му сякаш се плъзна в миналото.

— Какъв час?

— Да последваш стъпките на майка си.

— Не ви разбирам.

— Да се разхубавиш!

Ели разбра смисъла на думите му, но цялото ѝ същество въставаше срещу тази отвратителна мисъл.

Дураде се засмя. Да, той се беше променил. Волята му беше отслабнала. Той беше попаднал под мощното влияние на Бентон.

— Нима ти липсва суетност?... Ще трябва да подчертаеш повече красотата си... Вчеши косата си по-добре. Облечи си бяла блуза. Отвори я около шията си... Не помниш ли как правеше това майка ти?

Ели впери поглед в него и бавно побледня. Кризата, от която тя толкова много се страхуваше, беше настъпила.

— Ах, как изглеждаш! — извика Дураде. — Като призрак... Същата като нея... когато преди години за пръв път ѝ направих това предложение.

— Вие искате да ме използвате... както правехте това с майка ми! — заекна Ели.

— Да. Но няма защо да се страхуваш, детето ми, защото аз ще избирам добре мъжете, които ще те виждат. И винаги ще бъда при теб.

— Какво трябва да правя?

— Пригответи се, преди да се стъмни напълно. Ще пратя да те повикат.

— Сега зная защо ви е мразила майка ми — извика Ели. За пръв път тя почувствува, че мрази този човек, и омразата ѝ даваше сили.

— Тя ще съжалява за това, а не по-малко и ти — ревна той сърдито. И неволно потръпна, сякаш боднат от острието на нож. Това беше последвано от неочаквано движение. Удари Ели с длан през устата — ударът беше тежък и едва не я повали на пода.

— Не искам да чувам никога това нещо — извика Дураде като луд и напусна помещението, без да заключи вратата.

Ели пипна устните си. Бяха окървавени. Тя почувствува собствената си топла и солена кръв. И в този миг в нея се събуди нова сила, ново чувство, което сложи край на всички колебания. Да, на нея ѝ беше нужен точно такъв удар, за да се опомни.

„Все някога Нил или Лари ще посетят този локал — каза си тя и пулсът ѝ заудря по-бързо, — а ако не дойдат, ще си намеря друг защитник, човек, на когото ще мога да се доверя.“

Ели видя в съседната стая, която Дураде беше обзавел с известен лукс и, изглежда, искаше да употребява като комарджийница за специални посетители осем или десет мъже, които имаха вид на златотърсачи и работници. Испанецът я заведе до една маса, между рафтове, изпълнени с шишета и чаши. Той ѝ обясни какво трябва да прави, ако се поискат услугите ѝ. Посочи ѝ с небрежно движение стола и се върна при мъжете. Ели с мъка надви срамежливостта и гнева си и вдигна глава.

— Какво е това момиче, Дураде?

Играчът отговори със загадъчна усмивка.

— Обзалагам се, че е от Калифорния. Там има великолепни цветчета.

— Не е ли ваша дъщеря, Дураде?

Но испанецът обичаше да се обвинява в тайнственост. Той остави гостите си да хвърлят скрити погледи към момичето, без да смеят да си позволят грубости.

Наредиха се да играят на карти около една маса. След това Дураде извика да се донесе нещо за пиене. Ели скочи и побърза да изпълни желанието му. Когато вдигна очи, не срещна погледите на тези мъже, тя изпита особено чувство, което, кой знае защо, ѝ напомни за дните в Калифорния. Краката ѝ се разтрепериха. В гърдите ѝ бушуваше страшен гняв. Тя буквално трябваше да влачи своето противящо се тяло през стаята. Но после в нея отново се събуди смелостта. Нещо ѝ шепнеше, че всички тези погледи, думи и докосвания само временно я измъчват. Щяха само да я калят и да упражнят хитростта ѝ. Да, в този момент тя беше безпомощна. Но тя още живееше и любовта ѝ беше безгранична.

До една от масите седеше Фресно и играеше на зарове с двама войници. Неговият безобразен вид се беше променил. Кафявият цвят на лицето му и отгънът, който беше оставил свободният живот на чист въздух, бяха отстъпили пред животинската алчност, болезнените сенки и червените, подпухнали черти. В Бентон този лош човек беше пропаднал съвсем.

Тук беше и Мул, още по-тромав, отколкото когато командуваше трасировачния лагер, подпухнал от алкохола, с надебелели устни и пламнали страни, настръхнал, груб, същия стар самохвалец във всяко движение и дума. Той въртеше рулетката, пускаше топчето и хленчеше

с глухия си глас. До него седеше дребен, жълтолик мъж, същински вълк, с дебнещи, винаги наведени очи и ръце, които не преставаха да се движат. Той се казваше Енди. Двамата бяха заети да обират няколко полупияни ковачи, облечени в сини ризи.

Дураде играеше на карти с четирима души. Единият от тях, който беше с гръб към Ели, носеше черен костюм и се отличаваше от партньорите си със своето лице и държание. Той не говореше и не пиеше. В замяна на това парите се трупаха пред него и това ядосваше Дураде. Сетне Ели чу, че той го нарече Джонс.

След малко дойдоха нови гости, които застанаха между масите и поделиха вниманието си между Ели и играчите. От време на време вратата се отваряше, показваше се някакъв човек, който разговаряше няколко секунди с Дураде и после пак излизаше. Всички тези мъже имаха в себе си нещо бандитско, което характеризираше Фресно. Дураде се беше заобиколил с помощници и приятели, на които можеше да се уповава и които бяха готови на всичко заради него.

Не мина много време и Ели схвана положението. Тя забеляза също, че между играчите започна да се възбужда известно подозрение. Повечето от тях бяха под влиянието на алкохола, който Дураде поръчваше често. Без съмнение, той им предлагаше напитките безплатно и с определена цел.

След известно време следобедната игра завърши. Доколкото Ели можа да отсъди, единственият, който спечели от нея, беше облеченият в черно Джонс, човек с тесни устни и студени очи. В лицето на Дураде, докато изплащаше дълговете си, се четеше всичко друго, освен дружелюбност. Той винаги много се ядосваше, когато губеше.

— Джонс, вие ще дойдете и утре, нали? — запита испанецът.

— Може би.

— Защо не? Та вие спечелихте — каза Дураде и за една секунда кръвта нахлу в главата му.

— Онзи, който спечели, има право на избор — каза Джонс със загадъчна усмивка.

Така започна новият живот на Ели Ли, невинното и неволно оръдие на Дураде, който от комарджия се беше превърнал в престъпник. Дните минаваха бързо. Всеки следобед Дураде водеше нови хора в частното си заведение. Рядко се случваше някой да дойде за втори път. И това обстоятелство даде нова надежда на девойката. Ако всички мъже от Бентон и всички работници по линията минеха през комарджийницата на Дураде, то непременно щеше да дойде моментът, когато щяха да се появят Нил или Лари. Тя живееше само с тази надежда и постоянно търсеше човек, на когото да може да довери историята си. Между работниците, които Дураде ограбваше в нейно присъствие, не липсваха хора с честни лица, но те или биваха пияни, или обхванати от комарджийска страст, или пък не им се отдаваше случай да се приближат до нея.

Тя следеше както постепенното сгромолясване на Дураде, тъй и изменението на всичко, което заобикаляше делата му. Печалбите му бяха грамадни и със същата мярка растеше и неговата страст към играта. Огромните суми, които Фресно, Мул и Енди печелеха без труд, само увеличаваха вродената им хищност. Тук бяха и другите помощници на Дураде — мускулестият вратар Блек, някакъв блед мъж на име Дейс, който постоянно се оглеждаше, и Грайст, куц, твърдоглав и мълчалив човек. Всички тези хора бяха омагьосани от зеленото сукно на игралната маса.

Наред с успехите у Дураде се породиха и жаждата за още по-големи залози в играта и тези залози можеха да дойдат само от професионални играчи. Така комарджиите с черни дрехи и студени очи ставаха всекидневни посетители на локала на испанеца. Джон спечели и при второто си посещение, но този път щастието му беше съдбоносно. Ели видя как грамадният Фресно внезапно се хвърли върху играча и го повали на земята. След това тя избяга в стаята си. От там тя чу силни ругатни, изстрел и стенание. Чу се и силният глас на Дураде, който съобщаваше, че комарджията е играл нечестно, а след това шум от влачене на тяло към вратата.

Това убийство ужаси и същевременно окуражи Ели. Провидението не я изоставяше. Дураде беше станал богат, луд, честолюбив, горд да се мери с най-хладнокръвните и най-опитните играчи в Бентон — а това показваше, че краят му е близък. Ели лежеше в тъмнината, вслушваше се в чудния шум на Бентон, тази скръбна и

при това толкова отвратителна песен, и от всичко онова, което беше видяла и чула, от тъжната вест, която ѝ нашепваше вечерният вятър, разбра колко тясно са свързани златото, пороците и мъжете и че като неизбежни последици на тях са мизерията, престъплението, кръвопролитие и смъртта.

Нил предчувствуваше, че скоро ще получи тъй дълго очакваното повишение. За такава възможност не му бяха говорили нито началникът, нито Бекстър, но с бързото напредване на работата те поверяваха на младия инженер все по-важни инспекции.

Много отдавна той беше доказал своята особена дарба в разрешаването на мъчни технически задачи. С течение на времето, доверието в неговите способности се беше затвърдило. Пращаха го на различни места и резултатът беше всякога положителен. Генерал Лодж се допитваше до него за съвет, Бекстър се уповаваше напълно на неговата преценка, а младите инженери се учеха от него. Когато Бекстър биваше изпращан с помощниците си в планината, на Нил се отваряше огромна работа. Но въпреки това той успяваше да я свърши и вечерта заминаваше за Бентон.

Бентон обаче беше препълнен, твърде променлив и прекалено тайнствен, за да бъде претърсен в един къс срок. Нил носеше непоколебимо бремето си, макар то от ден на ден да ставаше по-тежко. И спасението идеше точно от прекомерния труд около постройката на линията.

Една сутрин той отиде в телеграфната станция, понеже очакваше заповеди от генерал Лодж. На гарата намери специалния влак на началника.

— Нил, аз трябва да отида в Омаха — каза Лодж. — Страхотен хаос! Директорите пак се бунтуват!

— Защо?

— Разбира се, заради разноските по строежа. Какво друго? Нил, мъчнотиите от ден на ден се увеличават. Ще ви дам една задача, от която косите ви ще побелеят.

— Да видим — отговори усмихнато Нил.

— Спомняте ли си за измерването на номер 10? Там, в предпланините, преди повече от две години!

— Няма изгледи скоро да го забравя.

— Е, добре, линията се намира вече само на двадесет мили от номер 10. Мостът скоро ще бъде стигнат, а там няма нито един устой.

— Как?

— Не зная. Получих съобщението едва снощи. Интересен документ. Ето! Прегледайте го спокойно... Доколкото съм осведомен,

там от месеци работи голямо отделение наши хора. Построили са много устои, но всички са потънали.

— Потънали ли? — извика Нил. — Гледай ти загадка!... Господин началник, аз ръководих измерването. И никога няма да забравя как се измъчих тогава...

— Възможно е да сте направили някаква грешка.

— Разбира се — отговори Нил бързо. — Но преди да повярвам в това, трябва да видя всичко със собствените си очи. Тази работа не беше никак лесна, а точно такива задачи ми доставят удоволствие.

— Е, добре, тогава идете там да си доставите още едно удоволствие.

— Това значи, че трябва да лагерувам на открито. И да не мога да се връщам вече в Бентон.

— Да. Но какво значение има това за вас? — Острият и сериозен поглед на генерал Лодж се спря върху Нил. — Чух да се споменава името ви във връзка с известни комарджии, момчето ми, а разказват и за Бюти... за Бюти Стентън!

Нил извърна за миг лицето си настрани и замълча. Локомотивната свирка пропищя. Чиновникът от гарата извика нещо на генерал Лодж. Началникът вдигна ръка и заповяда да се забави малко тръгването.

— Аз потеглям — каза той бързо. — Нил, вие вземате номер 10.

Нил се почувствува обхванат от дълбоко вълнение.

— Кой са инженерите?

— Блейк и Кофи. Не ги познавам.

— Кой е предприемач?

— Не знам. Във всеки случай той е хвърлил в тази работа куп пари. И нищо не е направено. Лоша работа!

— Сега всичко ще бъде довършено, господин началник — каза Нил с твърда решителност.

Генералът скочи във влака, който бавно потегли. Нил го проследи, докато той излезе от гарата, и с благодарност в сърцето си даде сметка, че му е поверена голяма задача и че предчувствията му за скорошно повишение не са били неоснователни. След малко щеше да потегли работническият влак на запад. Нил побърза към жилището си, за да събере малкото си имущество. Лари спеше на походния си креват. Нил го разтърси.

— Събуди се, мързеливецо!

Лари отвори очи.

— Какво има? Ден ли е или нощ?

— Заминавам, Лари, получих важна задача.

— Това ли е всичко? — промърмори сънливо Лари. — Ба, аз винаги си знаех, че един ден ще те направят главен инженер.

— Слушай, момчето ми — гласът на Нил стана несигурен. — Ти трябва да изтрезнееш и да отваряш добре очите си, докато се върна пак в Бентон.

— Не се грижи.

— Благодаря ти, стари приятелю! А сега, довиждане. Трябва да бързам.

По пътя към града Нил срещна Плейс Хок, който въпреки нощния си живот ставаше рано. Нил беше развълнуван и увлечен от неочакван подтик. С няколко думи той разказа на Хок за Ели Ли — за нейното изчезване и за предположението си, че се намира някъде в Бентон — и помоли играча да отваря очите и ушите си.

Хок изглеждаше изненадан и същевременно зарадван от това доверие. Той заяви, че ще направи всичко, което е по силите му, за да помогне на Нил.

Нил трябваше да тича, за да успее за влака. Един мускулест ирландец му протегна ръка и му помогна да скочи на стъпалото.

— Качвай се горе. Така!

Нил се намери заедно с чантата, пушката и одеялото си върху платформата на открития вагон, покрита със сандъци. Срещу него се беше облецил старият фигурант Касе с неизбежната къса, черна лула в устата.

— По дяволите, та това е старият ми приятел Нил!

— Как си, Касе?

— Чувствувам се отлично като войник... Но чух много нови работи за вас, момчето ми.

— Нови?

— Да, вие напредвате. Генерал Лодж лично съобщи на началника ни, че ви е поверил номер 10.

— Да. Какво знаете за цялата тази работа, Касе?

— Не особено много. Имах там един приятел, зидар. Казва, че когато потокът пресъхне, основа има, но придойде ли водата, всичко се

изгубва.

Мръсният лагер беше разположен в тясна долина, заобиколена от хълмове, оскъдно обрасли с растителност. Той приличаше повече на сборище от лентяи. Навсякъде се виждаше да се шляят хора без работа.

Когато Нил скочи от седлото, към него се приближи мексиканец.

— Погрижете се за коня — каза Нил, взе багажа си и се отправи към голяма палатка, пред входа на която беше разпънато платно. Около масата на походни столове седяха няколко души. Един от тях стана и излезе навън.

— Блейк и Кофи? — запита Нил.

— Аз съм Блейк — гласеше отговорът, — а ето там и Кофи. Вие ли сте мистър Нил?

— Да.

— Кофи, ето го новия ни шеф — извика Блейк, като вземаше част от багажа на Нил.

Кофи беше обгорял от слънцето стар човек, малко груб и сърдечен в поздравите си. По-младият инженер, Блейк, беше с продълговато лице, непостоянен поглед и принудено държание. Третият те представиха като свой помощник на име Съмърс. Нил не беше очаквал сърдечен прием и се чувствуваше наклонен да се покаже великодушен.

Те внесоха вещите на Нил в палатката, която беше голяма и просторна. В нея имаше маса, лампа, сандъци вместо столове, няколко походни легла и чували.

— Снощи получихме телеграмата на Лодж — каза Кофи. — Малко неочаквано. Бяхме твърде изненадани.

— Сигурно. Съжалявам. Какво гласеше съобщението?

— Лодж скъпи думите си — отговори инженерът кратко.

Нил хвърли бележника си върху прашния сандък, седна и погледна мъжете. Двамата инженери се спогледаха изпитателно, почти смутено, както се стори на Нил.

— Номер 10 е костелив орех? А?

— Ние сме тук от три месеца — отвърна Блейк.

— Почакайте, докато стигнете подвижния пясък — прибави Кофи.

— Подвижен пясък ли? Когато трасирах линията през тази пропаст, коритото на реката беше съвършено устойчиво — каза Нил.

Кофи и Блейк, а и Съмърс изненадано втренчиха погледите си в него.

— Вие? Вие ли сте правили плановете, по които ние работехме?

— Да, разбира се — отговори бавно Нил. Стори му се, че Блейк леко побледня. Той се наведе над бележника си и го отвори на празна страница. Тъй като в първите си впечатления откровено се съмняваше, дойде до заключението, че причината за това преди всичко са недоразуменията на инженерите и съзнанието за тяхната вина.

— Сега да отбележим точките — продължи Нил, като извади молива си. — Значи вие сте тук от три месеца?

— Да.

— С колко души?

— Кръгло двеста.

— Кой е техен началник?

— Колохан. Той вече е изпълнил едни от най-големите предприятия по линията.

Нил вече се готвеше да запита за името на предприемача, но в последния миг се спря, подбутнат от някаква необикновена мисъл.

— Беше ли вече работено, когато пристигнахте тук?

— Да, каменотрошачката от шест седмици чупеше камъни.

— Е, и какво стана?

Кофи горчиво се засмя:

— Издигнахме три солидни и здрави колони върху съвършено здрава основа. След това заваляха дъждовете и всичката ни работа потъна в подвижния пясък. Оттогава се опитваме да започнем отново.

— Но защо не успя първият ви опит?

Кофи разпери ръце.

— Запитайте ме нещо по-лесно. Защо беше суха и солидна основата? Защо валя? И защо твърдата почва се превърна в подвижен пясък?

Нил затвори бележника си и стана.

— Господа, един инженер не може да говори така — каза той бавно.

— По дяволите! Какво искате да кажете? — извика Кофи и лицето му се изчерви.

— Това ще научите по-късно — отговори Нил, обръщайки се към помощника си. — Съмърс, съобщете на главния майстор Колохан, че

искам да говоря с него!

След това Нил напусна палатката. Тъкмо искаше да се отдалечи, когато долови бързия шепот на Блейк:

— Казах ли ви? Сега всичко ще се струпа на нашия гръб!

Кофи промърмори нещо, което Нил не можа да разбере. Тонът му обаче беше убедителен. Тези мъже бяха направили сериозни грешки и сега си хвърляха упреци един на друг. Нил чувствуваше, че в гърдите му се надига гняв. Той беше трасирал тази част от линията и навремето си беше твърде горд, че именно на него бяха поверили тази важна и трудна задача. Тези неспособни или небрежни инженери бяха провалили и номер 10. Нил премина между ленивите и спящи работници и се спусна към брега на реката.

Плитък поток влечеше мътните си води през долината. Той изпълваше широко корито, което Нил си спомняше като пясъчно и чакълесто дъно. Устоите на двата бряга бяха подкопани и подмити. Не се виждаше вече нито един каменен блок. Бреговете откоси бяха подкопани и тежките дъсчени скели затъваха в пясъчливата почва. По средата на реката беше започнат строежът на един устой, а съвсем близо до него се намираше втори, вече разрушен. Наносите почти закриваха върха на средния устой, който явно се беше наклонил настрана и все повече затъваше във водата. Кой знае колко нещо беше вече потънало в тази дупка. Цялата околност — тонове дялани и недялани камъни, грамадата мръсни греди, платформите и саловете, пукнатините по откосите на бреговете от двете страни на реката — всичко това свидетелствуваше за дълги седмици безплодна работа и за необяснимата тайна на този плитък ромолящ поток.

Нил се върна замислен в лагера. Блейк и Кофи седяха под навеса и разговаряха с един пълен ирландец.

— Хубава дупка сте избрали за номер 10, не намирате ли и вие това? — извика Блейк.

Нил го погледна с необикновено остър поглед, на който Блейк не можа да устои.

— Да, абсолютно вярно е, че е дупка. Но когато правих плановете си, аз имах това предвид... Вие точно според плановете ли извършихте строежа?

Блейк, изглежда, поиска да отговори нещо, но Кофи го прекъсна.

— Разбира се! — промърмори той грубо.

— Къде са тогава вълноломите? — запита Нил остро.

— Вълноломи ли? — извика той съвършено изненадан.

— Да, аз ги бях отбелязал в плановете си. Няколко вълнолома, които при прииждане на водата трябва да разпределят равномерно бушуващата стихия между устоите и по този начин да намалят разрушителната ѝ сила.

— О, да не мислите, че не сме разбрали плановете ви? — запита Кофи. — Само че ние бяхме на мнение вълноломите да се построят най-сетне. Нали, Блейк?

— Разбира се — потвърди колегата му, но гласът му не звучеше много убедително.

След това ирландецът стана и подаде грамадната си лапа.

— Колохан — каза той гръмогласно.

Това грубо, добродушно и интелигентно лице се хареса на Нил. Той почувствува как две лукави, сиви очи го измериха от горе до долу. От само себе си се разбираше, че тези мъже таяха желанието да прозрат намеренията на инженера и държанието им му се струваше странно. Той беше дошъл да им помогне, а не да им пречи. Колохан обаче не възбуди у него враждебно чувство, както двамата инженери.

— Омръзна ли ви вече работата, Колохан? — запита Нил, след като го поздрави!

— И да, и не.

— Значи вие искате да напуснете поста си? — продължи Нил.

Несъмнено ирландецът взе този кратък разговор като подготовка за уволнението си. Той изглеждаше засрамен, потиснат и доста смутен, за да отговори.

— Не искам да ме разбирате зле — продължи Нил. — Нямам намерение да ви изхвърлям. Но ако работата ви е омръзнала, можете да си вървите. Аз сам ще ръководя работниците... След десет дни релсите ще стигнат до тук и аз трябва да прехвърля временен мост над пропастта, за да не се спира работата. През това време не бива да има никакви пречки... Около пет хиляди души работят по линията и всеки ден ни приближават. Те се ръководят само от една мисъл — успех. Юнион Пасифик лети към победата. Скоро източните релси ще срещнат тези от запад... Колохан, оставям на вас да разрешите въпроса: ще останете ли?

— Можете да бъдете сигурен в това! — отговори сърдечно ирландецът. — Чакам заповедите ви!

— Така! Трябва да се бърза!... Изпратете хората си да насякат дървета за стълбове и подпорни греди!... Трябва да се намери или направи пътека, по която конете да смъкват долу дървения материал. Заповядайте да свалят и наредят набивачната машина при реката! Машинистът да я сложи под пара!... После изтичайте при ковачите и вижте с колко желязо разполагаме! Ако не е достатъчно, телеграфирайте в Бентон! Поискайте материал, колкото ви трябва и изпратете превозни средства да го приемат... Засега това е всичко, Колохан.

Нил влезе в палатката и дръпна един сандък до масата. Искаше да бъде сам, за да прегледа плановете си и да обмисли основно цялата тази работа. Задълбочи се с голям интерес в старите си изчисления и скици. От време на време вниманието му беше смущавано от Блейк, който на няколко пъти влиза в палатката, като че ли имаше да съобщава нещо, и пак излизаше. След това куриер донесе телеграма до инженерите, които седяха под заслона и може би тази телеграма предизвика дългото шептене, което последва идването на куриера. След това те се отдалечиха и Нил се зае сериозно с работата си, без да бъде смущаван, докато заби звънецът за вечеря.

Нил яде на една маса заедно с работниците. Беше в отлично настроение. Ирландците винаги умееха да купуват сърца. След малко той вече научи нещо. Мостът номер 10 вече беше станал за тях пословична шега. Нил се раздели разведрен от веселата компания, за да си направи спокойно сам разходката.

В дъното на долината вече цареше мрак, докато върховете на хълмовете още бяха облени от дневна светлина. Хладният вечерен въздух приятно разхлаждаше след дневната жегата. Той освежи лицето му. Тишината, мракът и звездите го успокоиха. Самотен вълк виеше откъм върха на хълма и проточеният му, жален вой напомни на Нил колибата на Слингерленд. От там мислите му бързо се прехвърлиха върху спомените за Ели Ли и в съзнанието му отново изникнаха призраците на старите надежди, колебания и страхове.

Когато се завърна в палатката, видя на масата си под слабата жълта светлина на лампата някакъв сгънат лист. Беше телеграма, адресирана до него. От съдържанието ѝ личеше, че му се предоставя

да прецени дали трябва да се изплатят предстоящите заплати и дали да запазят местата си досегашните инженери. Подписът беше: Лодж. Това съобщение го изненада. То не можеше да значи друго, освен че от него зависи дали Блейк и Кофи ще получат парите си за извършената работа и дали ще останат на досегашните си места. Той още се мъчеше да разбере точно мислите на началника си, които го бяха накарали да прати телеграмата, когато двамата инженери влязоха в палатката.

— Какво ще кажете за това? — запита Нил, като им подаде телеграмата през масата.

Двамата мъже я прочетоха. Кофи хвърли наметката си върху походното легло и запали лулата си.

— Какво ще кажа ли? Че загубвам тримесечната си заплата — деветстотин долара — отговори той и пусна облак дим към покрива.

— А аз губя шестстотин — прибави Блейк.

Нил се облегна назад и погледна подчинените си. Той чувствуваше някаква незабележима промяна у тях. Без съмнение, те вече бяха решили какво да правят.

— На мен е предоставено да преценя нареждането на началника — каза Нил. — И аз нямам никакво намерение да спирам заплатата ви или да ви изхвърлям.

— Вие навярно ще сторите и двете, ако не се разберем — каза Кофи.

— А нима няма да можем да се разберем?

— Ще видим — гласеше загадъчният отговор.

— Господа, аз се нуждая и от двама ви — продължи Нил замислено. — На нашите рамене тежи голяма отговорност. Ще трябва да започнем веднага строежа на устоите, докато прехвърляме временния мост... Кой знае дали сам няма да загазя. Господа, та и аз съм правил грешки. Не съм упълномощен да ви наказвам за вашите. Нека сложим край на празните приказки за миналото и да се заловим с пресни сили за работа.

Нил предполагаше, че това предложение ще постави въпроса в съвсем друго осветление и че ще бъде прието с благодарност, дори с въодушевление. И той беше малко изненадан, когато видя, че се е излъгал в сметките си.

— Хм! Е, добре, за това можем да поговорим и утре — провикна се Кофи.

Нил прекъсна всякакви по-нататъшни опити за сближение. Той се позанимава още около час с изчисленията и после легна да спи.

На другата сутрин рано слезе при реката, за да види как върви подготовката за строежа на номер 10. От Колохан се осведоми за числото на потъналите и отвлечени кофражи и насипи с вертикални стени. А от каменоделеца научи колко блокове са били приготвени за основите. Онова, което научи, не само го учуди и смути, но почти зашемети. Страхотна работа беше извършена напразно. Стотици тонове най-хубав материал бяха потънали в тази дупка, а това показваше, че в пясъка са потънали и стотици хиляди долари.

При един по-щателен преглед Нил установи, че наистина за устоите са били забивани много кошове, но те никога не са достигали до нужната дълбочина. Поради това и вертикалните насипи не са имали нужната устойчивост — всичко това беше безсмислено и безполезно разпиляване на време и материал, без да се смятат надниците. В плановете му бяха отбелязани десетметрови колове, забити дълбоко в земята до скалистата основа, която, според проверката със сонда, се беше оказала на около тринадесет метра под нивото на водата. А тук не се виждаше нито един кол! Никаква здрава основа за кошовете! Никаква основа за колоните!

Гореща вълна кръв нахлу в слепите очи на Нил:

„Не, това не е грешка, не е неспособност, нито неразбиране на плановете ми! Това е добре обмислено мошеничество!... Всяко нещо повторено двадесет пъти! О, сега цялата история ми става ясна! Генерал Лодж е предусетил какво става тук. Същата стара комедия! Ново срамно петно върху великото дело!... Лъжа и пак лъжа!“

Той започна да се изкачва по наклона на брега на потока — същинска влажна и кална дупка. Миг по-късно Нил забеляза, че Блейк бавно се приближава откъм лагера. Той седна веднага на земята, за да прикрие лицето и гнева си, и започна замислено да остъргва калта от ботушите си. И когато Блейк се приближи, Нил отново беше напълно спокоен.

— Хей, Нил! — извика Блейк с подкупващ глас. — Събрали сте малко кал, както виждам. Мръсна работа!

— Да, мръсна, и то не само в едно отношение — отговори Нил.

— Цял куп пари — мръсни правителствени пари — потънаха в тази дупка — каза Блейк. Той говореше толкова сигурно и с такава

самочувствие, че на Нил се поиска да види докъде ще стигне.

— Вятърът е лош, когато не носи на никого добро, Блейк.

Последва миг на многозначително мълчание, след което Блейк, почти задъхан, отговори:

— Разбира се, но той и на вас ще донесе нещо добро!

— Всеки човек си има цена — подхвърли Нил.

И изведнъж той почувствува между пръстите си пачка банкноти. Сви юмрук, треперещ с цялото си тяло. Поиска да скочи и да хвърли подкупа в лицето на негодника. Но все пак успя още за момент да се задържи.

— Кой е предприемачът, който ръководи тази работа? — запита той бързо.

— Не знаете ли?

— Не.

— Ха, а ние мислехме, че ви е известно — Ли.

Нил подскочи като ударен от куршум. Произнасянето на името и спомените, свързани с него, разтвориха старите му рани.

— Елисън Ли — комисарят ли? — запита той със заекване.

— Разбира се. О, ние сме чудесно с него, Нил! — отговори Блейк с усмивка, която изразяваше облекчението му.

Бързо и не по-малко диво от индианец, Нил скочи. Хвърли пачката банкноти в лицето на Блейк.

— Вие се опитвате да ме подкупите! Мене? — извика яростно. — Мислите ли, че ще приема мръсните ви пари, за да прикрия вашето мошеничество? Куче!

И той повали Блейк на земята.

— Чакайте, чакайте, Нил! — простена Блейк. Полузамаян се изправи на единия си лакът.

— Вземете си парите! — заповяда Нил, като държеше заплашително юмука си под носа му. — Бързо!... И тръгвайте към лагера!

Нил подкара младия инженер пред себе си, към неговия началник. Кофи седеше под заслона заедно със Съмърс и още един човек. Появи се веднага и Колохан, а няколко души, които стояха наблизко, започнаха да подхвърлят забележки за значението на това, което ставаше. Кофи стана. Лицето му пожълтя. Устните му злобно се свиха.

— Ето ви вашия хубав приятел! — извика Нил хапливо. — Сега и двамата се уловихте, лъжци такива!... Вие дори не сте се опитали да работите по плановете ми.

— А за какво, по дяволите, си мислите вие, Нил, че стоим ние тук в тоя пущинак? — отвърна Кофи грубо. — И ние искаме да задигнем по някоя троха от парите, които се хвърлят тук с пълни шепи. Ба, вие сте глупав мечтател, вие сте маминото детенце на Лодж. Но аз не се плаша от вас.

— Кофи, ако тук, на запад, имаше закон срещу кражбата, вие щяхте да бъдете в затвора! — каза Нил. — Вие сте долен крадец, също както и дребният негодник, който се опита да ме подкупи. Дори нещо по-лошо! Вие попречихте на строежа. Вие сте почвали мизерната си работа десетина пъти. Това е предателство спрямо генерал Лодж и Хени, които са ви назначили тук. А никаква дума не е достатъчно силна, за да изрази това, което направихте на мене. Аз измерих тази местност, аз нахвърлих плановете за номер 10. И пак аз ще разкрия вашата измама и измамата на предприемача ви.

— Нил, ние не сме сами в тази игра — каза Кофи намръщено.

При тези думи Колохан пристъпи застрашително напред.

— Ако искате да вмъкнете и мене, то вие сте долен лъжец — каза той. — Внимавайте!

Това предупреждение изплаши Кофи и Колохан се обърна към Нил:

— Господин началник, кълна ви се, нищо не съм знаел за цялата тази комедия. Едва напоследък забелязах, че не всичко е в ред. Но не можех да сторя нищо и трябваше да се подчинявам.

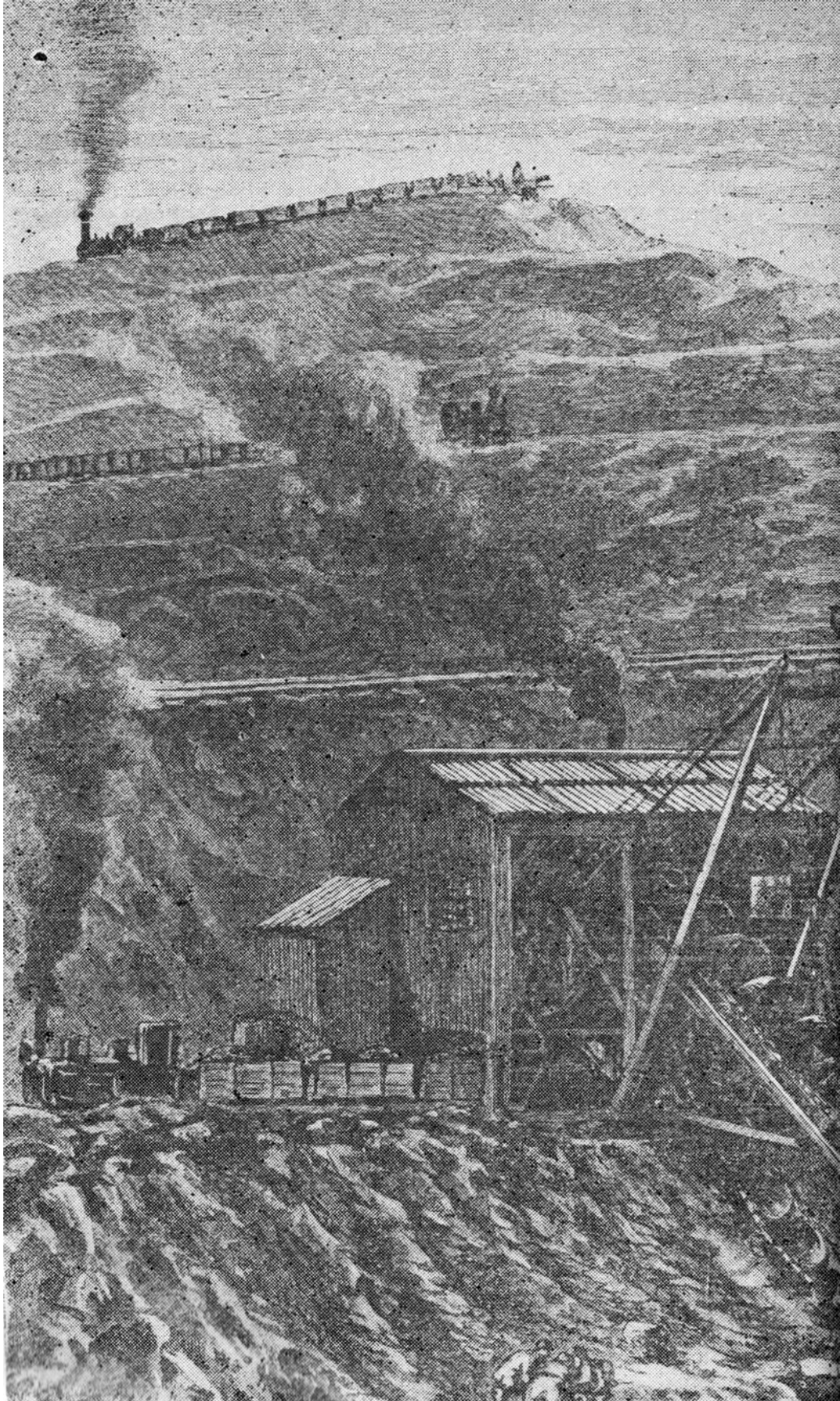
— Вие не можете да докажете нищо, Нил — изсмя се Кофи. — Мълчете, когато и на вас се дава! Казвам ви, онова, което ние правим, е само една малка шега. Аз зная какво става зад кулисите. Познавам финансисти, комисари и сенатори. Предупреждавам ви, че всички директори също така ръфат от този кокал. Вие сте глупак!

— Може би. Но не съм крадец — отвърна Нил.

— Ще затворите ли устата си? — извика Кофи, на когото не твърде се харесваше този епитет, особено като се вземаше предвид голямото число събрали се зяпачи. — Аз не съм крадец. Има хора, които за такива обиди тук, на запад, са получавали куршум в главата.

Нил се засмя. Той прочете мислите на Кофи. Този „честен“ човек се мъчеше по всякакъв начин да прикрие следите си. Но Нил ненапразно беше живял толкова време с Лари Кинг.

— Кофи, вие сте крадец — повтори той натъртено и пристъпи до инженера. — И то от най-лошия сорт, защото сте крали без риск. Вас не могат да ви накажат, но аз ще разследвам работата и ще стигна догоре!

И със светкавично движение той дръпна няколко телеграми от джоба на жилетката на Кофи. Кофи настръхна. Лицето му доби пурпурночервен цвят.

— Върнете ми книгата! — извика той и ръката му се спусна към кобурите.

— Обзалагам се, че между тях има поне една телеграма от Ли и аз съм в правото си да я взема — отговори хладно и бавно Нил.

След това, когато побеснелият Кофи докосна револвера си, той го удари. Масата се обърна под тежестта на инженера, който се просна на пясъка. Револверът се изплъзна от ръцете му. Нил скочи бързо и взе оръжието:

— Кофи, вие и Блейк се смятате изпъдени от работа и от лагера!

Петнадесет дни по-късно работническият влак премина по мост номер 10 и работниците подеха работата си с нов устрем.

Изминаха още няколко дни и една хубава сутрин към лагера се приближи забележителен по вид влак. Той премина съвсем бавно по временния мост. След локомотива се намираха няколко пътнически вагона, един частен, в който пътуваха директорите на жп линия, и специалният вагон на генерал Лодж. Локомотивът беше окичен със знамена и машинистът пронизително изсвири, когато напусна решетъчния мост. Номер 10 беше последната голяма пречка.

В този момент случаят беше поискал Нил да бъде в положение, което се оказа много важно както за него, така и за всички, които го видяха. Той се намираше посред реката, точно срещу моста, до средната колона, която се подаваше с около половин метър над вертикалния насип. Той беше мокър и мръсен, както и работниците около него.

Машинистът, огнярят, спирачът и пътниците извикаха мощно ура за него. Този миг с неочакваната си хубост беше покъртителен и велик за Нил. Никога в живота си той не се беше чувствувал толкова горд. И все пак, дори и сред тези неочаквани радости, го измъчваше някаква горчива и необяснима скръб.

Неочаквано Нил забеляза генерал Лодж, който се беше облегал на прозореца на вагона си и му махаше. Нил посочи към земята и здравите колони. А след това той постави ръце на устата си и извика с всичка сила.

— Каменна основа!

— Вие сте отличен войник! — извика в отговор началникът му.

Това беше най-голямата похвала, която можеше да каже този стар пълководец в момент на вълнение и радост. И нищо не би могло да задоволи по-дълбоко Нил.

Влакът премина през моста и изчезна от погледите. На връщане, към пет часа следобед, той спря в лагера. При Нил пристигна пратеник, който го покани да се яви веднага на доклад при директорите. Нил прибегна до палатката да вземе книгата си и после, измокрен и мръсен, влезе във вагона на директорите.

Там имаше само четирима души — генерал Лодж Уорбъртън, Роджърс и Ръд. Всички, с изключение на високия, побелял Уорбъртън, се бяха разположили удобно, по ризи, край масата и пушеха. Още с

влизането си Нил почувствува, че предстои един от най-важните моменти в живота му.

Държанието на началника беше подобно на това на Лари Кинг, когато във въздуха се носеше нещо спокойно и търпеливо. Изпитателният му поглед прикриваше топлината, която пронизваше Нил. Но младият инженер се държеше служебно, без да показва старото си доверие пред сановниците на големия железен път.

— Господа, вярвам, че си спомняте за мистър Нил — каза Лодж.

Всички бяха сърдечни и любезни. Уорбъртън разтърси силно ръката на Нил и след това се облегна на стола си, както обикновено правят старите хора, за да го огледа от горе до долу.

— Радвам се, че ви виждам пак, млади човече — каза той с дълбокия си глас. — Да, спомням си, макар сега да изглеждате по-слаб и по-възрастен.

— Нищо чудно — подхвърли началникът. — Той работи като истински мъж.

— Тогава вие ни напуснахте малко прибързано, млади човече — продължи Уорбъртън.

— Съжалявам — отговори Нил. — Но тогава бях буйна глава... и, страхувам се, че и сега съм такъв.

— Няма значение. Онзи, който не може буйно да се защити, малко постига. А сега, Нил, разкажете ни какво се е случило!

Нил погледна книгата и после началника си.

— Например — каза Лодж — историята с Блейк и Кофи?

— Страхувам се, господа, че и тук действувах на своя глава.

— Обяснете се, моля — каза Уорбъртън. — Ние ще отсъдим дали сте действували правилно.

Когато Нил свърши, Уорбъртън бързо се изправи на мястото си. Лицето му беше станало пурпурночервено. Той размаха пестник.

— Чухте ли, Лодж?

— Да, и не ми звучи никак особено — отговори началникът с една от редките си усмивки. Сега той вече не се ядосваше. Генералът виждаше края. И може би той беше единственият, който беше разбрал напълно характера на великото дело. Усмивката му беше тъжна и същевременно триумфална.

Уорбъртън се успокои. Червенината изчезна от страните му. Той погледна Нил.

— Млади човече, в състояние ли сте да издигнете здрави устои на въпросното място?

— Да, те вече са започнати на здрава, скалиста основа — отвърна Нил.

— Скалиста основа! — повтори Уорбъртън. И погледна към Нил твърдо. След това се обърна към Лодж: — Спомняте ли се онзи луд, червенокос каубой... когато каза: „Струва ми се, че това е приблизително всичко!“... Никога няма да го забравя... Лодж, ще повикаме ли приятеля му — сенатора Дън, за да свърши с тази работа. И „струва ми се, че това приблизително ще бъде всичко!“

— Слава Богу! — отговори началникът с натъртване. Той извика своя слуга, но тъй като не получи отговор, стана и отиде в съседния вагон.

Нил почувствува как сърцето му лудо подскочи. Ли, Елисън Ли! Самото име го караше да потръпва. И когато началникът влезе във вагона с няколко души във фракове, той наистина откри малка прилика на бледите черти на един от тези господа, с тези на момичето, което обичаше.

Не бяха разменени никакви поздравии. Положението правеше излишни всички формалности. Уорбъртън гледеше хората пред себе си. Той не беше съвсем спокоен, но не даваше и признаци на необикновено вълнение.

— Мистър Ли, като директор на жп дружеството трябва да ви съобщя, че въз основа на доклада на нашия инженер нашите текущи договори са недействителни и в никакъв случай не могат да бъдат продължени.

Върху лицето на човека, който се наричаше Елисън Ли, се изписа необикновен гняв. Очите му блеснаха пурпурно сред бледото лице. Сега вече Нил наистина се убеди, че той е баща на Ели — той видя красотата и огъня на нейните очи в неговите.

— Уорбъртън! Трябва да обмислите добре! Аз имам голямо влияние...

— По дяволите вашето влияние! — извика Уорбъртън, който изгуби власт над себе си. — В този вагон се намират строителите, директорите, собствениците на Юнион Пасифик. Разбирате ли ме? Или искате да нарека всичко с истинското му име?

— Аз получих моя договор от Конгреса и ще...

— Не ме интересуват конгресите! Вие няма да построите нито сантиметър повече от тази линия — прогърмя Уорбъртън. Тези думи ясно показваха неговото решение, гняв и непоклатимост. — А колкото... колкото до вашите отношения, ще ви кажем — долу ръцете от тази работа!

— Как си е позволил да ме обвини този зелен хлапак, който само си представлява, че е нещо! — извика Ли с нескрит гняв.

— Мистър Ли, той дори не е споменал името ви — отговори директорът.

Ли се опита да върне самообладанието си.

— Опомнете се, Уорбъртън. Как можете да съпоставяте мене с този хлапак, чиито приятели са разбойници? Това е абсурд...

Уорбъртън вдигна ръка и Ли млъкна. В това движение Нил прочете нещо по-дълбоко, което го накара да потръпне. Моментът беше наближил. Той забеляза това и от леката усмивка на генерал Лодж. Дъхът му спря. В гърдите му затрепери пак онази стара болка.

— Мистър Ли, позволете да дам нужните разяснения на вас и на сенатора Дън и да сложа край на този мъчителен разговор — каза Уорбъртън с гръмлив глас — В момента, когато бъде поставена последната релса — а това време не е далеч, — мистър Нил вече ще бъде главен инженер по надзора на линията при Юнион Пасифик.

Така мечтите на Нил се превърнаха в действителност и ако не беше споменът, който огорчаваше всеки час от живота му, неговата радост не би имала край.

Той установи главната си квартира в Бентон. Дните му преминаваха в дълги обиколки по линията на изток и запад. Сега върху раменете му тежеше голяма отговорност, за която той отдавна беше калил всичките си сили — надзора за състоянието на линията.

Към края на месеца Нил беше повикан в Омаха.

Телеграмата носеше подписа на Уорбъртън. Когато Нил пристигна в Омаха, той видя, че през краткото време, което беше изминало, откакто за последен път беше ходил там, бяха станали неочаквани промени. Омаха вече беше град. Оказа се, че Уорбъртън е трябвало да замине внезапно за Ню Йорк и беше оставил на Нил бележка да дочака по-нататъшните му заповеди.

Нил използва този срок да се опознае с хората, с които щеше да работи в бъдеще. В тяхната среда, сред шума на железопътния строеж и сред градския живот сякаш забрави за няколко мига онова мъчително скръбно чувство. Колкото и да се бунтуваше против почитта, която му отдаваха, той се чувствуваше поласкан от нея и старият му навик да се сприятелява бързо с хората отново се появи. Сега службата му беше осигурена. Носеха се слухове, че щели да бъдат строени разклонения на Юнион Пасифик. Искаха съвета му, молеха го за съдействие, канеха го на гости. Дните в Омаха бяха полезни и приятни.

След това пристигна телеграма от Уорбъртън, която го викаше в столицата. Пътуването трая повече от два дни и часовете минаваха бавно. Струваше му се, че неговото значение расте с приближаването на целта, и този факт го развесели. Всичко това приличаше на сън.

Когато отиде в отбелязания в телеграмата хотел, Уорбъртън го поздрави с топли думи.

— Пътуването е дълго — каза директорът — особено когато е направено напразно. А точно такава е работата сега. Мислех, че ще ми бъдете нужен, за да отговорите на няколко въпроса вместо мен. Но разследването се отложи и затова по-добре е да мълчим... Получихме пари. Построяването на Юнион Пасифик е осигурено.

Нил можеше да предполага какви са били въпросите, защото директорът не даде повече разяснения. И това обстоятелство му напомни пак за онова старо впечатление, което си беше съставил за

хаоса от финансови и политически интереси, които бяха свързани с построяването на линията. Уорбъртън го покани на обед, после го заведе в един клуб и го представи на много хора.

Нил се радваше на предимствата, които му даваше столицата. Тук той се срещна със сенатори, конгресисти и други правителствени чиновници, с много политици и важни личности, които, както той с учудване установи, във всяко отношение бяха осведомени много зле за Юнион Пасифик. Той разговаряше с тях, като отвърщаше внимателно на въпросите им. Слушаше спорове и разговори, които се отнасяха за всяка отделна фаза от работата, като се почне от Credit-Mobilier и се стигне до китайските работници, които идваха от запад, за да се срещнат с ирландците от неговото собствено отделение.

Когато Нил пристигна обратно в Бентон, беше нощ. Бентон и западна нощ! Той сякаш ги беше забравил. Гъста тълпа от хора се блъскаше към влака. С голяма мъка Нил успя да стигне до стъпалата. Но това вълнение, бързане и хаосът от високи и пресипнали гласове по това време в околността на гарата бяха необикновени дори за трескавия Бентон. Всички мъже носеха със себе си багаж. Нил изкрещя няколко бързи въпроса в ушите на минаващите, докато най-послед един го чу и му отговори.

— Последната нощ на Бентон!

Изведнъж всичко му стана ясно. Големият и дяволски лагер преставаше да съществува. Той беше съсипан, изоставен, обезлюден. Хората бягаха от него на стада. За по-малко от четиридесет и осем часа всичко онова, което беше представлявало Бентон — живот, злато и мъки, — беше събрано и отнесено, за да бъде сътворено в нов, по-голям и последен лагер — Роринг Сити.

Неочакваният скок на Нил от хубавата столица в тази мрачна, мръсна и шумна дупка отново подействува на чувствата му.

И докато настроението му все повече се разваляше, в гърдите му се появи старата болка — споменът за Ели Ли и страшното съмнение дали е жива или не. Оттатък лагера се издигаха тайнствените, мълчаливи и непроменливи хълмове. Той щеше да почувствува голямо облекчение, ако знаеше, че тя се намира сред тези хълмове — жива или мъртва. И точно това го плашеше в Бентон.

Започна да се разхожда безцелно из града, докато стана късно и се умори. Всички салони и локали блестяха ослепително. По едно време чу пресипнали гласове и изстрели от пистолети, а след това глух и гръмлив глас на голям револвер. И чудно, този шум го накара да потръпне! Всичко това звучеше съвсем необикновено. Той се извърна, без да знае какво да прави и къде да отиде. Не му се спеше. Най-послед влезе в една комарджийница, където беше приет в кръга на познати вече нему играчи.

Беше последната нощ на Бентон и във въздуха се носеше нещо заплашително и страшно.

Нил се увлече от късния час и от играта. Той почти се беше забравил, когато по рамото му се плъзна бяла, украсена със скъпоценности ръка и го докосна нежно. Той чу, че някой тихо

прошепна името му. А когато вдигна глава, видя над себе си зачервеното и обхванато от странен блясък лице на Бюти Стентън.

Следобедът и нощта на деня, в който се изплатиха заплатите, донесоха за затворената в стаята Ели Ли непоносими, безсънни и страхотни часове. В ушите ѝ звучеше тътнежът на Бентон — смесица от шептене, вопли и смях. До нея непрекъснато достигаха виковете на пияните, студените гласове на играчите, звънът на златото и чашите, непрекъснатият тропот от тежки ботуши, глухи изстрели от далечината, прегракнали гласове на спорещи мъже. Но в този страхотен хаос звучаха най-странно резките гласове на жените, които пееха без душа, смееха се без сърце и крещяха диво, дрезгаво и страхотно...

Още в първите часове на следващата вечер в комарджийницата на Дураде настана суетене. Локалът се беше събудил. Малко след това испанецът сам ѝ донесе храна. Той изглеждаше отслабнал и похабен, но все пак в отлично настроение. Залисан в мислите си, изглежда, не забеляза изплашеното и изпито от мъка лице на Ели.

— Глухонемият идиот, който ти прислужваше, е изчезнал — каза Дураде. — Вчера се изплащаха надниците. Много хора отидоха по дяволите!... Ели, аз спечелих петдесет хиляди долара в злато?

— Нима това не е достатъчно? — запита тя.

Но той не я чу и продължи да бърбори за печалбите си, за златото, за играта и за големите залози, които тепърва щяха да постъпят. Устните му трепереха, очите му блестяха, пръстите му се свиваха във въздуха.

Ели се почувствува облекчена, когато Дураде си отиде. Сега той беше достигнал върха на щастието си и неизбежният край беше близък. Ели си каза, че ако някоя ръка се протегне да я спаси, тя непременно ще използва случая.

Ели беше свикнала да свежда поглед, когато влизаше в игралната зала на Дураде. Често погледите на тези мъже я обиждаха. Но когато този път тя зае мястото си, почувствува, че играчите се държат спокойно от шумните комарджии, на които беше свикнала. Дураде ѝ заповяда да донесе нещо за пиене и след това продължи да бърбори възбудено нервно и почти весело.

Ели не повдигна поглед. Но когато донесе табличката до голямата маса, тя неочаквано чу тихото шептене на един от играчите:

— За Бога!... Хок, това е тя!

И след това до ушите ѝ достигна въздишка и тихо възклицание:

— Гръм и мълния!

Ели се завърна на стола си пред бюфета с чашите и едва тогава се реши да погледне. Дураде играеше карти с четирима души. Трима от тях бяха облечени в черно, според обичая на професионалните играчи, а четвъртият носеше сиво облекло и шапка с необикновена форма. Когато срещна погледа на Ели, той свали шапката си. Този — помисли си тя — трябва да беше човекът, гласа на когото чух — звучен глас с английски акцент. Неговото лице беше виждала. И сега тя четеше в лицето му онова, което го беше чула да казва. Той не я погледна повече. Играеше уморено, безразлично и разумно и мислите му, изглежда, бяха заети с други неща.

— Колко карти, Енклайф? — запита човекът в черно.

Англичанинът хвърли картите си на масата.

— Не искам — отговори той.

Играта неочаквано беше прекъсната от силно трополене в съседното помещение, което беше общата игрална зала на Дураде.

— Пак се сбиха! — извика нетърпеливо испанецът. — А днес се явиха само Фресно и Мул.

Отвън се чуха груби гласове, тежко падане, след това револверен изстрел. Дураде скочи.

— Извинявайте, господа! — каза той и излезе.

Единият от играчите веднага напусна помещението, а друг се приближи до вратата, за да наблюдава през пролуките. При масата остана само играчът, който седеше с гръб към Ели. Тя видя как англичанинът се наведе, за да му каже нещо. След това играчът стана, извърна се и се упъти право към нея.

— Името ми е Плейс Хок — каза той тихо и бързо. — Макар че съм комарджия, вие трябва да ми вярвате. Вие ли сте Ели Ли?

Сърцето на Ели заби силно. Тя трепереше с цялото си тяло, докато внимателно оглеждаше този човек. Отблизо той съвсем не приличаше на онзи играч с жесток поглед, който беше седял на масата. Под студената и неизразителна маска на лицето му се криеше беглата сянка на нежни чувства. Очите му бяха кристалночисти и странно проникателни. В тях блестеше възхищение, любопитство и състрадание.

И без да иска, Ели повярва, че може да се довери на този глас, а след това доверието ѝ се прехвърли и върху целия човек.

— О, сър, аз съм болна от страх — заекна тя. — Ако бих се осмелила...

— Вие можете да ми кажете всичко — прекъсна я той бързо. — По-скоро. По собствено желание ли сте тук, сред тези хора?

— Не, не.

— А как?

— О, сър... Нима мислите...

— Още щом ви видях, разбрах, че сте невинна... Коя сте вие?

— Ели Ли. Баща ми е Елисън Ли.

До тях беше приближил и Енклайф.

— Нима това е дъщерята на един от най-големите хора в Юнион Пасифик? — учуди се той.

— Сега нямаме време да слушаме историята ви — прекъсна ги Хок. — Вярвам ви... Значи, тук ви държат като пленница?

— Да, винаги заключена. Отдавна забравих дневната светлина. Заплашиха ме така страшно, че досега не съм се осмелила да помоля някого за помощ. Но Дураде подлудява. Не мога да търпя повече.

— Няма защо и да търпите, мис Ли — каза Енклайф. — Ние ще ви освободим още довечера от този затвор.

— Как? — запита Хок кратко.

Енклайф искаше без повече разправи да напусне направо къщата, но Хок поклати глава.

— Чуйте — започна Ели бързо. — Той ще ме убие на място, ако се опитам да избягам. Той е обичал майка ми. Не иска да повярва, че тя е мъртва, и единственото му желание е да ѝ отмъсти чрез мене... Обкръжен е от цяла банда негодници. Не, вие не можете да ме изтръгнете дори и с хитрост от ноктите му.

— Ако повикаме войници?

— Дураде веднага ще ме убие.

— Не можем ли да се вмъкнем тук нощем?

— Не зная как. Тук никой не си ляга. Заклучват ме и грижливо ме пазят... О, вие трябва да използвате слабостите на Дураде. Злато! Той е луд за злато. Ако го хване треската, възможно е да ме проиграе или да ме продаде за злато.

Студените очи на Хок блестяха като огънчета в железни обръчи, той отвори уста да каже нещо... После бързо махна на Енклайф да седне до масата. Те тъкмо сториха това, когато в стаята влязоха

двамата играчи, следвани от Дураде. Испанецът потри ръцете си със задоволство.

— Защо се караха? — запита Хок, като изтърси пепелта от цигарата си.

— Няколко пияници, които бяха загубили парите си.

— И които с ваша помощ бяха изхвърлени?

— Да, Мул и Фресно са отново на поста си.

Играта продължи. Ели чувствуваше, че атмосферата се е променила. Сега Хок седеше с лице към нея. И зад всяка карта, която той хвърляше, се криеше мрачно настроение и тайнствена сила. Енклайф скоро напусна играта. Но сега той изглеждаше много поразвълнуван, отколкото по-рано. Скоро се оказа, че Хок, чрез своето умение и сръчност беше притиснал противниците си до стената. Той разпали тяхната страст, раздразни чувствата им. Дураде изглеждаше най-слаб, макар да имаше повече щастие. Другите двама се бореха срещу Хок.

Вечерните сенки започнаха да нахлуват в помещението, когато Дураде извика за светлина. В стаята влезе гъвкав черноок мексиканец с тигрови движения. Той носеше нож, затъкнат в пояса му, и приличаше на разбойник. Когато запали лампите, той се приближи до Дураде и му заговори по испански. Дураде му отвърна на същия език. След това мексиканецът излезе. Един от играчите се изправи.

— Господа, позволявате ли да донеса още пари, за да продължа играта? — запита той.

— Разбира се — отговори Хок.

Дураде също се съгласи. Настроението му се беше влошило.

Играта продължи с още по-голям интерес. Дураде навярно беше дал някаква заповед на мексиканеца, защото след известно време неговите бандити пазачи един след друг влязоха в стаята. Те се движеха тихо и в очите им светеше странен блясък.

— Преустановихте ли игрите въвн, Дураде? — запита Хок.

— Време е за вечеря — отговори Мул.

Хок погледна говорещия с остър и смел поглед.

— Аз не говоря с вас — каза той.

Дураде, който разбра колко опасен може да стане този разговор, се съвзе от своята задълбоченост в играта, за да обясни, че е направил

това, за да не се смущава повече играта им. Той говореше доста чистосърдечно, но изразът на лицето му съвсем не беше честен.

Скоро след това и вторият от играчите съобщи, че ще бъде много благодарен на господата, ако му позволят да напусне локала да вземе пари. След това той бързо се отдалечи. Дураде и Хок продължиха да играят сами. Щастието клонеше ту към единия, ту към другия, докато двамата играчи отново се върнаха. Те не дойдоха сами. Придружаваха ги още двама души, облечени в черно, с черни сомбрера^[1] и студени лица.

— Може ли да вземем участие в играта? — запитаха те.

— С удоволствие — отговори Хок.

Челото на Дураде се намръщи и червенината изчезна от лицето му. Въпреки че щастието все още беше на негова страна, не му се харесваше очевидната подкрепа на противниците му. Но неговото предразположение за някаква промяна на положението се появи веднага щом той спечели първите големи залози. Старото му настроение пак се върна, а с него и суетата му.

Неочаквано Хок прекъсна играта, като удари с ръка по масата. Разнесе се твърд, металически звук. Но ръката му беше празна. Всеки по-внимателен наблюдател би забелязал, че в ръкава си Хок носеше малък револвер. Но това обстоятелство не направи впечатление на Дураде.

— Протестирам, че този човек се навежда над масата — каза Хок, като посочи Фресно.

— Така ли? — изсмя се отвратителният гигант. Той гледаше дръзко и злобно комарджията.

— Не говорете с мене! — заповяда Хок.

Фресно мълчаливо отстъпи.

— Не се грижете за него, Хок. Момчетата са малко възбудени. Те забравят как да се държат, когато видят големи залози.

— Изпратете ги навън, за да не смущават играта ни.

— Не! — отвърна Дураде остро. — Те могат да наблюдават играта.

— Енклайф! — извика Хок със същата острота, — доведете няколко от приятелите ми, за да наблюдават и те играта. И не забравяйте Нил и Лари Кинг.

Ели, която слушаше с напрежение всяка негова дума, едва не припадна при неочакваното споменаване на тези две имена. Няколко секунди пред очите ѝ притъмня. Стаята се развъртя и на нея ѝ се струваше, че сърцето ѝ ще изскочи от радост.

Англичанинът веднага излезе.

Дураде хвърли бърз и гневен поглед на партньора си.

— Какво значи това?

— Желая няколко мои приятели да наблюдават играта.

— Но аз няма да позволя този червенокос убиец да прекрачи прага на локала ми.

— Много съжалявам, но този път ще направите изключение... И без това, Дураде, на вас не гледат с добро око.

Очите на испанеца блеснаха злобно.

— Да не искате да кажете... сеньор...

— Да — прекъсна го Хок и неговият студен и разсъдлив глас обузда готовия да избухне Дураде. — Спомняте ли си за един играч на име Джонс? Той беше застрелян в тази стая... Но ако и с мене се случи нещо подобно, вие и вашите приятелчета няма да останете дълго в Бентон.

Лицето на Дураде посивя от гняв и уплаха. И в този момент маската му падна. Испанската му природа се прояви. Но също така стана ясно, че Дураде не може да се мери с играч от калибъра на Хок.

— Е, вие само блъфирате ли, или ще продължим да играем? — запита Хок.

Дураде преглътна гнева си и даде да се разбере с едно движение, че играта продължава.

Ели гледаше втренчено към земята. В гърдите ѝ беснееше страшна буря. Разкъсаните ѝ мисли непрекъснато се съсредоточаваха към въпроса дали е разумно да се покаже веднага на Нил и дали опасността не е много голяма. Но тя се чувствуваше обзета от голяма радост и знаеше, че веднага щом той се покаже на вратата, ще се спусне към него и ще повери спасението си на небето. На небето и на Реди Кинг. Тя си спомни за каубоя и чувствата ѝ бяха сковани от страх. Дураде и бандата му скъпо щяха да платят за сметките си, ако Реди Кинг я намереше тук.

Минутите минаваха. Играта продължаваше. Играчите разговаряха тихо. Наблюдателите мълчаха. Съмнителни шумове отвън

нарушиха тишината.

Ели погледна втренчено към вратата, която неочаквано се отвори. Влезе Енклайф, придружен от няколко души, хора с бързи движения и зорък поглед. Но между тях не се намираха Нил и Лари. Сърцето на Ели стана тежко като олово. Промяната на чувствата и внезапното разочарование ѝ подействуваха твърде силно. Тя видя как Енклайф поклати глава и позна от движението му, че никъде не е могъл да намери двамата приятели. След това тя неочаквано беше обхваната от необяснима радост, че Нил няма да я намери тук — че Лари няма да употреби револвера си срещу тези бандити. Имаше още възможност да бъде освободена без насилие.

Когато вдигна глава, тя видя, че положението в играта се беше променило. Играеха само още трима души — Хок, Дураде и един трети джентълмен в черно. И още докато Ели ги гледаше, този трети играч хвърли картите си на масата и стана мълчаливо, за да се присъедини към останалите комарджии, които стояха зад Хок. Те бяха загубили злато, от което не се интересуваха много. Но в държанието им имаше по-дълбок смисъл. Играчите се съюзяваха срещу измамническия грабеж.

Дураде беше загубил цяло състояние, но не цялото си богатство. Сега той представляваше жалка останка от някогашния елегантен испанец. Косата му беше мокра и разрошена, яката му беше разкопчана, ръката му трепереше. От долната му устна бликаше кръв. Той не виждаше нищо друго, освен златото, картите и Хок — непримиримия играч с железни нерви и сиво лице. Зад него се бяха наредили пазачите му, развълнувани, нервни, трескави, вперили очи в златото — с изпълнени с омраза и убийствени планове очи.

Ели се измъкна в стаята си, като само притвори вратата. След това тя започна да се разхожда, очаквайки края, който не се осмеляваше да види. Неочаквано силна въздишка, съпроводена от цяла вълна други, по-тежки я накара да се послуша. Един съборен стол бе нарушил мълчанието, което за миг се бе въдворило.

— Дураде, с вас е свършено!

Това беше студеният, звучен глас на Хок.

Ели изтича до вратата и погледна през пролуката. Дураде стоеше като вързано диво животно. Хок се беше навел над огромната купчина злато на масата. Останалите стояха като вкаменени.

— Тук има цяло състояние — продължи Хок, като посочи златото. — Всичко, което притежавах аз, всичко, което притежаваха нашите партньори, всичко, което притежавахте вие.

Очите на Дураде не можеха да се откъснат от купчината злато. Той дори не беше в състояние да погледне към студения Хок.

— Да, всичко! — отекна като ехо гласът му.

След това Хок се наведе над испанеца като ястреб, готов за удар.

— Дураде, имате ли да заложите още нещо?

Дураде беше единственият, който се помръдна. Той стана бавно, треперещ с всичките си членове, и едва когато се изправи напълно, очите му се откъснаха от жълтата купчина.

— Сеньор, да не искате да ми се присмивате? — изпъшка той пресипнало.

— Предлагам ви цялата си печалба... срещу момичето, което държите тук.

— Да не сте луд?

— Сигурно... Но бързо, бързо! Съгласен ли сте?

— Сеньор, това момиче не бих дал заради златото на двете Индии — отвърна непоколебимо Дураде. В думите му нямаше следа от нерешителност. Предложението на Хок не можеше да възбуди този испанец, който заради злато беше извършил толкова много престъпления.

— Но вие ще я заложите! — извика Хок и сега в думите му наистина звучеше подигравка. С един-единствен жест той блъсна печалбите си към средата на масата и златото остро извънтя. Той, играчът, четеше това, което ставаше в душата на противника му.

Челюстите на Дураде конвулсивно се стиснаха. Той сякаш вече нямаше власт над мускулите им, за да може да говори. Онова, което не искаше да продаде на никаква цена, той щеше да рискува на карти, обладан от чудната вяра на играч в силата на случая.

— Залагам цялата си печалба срещу момичето — продължи Хок безмилостно. Към страхотната тежест на предложението му се примесиха презрение, насмешлива храброст и хитро коварство. Той умееше да разпали човека. Комарджията Дураде беше бебе в ръцете на този гигант.

— Хайде, приемате ли?

Дураде скочи, като че ли беше грабнат от непреодолимо течение.

— Си, сеньор! — извика той със силен и радостен глас. В този миг, който без съмнение беше най-големият в целия му комарджийски живот, той неволно употреби матерния си език.

Гласнати от един общ импулс, Хок и Дураде седнаха до масата. Останалите се сгъстиха около тях. Фресно се присламчи със злобен блясък в очите.

— Знаех какво възнамерява Хок — каза той на съседа си. — Той е тук заради момичето!

Играчите изтеглиха по една карта, за да определят кой ще раздава. Картата на Хок беше по-голяма. Той започна да размесва. Ръцете му бяха бели, красиви, като ръце на жена. И колко бързо ги движеше — толкова, че очите не можеха да ги проследят. А несравнимата сръчност, с която ги раздаваше, подчертаваше още повече изкуството му. Подлият Дураде най-после си беше намерил противник, в ръцете на когото приличаше на играчка. Той нямаше шанс. Никое човешко око и никоя човешка ръка не би могла да хване Хок и при най-малкото нарушение на законите на честността. Но всичко в този човек при напрежението на момента показваше какъв играч е той.

Дураде поиска шепнешком две карти и ги хвана с треперещи пръсти. Страхотна надежда и ужасно тържество се изписаха на лицето му.

— Аз вземам три — каза Хок спокойно. И с необикновена грижливост, в пълна противоположност на предишните му движения, той изтегли една след друга три карти. След това ги погледна с невъзмутимото си спокойствие и ги остави открити на масата.

Дураде ги погледна втречено. От устните му се откъсна пресипнал вик.

Хок се изправи бързо.

— Аз спечелих, Дураде! — каза той. Обърна се към приятелите си: — Господа, приберете, моля ви се, това злато.

После пристъпи към вратата на Ели.

— Елате, мис Ли.

Ели излезе трепереща и залитаща.

Едва сега Дураде вдигна очи от златото, което приятелите на Хок прибираха в джобовете си. Когато видя Ели, в него отново настъпи бавна и необикновена промяна. Най-напред той леко потръпна: ръката

на Хок се намираше върху лакътя на Ели. Блясъкът на неговата силна страст за злато, която беше озарила лицето му с горда хубост, сега отстъпи пред мрачната изненада. Сянката се изгуби сред неочаквано пламналия огън. В очите му се четеше непоносима болка от загубата и смелостта, с която не искаше да признае тази загуба. За секунда той представляваше великолепна гледка и може би в този миг говореха расата и кръвта. След това неочаквано, без съмнение обзет от внезапно събудили се спомени, той пак се превърна в жертва на необяснима и ненаситна омраза.

Ели отстъпи назад. Тя знаеше, че Дураде вижда в нея майка ѝ. Спомени, любов, злато, игра — нищо не можеше да попречи на плановете на испанеца.

— Вие ме надхитрихте, сеньор! — прошепна той.

— Аз ви бих в собствената ви игра — каза Хок. — Моите приятели и хората ви чува какви са залозите... и видяха играта.

— Сеньор, аз не бих заложил за нищо тази девойка!

— Но вие я загубихте... Предупреждавам ви, Дураде, бъдете разумен поне веднъж в живота си!... Вземете златото, което е останало.

Дураде блъсна златото с такава сила, че преобърна масата и монетите се разсипаха със звън на земята. Това безсмислено разпиляване на богатството освободи хората на Дураде от тяхното неподвижно напрежение. Те започнаха да събират парите.

Синият блясък на един „Дерингер“ в ръката на Хок спря испанеца. Съскайки като змия, той отстъпи, вцепенен за секунда от страх, който бързо преминаваше в луда ярост.

— Застреляйте го! — каза Енклайф със студенина, която показваше неговата предвидливост.

Един от приятелите на Хок размаха бастуна си и счупи една от лампите. Със същите бързи движения той строши и останалите две. Помещението потъна в мрак. Това, изглежда, беше знакът за хората на Дураде да започнат като луди да грабят златото. Дураде извика и се спусна напред.

Ели почувствува, когато я дръпнаха назад към вратата, откъдето я въведоха в съседната стая. Тук беше малко по-светло. Тя различи фигурите на Хок и Енклайф. Последният затвори вратата. Хок запита

Ели шепнешком, макар шумът в съседната стая да правеше това съвсем излишно:

— Има ли изход от тук?

— Прозорецът.

— Енклайф, отворете прозореца и изведете момичето навън. Аз ще спра Дураде, ако влезе. Бързо!

Докато Енклайф отваряше прозореца, Хок застана пред вратата с протегнати ръце. Ели все още различаваше в полумрака високата му фигура. Съседната стая се беше превърнала в ад. Дураде викаше за светлина, хората му с рев се бореха за златото, а приятелите на Хок си пробиваха път към изхода. Това, че те не бяха последвали Хок, показваше предположението им той да се е измъкнал през другата врата.

— Елате — каза Енклайф.

Той помогна на Ели да излезе през прозореца и с мъка я последва. След това тихо извика Хок. Комарджията се намери вън бързо и безшумно.

— А сега? — промърмори Ели.

Намериха се в тясно дворче, между дървена постройка и някаква голяма палатка. Откъм палатката се чуваха развълнувани гласове и те без съмнение накараха Хок да се усъмни, защото той направи знак да мълчат и поведе Ели през тъмния проход, който завършваше в по-голям двор, заобиколен от черни, ниски постройки. Енклайф неотлъчно ги следваше.

Нощта беше мрачна. На небето не се виждаше нито една звезда. Студен вятър облъхна лицето на Ели и след дългото затворничество той й подеждва освежително. Хок започна да се промъква напред. Дворът беше постлан с груби дъски и затрупан с дървен материал. Тук доскоро се беше издигала барака.

— Никаква врата — прошепна Хок.

— Също и от тази страна. Трябва...

— Слушайте!

От всички страни долиташе шум, но най-силен беше този, който идваше откъм тесния коридор, водещ към игралния дом на Дураде. Тъмнината беше разкъсана от светлини. Силният глас на Дураде се смесваше с други по-дълбоки и прегракнали. Някой разговаряше с

испанеца, който очевидно беше прегледал стаята на Ели и беше забелязал отворения прозорец.

— Слушай, мръсни мексиканецо, при нас няма жива душа от вашите. Ще застрелям първия, когото срещна — извика някакъв сърдит глас.

След това се чу гласът на Дураде:

— Видяхте ли ги?

— Чухме, че се измъкнаха през прозореца.

Дураде започна да ругае високо на испански. След това той извика:

— Фресно, Мул, вземете няколко души и идете надолу по улицата. Те не могат да ни избягат... Макс, претърсете двора с хората си!

Последва хаос от тихи и неразбрани гласове.

— Убийте ги, доведете момичето и златото е ваше! — извика Дураде.

Чу се тропот от тежки ботуши и тихото мърморене на сърдитите бандити. Хок се наведе над Енклайф:

— Обградиха ни — прошепна той.

— Да, но тук е доста тъмно. Освен това негодниците ще напредват бавно. Останете тук, докато аз се опитам да направя някакъв отвор.

Енклайф беше напълно спокоен, като че ли ставаше дума за някаква маловажна работа. Той изгаси цигарата си, хвърли я и после свали ръкавиците си.

Лицето на Хок блестеше бледо в нощния мрак. Той стоеше, опрял лакти в тялото си, с по един револвер във всяка ръка.

— Ех, да имах по-тежки оръжия — каза той.

Вълнението на Ели се уталожиха при мислите, които нахлуха в главата ѝ. Тези двама чужди мъже бяха застанали с рицарско спокойствие срещу враговете ѝ и с няколко храбри думи и действия се бяха обрели на неизвестна съдба.

— О, аз трябва да ви кажа всичко! — прошепна тя. — Чух, че искахте да повикате Нил и Лари Кинг... Сърцето ми се смрази! Нил, Уорън Нил е мой годеник. Ето, вижте, аз нося пръстена му.

Хок се наведе, погледна лицето на Ели, хвърли поглед върху пръстена. После се извърна към Енклайф.

— Какво ли не става по света... Аз все подозирах, че с Нил се е случило нещо. Сега го разбирам... след като видях момичето му.

— За Бога! — възкликна Енклайф.

— Аз ще спра хората на Дураде. Искате ли да спасите момичето?

— Къде да го заведем?

— Къде ще бъде на сигурно място? Във войсковия лагер? Не, много е далеч. О, заведете я при Стентън. Разкажете всичко на Бюти. Тя ще я скрие. А после потърсете Нил и Лари Кинг.

Тонът на гласа му и близкият му дъх събудиха у Ели необикновено предчувствие — че той никога вече няма да напусне тази мрачна клопка. Тя чу как Енклайф откърти една дъска от стената или от оградата. Този шум ѝ се стори извънредно силен. Гласовете от палатката бяха замлъкнали. Студеният вятър духаше над голите основи. Някъде далеч се чуваха музика и пиянски крясъци. Нощното опиянение на Бентон беше започнало.

Неочаквано на около петдесет крачки от тях в тъмната част на двора блесна светлина.

Хок дръпна Ели по-близо до Енклайф.

— След мене! — прошепна той.

Силното скърцане на дървото свидетелствуваше за напредването на Енклайф. То същевременно издаваше на бандитите и положението на бегълците. Светлината изгасна. Чуха се развълнувани гласове. След това по дъските се чува стъпки.

На Ели се стори, че вижда ясно очертани плъзгащи се в полумрака фигури. Когато се извърна, тя видя, че през отвора, който Енклайф беше направил, прониква светлина.

Неочаквано една червеникава светкавица разкъса тъмнината. Ели чу силния удар на куршум в стената. След това стреля Хок. Неговият „Дерингер“ издаде тънък, злобен гърмеж. Последва вик и стон. Отново се чува изстрели. В дървото започнаха да се забиват един след друг куршуми. Внезапно Хок се олюля. Ели видя нов залп от светкавици, които разкъсаха мрака. И тя с ужас виждаше всеки път, когато Хок биваше улучен. Пресипнали гласове и задавени викове се смесваха с ехото на изстрелите.

След това Енклайф я хвана с две ръце и ѝ помогна да мине през дупката, която беше пробил в оградата. Тя излезе с гръб напред. Пред очите ѝ все още се очертаваше изправената фигура на Хок, който

стоеше на поста си. Той като че ли се люлееше. В последния миг тя беше принудена да напусне отвора. Макар още да не се беше огледала в страни, тя разбра, че се намира в слабо осветено спално помещение. Изстрелите във престанаха. Тя чу как върху дъските нещо тежко падна. След това до слуха ѝ достигна шум от бързо и леко трополене на множество крака.

Енклайф успя да се вмъкне с краката навътре в отвора. Той с мъка започна да се провира, когато някой неочаквано го спря. Дъските изпращяха. Тялото на Енклайф се залюля, след това той бързо замаха ръце зад себе си. Ели дочу задавени испански думи. Тя стоеше като вкаменена, сигурна, че Дураде е нападнал англичанина. Изведнъж англичанинът се дръпна силно навътре и издърпа след себе си нисък човек, който размахваше безпомощно ръцете и краката си. С едната си ръка той го хвана здраво за гърлото, а с другата изви китката му. Ели позна мексиканския пазач на Дураде. В пестника си той държеше нож с окървавено острие.

Щом се намери в стаята и можеше да се движи, Енклайф ликвидира мексиканеца с разумно и безжалостно спокойствие. Ели видя как той изви и счупи ръката, която държеше ножа. Но не тази гледка, а очите на мексиканеца накараха Ели да спусне клепачите си. Когато отвори отново очи, Енклайф стоеше до нея, а мексиканецът лежеше в конвулсии на земята. Енклайф държеше в ръка кървавия нож. Той го скри под дрехата си.

— Елате! — Гласът му звучеше слабо.

— А, Хок! Ние трябва...

Странното движение на Енклайф я накара да замлъкне. Тя го последва. Наблизо се чуваха гласове. На Ели се стори, че изостава. Да, движенията на англичанина, който вървеше пред нея, изглеждаха неестествени. Преминаха през тесен коридор и излязоха в тъмнината. Вдясно се показаха светлини и тичащи фигури. Енклайф се втурна с нея в обратна посока. Завиха по тъмна и тиха странична улица. Ели се спъна и за малко щеше да падне, ако не я беше задържал Енклайф. Но от време на време и той се спъваше.

На ъгъла на голяма, просторна постройка с блестящи светлини Енклайф отвори една врата и блъсна Ели в някакъв коридор. След това я поведе покрай стената. Крачките му бяха станали по-бавни и по-несигурни. Той зави в силно осветена зала. Музика и смях удариха Ели

в лицето и я замаяха. Но тя видя само един-единствен човек, една негърка.

Когато Енклайф спря, негърката подскочи. Тя изглеждаше уплашена.

— Извикай Стентън бързо! — каза той задъхано. И като тикна в ръката ѝ пари, прибави: — Не казвай нищо на никого!

След това отвори една врата, въведе Ели в добре мебелирана стая, залюля се до една софа и падна с цялата си дължина върху нея. Лицето му имаше странен израз, забележителен със своята бледост. Цялата негова уморена и нехайна безразличност беше изчезнала.

Докато падаше по гърба си, ръцете му разсъблякоха дрехата и паднаха окървавени настрана. Ножът се плъзна и издрънча на земята. Червеникава пяна покриваше устните му.

— О, Боже, вие сте ранен? — извика Ели и коленичи до него.

— Ако Стентън не дойде навреме... Кажете ѝ какво се случи. Помолете я да ви заведе при Нил.

Той говореше с все по-голяма мъка и заекването му показваше, че кръвта нахлува в гърлото му.

Ели не можеше да говори. Тя не можеше и да се моли. Но погледът и разумът ѝ се бяха изострили силно. Малките очи на Енклайф се бяха спрели върху нея и на Ели се стори, че той се усмихва — не с устните и лицето си, а в своята душа.

След това Ели чу шумолене на коприна пред вратата. Вратата се отвори. В стаята влезе жена с красиво лице и голи ръце и шия. Тя имаше големи, тъмносини, заобиколени със сенки очи и погледът ѝ започна да скача от Енклайф на Ели.

— Какво се е случило? Вие сте мъртвоблед! Енклайф, ръцете ви, гърдите ви! Боже мой!

Тя се наведе над него.

— Бюти, раниха ме... а Хок... е мъртъв!

— О, този ужасен Бентон! — извика жената.

— Не падайте в несвяст... Чуйте ме! Спомнете ли си, ние се заинтересувахме за едно момиче... което Дураде държеше при себе си. Това е тя... Ели Ли. Дураде я беше пленил, за да си отмъсти на майка ѝ, която смята за още жива. Ние я освободихме... Бюти, тази Ели Ли е годиница на Нил... Той не знае, че тя е още жива... Трябва да я скриете... и да я заведете при него.

Тя бързо отвърна:

— Да, обещавам, Енклайф, обещавам... Колко странно!... Енклайф! Говорете! О, той умира!

Още при първите ѝ думи у Енклайф настъпи незабележима промяна. Волята му отслабна. Тялото му се отпусна. Под ярката бледнина на лицето му пропълзя студена, сива сянка. С последно усилие той впери странния си поглед, който Ели вече беше почувствувала, отново върху нея и сега смъртно ѝ се струваше, че вижда в този поглед скрита благословия и изкупление.

— Той е мъртъв! — промърмори Стентън и стана. Изглеждаше обхваната от някаква треска. — Мъртъв! И ние не знаем нищо за него — нито истинското му име, нито положението му... Но дори и Бентон не можа да му попречи да умре като джентълмен.

Тя хвана Ели за ръка, изведе я от салона и отвори вратата на една спалня. След това започна да наблюдава чертите ѝ с удивление и с цялото онова състрадание, на което е способна една жена.

— Значи вие сте годеница на Нил? — запита тя.

— О, моля ви, потърсете го! — изхълца Ели.

Нежността в гласа, лицето и допира на жена бяха неща, от които Ели в този момент най-много се нуждаеше, и тя се превърна в разтреперано дете. Колко необикновено мило протягаше ръце тази жена, за да я притисне до гърдите си.

— Ели Ли... А той мисли, че сте мъртва — промърмори тя със запъване. — Ей сега ще го доведе.

Когато тя напусна Ели, върху лицето ѝ вече не се четяха годините и то не беше покрито със сенки. В този миг в цялото ѝ съществуване имаше нещо красиво и страшно.

Но Ели не можеше да я разбере.

— Останете тук — каза тя. — Бъдете спокойна!... Аз ще доведе Нил.

Тя отвори вратата и застана на прага, за да хвърли поглед в залата. Усмивката ѝ я правеше хубава. После затвори вратата и я заключи. Ели чу отдалечаващия се шум от коприна.

[1] Широкополи шапки. — Б.пр. ↑

Стентън сложи треперещата си ръка на рамото му.

— Нил, елате с мен! — прошепна тя.

Той поклати отрицателно глава.

— Да, да! — каза тя и гласът ѝ трепереше от вълнение.

Уморено и с досада той остави картите си на масата и погледна нагоре. Тъмните му очи изразяваха лека изненада и някакво чувство, което, както тя си помисли, можеше да се нарече състрадание.

— Мис Стентън, извинявайте, но разберете ме, моля ви се...

Извърна се, взе картите си и продължи да играе.

Бюти Стентън потръпна, като че ли беше получила внезапен удар. Като че ли в нейното топло и пламтящо сърце искаше да се вмъкне някаква ледена мисъл. Тя не можеше да спре напирещата сила на чувствата си. Женският ѝ ум, тактът ѝ, нейното познаване на хората, всичко това сякаш се парализира и отказа да ѝ служи.

— Нил, вие трябва да дойдете! — извика тя със запъване. — При мене...

Някакъв мъжки глас грубо се засмя. Стентън не се интересуваше за този смях, докато не видя как той подеждва на Нил. Лицето му се зачерви и ръцете му хванаха картите.

— Слушайте, Нил — започна грубият играч с подигравателна гримаса. — Не позволявайте да ви пречат. Зарежете приятелката си. Вие спечелихте хубаво и тя сигурно е забелязала това.

Нил хвърли картите в лицето на играча. След това скочи, наведе се през масата и го удари така с пестника си, че той падна от стола.

След шума от падането изведнъж настъпи пълна тишина. Всички се извърнаха, за да видят какво е станало.

Нил държеше леко встрани заплашително дясната си ръка. Играчът се изправи, като псуваше, но не се опита да посегне към оръжието си.

Дори и да се отнасяше за живота ѝ, Бюти Стентън не би могла да изговори думите, които искаше да каже. Нещо неочаквано се беше препречило на пътя им.

— Нил, елате с мене! — беше всичко онова, което тя успя да прошепне.

— Не! — извика той бързо, с гневно движение.

И това движение, съпоставено с грубата шега на играча, даде на Стентън да разбере какви мисли минават през умовете на тези мъже.

Глупаци, глупаци! В чувствата ѝ настъпи неочаквана промяна, но тя се удържа. Нил ѝ обърна гръб. Тълпата видя това и мнозина се изсмяха. Стентън почувствува подтика на накърнената си гордост и кипежа на кръвта си. Тя беше зле разбрана, но какво я интересуваше това? Когато Нил отстъпи настрана, тя хвана ръката му, стисна я здраво, докато се опитваше да се приближи до него, за да прошепне новината на ухото му. Той я разтърси. Лицето му беше тъмночервено от гняв. Вдигна едната си ръка с движение, което всяка жена би разбрала и побягнала. И това движение оказа страхотно влияние върху Бюти Стентън. Нил мислеше, че тя иска да го отегчава с любовта си. За него нейните действия, шепнения и докосвания не бяха имали друго значение, освен това, което бяха имали към тези груби човешки животни, които наблюдаваха опулени и с разтворени уста сцената. Най-скъпият, най-чистият и най-възвишеният момент от целия ѝ живот беше отровен, обезобразен и разбит. Тя трябваше да говори открито, да му обясни положението.

— Ели Ли!... В къщата ми! — извика тя и после, като ударена от гръм, стана леденостудена и устните ѝ се свиха в сурова гримаса.

Нил потръпна. Промяната, която обхвана съществуването му, беше неочаквана и страхотна. Мъртвешка бледност покриваше лицето му, но това не беше вълнение от новината, която чу, а дива ярост, мъчителна изненада, реагиране на човек, който смята, че с добродетелен гняв отхвърля греховното.

— ...! — той извика в лицето ѝ ужасна обида, онази единаединствена дума, която можеше да разпали адска омраза в душата на Стентън. Страните му бяха посивели като пепел, а очите му горяха. В следния миг той беше способен да убие. Ръката му се вдигна и коравият му пестник се стовари върху устата ѝ.

— Не се осмелявайте да произнасяте името ѝ!

Напрежението на Бюти Стентън се пречупи. Тя побягна към улицата. Спъваше се, олюляваше се. Светлините заплуваха пред очите ѝ. Улиците сякаш танцуваха. Шумът на нощния Бентон бликаше в заглъхналите ѝ уши. Фигурите на срещнатите из пътя ѝ бяха неясни и призрачни.

— Той ме удари, той ме изруга! — пъшкаше тя. И въодушевлението от онзи свят час в живота ѝ изчезна, сякаш никога не

я беше обладало. Страстта от многото лоши и порочни години моментално надделя.

— По дяволите! Той ще умре за това! Аз ще измия ръцете си в кръвта му! И ще плюя в лицето му, преди да умре!

Такива мисли се редяха в главата ѝ, докато тя залиташе по улицата към своята къща, съзнавайки, че никаква човешка омраза не може да пламва толкова бързо и неочаквано, както омразата на една загубена жена! В сърцето ѝ, което допреди малко беше тържествувало в блажено съзнание, сега проблясваха хиляди дяволски мисли. И ето че най-страшната от тях, като че изпратена от ада, не закъсна да се яви.

— За Бога! Та отмъщението се намира в ръцете ми! Ще направя от Ели Ли онова, което аз съм станала! Ще направя от нея също такава създание, което той удари и изруга!

Жената в Бюти Стентън престана да съществува. Онова, което сега дишаше, беше проклетото творение на множество мъже, разбили живота ѝ. Само една дума — отмъщение! Убийство! Живот, непримиримо, необяснимо подхвърляне насам и нататък от човешките страсти! Разум, благородство, любов, женственост, майчинство — всичко онова, което беше наследила от рода си, беше потъпкано, съсипано чрез лъжливата и неестествена треска, която беше заразила тялото и чувствата ѝ. Никоя тигрица, никой човекоядец, никой дивак, никое живо същество освен една жена от род, която знае колко дълбоко е паднала, не биха били способни на тази смъртоносна и непреодолима жажда за разрушение, която беше обхванала Бюти Стентън. Така животът и природата си отмъщаваха за нещастната ѝ съдба. Омразата ѝ беше неизмерима. Тя, която би била готова да ходи гола по улиците на Бентон или да търси смъртта си в безкрайната пустиня заради човека, когото обичаше, таеше в душата си тайнствената, непонятна страст на падналата жена. Тя можеше да се превърне в пламък, в обич и във вихрена стихия.

Стентън стигна до къщата си. Празненствата по случай последната нощ на Бентон отдавна бяха започнали. Тя застана в сянката на оградата и се загледа към широката врата.

— Ще дам ключа на първия мъж, който се приближи! — изсъска тя.

Краката ѝ отказаха да ѝ служат. Тя трепереше с цялото си тяло. Светлините в залата като че ли започнаха да тлеят. Тя чакаше. Отвътре

излязоха няколко души. След това до вратата се приближи висока, небрежно движеща се фигура.

В гърдите на Бюти Стентън като че ли се заби и пръсна куршум. В тази фигура тя разпозна най-лудия, най-силния и най-опасния човек на Бентон — Лари Ред Кинг.

Стентън пристъпи крачка напред и за пръв път не изпита онзи леден ужас, който я обхващаше при близостта на този човек.

Погледите им за миг се срещнаха. Висок, слаб, нехаен, грациозен, с червендалесто, кафяво лице, блестящи очи и разрошена червена коса, той приличаше напълно на себе си — красив червенкос дявол, който не се страхуваше от нищо и от никого, предопределен само за ада в своята студена и безпощадна ярост.

Каубоят изглеждаше полупиян. Стентън умееше да чете в лицата на мъжете, които посещаваха локала ѝ. И онова, което сега видя в чертите на Кинг, прибави към оргията на нейната омраза и дива радост. Дори ако имаше на разположение всички дяволи на Бентон, тя пак би избрала този небрежен револверен герой.

— Лари, аз имам едно ново момиче — каза тя. — Елате!

— Добър вечер, мис Стентън — в гласа му се чувствуваше действието на алкохола. По лицето му премина зловна, момчешка усмивка.

Той я последва без повече разпавии. От време на време тя усещаше докосването на тежкия му, люлеещ се револвер и след това биваше обземана от леден ужас. Коридорът се разшири в голямо помещение, което от своя страна ги заведе в танцувалната зала. Между посетителите тя видя няколко души, които бяха мрачни на вид и като че ли търсеха нещо, но в трескавото си вълнение тя не им обърна особено внимание. Тя поведе Лари през залата, по една стълба до ъгъла на нов коридор.

— Вземете този ключ! — прошепна тя. Ръката ѝ трепереше. Това беше отговорът на един прогнил свят; но тя не можа да каже нищо повече; устните ѝ отказаха да се мръднат. Тя посочи вратата.

Почака, докато гордата и красива фигура на каубоя се спря пред прага на стаята. След това побягна.

Дълго време, след като красивата, голоръка жена беше затворила и заключила вратата, Ели Ли остана в необяснимо очарование и треперещо очакване на любимия си.

Малкото помещение се струваше на Ели най-хубавото скривалище и все пак в него имаше нещо потискащо, нещо, което беше почувствувала още в стаята с трупа на Енклайф. Но това не беше потискащият дъх на смъртта; Ели се чувствуваше въоръжена срещу страха си. И въпреки всичко, това скривалище предизвикваше тръпки по гърба ѝ.

По всичко личеше, че помещението не служи никому за квартира, въпреки че съдържаше същите мебели, каквито Дураде ѝ беше купил, и беше подредено чисто и удобно. Ели потръпна, когато ръката ѝ докосна един стол, стената и масата. През стените долиташе онзи тих, странен и беззвучен шум, на който вече от толкова ноци беше навикнала — ярка, натъртена смесица от музика, пеене, гласове и крачки, като че ли ръководени от един и същ дух. След това ѝ се стори, че от време на време чува далечно чукане и трясък от падащи греди и колони.

Минутите минаваха и изглеждаха безкрайни като часове. Жената сигурно скоро щеше да се върне с Нил. Тази мисъл пропъди всичките ѝ спомени, всички чувства и всички страхове — пропъди призраците на Дураде и бандитите му, тънкия спомен за двамата души, които бяха умрели заради нея — и в нея остана само треперещата надежда и мъчителният копнеж.

Крачки пред вратата я откъснаха от нервното ѝ, мечтателно настроение. Някой се приближаваше през коридора. Сърцето ѝ диво подскочи... и спря. Крачките преминаха покрай вратата — тя чу тежкия пиянски глас на някакъв мъж и празния, престорен смях на момиче.

Всички членове отказаха да ѝ служат. Напрежението и трескавият копнеж бяха твърде силни за нея и предизвикваха обрат в чувствата ѝ.

Неочаквано дръжката на вратата изтрака и се раздвижи. Изтръпнала и задушаваша се от очакването, Ели застана неподвижно по средата на стаята. Зад вратата имаше някой. Нил? Сигурно беше той! Острият ѝ слух възприе бързо и възбудено дишане — а след това

щракането на ключа в ключалката. Ели трепереше като брулен от вятъра лист.

Дръжката се наведе и вратата се разтвори широко. На прага се появи приведената фигура на едър човек, който вадеше ключа от бравата. Преди да погледне към Ели, той тръшна вратата. След това се извърна.

Неочаквано Ели позна червендалестото лице, блестящите очи и яркочервените коси.

— Лари! — извика тя и сърцето ѝ лудо заби.

Ели бързо пристъпи напред, готова да се хвърли в ръцете му, но той отстъпи толкова внезапно, че тя беше принудена да спре. Лари се залюля, след това протегна ръката си. Лицето му беше разгорещено и червено, както никога досега. Ръката му бавно се вдигна, за да докосне изсъхналите му устни и да разроши косата му. След това с бързо движение ръката му се отправи към вратата, за да намери опора в нея.

— Струва ми се, че пак я виждам! — промърмори той на себе си.

— О, Лари, това съм аз — Ели Ли!

Тя видя, че лицето му започна да побледнява. По цялото му тяло премина силно трептене. Той се упъти с бавни крачки към нея. В очите му се четеше погледа на човек, който не вярва на онова, което вижда. Протегнатата му ръка трепереше.

— Аз не съм дух! Лари, нима не ме познаваш? — продума тя със запъване.

Да, сигурно той я смяташе за призрак. Челото му беше оросено от големи капки лепкава пот.

— О, драги Червенушко! — прошепна тя едва чуто, усмихвайки се в радостта и мъката си. Той, разбира се, щеше да я познае, щом тя го наричаше с прякора му — с онова име, което никой не се осмеляваше да произнесе пред него.

И ето че накрая той наистина ѝ повярва. Мускулите на лицето му се раздвижиха. Тя склочи ръце около шията му и се унесе в отдавна очакваното щастие. Там, където беше Лари, не можеше да не бъде и Нил.

— Ели... Вие ли сте? — запита той пресипнало, докато тя се притискаше до него.

— Да, Лари, да... и умирам от радост.

— В такъв случай вие сигурно не сте... мъртва? — продължи той с недоверие в гласа.

О, колко хубаво звучеше в ушите ѝ добре познатият, провлачен тон на юга!

— Не, Лари... О, аз ви целунах, а вие не отвърнахте на целувката ми.

Тя почувствува как гърдите му бързо се надигат, когато той се наведе, за да целуне устните ѝ — решително грубо и момчешки.

— Светът пропада!... Или може би аз съм само пиян.

Той я притисна плътно до себе си. Високата му фигура се издигаше с цяла глава над нежното момиче. Той се оглеждаше около себе си, поклащаше смутено глава и мърмореше нещо под нос.

— Реди... о, къде е Нил? — Цялото ѝ сърце се изливаше в гласа ѝ.

Когато той я пусна, Ели почувствува промяна в държанието му. Мускулите на тялото му като че ли изведнъж се стегнаха, станаха корави и потръпнаха. Цялото му същество сякаш неочаквано беше обхванато от силна болка.

— Боже мой! — промълви той пресипнало с учудване и ужас. — Вие... Ели... тук.

— Да, аз съм! — побърза да потвърди тя, без да разбира.

Той побледня до устните.

— Но, Реди, какво има? — заекна тя и закърши ръце.

Неочаквано той се намери с един скок до нея. Хвана я с грубите си, железни пестници, отдалечи я от себе си и впери пронизателен поглед в лицето ѝ. Ели беше изплашена и вцепенена. Острият му поглед я мъчеше. Тя чувствуваше, че не ще издържи още много.

— Ели, погледнете ме — каза той тихо и твърдо. — Струва ми се, че не ви остава да живеете още много.

Ели се опита да се изправи. Той изглеждаше толкова блед, толкова разгневен и толкова страшен. Тя не можеше да устои нито на силата, нито на мощността на погледа му. Лежеше безпомощна в ръцете му и гледаше втренчено яносините му очи. За няколко секунди той беше станал неузнаваем.

— Лари, вие сте пиян?

— Бях, но сега съм трезвен... Ели, целуни ме още веднъж!

Момичето изпълни желанието му с учудване и страх и този път се изчерви.

— Никога не съм била толкова щастлива — прошепна тя. — Но вие, Лари, ме уплашихте. Аз...

— Щастлива ли? — извика Лари. Той я пусна и се изправи, като дишаше тежко. — Зад всичко това се крие някаква адска лъжа — но не е Ели Ли тази, която излъга.

— Лари, бъдете разумен. Дългото очакване отне всичката ми сила. О, разкажете ми за Нил.

Колко странен и неразбран беше погледът, който той хвърли към нея!

— Ели... Нил е тук, в Бентон. За десет минути мога да ви заведа при него. Желаете ли?

— Дали желая?... О, Реди, аз ще умра, ако не отидем веднага! — извика тя измъчена.

Видът на Лари отново стана заплашителен. Този път той хвана двете ѝ ръце.

— Колко време стояхте тук... преди да дойда?

— Може би половин час. Може би и по-малко. Но ми се стори и цял век.

— Знаете ли в каква къща се намирате и какво значи тази стая? — продължи той с тях, пресипнал глас.

— Не, не зная — отговори тя веднага с любопитство в гласа. На устните ѝ напиреха хиляди въпроси. Но тя не смееше да говори, вцепенена от необикновеното държание на Лари.

— Никой друг ли не е идвал преди мене? Аз първият ли бях?

— Да.

Сега Лари сам започна да кърши ръце — може би под действието на алкохола. Ели видя как чертите на лицето му се смекчиха и то пак се озари от онази усмивка, която тя толкова добре познаваше. Колко необикновено беше да чувствава тази радост и благодарност, които се оформяха в душата на каубоя.

— Струва ми се... че съм се напил до полудяване — произнесе той със запъване. — Лош навик, Ели. Докарва отвратителни мисли в главата... сякаш виждаш пред себе си змии и други отвратителни неща... Ели, аз се отказвам от пиенето. Няма да сложа вече капчица в устата си... ако ми простите.

Той говореше пресипнало, колебливо и тихо, гласът му, задавен от сълзи, изведнъж занемя.

— Да ви простя! Лари, момчето ми, няма за какво да ви прощавам... освен за това, че не ме заведохте веднага... при него!

Тя почувствува как той отново потръпна. След това той я пусна, а когато отстъпи назад, Ели видя пред себе си пак стария каубой — смел, спокоен и необикновено заплашителен.

— Ели, тази жена... Бюти Стентън... ли ви затвори тук?

— Да. И после...

С бързо движение Лари ѝ заповяда да мълчи. В коридора се чуха тихи стъпки. Те отново събудиха у Ели страха от Дураде и приятелите му. И внезапно тя се досети, че Лари не знае нищо за обстоятелствата, които я бяха довели в тази къща.

Каубоят отвори вратата и се огледа навън. Когато се извърна, сините му очи светеха ясно и студено!

— Аз ще ви вода — прошепна той. — Напред!

Излязоха. Коридорът беше празен. Ели вървеше непосредствено след него. На ъгъла, където започваше залата, той спря, за да се послуша. До тях долиташе само тихото бръмчене на множество гласове.

— Лари, аз трябва да ви разкажа всичко — прошепна Ели. — Дураде и бандата му ме преследват. Фресно, Мул, Блейк, Дейс — вие ги познавате, нали?

— Да, познавам ги — отговори той, като дишаше тежко. — Боже мой! Бедното момиче! Такава сган! А после и Бюти Стентън! Сега разбирам всичко... О, Бюти, зле ще си изпатиш за тази игра... проклета да е душата ти!

Ели отвори отново треперещите си устни, за да каже нещо, но каубоят с решително движение ѝ заповяда да мълчи. Всъщност и без това движение страхотният вид, който беше добил, накара Ели да занемее.

— Ели, когато ви кажа, скрийте се зад мене и се хванете за дрехата ми. Аз ще ви заведа навън.

Стигнаха до най-горното стъпало на стълбата. Танцувалната зала гъмжеше от хора. Стентън се намираще между тях и когато се извърна, нададе такъв вик, че Ели изтръпна. Нима тази бледа фигура с блестящи очи и изпити черти на лицето беше същата онази жена, която

беше отишла да доведе Нил? Всички се извърнаха към стълбата и разговорите изведнъж бяха прекъснати.

Стентън се спусна към стълбата, изкачи няколко стъпала, спря се и вдигна гневно бялата си ръка.

— Къде водите това момиче? — запита тя рязко.

Лари продължи да слиза, водейки Ели до себе си.

— Водя я при Нил — отговори той.

Стентън изкрещя и размаха ръце. Не, това не беше жената, на чиито гърди преди малко Ели беше прислонила главата си.

— Няма да позволя това! — извика тя.

Каубоят продължи да слиза бавно и внимателно, без да се колебае нито за момент.

Ели видя как няколко души се отделиха от тълпата на танцуващите и застанаха зад Стентън: Фресно, Мул, Блейк! Тя стисна ръката на каубоя, за да го предупреди. Той я пусна и ѝ направи знак да застане зад него.

— Бюти Стентън, махни се от пътя ми! — извика Лари. Гласът му прозвуча страхотно. В него се четеше жестокост. Той проехтя до всички ъгли на залата: хората застинаха на местата си. Единствена Бюти Стентън не се подчини. С изпито, тъмночервено от гняв лице и с горящи очи на хищник тя се хвърли върху каубоя, без да обръща внимание на револвера, който той вече държеше в ръката си.

Последва изстрел. Бюти се олюля, нададе слаб, ужасен вик и още докато падаше, лицето ѝ побеля като платно и очите ѝ се измениха. Разголените ѝ бели ръце се протегнаха напред. Тя падна на земята сред ужасната тишина. В последните минути на съзнанието нейните очи се впериха с мъчително разкаяние в каубоя. Голямото червено петно върху бялата ѝ дреха продължаваше да расте.

Без да хвърли нито един поглед върху Стентън, Лари продължи да слиза по стъпалата. Сега той ускори крачките и притегли Ели зад себе си. Първият от онази ужасна група, който дойде на себе си, беше Фресно. Заслепен от безумен гняв, той се опита да извади оръжието си. Гърмежът от големия револвер на Лари и тежкото падане на Фресно създадоха истински хаос в тълпата. Жени и мъже с викове и ругатни побягнаха като луди из залата.

Лари побърза да мине в преддверието, което водеше към изхода. Мул и Блейк започнаха да стрелят. И те го улучиха. Ели, която се беше

притиснала плътно до него, почувствува, че тялото му потрепери. С два бързи изстрела Лари ликвидира двамата си противници. Мул се преметна няколко пъти през цялата зала. Когато се препъна в него, Ели видя огромния му череп, червеното му лице и големите, въртящи се, призрачни очи. В този момент той умираше.

Каубоят ускори крачките си. Ели се хвана конвулсивно за дрехата му. В коридора се чуха няколко глухи револверни изстрела, а от улицата долитаха прегракналите гласове на изплашените хора. Барутният дим задушаваше Ели. Мозъкът в костите ѝ сякаш застина. Червените огнени езици сякаш пронизваха мрака. Тя мина покрай един човек, който размахваше ръце и ругаеше, като се опитваше да стане от земята. Почувствува как Лари неочаквано трепна, като че ли под внезапен удар, а след това нещо топло опръска рамото ѝ. Куршум беше пронизал тялото му от гърдите до гърба. Той се залюля, но продължи пътя си напред. На прага се намираще още един ранен, с окървавено лице. От дулото на револвера, който лежеше до свитата ръка на умиращия, още излизаше дим. Този човек беше Дейс.

Лари Кинг излезе на празната улица, погледна вляво и пое в обратната посока.

— Струва ми се, че това е приблизително всичко! — каза той провлачено с изтощени глас.

След това, като се клатеше и препъваше, вкопчен здраво в Ели, той продължи покрай стените. Отдалечиха се от осветения площад. Пред тях се появиха мрачните очертания на тичащи фигури, които Ели забеляза с тревога.

Каубоят спря и залитна към стената на една къща.

— Бягайте... Ели! — прошепна той.

— Не, не, не! — тя се вкопчи в него. — Лари, вие сте ранен!... Елате с мене.

— Кажете... на моя приятел... Нил...

Главата му падна тежко назад, удари се в дървената стена, тялото му се свлече и се задържа в един стълб. Животът беше напуснал сивото му лице. Лари Ред Кинг умря прав, с револвери в ръцете си и името на приятеля му беше неговата последна дума.

— О, Лари, Лари! — простена девойката.

Тя не можеше да бяга. Краката ѝ бяха като вцепенени. Тъмните фигури се приближаваха. Силите ѝ я напуснаха и когато тя залитна да

падне, нечии груби ръце хванаха раменете ѝ. Над лицето ѝ блеснаха алчните очи на Дураде.

Когато Бюти Стентън разтвори очи, тя видя над себе си небето през разкъсаните парцали на една изхвърлена от употреба палатка. Необикновената тишина наоколо засилваше още повече невероятността на положението ѝ. Тя чуваше само тихото, тъжно скърцане на навявания от вятъра пясък. Къде беше тя? Какво се беше случило? Не беше ли това само мъчителен сън?

Чувствуваше се вдървена и неспособна да се помръдне. Мускулите ѝ като че ли бяха стегнати с желязо. Чувствуваше тялото си извънредно тежко, измъчвано от тъпа болка, а краката си — обхванати от студ, който пълзеше към тялото ѝ.

Очите ѝ бавно се извързаха на всички страни. Да, тя се намираще в палатка — в стара, изпокъсана, мръсна и изоставена палатка. Лежеше на голата земя. През голяма дупка в платното се виждаше малко от околността — покрита със стълбове, дъски, строителни материали и купища развалини. И неочаквано в съзнанието ѝ блесна жестоката истина. Бентон беше опразнен. Бентон беше обезлюден. Бентон беше изчезнал заедно с всичките си къщи, палатки и хора.

Сигурно, докато беше лежала в безсъзнание, я бяха сметнали за умряла и я бяха отнесли в тази изоставена палатка. Върху нея беше хвърлен пенъоар — онази дреха, която тя обичаше да облича непосредствено след ставане. Белите дрехи, които беше носила снощи — дали наистина това се беше случило снощи? — все още покриваха тялото ѝ. Но всичките ѝ украшения липсваха. След това тя смътно си спомни как я бяха поставили на една софа, как момичетата ѝ бяха плакали над нея, докато страхливите мъже предпазливо се доближаваха до леглото ѝ и шепнешком се разговаряха. От думите им тя беше разбрала, че изстрелът на каубоя я беше наранил смъртоносно, че той си е пробил път до улицата с куршуми и е умрял облегнат до стената, докато Ели попаднала в ръцете на Дураде.

Сега на Бюти Стентън ѝ стана ясно, че са я оставили да умре в изоставена палатка на напуснатия лагер. Болките ѝ се засилиха. Но нейният мозък не се занимаваше нито със страха от смъртта, нито с тези физически болки. В нея се беше събудило горчиво разкаяние. С бавното отдалечаване на живота се отстраняваха и лошите страсти. И ако ѝ беше предоставено да избираше спаси душата си или да види в последния миг на живота си Нил и да умре в ръцете му, — тя би

избрала последното. О, ако би могъл да мине от тук някой войник, чрез когото да предаде едно съобщение! Гробаря! Юнион Пасифик погребваше мъртъвците, които оставяше след кървавото си напредване.

С отмалели ръце Стентън претърси джобовете на пеньоара си и най-после намери тефтерче и молив. След това започна да пише на Нил с разкривени букви, но с пълно съзнание. И във всяка написана дума като че ли се изливаше част от болката, разкаянието, копнежа и любовта ѝ. Когато писмото беше завършено, тя постави малкия бележник на гърдите си и за първи път след толкова години почувствува истинско спокойствие.

Касе се облегна на лопатата и докато избърсваше потта от челото си, наблюдаваше своя приятел Макдермот. Между тях зееше гробът, който току-що бяха изкопали, а наблизо се намираше дълъг предмет, увит в извехтяло парче плат.

— Дявол да ме вземе, Мак, ако тази работа ми доставя удоволствие — каза Касе, като изпускате облаци дим от лулата си.

— Да не би да предпочиташ да си директор на Юнион Пасифик, а? — отвърна Макдермот.

— Цялата тази шайка войници не помръдна дори и пръста си. Защо да не помагат и те при погребението?

— Никой не ни принуждава, Касе. Бентон се вдигна и разпръсна. Наш дълг е да погребем останките му. И ти трябва да си доволен, че погребваш този страшен, червенокос каубой.

— Защо?

— Нима той не те заплаши с оръжието си? Тогава ти щеше да умреш от страх.

— Извинявай, но аз бях напълно спокоен. А това, че погребвам Лари Кинг, ме прави донякъде горд, но в същото време ми причинява болка. Той беше приятел на Нил.

— Велики Боже, но той беше дявол, а не човек, Касе. Казват, че именно той е застрелял и Стентън, а също и цялата банда негодници.

— Да, Мак, и най-добрата, и най-мръсна работа, която свършихме, беше погребението на тази шайка.

Ръката на Касе посочи към редицата пресни гробове, върху които вятърът навяваше пясък. После той остави лопатата и се наведе над неподвижната фигура.

— Хващай, Мак!

Поставиха трупа в ямата. Касе се изправи и се прекръсти.

— Той беше истински мъж.

След това двамата заровиха гроба.

— Мак, дали не е редно да означим с нещо мястото, където почива Лари Кинг? Камък или дървен кръст с името му?

Макдермот разтърка червеното си чело и почеса брадата си.

— За какво ли ще послужи това? Виж, пясъкът засипа всички гробове.

— Ти винаги знаеш как да се откачиш от работата, стари Мак! Напред!

Двамата бързо изкопаха втора дупка. След това грабнаха грубата носилка и се отправиха към парцаливата палатка, която, както изглежда, беше последната постройка в Бентон. Касе пристъпи пред приятеля си.

— Интересно!

— Какво?

— Ти нали покри лицето й, когато я донесохте тук?

— Разбира се!

— А сега това лице изглежда съвсем друго!...

— Гледай, Мак.

Касе се наведе и вдигна малкото тефтерче от гърдите на мъртвата. Грубите му пръсти с мъка разтвориха листата.

— Мак, тук има написано нещо! — извика той.

— Прочети го, маймуна такава!

— О, аз наистина мога да чета, макар че с писането съм зле — отговори Касе и започна с мъка да разчита буквите. Неочаквано той спря и погледна остро приятеля си.

— По дяволите!... То е за приятеля ми Нил... Любовно писмо... и...

— Тогава запази го за Нил и бъди почтен, като не четеш по-нататък.

Вдигнаха Хубавата Стентън и я изнесоха навън. Зад бялото й лице се криеше мрачна и тъжна история.

— Тя беше слънчева жена, Мак! — каза Касе — Дама!

— Виждам, че за всички ти е жал. Да, Стентън беше наистина хубава, може би лейди, но в нея се криеха хиляди дяволи.

— Чудно как не сме забелязали, че е била още жива, когато я занесохме в палатката. Тя е дошла на себе си, написала е писмото... и след това е умряла.

— За Бога! Касе, сериозно ли говориш? — извика Макдермот.

Касе кимна и после коленичи, за да постави ухо на сърцето на Бюти Стентън:

— Мъртва е положително.

Двамата разсъдливи мъже използваха платното на палатката като саван и после отнесоха мъртвата до голия пясъчлив склон, където я спуснаха в гроба й, до каубоя. Касе отново се прекръсти. Той работи

и след приятеля си върху заравняването на земята. Когато привърши, лулата му беше изгаснала. Ирландецът я запали.

— Е, Бюти, твоят гроб е по-чист, отколкото леглото ти... Хубав бял пясък... А след време никой няма да знае къде почиваш.

Двамата работници нарамиха лопатите и се отдалечиха.

Пустинният вятър непрекъснато вееше и настилаше пясъка на тънки слоеве върху земята. Следобедът се стопи в полумрака, който неусетно падна върху голата пустиня веднага след залеза на слънцето. Наоколо не се чуваше нищо, освен шумоленето на пясъка, стенанието на вятъра и тъжния вой на някакъв вълк. Заедно с нощта над гроба на Бюти Стентън се спусна и самотата. Откъм пустинята нахлуха тъмни сенки, които почерниха мрака. Непрекъснатият вятър и неспиращото движение на пясъка незабелязано промениха характера на този самотен склон. От безкрайния тъмносин небесен свод немилостиво блестяха студените звезди. Но над гроба на тази жена витаеше дух — дух като нощта, тъжен, самотен, ням и тайнствен.

Във вечната работилница на природата, в тези хиляди безименни и забравени гробове труповете щяха да се превърнат в прах и този прах от добри и лоши хора щеше да се смеси и чрез Божествената сила на смъртта да се разпадне на елементи.

Онова, което бе представлявал Бентон, бе изчезнало. По прочутите някога и препълнени с хора улици на лагера сега се чуваше само тъжният лай на койотите, които скитаха между купчините остатъци. Изчезнал беше и тихият, необикновен шум, който нито беше музика, нито безгрижие, нито работа. Бентон се беше превърнал само в име без знамение.

Слънцето се издигна над пустинната и отвратителна картина: просторна, равна местност, покрита с колове, подове и дървен материал, смесени с остатъците от имуществото на населението, което беше побързало да се пресели в друг лагер. Утринната заря не намери нито един човек, нито едно живо същество между развалините. И през целия ден вятърът продължи своята работа, като навяваше пясък и прах върху мястото, където толкова време бяха владели мизерията, златото, пороците, кръвта и смъртта. Мина някакъв влак и машинистът и огнярят с учудване сезираха в развалините, които някога бяха представлявали Бентон. Той беше изникнал от земята като гъба и беше изчезнал като пясъчна буря сред пустинния вятър, натоварен с бремето на своите страсти и пороци. Бентон: едно име, една легенда.

Природата обаче изглеждаше по-милостива от живота. Тя започна да покрива онова, което хората бяха оставили зад себе си. Слънцето пак залезе и отново настъпи нощта със звездния си блясък.

Самотните часове минаваха бързо, като че ли искаха със свещена бързина да възвърнат на земята нищожните останки на този лагер.

Над него останаха да бродят само духовете.

След като удари Бюти Стентън, Нил, отпаднал духом и изпълнен с горчиво отчаяние и срам, бе избягал от игралната зала. Колко много се беше заровил в гнева и болката си! Нима тази жена знаеше историята му, та се осмеляваше да произнася името на Ели Ли? Всичко това му се струваше необяснимо.

Той бе закрачил през тъмните улици. Движението и хладният вятър го бяха успокоили. След това при пропищяването на свирката на един локомотив у него се оформи решението да напусне Бентон още със следния влак. Бързо събра багажа си и се присъедини към огромната тълпа, която в този късен час се беше струпала на гарата.

Болезнено съжаление гореше дълбоко в душата му — странно и необяснимо. И той, както другите хора, беше направил неща, които трябваше да забрави. Каква съдбоносна сила се съдържаше в звука на тази единствена дума!

От прозореца на стария пътнически вагон той погледна към мътните светлини и бледите очертания на палатките.

— За последен път виждам Бентон... Слава Богу! — промърмори с прекъсване.

Влакът бавно се носеше през тъмната бурна равнина.

За около четиридесет и осем часа Нил стигна до следващия лагер — Роринг Сити. Това беше град по-голям от Бентон, изникнал като него за една нощ и продължаващ непрекъснато да расте — палатки, дъсчени сгради, бараки и блокхауси — старата пъстра тълпа, но този път всичко това в полите на червените хълмове на Юта.

Нил си намери стая. Това, че от два дни и две нощи не беше ял, не беше спал и не се беше мил, не благоприятствуваше много на другата задача, която му предстоеше — задачата да победи пълната си отпадналост. Той яде и спа много часове, а на другия ден отдели време да се погрижи за своята външност, преди да потегли да търси бюрото на инженерния щаб. След това се отправи в посоката, която му показаха. По пътя чу хора да говорят за индиански нападения.

Когато най-после намери главната квартира на техническия щаб, беше поздравен с известна сдържаност от старите си подчинени и приятели. Беше учуден и не можеше да разбере държанието им.

Дори и генерал Лодж изглеждаше променен. Нил веднага разбра, че сигурно се е случило нещо, което пречеше на началника му да прояви онзи интерес към неговата мисия в столицата, който трябваше

да се очаква. След като генерал Лодж го поздрави, още първите му думи потвърдиха слуховете за индиански нападения.

— Влакът ми щеше да бъде нападнат в Диип Кът^[1] — съобщи той. — Голямо племе сиукси. Ние бяхме изненадани, че са се осмелили да дойдат толкова на запад. Щеше да стане страхотно клане — ако не беше Касе... Не разполагам още с подробности, защото телеграфната връзка е прекъсната. Но знам какво направи Касе. Той премина през цялата долина, наречена Диип Кът, под ударите на индианците... Спусна се в един вагон с пясък. Вие знаете наклона, Нил... Намерението му беше да спре влака ми — да затвори линията, преди да стигнем до долината, в която индианците бяха устроили засадата. По всяка вероятност една от спирачките не е работила, защото на около половин миля пред нас той нарочно накара вагона да дерайлира. Машинистът ми забелязал това и се уплашил да не стане сблъскване... Но Касе хвърлил една траверса пред колелата на вагона си... Намерихме го премазан и умиращ сред развалините...

Гласът на генерал Лодж пресекна; той погледна към пода и лицето му побледня.

— Машинистът ми, Том Дейли, стигна до Касе една секунда преди той да умре. Да, Дейли беше единственият от нас, който видя Касе жив за последен път... Последните думи на Касе били: „Засада... сиукси... Диип Кът“, и след това: „За приятеля ми Нил!“... Не можахме да разберем думите му... тоест само отначало. Между зъбите на Касе намерихме лулата му и това малко тефтерче.

Началникът предаде на Нил тефтерчето, което той пое с разтреперани ръце.

— В кожата се виждат още следи от зъбите му. С мъка успяхме да го извадим. Той го държеше толкова здраво, колкото и смъртта беше обхванала самия него... А черната му лула изобщо не можахме да извадим. Оставихме я там, където беше стояла през целия му живот... Погребахме го до линията.

Тихият глас на началника замлъкна и той за миг остана неподвижен, с намръщено чело, изпълнени със скръб очи и все пак в цялото му държание се четеше известна гордост при спомена за този герой.

В настъпилата тишина до ушите на Нил достигна тиктакането на някакъв джобен часовник и шумът от улицата. Той почувствува малкия

бележник в ръката си.

— Касе искаше да ви го предаде — продължи генералът. — Той е на една жена, на Бюти Стентън. Съдържа писмо, което тя, без съмнение, е написала малко преди да умре... Това разбрахме, когато Дейли започна да го чете на висок глас. Ние всички чухме началото. Щом разбрах, че е за вас, взех бележника. Както следва да предположите, всички бяхме заобиколили Дейли с любопитство. Във влака си имах гости — а между тях и вашият стар враг Ли. Много съжалявам, но няма какво. Виждате, че не можеше да се направи нищо... Това е всичко.

[1] Диип Кът — дълбок процеп. — Б.пр. ↑

Когато се намери на улицата, Нил съвсем беше загубил самообладанието си. Между пръстите му сякаш се намираще горящ въглен — малкото кожено бележниче. Той нямаше смелост да го отвори. Бюти Стентън?

И неочаквано на рамото му се сложи тежка ръка. Очите му, които бавно се вдигнаха от земята, забелязаха общито с ресни кожено облекло, мускулеста фигура, обгоряло, брадясало лице и проницателни, сиви очи, изпълнени с топъл, приятелски блясък.

— Синко! Вие ли сте? — извика някакъв дълбок глас.

— Слингерленд!

Нил сграбчи стария се приятел, както удавник хваща спасителното въже. — Боже мой!... О, колко се радвам, че ви виждам пак! Слингерленд, чувствавам се зле!

— Мисля, че зная как ще ти се помогне, момчето ми.

Нил изтръпна. Защо ли го гледаха така всички? А този трапер беше твърде прост и великодушен, за да прикрие състраданието си.

— Напред! Да се махнем от тази тълпа! — извика Нил, като дърпаше Слингерленд след себе си. — Не говорете нищо. Не разказвайте нищо! Почакайте... Тук има едно писмо...

Нил се втурна по улицата, без сам да знае къде отива, докато не стигна до по-тихо място, където с изстинало лице разтвори бележника на Бюти Стентън. И той прочете:

„Вие ме обидихте страшно. Вие ме ударихте. Вие ме убихте. След малко аз ще умра. О, Нил, аз умирам... и аз ви обичах. Дойдох при вас, за да ви докажа любовта си. Ако не бяхте толкова сляп и толкова глупав! Моля се на Бога някой да намери това писмо и то да стигне до ръцете ви.

Енклайф доведе годеницата ви Ели Ли в моята къща, за да я скрие от Дураде. Заповяда ми да ви намеря и след това умря от раните, които беше получил от разбойниците. В борбата беше паднал и Хок.

Нил, аз видях Ели Ли и разбрах отчаянието ви. Тя не знаеше и не чувствуваше каква жена съм аз. Постави лицето си на гърдите ми. И това докосване ме изпраца като утеха в гроба.

Заклучих я в стаята си и се втурнах на улицата да ви намеря. За първи път от много години насам преживях наистина щастливи минути. Разбрах защо съм ви била безразлична. Заради вас бих се хвърлила и в огъня. Въодушевявах се от мисълта, че ще бъда тази, на

която ще благодарите за щастието си — че аз ще ви върна Ели Ли, както и надеждата в живота.

След това ви намерих и в най-чистия час на горчивия ми живот вие помислихте с адско заслепение, че идвам да ви спечеля за себе си! Вашият гняв и вашето презрение изведнъж притаиха чувствата ми. Не можах да говоря. Успях само да произнеса името на момичето и да ви помоля да ме следвате.

Вие ме наругахте пред цялата тази жадна за зрелища тълпа. Вие ме ударихте. И пламъците на ада — на адския ми живот — отново загоряха в сърцето ми. Втурнах се на улицата с лудото желание да разбия душата ви — да отровя съществуването ви с вечна болка. Заклех се, че ще дам ключа от стаята на Ели на първия мъж, който прекрачи прага на къщата ми.

Този пръв човек беше Лари Ред Кинг, пиан, в най-страхотното си настроение. И аз му дадох ключа.

Но в безумната си жажда за отмъщение бях забравила, че Лари Кинг е ваш приятел. Няколко минути по-късно той се появи в залата с Ели, изтрезнял и страшен... В лудостта си аз се втурнах към него да задържа момичето. Той стреля. Сякаш още виждам очите му пред себе си. О, аз благодаря на небето за този изстрел! За мене той беше истинско освобождение.

Паднах на земята, но успях да видя как този дявол уби четирима от хората на Дураде. Той си проби път през залата. По-късно научих, че и той бил убит и че момичето попаднало отново в ръцете на Дураде.

Нил, побързайте да й се притечете на помощ. Унищожете този испанец. Никой не знае защо досега е щадил момичето, но, вярвайте ми, този път за нея милост не ще има.

Чувствувам студ. Пиша с мъка. Всичко около мене се губи в мрак. Чувам стенанието на вятъра. Простете ми, Нил! Разликата между мене и Ели Ли е любовта на един чудесен мъж. Мъжете са слепи пред нашите страдания. Аз умирам сама. Не... мисля... че Бог е при мене. В края на краищата аз бях една жена. Простете ми...“

— Дали бях там? — произнесе Макдермот със запъване, като бършеше лепкавата пот от челото си. — Да, по дяволите!

Беше пет и половина. По улицата се виждаха необикновено много хора. Но в тези групи, събрали се по ъглите, не се забелязваше обичайната безгрижност и веселие.

Генерал Лодж дръпна Макдермот вътре.

— Елате — каза той. — Вие се нуждаете от чашка алкохол, за да се съвземете. Имате страшен вид.

Обгорялата от слънцето мазолеста ръка на Макдермот трепереше, когато той пое чашата с бара и я изпи на един дъх.

— Аз не съм вече по-раншният, господин генерал — простена той. — Касе загина. Адска работа беше преминаването му през засадата на индианците. После едва слязох от влака... и се случи това.

— Какво точно стана? Получих противоречиви съобщения. Разказвайте!

— След като научих за края на Касе, почувствувах се толкова лошо, че непременно трябваше да пийна нещо — започна ирландецът. — Отправих се към локала на испанеца Дураде. Взех си една чашка и после отидох в голямата зала. Там имаше цяла група посетители, някои от които познавах. Те бяха седнали да играят! Между тях беше и господин Ли, бившият комисар на Юнион Пасифик.

Бях до него, когато в залата влезе някаква девойка. Хубаво същество, не може да се откаже. Но очите ѝ изразяваха такава тъга, че ми идеше да скоча и да пребия виновниците.

Щом видя девойката, Ли изведнъж стана особен. „Каква прилика!“ — започна да мърмори той. След това бръкна в жилетката си и извади медальон. Погледна него, а после пак момичето с големите очи. След това побледня като платно. „Господа, каза той. Вижте! — Всички погледнаха с извънредно глупави изражения на лицата си. — Господа — продължи Ли, — преди много години жена ми избяга през прерията на запад с един картоиграч. Ако някога е имала дете, то е това момиче. Защото то е жив портрет на жена ми, когато беше деветнадесетгодишна.“

Няколко души се изсмяха, а очите на останалите се разшириха от учудване. Но лицето на Ли беше съвсем сериозно и от минута на минута той ставаше все по-неспокоен. Чух го, когато мърмореше:

„Боже мой, не може да бъде! Нейното дете! В този ад!... Но това лице!... О, и какво ли мога да очаквам!... Дете на такава майка!“

След това Ли пристъпи по-близо до момичето. Приятелите му и аз го последвахме... Неочаквано музиката занемя, момичето погледна към нас... и видя Ли. Той изглеждаше по-блед и от призрак, а момичето стоеше като вцепенено.

Всички разбраха, че става нещо, и веднага млъкнаха и се заблъскаха към нас... И дявол да ме вземе, генерале, момичето изведнъж почервения така, както не съм видял да почервения никога досега. Упъти се право към Ли. Спря толкова близо до него, че можеше да го докосне.

Ли протегна ръка, разтреперан от умиление.

— Чували ли сте някога за Елисън Ли? — запита той.

Тя изведнъж трепна и извика:

— Това е баща ми! Аз съм Ели Ли.

В това време тълпата беше разблъскана и пред нас се яви още една личност. Някакъв проклет мексиканец — от онези нехранимайковци, които носят хубави дрехи и са окичени с диаманти. Щом видя момичето, той злобно изръмжа: „Влизай вътре!“, и ѝ посочи една врата. Тя дори не го погледна.

Някой зад мене каза, че това бил Дураде. Да. Наистина се оказа той! Изведнъж погледът му падна върху човека, който стоеше пред девойката — Ли.

При неговия вид Дураде стана жълто-зелен. Пред Ли той заприлича на смет. А и Ли се беше превърнал в същински дявол. Извика някакво испанско име, което съвсем не звучеше като Дураде. А Дураде изсъска като змия:

— Елисън Ли!

След това и двамата онемяха и всички очакваха бурята.

Пръв се раздвижи Дураде. Всеки, който познава мексиканските кучета, очакваше кървава развързка.

— Тя се е върнала при тебе! — изпъшка Дураде.

— Не... разбойник такъв, испанско куче! От деветнадесет години не съм я виждал — отвърна Ли.

Тогава момичето извика:

— Мама е мъртва! Индианците я убиха!

А Ли я запита:

— Нима тя ви напусна?

— Да — каза момичето. — Тя искаше да се върне вкъщи и да ме доведе при вас. Но керванът беше нападнат от индианци. Всички освен мен бяха изклани...

Дураде я прекъсна.

— Ли — изсъска той, — аз изгубих майката, но залових дъщерята. Погледни я! Ели Ли! От месо и кости, не можеш да откажеш това. Вашето сладко бебе!... И тя беше моя робиня — кучка. Беше бита и тъпкана с крака! Тя има зад себе си Бентон. Служеше за играчка в ръцете на тълпата от лагерите!... Сега тя е смазана и опропастана, както предателската ѝ майка!

Елисън Ли потръпна. Девойката приличаше на ангел — толкова бледа и спокойна, че никой не би посмял да я докосне.

Дураде извади от ръката си малък „Дерингер“ и се прицели в Ли. Никога досега не бях виждал толкова адска радост, изписана на човешко лице. В сравнение с този поглед убийството е детска игра.

И нека дяволите да ме вземат, точно в тази секунда видях Нил и Слингерленд! Помислих си, че ще падна. Момичето закрепця като подивяло и се олюля. Нил скочи пред Ли.

— Дураде! — ревна той.

Да бъда проклет, ако в този миг не помислих, че покривът се сгромолясва.

Мақдермот изтри изпотеното си лице, приближи полупразната чаша до устните си и тежко преглътна. Светлосивите му очи блестяха.

— Господин генерал — продължи той. — Вие познавате Нил. Такъв човек никога не е имало в Юнион Пасифик, освен Касе... Но никой — нито аз, нито вие, господин генерал, не е виждал Нил такъв, какъвто в този миг се намираше пред испанеца. Без да се колебае нито секунда, той се нахвърли върху Дураде. И за последния глупак, дори и за този подлудял испанец беше ясно, че сега вече с него беше свършено. Дураде изстина като парче лед. След това стреля върху Нил.

Нил започна да се смее. Необикновен смях, подобен на адската радост, която Дураде изпитваше, когато щеше да стреля в Ли. Човек би помислил, че най-голямото щастие за Нил е да получи куршум в тялото си.

След това ръката му се метна и хвана Дураде... Дигна го във въздуха и го разлюля. Малкият „Дерингер“ падна на земята и Сенди

Макдермот беше онзи, който го взе. Ще го предам на Нил веднага щом го срещна... Дураде се развика за помощ. Но никой не посмя да се помръдне. Грамадният трапер Слингерленд беше застанал с два револвера и гледаше дяволски страшно. Нил повлече Дураде през залата, помете няколко души, които не успяха да се отдръпнат навреме и след това го изправи.

Но докато още го издигаше, в ръката на Дураде се появи дълъг нож.

Нил ревна: „Ли, изведете момичето от тук!“

Едва тогава видях, че тя е припаднала в ръцете на Ли. Тоя я вдигна и я изнесе, след което двамата изчезнаха.

Дураде започна да удря като диво животно, но Нил така го разтърси, че той загуби равновесие. Костите на ръката, която държеше Нил, изпрацяха — мексиканецът изрева от болка. Неочаквано той се извърна, но толкова неумело, че Нил успя да хване ръката, която държеше ножа. Сега мръсникът приличаше на малко дете в ръцете на великан. Великолепна гледка представляваше Нил! Никога през живота си не съм желал така и Касе да бъде при мене. Тази борба би му доставила висше удоволствие, защото той винаги се е карал с приятелите си заради Нил. И...

— Продължавайте, завършете разказа си.

— О, дявол да го вземе, как працяха костите на онова куче! Той викаше, както никога досега не съм чувал човек да вика. Страшно, просто да ти настръхнат косите... Нил държеше здраво ръцете му и притискаше дръжката на ножа така, че Дураде да не може да си послужи с него.

След това той блъсна ръката му — онази, която държеше ножа — и Дураде сам го заби в корема си!... Боже мой, как изрева проклетият испанец. Сякаш и сега виждам как се заби острието и как след това излезе кърваво. После Слингерленд ги раздели и Дураде се строполи на земята. Не беше мъртъв. Кой знае, може би и този път се откачи. Но проклет да бъда, ако не напусне Роринг Сити и не остане инвалид за цял живот.

Макдермот погледна празната си чаша:

— Това е всичко, господин генерал. Ако нямате нищо против, ще изпия още няколко глътки.

Самият вид на Уорън Нил преобрази живота на Ели Ли. Срамът, че беше принудена да седи на една маса с озверени хора, болките, които изпитваше под ударите на Дураде, страхът, че в следния миг той ще стори с нея най-страшното или ще я убие, неочакваната и страхотна среща между него и баща ѝ — всичко това избледня пред чудната истина, че Нил е дошъл.

Тя го позна с помрачен поглед. Видя как с един скок се намери пред баща ѝ, за да се справи с побеснелия от гняв Дураде. Девојката ги гледаше, без да се страхува за него и без да съжалява испанеца.

Почувствува смътно, че пада, че я изнасят, в съзнанието ѝ се мяркаха светлината, прахът и шумът на улицата, някакви мъже и тихи гласове. След това почувствува, че лежи в някакво легло, а до нея дружелюбно е застанала някаква жена, която ѝ говори нещо, че поглъща онова, което се поднася до устата ѝ, че отговаря на някакви въпроси и я преобличат в други дрехи. Живееше сякаш в някаква мъгла. Знаеше всичко, каквото става, но съзнанието ѝ се въртеше само около един-единствен факт — присъствието на Нил. Когато най-после я оставиха сама, тя постепенно се отърси от това състояние и в нея остана само трескавото напрежение на любовта. Отчаянието ѝ беше изчезнало. Смелостта, която я беше крепила през всичките тези дълги и мрачни часове, беше изпълнила задачата си.

Тя лежеше на легло в малко помещение, отделено от съседна по-голяма стая само с перде. През пердето се процеждаше светлина и долитаха тихи гласове. После чу бързи мъжки стъпки. Една врата бе отворена.

— Поздравявам ви, Ли. Отървахте се леко! — извика гърлест глас с остър заповеднически тон.

— Да, генерал Лодж, за малко щяхме да видим дебелия край — отговори друг глас тихо и пресипнало.

Ели полека се изправи. В ума ѝ бавно се изясни фактът, че в съседната стая бяха баща ѝ, Елисън Ли, и генерал Лодж, бившият началник на Нил.

— Нил се е справил с Дураде и едва не го е убил! — каза възбудено генералът. — Току-що научих това от Макдермот, сигурен човек... Нил бил улучен от куршум, а може би и намушкан с нож.

Ели скочи.

— Нил! — повтори Елисън Ли пресипнало. След това се чу шум от падане на стол.

— Да, Елисън, така е — подхвърли чуждият глас. — Улицата гъмжи от хора... всички говорят за случката... всички са на крак.

В стаята влязоха и други хора.

— Тук ли е Нил? — запита генерал Лодж.

— Опитват се да го задържат в бюрото. Всички искат да го потупат по рамото... Дураде не беше много любезен — отговори някой.

— Дълбока ли е раната?

— Не знам. Така изглежда.

— Полковник Дайлън, виждали ли сте Нил? — продължи острият, развълнуван глас.

— Да. Изглежда като замаян. Навярно е тежко ранен, но се движи със сигурни крачки. И никой не може да го спре.

Последва кратко мълчание. После генерал Лодж запита:

— Ли, искате ли да говорите с Нил?

Мълчание.

— Не — гласеше студеният отговор. — Не е нужно. Той може би ме спаси от много лошо положение. И аз съм му благодарен. Ще го наградя.

— Как? — прозвуча гласът на генерал Лодж.

— Със злато, разбира се. Нил беше комарджия. Навярно отдавна е имал зъб на Дураде... Мисля, че не е нужно да се срещам с него. И без това съм достатъчно разтревожен. По-добре е да избягна нови неприятности.

— Изслушайте ме, Ли! — извика бързо генерал Лодж. — Нил е чудесен човек — най-храбрият и най-добрият инженер, който съм виждал някога. Предрекох му чудесно бъдеще и всичко се изпълни.

— Това не ме интересува.

— Но вие ще го чувате, каквото ще да става. Той спаси живота на това момиче, което се оказа ваша дъщеря. Взе я под закрилата си. Обичаше я и беше сгоден за нея... А после, когато я загуби, едва не полудя от мъка и точно това за малко не го погуби.

— Не вярвам. Него го погубиха комарът, пиянството и жените.

— Мамите се!

— Извинявайте, господин генерал. Ако, както твърдите вие, между него и нещастната ми дъщеря е имало по-тесни връзки, защо тогава той е седял на една маса с комарджии и паднали жени?

— След малко вие ще чуете и други неща от мен — отговори генералът разгорещено. — Но ние губим време. Няма да настоявам да приемете Нил. Това е ваша работа. Според мен най-малкото, което би трябвало да сторите, е да му благодарите. Съветвам ви сериозно да не му предлагате пари. Обаче аз настоявам да му позволите да види момичето.

— Не!

— Човече!... Ей, Макдермот, доведете Нил!

Ели слушаше странния разговор със страх и вълнение. Някакъв непреодолим магнит я теглеше към пердето, което беше уловила с треперещи ръце, готова, но безсилна да го дръпне и да влезе в стаята. Зад това перде се намиреше един приятел на годеника ѝ, когото тя чувствуваше, че ще обикне, и един неприятел, когото сякаш вече мразеше. Тя чувствуваше, че само смъртта може да попречи на срещата ѝ с Нил.

— Генерал Лодж, аз не изпитвам никакви симпатии към Нил — чу се студеният глас на Елисън Ли.

Никой не отговори. Последва тихо покашлюване. В коридора проехтяха стъпки и далечни гласове.

— Вие забравяте — продължи Ли — какво се случи само преди няколко часа, когато влакът ви беше спасен от Касе: малкото тефтерче между зъбите му с писмото за Нил от онази жена от Бентон... Онова, което вашият инженер прочете, е достатъчно. Ние всички чухме, че Нил я е ударил и я е убил... И че тя, умирайки, още го обича... Вие си спомняте, нали, генерал Лодж?

— Не мога да откажа. Но...

— Тук няма никакво „но“.

— Писмото говори срещу Нил. Не ще се опитвам да смекчавам фактите. Но аз познавам мъжете. Живеем в ужасни времена. Възможно е в яда си Нил да е ударил тази жена... Но да я е убил — не!

Едва сега на Ели стана ясен смисълът на разговора. Двамата мъже говореха за Бюти Стентън, онази хубава руса жена, с тъжни очи, която Лари Кинг застреля. Какъв хаос от събития! Тя можеше да каже на мъжете защо е умряла Бюти Стентън. След това в ума ѝ като искра

блесна нова мисъл — лошите думи, които беше чула, и сърцето ѝ се сви от болка. Те мислеха, че Бюти Стентън е обичала Нил — за секунда цялото помещение като че ли потъна в дълбок мрак.

После тя отново долови онзи глас.

— ... Вие ще останете тук — също и вие, полковник Дайлън... Никой да не напуска помещението... Ли, можете да се отдалечите, ако искате. Ние обаче ще поздравим Нил, ние... и Ели Ли.

Ели дръпна пердето. Никой не я забеляза. Всички гледаха към вратата, зад която се чуваха тежки стъпки. Влезе ирландец, а след него друг едър човек. В измъчената душа на Ели неочаквано настъпи мир. Беше Нил.

Младият инженер бавно пристъпи напред. Следваше го и трети човек. Ели го позна по коженото му облекло. Нил се извърна и светлината падна върху лицето му. От сърцето на Ели се изтръгна пронизителен вик, за да замре върху устните ѝ. Нима това беше нейният млад, лъчезарен и изпълнен с надежда Нил? Тя го позна и въпреки това той ѝ се виждаше чужд. Нил стоеше гологлав между мъжете. Бързият ѝ поглед видя посивелите коси край слепите му очи, очите, които сякаш гледаха от дъното на някакъв страшен ад и едно лице, бледо като смъртта, измъчено и сгърчено от вълнение.

— Мистър Ли! — продума той бавно, докато петното на ризата му се надигаше и падаше заедно с дишането. — Съжалявам само за едно: че не накарах Дураде да ви каже истината... Той ви излъга... Той искаше... да си отмъсти... на майка ѝ... чрез Ели... Онова, което каза за Ели... беше лъжа... лъжа, черна като сърцето му. Бог е пазил Ели Ли. Това не беше щастие... Не беше случайност... Това беше нейната невинност... Хок умря, за да я спаси; умря и Енклайф, а също и приятелят ми Лари Кинг! Тези хора — пропадали създания — отдадени на дявола; дори и те почувствуваха нейната невинност и това разпали благородните им чувства... Това е доказателството... ако изобщо се нуждаете от доказателство!

Гласът на Нил се превърна в шепот, очите му напрегнато се впериха в студените черти на Елисън Ли.

— Благодаря ви за услугите, които направихте на мене и на дъщеря ми — каза Ли. — Какво мога да направя за вас?

— Господине... аз... аз...

— Мога ли да ви възнаградя по някакъв начин?

Ярка червенина прогони бледостта от лицето на Нил.

— Не искам... нищо повече... освен да ми повярвате.

Гласът на Ли запази предишната си студенина.

— Бих искал да ви задам един въпрос — каза той. — Генерал Лодж ми съобщи, че преди известно време сте спасили живота на дъщеря ми... Можете ли да ми кажете какво е станало с майка й?

— Тя падна убита от сиуксите. Видях гроба й.

Лицето на Елисън Ли потръпна. За миг той се извърна настрана. Ръката му се сви в юмрук. Той хапеше устните си. Тези признаци на дълбоки чувства освободиха наблюдателите от напрежението и те започнаха неспокойно да се раздвижват.

Ели стоеше като вкаменена.

— Къде заведохте дъщеря ми? — запита Ли след няколко секунди.

— При приятеля ми Слингерленд — каза Нил и посочи облечената в кожи фигура. — Тя живя в колибата му. Малко по малко се съвзе от сътресението, което беше отнело разсъдъка й за известно време... И един ден, когато Слингерленд бил излязъл, тя паднала в ръцете на бандитите.

— Вие сте били... влюбен в дъщеря ми?

— Да.

— И сте се сгодили за нея?

— Разбира се — отвърна Нил.

— На всичко това трябва да се сложи край.

— Разбирам. Аз не очаквах... не вярвах...

Много пъти в живота си Ели Ли се беше страхувала, че сърцето й ще се пукне, но сега разбра, че още не е изпитвала най-дълбоката болка. Защо ли той не се обърнесе? Там стоеше тя, Ели Ли, неподвижна и безмълвна, горяща от желание да изобличи тези лъжи.

— Е, добре, Нил... Щом не искате да приемете никаква награда от мен, да прекъснем този мъчителен разговор — каза Елисън Ли.

— Съжалявам. Ще ви моля само за едно: да ми позволите да видя само за един миг Ели.

— Не, тази среща може да има лоши последици. Не искам да рискувам да ми се попречи да замина със следващия влак.

— Да я отведете... на изток! — каза Нил повече на себе си.

— Разбира се.

— Тогава... аз... ще си отида! — промърмори Нил замаяно.

В този миг пристъпи генерал Лодж. Лицето му беше мрачно, извивката на устните му — строга.

Неговото движение сякаш развали чудната магия, която беше обхванала и вцепенила Ели. Тя почувствува, че в душата ѝ бликнаха необикновени сили. Да, тя щеше да покаже на тези луди мъже на какво е способно едно женско сърце.

— Ли, бъдете великодушен — продума генерал Лодж.

— Казах вече — не! — отговори грубо Ли.

— Но защо, за Бога?

— Защо ли? Имам за това основания — каза възбудено Ли.

— А ако подозрението ви е лъжливо? Ние не прочетохме цялото писмо.

— Попитайте го.

Генералът се обърна към Нил.

— Кажете ми истината, момчето ми: обичаше ли ви Бюти Стентън, ударихте ли я и...

Гласът му сякаш пресекна. Нил го погледна и по лицето му се плъзна скръбна сянка.

— За мой срам... това е вярно.

В този миг се втурна напред и Ели.

— О, Нил! — извика тя.

Цялото му тяло неочаквано потръпна. Ели се хвърли в прегръдките му. Никой човек, никаква скръб, никаква тайна и никакви пречки — нищо не би могло да я спре в този миг, защото тя видя как гласът ѝ преобрази Нил. Една дивна, страшна секунда тя беше в прегръдките му като сляпа и с разтуптяно сърце. След това отстъпи назад и хвана с две ръце гърдите му.

— Чух всичко! — извика тя. — Не зная какво е писмото на Бюти Стентън... Но ти не си я убил. Уби я Лари. Аз лично видях.

— Ели! — прошепна той.

Най-после схвана, че тя, наистина невредима духом и тялом, е при него; и всичко онова, което го беше направило чужд, стар, мрачен и тъжен, изчезна и неочаквано го промени.

— Ти много добре знаеш, че Лари направи това! — извика Ели умолително. — Защо мълчиш?

— Да, зная. Но аз направих нещо по-лошо. Аз...

Тя видя, че той трепери в мъчително разкаяние. Болката, която той изпитваше, сякаш извираше от сърцето му.

— Нил, тя те е обичала!

Той наведе глава.

— О! — викът ѝ беше почти безгласен, изпълнен с неизказана мъка от неочакваното съзнание за трагичната съдба. — А ти... ти...

Елисън Ли пристъпи между двамата.

— Виждате ли? Тя знае всичко... Вървете си... ако щадите поне малко момичето!

— Тя знае... какво знае? — изпъшка Нил отчаяно.

Ели чувствуваше, че става някаква жестока и подла измама, някакъв призрачен кошмар — някаква злощастна съдба, която откъсваше от ръцете ѝ Нил.

— Сбогом, Ели!... Бог да те благослови! Ще бъда щастлив... понеже зная... че ти — гласът му пресекна и по страните му започнаха да се стичат сълзи. Чертите на лицето му бяха изпити не от съзнанието за виновност, а от болка, която му причиняваше тази раздяла. Каквото и да беше направил, то не можеше да бъде низост.

— Не, ти не бива да ме напускаш!... — И тя протегна двете си ръце. — Прощавам ти!

Но Нил, подкрепян от Слингерленд с бързи крачки прекрачи прага и светът отново стана за Ели Ли черен и празен.

Влакът се клатушкаше и скърцаше в нощта с онова мъчително напрежение, което показва, че се движи по стръмен наклон. Маслените лампи по ъглите на вагоните блещукаха мътно. На отворените прозорци се бяха облегнали войници, които гледаха навън. По пейките седяха или лежаха полузаспали пътници, свити на багажа си.

Но Ели Ли не можеше да заспи. Тя беше добре завита с покривки и наметната с тежка пелерина. Прозорецът до главата ѝ беше отворен и хладен пустинен вятър леко духаше върху косите ѝ. Тя гледаше навън в нощта и колелата като че ли подигравателно скърцаха над разбитото ѝ сърце.

Беше късно. Старата луна, грозна и бледа, се спускаше към скалистия хоризонт. Облаци скриваха звездите. Пустинната празнота наоколо изглеждаше призрачно увеличена в бледата светлина и този сенчест пуцинак още повече засилваше отчаянието в душата ѝ със своята тишина, самотност и голота. Всъщност защо беше спасена? Влакът продължаваше да се носи и всеки нов изминат сантиметър засилваше болката ѝ. Непобедимата ѝ смелост, чиста като бял пламък, който беше пламтял толкова месеца, сега загасна заедно с опасността.

Пред прозорците на влака се издигаха грубите очертания на скалисти корнизи — гледка, която ѝ беше добре позната. Тя познаваше всеки метър от пътя, колкото и да беше мрачен, самотен и пуст.

Някъде пред тази гола равнина се намираше мястото, където беше съществувал Бентон — малко петно, загубено в неизмеримата пустиня. Когато влакът минаваше край нея, тя се събуди. Никаква светлина не се виждаше. Голи бразди, бледо сияние, дълъг, грозен скелет от голи улици и сенки — гробът на Бентон.

Жълтеникавобледото и строго слънце залязваше, когато Нил изпрати с поглед влака, който отвличаше Ели. Никаква мисъл за неговото собствено Аз не помрачаваше този тържествен и щастлив момент. Ели Ли — спасена и освободена от нещастията — се завръщаше у дома заедно с баща си. Дългият влак се изкачи по стръмния склон на хълма и най-после изчезна. За Нил този миг представляваше нещо голямо, окончателно. Един откъс — една част от живота му завършваше тук.

— И това мина, момчето ми — каза Слингерленд, който стоеше до него. — Ели си отиде вкъщи — там, където ѝ е мястото, — за да приеме наследството си. Слава Богу! А вие... е, този ден ви връща пак към старото съществуване... Ели дължи само на вас своя живот и живота на баща си. Синко, спомнете си за всичко минало — колко много по-лошо можеше да излезе...

Нил не можеше да намери думи, за да изкаже благодарността си. Той вървеше мълчаливо и послушно до Слингерленд. Траперът превърза раните му, грижеше се за него, държеше го далеч от хората и дежуреше край леглото му като край болно дете.

Колко чудно се струваше на Нил да поздрави зараждането на новия ден без омраза и отвращение! Той и Слингерленд закусуваха заедно.

— Синко, ще дойдете ли с мене в планините?

— Да, един ден, след като бъде построена линията.

Проницателните очи на Слингерленд се оживиха.

— Линията и без вас ще бъде привършена, а вие се нуждаете от почивка — настоя той.

— Да — отговори Нил.

— Хм, може би ще трябва да почакате малко. Имате куршум в тялото.

— Ето, тука е — каза Нил, като постави ръка на гърдите си, съвсем близо до рамото. — Чувствувам го... тъпа, тежка и непрекъсната болка... Но това не е нищо. Струва ми се, че този куршум ще остане у мене завинаги.

— О, аз не мисля така... И слушайте, синко, вие ще се откажете от пиенето и картите — и от всички тези дяволски занимания, нали?

Усмивката на Нил беше равна на обещание и тя веднага се отрази в светналите очи на трапера.

— Струва ми се, че с това въпросът е приключен. А сега да се сбогуваме... Един ден, когато релсите от изток и запад се срещнат, ще се върна и ще ви взема в моите планини.

Нил напусна Роринг Сити с работническия влак, седнал на платформата на един товарен вагон между група работници с космати гърди и червени ризи. Този влак носеше стотици хора, тонове стоманени релси, хиляди траверси, на него се намираха и много хранителни припаси за работниците, както и оръжия за защита от червенокожите. Той пътуваше към края на прокараната линия, на около четиридесет мили отвъд Роринг Сити.

Нил потърси главния майстор Рили. Мускулестият ирландец стоеше между тълпата като пълководец сред хаоса на битката. Нил чакаше сред множеството, запретнал ръкави като приятелите си, и цялата тази блъсканица с нейната пъстрота сякаш представляваше за чувствата му тежко, сладко вино. Най-после Рили го забеляза и протегна грамадната си лапа.

— Здравейте, Нил! Радвам се, че ви виждам... Чух вече за последните ви подвизи.

— Рили, търся работа — каза Нил.

— Но, момчето ми, вас са ви ранили.

— Всичко е наред — засмя се Нил.

— Да, така изглежда, не се съмнявам... Но каква е пък тази нова шега? Работа? Вие...

— Искам работа за ръцете си! Дайте ми да нося траверси или да влача релси, или да въртя чука — само за няколко дена. Обясних на генерал Лодж положението. Това за мене е нещо като отпуска.

Рили погледна Нил втренчено, като примигваше с очи.

— Едва ли сте пиан. Изглеждате съвършено трезвен.

— Трезвен съм и говоря съвсем сериозно!

От лицето на майстора изчезна веселото и подигравателно изражение.

— Гледай ти... гледай ти — отговори той, като че ли сега работата му беше станала по-ясна, но все още не я разбираше напълно.

— Е, добре, започвайте с всички сили!

И той причисли Нил към работниците, които имаха за задача да пренасят траверси.

Цялата редица товарни вагони беше докарана до мястото, където миналия ден работниците бяха привършили работата си. Отвъд това място се простираше трасето — жълто, равно, с множество завои, докъдето стигаше окото. Слънцето приличаше. Сухият и горещ пустинен вятър брулеше голите склонове и пясъчните равнини. Прахът се въртеше на пухкави облачета. И навсякъде над напечената земя се издигаше омара.

„Работете, песове, работете!“ — започна някакъв весел глас. И Нил си спомни за Касе. Той грабна първата траверса, която беше хвърлена от вагона.

— Защо, по дяволите, бързате толкова? — запротестира приятелят му — жилав и мускулист мъж, с керемиденочервен цвят на кожата. Лицето му бе покрито с мрежа от бръчки, с обгорели от слънцето процеци около очите. Казваше се Пат.

Траверсите трябваше да се носят до края на прокараната линия и да се поставят върху равното трасе. Хората, които предварително бяха пратени там, подреждаха добре тежките греди и изравняваха чакъла около тях. Нил и приятелят му се върнаха да вземат нов товар и

срещнаха цяла дузина пъшкащи и тежко натоварени двойки. Зад тях се препъваха редици носачи под тежестта на дългите железни релси.

Така започна този мъчителен ден.

Пат наблюдаваше Нил и след това с мимики обясни на приятелите си колко съжалява, че работи заедно с този луд новак. Но скоро подигравателното му държание се замени с почитание. И неочаквано той предложи на Нил ръкавиците си. Те бяха отблъснати.

— Охо, приятелче, вашите ръце още не са загрубели като моите.

— Пат, довечера ще трябва да спите на меко, ако още се занимавате с мене — отвърна Нил.

— По дяволите, не думайте! Хайде, напред!

А какви приятели бяха тези работници с мускулести ръце и космати гърди! Нил отдавна се удивляваше от тях; сега той ги обикна. Всяка група си имаше по една тройка като тази, която той толкова добре беше опознал — Касе, Шейн и Макдермот. И едва сега му стана ясно, че всички тези хора твърде много си приличат. Всички псуваха, биеха се, пиеха и играеха комар. Мнозина от тях биваха погребвани в безименни гробове. Но работата продължаваше — голямото, неспокойно и единствено сърце туптеше в своя такт.

Следобед, за голямо удоволствие на приятеля си, Нил забави темпото на работата. Палещите лъчи на слънцето, лепкавата пот, мускулната болка, която постоянно растеше, непрекъснатата жажда, изтощението на силите — всички тези усещания се обединиха в едно чувство и постоянно напиреха до прага на съзнанието. Ръцете му се израниха, краката му отмаляха. Раната в гърдите му гореше, от нея потече кръв, а и пулсът му се ускори. Когато денят догаряше, младият човек едва се държеше на крака.

Той се върна с работниците в лагера, спа дванадесет часа и се събуди с натежали и наболели членове. Но Нил пак отиде на работа и вторият ден за него измина още по-мъчително.

Третият ден се превърна в решителна борба между волята и тялото, между храбростта и болката. Но той не прекрати работата си, докато можеше да се движи и да носи. И от този ден състоянието му бавно започна да се подобрява.

Наистина би намерил спасението на душата си в тази твърде късно съзната, но чудесна любов към труда и хората. Но на мозъка му бяха нанесени непоправими щети: той виждаше около себе си всичко хубаво, силно разпалващо; и след това със светкавична бързина над чувствата му падна някаква сянка и надеждата угасна.

И той стоеше като че ли обхванат от странно заслепение. Очите му гледаха втренчено нанякъде, докато другарите му го повикваха пак на работа. Тези случаи на внезапно замайване ставаха все по-чести и понякога дори изведнъж го караха да спре, когато вече беше издигнал чука.

Друг път почваше да тъжи за стария си приятел и неразделен спътник — Лари Ред Кинг. Той пазеше свято спомените си за Лари, макар те да надигаха лек и странен шум от миналото — гласа на Бентон, на златото, на порока, на кръвта и на смъртта. Нил не разбираше тайната на онези дни, които беше преживял. Това беше период на разюздан бяс, какъвто неговата раса вече никога нямаше да преживее. Честолюбието и стремежите му, неговото падане, борбата му с ада, приятелството му и неговата загуба, мъките и скърбите му и крайната му победа, всичко това беше символ за напредъка на едно голямо движение.

Мъката по Ели Ли все повече се засилваше. Когато я мислеше за мъртва, той винаги беше чувствувал духа ѝ близо до себе си, всяка

сянка му спомняше за нея и гласа ѝ долавяше във вятъра. Сега тя беше жива, но изчезнала далеч зад планините и равнините и откъсната от погледа и ръцете му, за да започне нов и чужд живот. Какво ли правеше сега? Можеше ли да понася всичко това? Той знаеше, че тя никога няма да го забрави — никога няма да изневери на мислите му. Но тя беше млада и суровият живот я беше очукал. Възможно беше да се подчини на заповедите на студения Елисън Ли. В една щастлива обстановка нейната красота и миловидност щяха да примамят цял рояк кандидати.

И ревността, по-силна от всички чувства, с изключение на страха, лиши Нил от неговото въодушевление, блажените му мечти и старото му желание за работа. Все пак, макар радостта му да изчезна, в него все още остана малко смелост. Той чувствуваше, че ревността малко по малко ще го разсипе. Тя беше толкова силна и толкова чудна, че извикваше в паметта му думи и действия, които досега не беше могъл да си спомни. И Нил започна отново да преживява миналото. Много неща го озадачаваха, сякаш се подиграваха с разума, но постепенно всичко започна да става по-ясно и да добива по-дълбок смисъл.

И един ден, когато размахваше чука, неговото Аз, което не преставаше да го мъчи, болезнено, изпитателно и подхранвано от вечни съмнения, зададе нов въпрос на паметта му.

„Какви бяха последните ѝ думи към мене?“

И някъде дълбоко в съзнанието му мъгляво се поя ви отговора: „Нил, аз ти прощавам!“

Той си спомни за лицето ѝ в онзи миг, за тъжните ѝ очи и протегнатите ѝ ръце.

— Да ми прости! Защо? — промърмори объркано и тъжно Нил. Той захвърли чука и застана неподвижен, макар тръбата да свиреше за обед. И докато погледът му се скиташе над горещата, гола пустиня, той отново видя пред себе си онази сцена, когато се беше борил с Елисън Ли за дъщеря му.

„Ли мислеше, че съм убил Стентън — промърмори на себе си Нил като замаян. — Но Ели... тя знаеше, че това е работа на Лари... Защо ли пък това беше хрумнало на Ли... и на генерал Лодж? Той искаше да ме защити... Ах!“

Нил бързо бръкна в джоба си, в който се намираше малкото кожено тефтерче с писмото на Стентън. Той го отвори с разтреперани ръце. Това писмо щеше да му обясни загадката.

Генерал Лодж беше казал, че машинистът му е прочел високо само първите няколко реда; от тях Елисън Ли и останалите слушатели бяха теглили заключенията си.

Нил прочете първите редове.

„Нищо чудно, че мислят, че аз съм я убил! — извика все така на себе си той. — Тя съвсем ясно ме обвинява, макар да иска да каже съвсем друго нещо. Ах, този документ би бил достатъчен да ме обесят!... И въпреки това днес всички знаят, че Лари е стрелял върху нея... Какво всъщност е имала да ми прощава Ели? Погледът ѝ беше такъв, че до гроба си не бих могъл да го забравя.“

И неочаквано истината нахълта немилостиво в съзнанието му:

„Боже мой! Ели вярва онова, което всички останали вярват и което аз, в моето заслепление, не отрекох достатъчно ясно... Че съм бил любовник на Бюти Стентън!“

Къщата, в която Ели Ли беше заведена, се намираше на гористо възвишение, близо до границата на Омаха.

Ели виждаше от прозорците си широките и жълти води на Мисури. Но тя предпочиташе пред всичко друго да седи усамотена под дърветата. Бяха изминали вече няколко седмици от пристигането ѝ, а тя още не се беше съвзела от онзи страхотен удар: че беше срещнала Нил, за да се раздели завинаги с него.

Но удобството и луксът на дома ѝ, освобождението от непрекъснатия страх, който години наред беше смущавал живота ѝ, тишината на нощите — всичко това действуваше толкова ободрително, че тя някак по-леко понасяше болката си. Само понякога като че ли съзнаваше, че новият дом и новият баща още повече я огорчават.

Сестрата на Елисън Ли, стара и строга жена, гледаше с лошо око на завръщането на тази чужда и изгубена дъщеря. При нея Ели не намери нито капка състрадание. В едно късо време идваха съседите и приятелите на Ли и ограждаха Ели с любезно внимание. Но с това само се разчу необикновената ѝ история. Баща ѝ, обиден, коравосърдечен, огорчен от миналото, се срамуваше до смърт и непрекъснато страдаше от това, че всички знаеха за бягството на жена му и всички говореха за дъщеря му. Близостта на Ели го съсипваше. Той се мъчеше да я отбягва. Малките радости, които ѝ беше доставил, както и гордостта му от нейната красота и чар, скоро изчезнаха. Никаква любов не свързваше тези двама души. Ели се стараше да го обикне, но сърцето ѝ като че ли беше погребано някъде далече на запад. И най-после дойде денят, когато тя разбра, че баща ѝ не може да повярва, че тя е останала невредима в лудия водовъртеж на златните полета и порочността на строителните лагери. Младото момиче понасяше търпеливо това подозрение, макар да я засягаше дълбоко. И уважението към баща ѝ изчезна едва тогава, когато чу в бюрото му гласове на чужди хора, които високо го обвиняваха в двуличност.

След известно време той ѝ каза, че е попаднал във финансови затруднения и че ако до известна дата не може да събере една голяма сума, ще бъде разсипан.

Точно в същия ден Ели седеше на една пейка в малката овощна градина и наблюдаваше стихийната река. Тя съжеляваше баща си, но не можеше да му помогне, а и собствената ѝ скръб не беше малка.

Наболялото ѝ сърце непрекъснато се стремеше към онова щастие, което тя не се осмеляваше да назове.

Денят беше горещ и задушен; песента на птичките не се чуваше; във въздуха се носеше бръмченето на пчели.

Една от прислужничките я стресна.

— Мис, дошъл е един човек, който иска да говори с вас — съобщи негърката.

Ели вдигна очи. Стори ѝ се, че вижда висок, облечен в кожи човек, който носеше в ръцете си тежък вързоп. Сънуваше ли, или беше изгубила ума си? Тя се изправи, цяла разтреперана. Фигурата се раздвижи и обгорялото от слънцето кафяво лице засия от радост. Ловецът се приближи и остави вързопчето на пейката.

— Е, момичето ми! — каза той тихо.

Този глас не можеше да бъде сън, нито измама за сетивата ѝ — Слингерленд! Тя не можеше да говори. Почувствува, че погледът ѝ се замъглява и се олюля в ръцете му.

— Нил! — прошепна тя измъчено.

— Той е отлично и работи като дявол. Идвам с вести от него — побърза да съобщи Слингерленд.

Ели затвори очи. Вълнението в гърдите ѝ бавно се уталожи.

— Чичо Ал! — извика тя нежно.

— О, разбира се! Дяволски се радвам, че ви виждам пак... но, за Бога, няма да произнеса нито дума повече... Та вие сте бледа като мъртвец, момичето ми... Седнете до мене на пейката! Така! Имам да ви разказвам страшно много неща.

— О, почакайте. Умирам от радост... че ви виждам... и чувам отново гласа ви.

Малките ѝ ръце, някога тъй кафяви и здрави, а сега слаби и бели, се вкопчиха в ресните на кожените му дрехи.

— Бях много нещастна — прошепна тя.

— Нищо чудно, момичето ми, нищо чудно!

— Не е само раздялата с Нил — промърмори тя и му разказа за плачевното си положение.

— Ах, ах! — Старият трапер почеса загрижено брадата си. — Струва ми се, че няма нищо за чудене. Вие сте чужда в тази местност и историята ви преследва... И все пак аз мисля, момичето ми, че по-добре е да се върнете при Нил.

— Той ли ви натовари да ми кажете това?

— Не.

— А интересува ли се още за мен?

— Та той умира от мъка, моето момиче... и все пак тези думи не са достатъчно силни.

Ели се притисна към гърдите му, зашеметена от буйна радост.

— Аз му простих! — промърмори тя замислено.

— Е, навярно ще се радвате, че сте направили това — особено като няма почти нищо за прощаване.

Ели онемя. Тя не можеше да вдигне очи.

— Чуйте ме, момичето ми! — започна Слингерленд. — След като напуснахте Роринг Сити, Нил отиде да работи наред с работниците по линията. Носеше траверси и релси, а сега размахва чука... Нито за един час не се прибираще в града. Казват, че през първия ден работил като роб, докато раната му отново се разкървявала. Но това не го спря. Преди няколко дни го срещнах, като слизаше от влака в Роринг Сити. Боже мой, едва можах да го позная! Приличаше на индианец, с грамадни мускули и изгоряло, гладко лице, а очите му светеха като огънове... Разтърси ме така, че не можах да си поема дъх. „Слингерленд, точно вие ми трябва!“ — извика. Отговорих: „Така изглежда, но защо?“ После ми каза, че искал да извади златото, което Бил Хорн закопал край старото шосе за Ларами. Взех вехториите си и потеглихме назад, към хълмовете. Не беше мъчна работа да намерим златото и след това Нил ме тикна в първия влак. Ето ме сега при вас и ето го златото.

Ели гледеше втренчено вързопчето, обърквана от разказа на Слингерленд. Неочаквано тя се изправи и почувствува, че кръвта нахлува в лицето ѝ.

— Злато? Златото на Хорн? Но то не е мое! На мене ли го прати Нил?

— До последното парченце — отвърна траперът сухо. — То е ваша собственост и дяволите ще ме вземат, ако не го приемете.

Ели откъсна поглед от вързоп и погледна лицето на трапера. В живота ѝ бе имало много критични моменти, но никой не бе толкова голям и толкова съдбоносен.

— Нищо друго ли не изпрати Нил? — продума тя.

— О, разбира се, тъкмо се готвех да ви кажа и това — отвърна Слингерленд, като разкопчаваше ловджийската си дреха. Извади малък кожен бележник и го предаде на Ели.

Ели трепереше. Разтвори нетърпеливо тефтерчето. Сигурно то съдържаше такава вест, която беше равна на живот за умиращ човек. Тя прочете името, написано с мастило, с четливи букви: „Бюти Стентън“.

Пулсът ѝ спря да бие, кръвта ѝ замръзна, сърцето ѝ замря. Всичко в нея се вледени и тя със страх и мъка прочете най-напред първите редове на писмото и след това края, за да се върне пак трескаво към началото.

Миг по-късно бележникът падна от ръцете ѝ.

— Е, момичето ми, вие вземате дяволски присърце цялата история, а аз бях убеден...

— Тихо! — прошепна Ели и вдигна лице. След това тя скочи. Срећна пронизателния поглед на Слингерленд, видя как той потръпна и как стана, сякаш се готвеше да посрещне тежко разочарование.

— Ще се върна с вас на запад — каза тя хладно. — Разделете златото; ще оставя половината на баща си.

Слингерленд мълчеше замислено и големите му ръце започнаха да развързват вързопа.

— Нощният влак заминава след малко — каза той. — Смятах да се забавя тук един ден. Но колкото по-рано, толкова по-добре... Ще избягате ли, момичето ми, или ще се разберете със стария?

— Ще говоря с него: той не може да ме спре, дори и да иска. Златото ще го спаси от разорение. Той ще ме пусне.

Тя се наведе и вдигна малкия кожен бележник. Голямата река мощно влечеше вълните си пред насълзените ѝ очи. Но какво ставаше с нея, та тя беше толкова хладнокръвна, спокойна и сигурна?

— Смяташе ли той... че ще се върна?

— Не, момичето ми, бих могъл да се закълна. Когато се разделих с него, той беше... е, такъв, какъвто го познаваме двамата. Показа се малко променен, но бодър и смел. Това, че ви е изпратил златото и бележника, го правеше щастлив... Струва ми се, че Нил намери душата си. Но той и насън не мисли, че вече някога ще ви види.

Промонтори Пойнт щеше да бъде онова щастливо място, където източните и западните релси щяха да се срещнат.

През онзи летен ден на 1869 година, който беше определен за привършване на делото, от двете посоки пристигнаха специални влакове. Губернаторът на Калифорния, който същевременно беше председател на западния район, поздрави вицепрезидента на Съединените щати и директорите на Юнион Пасифик. Мормоните от Юта пристигнаха на големи групи. Правителството беше представено от офицери и униформени войски, които с военната си музика придаваха боен вид на последната сцена на голямото предприятие. Ирландците и негрите от изток се смесиха с китайците и мексиканците от запад. След това източните работници сложиха последните релси и западните последваха примера им. Релсите се съединиха. Оставен беше незабит само един шип.

Територията на Аризона беше подарила един шип от злато, сребро и желязо, Нил — един сребърен шип, а последният — от чисто злато — беше изпратен от Калифорния.

Ударите от забиването на последния гвоздей трябваше да бъдат чути от цяла Америка. Омаха беше телеграфният център. Телеграфистът беше съобщил на всички станции, че когато и последният гвоздей в Промонтори Пойнт бъде забит, ще предаде думата „Готово!“

И магията на този апарат щеше да разнесе кратка вест по цялата страна.

Председателят на Съединените щати прие поздравленията заедно с офицерите и инженерите от техническия щаб. Сан Франциско беше подготвил голям празник с топовни гърмежи и парад. В Сакраменто пристигнаха с безплатни билети тълпи ликуващи хора. В Омаха магазините бяха затворени и целият град празнуваше. Чикаго блестеше окичен със знамена. В Ню Йорк хиляди оръдейни гърла съобщаваха новината на света. Всичките градове на Съединените щати празнуваха.

През този летен ден Нил се намираше в Промонтори Пойнт. Той стоеше далеч от тълпата на малко възвишение и наблюдаваше гледката със светнали очи.

Погледът на Нил бързо обхвана всичко. Наблизо седяха приятелите му Пат и Макдермот и палеха лулите си. За тях работата

беше свършена. Те бяха спокойни. Никой от тях вече нямаше да работи.

До острия слух на Нил долиташе всичко онова, което се говореше наоколо.

— Мак, ти си дяволски хитър. Кажи кой построи Юнион Пасифик? — запита Пат.

— Лесно е да се отговори. Разбира се, че приятелят ми Касе! — отвърна Макдермот.

— Вярно, ирландците. А сега кажи с какво е построен Юнион Пасифик? Хайде, щом толкова знаеш!

Макдермот почеса обгорелите си от слънцето страни и се опули.

— Източната част с уиски, а западната с чай — отговори той.

Пат погледна с видимо уважение приятеля си.

— Хитър безделник си, Мак. Ирландците с уиски и китайците с чай... Но щом си толкова хитър, можеш ли да кажеш кой погълна парите от цялата работа?

— Дявол да ме вземе, ако не знам къде е отишъл всеки долар — отвърна Макдермот.

Сред тълпата се отвори тесен проход към мястото, където релсите се бяха срещнали. Нил видя най-близките си приятели — инженерите, които стояха до високите чиновници и директори, облечени във фракове. След това Нил почувствува, че кръвта му е пламнала от силна възбуда. Той трябваше да сподели тържеството им. Моментът беше дошъл. Някой го заведе на мястото му, начело на инженерния щаб.

Над гъсто сбитата тълпа надвисна тежка тишина. След това един свещеник прочете молитва с висок и ясен глас. Когато той свърши, началниците започнаха с бавни и достойни движения да забиват последния гвоздей.

Сребърният чук блесна на слънчевата светлина и се спусна надолу. Нил долови, че липсва познатият, ясен звън на стоманата. Ударът беше мек и нежен. Сребро и злато!

Последният удар! И изведнъж тишината беше процепена от гръмките и пресипнали викове на хиляди гърла — тържествуващото ура отекна едновременно с последното съобщение: „Готово!“

Огромна вълна от пъстри шумове и бои заля Нил. Очите му се замрежиха от солени сълзи, перде, което закриваше чудесната гледка.

Последният миг беше изминал — онзи миг, за който той се беше борил с всички сили. Победата беше негова. Мракът сякаш се отдръпна от душата му.

И после, както стоеше така гологлав и изживяваше този миг, който заплащаше всичко, когато мелодичното ехо на чука и виковете на тълпата още не бяха заглъхнали, той неочаквано беше обхванат от странното чувство за вечна близост. Не беше ли това дъхът на небето или пък съдбоносният призрак, предвестник на свършена работа и на дългото, сиво бъдеще, което го очакваше?

В ръката си усети малка, нежна и трепереца ръка. Стоеше неподвижен, като камък, сраснал се със земята. Той познаваше това докосване. Не, това не беше сън, нито фантазия или болезнено безумие. Той почувствува топлата плът, нежните, хубавите пръсти; и после пулса на кръвта в такта на надеждата, живота и любовта... Ели Ли!

Високо над голямата равнина, по скалист корниз, яздеше банда индианци. Дългите, мършави ръце на червенокожите се протягаха и сочеха в далечината.

Вождът скочи от седлото и закрачи пред хората си. Украшението му от пера се влачеше зад него в тревата. Полузаздрави рани покриваха бронзовокафявото му тяло. Лицето му беше застаряло, покрито с бръчки, строго, грубо и непроницаемо. Очите му мятаха тъмни светкавици, бързи като стрели.

Далеч, към края на равнината, се виждаше продълговат и плосък предмет, който оставяше зад себе си следа от дим. Той идваше от изток и бавно пълпеше на запад. Вождът и воините му гледаха мрачно след него. Никой от тях не каза дума, никой не направи знак, нито промени изражението на лицето си.

Какво обаче ставаше в душата на великия вожд?

Това животно, което бълваше дим и огън и ревеше като дявола на някое чуждо племе, което нарушаваше така отвратително тишината, както дългата следа от желязо и дървета понякога чистата равнина — цялото това дело на белия човек, който бе дошъл някъде отдалеч, оттам, откъдето Великият дух изпращаше първите утринни зари, означаваше края на ловните полета и беше смъртната присъда за индианците. Беше се ляла кръв, много воители бяха заспали под дърветата последния си сън. Но желязното чудовище, което бълваше огън, беше изчезнало, само за да се върне отново. Белите мъже бяха многобройни като игличките на бора. Те се бореха и умираха, но стотици други идваха на местата им.

Стар и умен беше този вожд — ученик на звездите, планините, вятъра и самотната прерия. Той виждаше в тази раса мощност, но не и благородство. Белите хора щяха да погълнат съкровищата от почвата и водата. Индианецът беше създаден да гони дивеч, да се бори с враговете си, да наблюдава облаците и да служи на боговете. А белите мъже бяха дошли като грамаден рояк скакалци, за да наводнят и опустошат прерията. Бизоните щяха да се изгубят като облак прах зад хоризонта, за да не се появят никога вече. Нямаше да има дивеч за индианците, нямаше да има трева за мустангите им, нямаше да има място за селата им. Сиуксите трябваше да се бият до последна капка кръв или да се оставят да бъдат притиснати в планинските пропасти, където сред грижи и неволи да завършат своето съществуване.

Слънцето залезе червено и прашно зад хоризонта на пустинята. Старият вожд вдигна ръка към небето и после, предал се на неизбежно горчивата съдба, застина с чудна строгост, мрачен като смъртта. Пред втренчения му поглед влакът бавно се изгуби сред червеникавия залез. Такава щеше да бъде и съдбата на червената раса: да изчезне във вечната нощ.

Издание:

Автор: Зейн Грей

Заглавие: Железният път

Преводач: Владимир Мусаков

Година на превод: 1991

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: „Тренев & Тренев“

Град на издателя: София

Година на издаване: 1991

Тип: роман

Националност: американска

Печатница: Военно издателство

Редактор: Иван Тренев

Художествен редактор: Лили Басарева

Технически редактор: Галя Балабина

Художник: Емилиян Станкев

Художник на илюстрациите: Ил. Линдер

Коректор: Янка Енчева

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/8524>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.